

MAGNETOFONSKI SNIMAK
17. SJEDNICE ZASTUPNIČKOG DOMA PARLAMENTARNE
SKUPŠTINE BOSNE I HERCEGOVINE,
održane 15.02.2000. godine, sa početkom u 13,20 sati

PREDSJEDAVAJUĆI
MIRKO BANJAC

Poslanici, poštovani gosti, otvaram 17. sjednicu Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

/INTONIRANJE HIMNE/

Na sjednicu su, pored poslanika, pozvani predsjedavajući i članovi Predsjedništva BiH, kopredsjedavajući i potpredsjedavajući i članovi Savjeta ministara BiH, predstavnici OHR-a, predstavnici OSCE-a, gospodin Drago Ljubičić, delegat u Domu naroda BiH, kao predlagač Nacrta izbornog zakona, predstavnici Posmatračke misije u BiH, predstavnici Misije UN u BiH, predstavnik FAR projekta, predstavnik Političkog odjela ambasade SAD u BiH. Na sjednicu su pozvani predstavnici sredstava javnog informisanja. Sve prisutne srdačno pozdravljam i zahvaljujem se što su našli vremena i volje da danas budu sa nama.

Posebno pozdravljam ambasadora dr. Hofmana, zamjenika visokog predstavnika. Hvala lijepa, poštovani gospodine, što ste danas s nama i što ćete pomoći, nadam se, uspješnom radu Parlamenta.

Poštovana gospodo, obavještavam vas da sjednici prisustvuje 30 poslanika, 17 iz Federacije BiH i 13 iz RS.

Odsustvo sa sjednice najavili su: Ivo Mijačević i Bogić Bogičević iz zdravstvenih razloga, Safet Oručević zbog neizostavnih službenih obaveza u Mostaru i Ivo Divković zbog službenog puta. Gospođa Suada Muminagić na sjednicu će zakasniti. Ljubomir Zovko je, također, odsutan zbog sastanka. Haris Silajdžić je službeno odsutan, samo da vidim da li ima još novih, Karić Munira zbog trudničkog bolovanja, porodiljskog, razumijemo se. Već je to dobro i neka je sa srećom, znači, već ima bebu. Ja sam rekao i čestitao sam u ime Parlamenta, niste me čuli.

Za ovu sjednicu dame i gospodo, predlažem sljedeći dnevni red:

1. Usvajanje Zapisnika sa 15. i 16. sjednice Predstavničkog doma PSBiH;
2. Izvještaj Komisije Kolegijuma o nastojanju za postizanje saglasnosti o Prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o putnim ispravama, predlagača poslanika Sejfudina Tokića i Ive Divkovića;
3. Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Savjeta ministara BiH, predlagač Savjet ministara BiH, odnosno, ovo je greška, nije Savjet ministara BiH, nego predlagač je poslanik Vito Rakić
4. Nacrt zakona o praznicima i blagdanima BiH, predlagač Savjet ministara BiH

5. Nacrt izbornog zakona BiH a) Izborni zakon, predlagača Drage Ljubičića u Nacrtu i b) Nacrt izbornog zakona, predlagača Kluba poslanika SDP-a BiH
6. Prijedlog zakona o javnim ispravama BiH, predlagač Savjet ministara BiH
7. Nacrt zakona o Trezoru institucija BiH
8. Davanje saglasnosti za ratifikaciju
 - a) Sporazuma o energetskej povelji i Protokola energetske povelje o energetskej efikasnosti i odgovarajućim problemima okoline i
 - b) Sporazuma o amandmanu br. 1 zaključenog između BiH i Evropske banke za rekonstrukciju i razvoj
9. Odgovori na poslanička pitanja i pitanja poslanika

Materijale za predložene tačke dnevnog reda ste dobili ranije, osim Zapisnik sa 16. sjednice Predstavničkog doma PSBiH. Ja se nadam da vam je Zapisnik dostavljen na klub.

Poštovana gospodo, otvaram raspravu o dnevnom redu.

HALID GENJAC

Poštovane dame i gospodo, kolege poslanici, poštovani gosti, Predsjedništvo BiH je 9. februara utvrdilo Prijedlog zakona o Vijeću ministara BiH i ministarstvima BiH. Pošto mi na Kolegiju nismo usaglasili da se ovo po hitnom postupku uvrsti na dnevni red, predlažem, kao poslanik, da se na treću tačku dnevnog reda stavi Prijedlog zakona o Vijeću ministara BiH i ministarstvima, predlagača Predsjedništva BiH.

MIRKO BANJAC

Kao tačka. Ko se dalje javlja. Poslanik Tokić.

SEJFUDIN TOKIĆ

Predsjedavajući, dame i gospodo zastupnici-poslanici, u ime Kluba poslanika SDP, tražim da se u dnevni red današnje sjednice, pod tačkom 3., uvrsti Inicijativa grupe poslanika za usklađivanje Ustava BiH sa Evropskom konvencijom o ljudskim pravima i slobodama. Ta inicijativa je dostavljena svim poslanicima i u parlamentarnoj proceduri nalazi se već nekoliko mjeseci i mislim da nakon onog odlaganja da se dobije na vremenu sagledavanja te cjelokupne inicijative, a pogotovo u kontekstu aktuelnog dnevnog reda, ponovnog razmatranja Nacrta izbornog zakona i potrebe da se zakonodavstvo BiH intenzivnije donosi i da ono bude usklađeno sa Evropskom konvencijom o ljudskim pravima i svim međunarodnim konvencijama, smatram da bi danas na dnevnom redu se trebala ova tačka naći pod brojem 3. Istovremeno, u skladu sa Poslovníkom, tražim da se izjašnjavaње o ovoj tački dnevnog reda izvrši pojedinačno, obzirom na značaj ove inicijative.

IBRO SPAHIĆ

Ja predlažem da, naravno danas, pošto vidim da je stigao ispred Vijeća ministara BiH, koje na ovaj način funkcioniра preko ministara i u skladu je sa Odlukom Ustavnog suda BiH, ministar za vanjsku trgovinu, gospodin Kurtović

Mirsad, konačno vratimo na raspravu Predstavničkog doma PSBiH, ono zašto smo se obavezali na oba doma, a to je ekonomska i socijalna politika.

Drugo, tražim da mi, predstavnici Predsjedništva BiH, gospoda koja su na prošloj sjednici obećala da ćemo dobiti na januarskoj sjednici, ovo je polovina februara, informaciju o učešću BiH u Paktu stabilnosti i radu naših delegata i delegacija i ekipa u sva tri okrugla stola, i da je predoče ovom parlamentu. Neprirodno je da mi, ja na tome insistiram dva mjeseca, da je danas zasjedanje Radnog stola o bezbjednosti, a da Parlament BiH nije obaviješten o osnovnim pitanjima koja su vezana za ova tri područja: ljudska prava, bezbjednost i za područje, naravno, koje se odnosi na sveukupnu aktivnost BiH u Paktu stabilnosti. Ja tražim da se jednostavno ono za što je preuzeta obaveza, prije šest mjeseci ili prije dva mjeseca, konačno nađe pred Parlamentom BiH.

MIRKO BANJAC

Informacija o ...

IBRO SPAHIĆ

Precizno je formulisan zahtjev, dva puta za ovom vjernošću. Dva mjeseca, prije mjesec dana od Predsjedništva BiH, od Vijeća ministara BiH i Ministarstva vanjskih poslova, na vrijeme je zatražena informacija, prije održavanja Radnog stola u Sarajevu o bezbjednosti, da se o sva tri radna stola i posebno o ovom radnom stolu da informacija Parlamentu BiH. Parlament BiH je to prihvatio. Predstavnici Predsjedništva BiH su se obavezali na to. Ministarsko vijeće BiH nije uopće reagovalo negativno ni Ministarstvo vanjskih poslova i ja sam očekivao da će to danas biti predočeno. Nije prirodno da Parlament BiH, koji je usvojio svoju rezoluciju, nema nikakvu informaciju o toku događaja koji je najvažniji prioritet BiH, poslije ulaska u Savjet Evrope, i nije normalno da šest mjeseci čekamo osnovne elemente ekonomske i socijalne politike od strane Vijeća ministara BiH.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Gospodo predsjedavajući, cijenjene kolege i kolegice poslanici, uvaženi gosti, upravo sam povjerovao da je možda po prvi put naš Kolegij uspio da postigne kompromis oko dnevnog reda i da će možda današnja sjednica Predstavničkog vijeća biti jedna od najefikasnijih, no, kako vrijeme odmiče i kako se prijedlozi poslanika ređaju, ja vjerujem da će i ova sjednica trajati u nekoliko nastavaka. Zato sam razmišljao da li uopšte ima smisla da se javljam, ali, evo, da dam svoj skroman doprinos da se držimo nečega što smo dogovorili, bar na prethodnim sjednicama.

Prvo, ne vidim potrebe da usvajamo Zapisnik sa 16. sjednice jer smo ga dobili pre par minuta i mislim da je sasvim neozbiljno tražiti od nas da usvajamo Zapisnik, koji nije nebitna stvar, vezano za rasprave koje su vođene na Predstavničkom vijeću, ukoliko nismo u situaciji barem da ga pročitamo. Slažem se da se usvoji Zapisnik sa 15. sjednice, koji smo ranije dobili, a da Zapisnik sa 16. sjednice usvojimo na narednom zasjedanju Predstavničkog vijeća Parlamentarne skupštine BiH.

Druga stvar, ukoliko me sjećanje služi, ali, evo, vi ste tu da mi pomognete, vi znate da je ovo posljednje zasjedanje trajalo u tri nastavka, a da sam ja na prošlom zasjedanju Predstavničkog vijeća, prije ovih mnogobrojnih nastavaka, tražio da se povede jedna rasprava, koja je u to vrijeme bila i smisljena i čini mi se bila je na relaciji traženja dijaloga o uspostavi povjerenja u BiH, a onda su poslanici tražili da ja taj svoj zaključak vezano za posjetu gospodina Tačija Aliji Izetbegoviću i Harisu Silajdžiću dostavim u pismenoj formi, pa onda je vođena mala rasprava i dogovorili smo se da će to biti jedna od tačaka na prvom narednom zasjedanju. Gospodo, ovo je prvo naredno zasjedanje i ne vidim razloga da stvarno se jedno dogovorimo na Predstavničkom vijeću, na zasjedanju, a da se drugo rješava poslije. Ja mislim da ta posjeta nije na liniji uspostave povjerenja unutar BiH. Ovo tim prije što je nivo kršenja ljudskih prava na Kosovu toliki da ovakve posjete i prijemi predstavljaju direktnu podršku albanskim teroristima u secesiji od Srbije, što ni u kom slučaju ne bi smjela biti zvanična politika BiH, s obzirom na njenu složenost iz dva entiteta i tri konstitutivna naroda itd., i mislim da je to svima u ovom parlamentu jasno. Ja tražim da se taj zaključak vrati u raspravu, onako kako smo zaključili na prethodnom zasjedanju. Nivo rasprave će pokazati je li to ovaj zaključak ili neki drugi, ali dajte da se bar držimo onoga što smo dogovorili. Naravno, tražim da se tačka 5., Nacrt zakona o Trezoru institucija BiH, skine s dnevnog reda iz razloga što nije prošla Komisiju za Budžet i finansije Predstavničkog vijeća Parlamentarne skupštine BiH i tražim da ministar za civilne poslove i komunikacije, dakle, gospodin Marko Ašanin, podnese izlaganje kada i na kojoj sjednici Ministarskog vijeća je raspravljano o ustavnom osnovu za ovaj zakon. Moramo se naučiti da ministri čijih se resora nešto tiče dolaze ovdje i da nam podnose izvještaj, na kojoj sjednici je raspravljano, a ne da kroz Protokol Vijeća ministara BiH, se kaže da ustavni osnov tobože postoji. Tražim da se skine ova tačka dnevnog reda.

BRANKO DOKIĆ

Uvaženo predsjedništvo, kolegice i kolege poslanici, cijenjeni gosti, ja sam se javio da dam komentar na jedan prijedlog, a koji se odnosi na proširenje dnevnog reda, uključujući Prijedlog zakona o ministarstvu koji je došao od Predsjedništva BiH. Mogu da kažem da je taj prijedlog najmanje iz dva razloga nerazumljiv, ili najblaže rečeno, Prijedlog je neprimjeren, iz prostog razloga što je Skupština ušla u proceduru usvajanja jednog zakona, skoro je bila na kraju procedure da usvoji taj zakon i taj zakon je išao na usaglašavanje i u okviru druge tačke dnevnog reda, poslanici treba da se izjasne o tom zakonu. Pri kraju jedne procedure, koja je trajala dugo, ići sa prijedlogom nekog novog zakona je prejudiciranje odluke poslanika o onome o čemu su do sada diskutovali. Ja zaista mislim da to nije primjereno radu bilo koje skupštine u svijetu.

Drugi razlog zbog čega ne mogu da prihvatim ovakav prijedlog jeste činjenica da smo taj zakon dobili petnaest minuta prije početka ove sjednice. To je vrijeme za koje zaista poslanici nisu mogli ni ovlaš pročitati tekst, a kamoli shvatiti njegovu poruku i njegovu ozbiljnost.

MIRKO BANJAC

Ko se dalje javlja za diskusiju? Nema više. Bilo je dosta prijedloga, pa da krenemo redom.

Ovdje neki prijedlozi zahtijevaju i obrazloženje. Međutim, recimo, skidanje tačke s dnevnog reda Trezora, Prijedloga nacrtu zakona o Trezoru institucija BiH, poslanik Špirić je iznio sumnju da ustavni osnov za ovaj zakon uopšte nije utvrdio Savjet ministara BiH i želi izjašnjavanje nadležnog ministra. Ja ne znam da li će ministar doći. Ja sam upravo sada tražio da ministar dođe i da to kaže javno, jer teško se sad izjašnjavati u ovakvoj situaciji. Ja ne znam da li me razumijete da je ovo vrlo teško. Jedino možemo se izjasniti kad dođe ministar, ukoliko neko od prisutnih ministara nema informaciju da može se izjasniti.

Drugo, možemo glasati. Čuli ste obrazloženje, ja ne bih htio posebno davati, mada neki od predlagača nisu dali precizan prijedlog gdje smjestiti pojedinu tačku. Ja shvatam da je treba smjestiti, prije tačke, odnosno poslije 6. tačke. Ko nije dao prijedlog, tako će biti smještene i onim redom kako ste govorili, ako prođe. Prijedlog gospodina Genjca je bio da se uvrsti u dnevni red Prijedlog zakona o Vijeću ministara i ministarstvima BiH, predlagača Predsjedništva BiH, koji je, kao što ste čuli, prije 10-15 minuta stavljen pred poslanike, ja još moram reći da još uvijek nemam pred sobom taj zakon. Kao treća tačka dnevnog reda i molim koliko ima prisutnih. Ja molim Službu da mi dostavi taj zakon. Evo imam, sad je dostavljen. Kao treća tačka.

Koliko ima prisutnih poslanika? – 31. Imamo prisutno: 31 poslanik.

Ko je za to da se kao 3. tačka dnevnog reda uvrsti Prijedlog zakona o Vijeću ministara i ministarstvima BiH, predlagača Predsjedništva BiH.

Pitam ko je za? – 20

Ko je protiv? – 3

Uzdržanih – 8

Ima li neko primjedbu?

4 su protiv. Onda je 7 uzdržanih.

Glasamo po entitetima. Iz Federacije BiH, ko je za da se ovaj zakon uvrsti kao tačka 3. – 18

Iz RS – 2

Nema potrebne entitetske većine iz RS, možemo jedino usaglašavati, ali to usaglašavanje ne remeti ovo što sam rekao. Dakle, tačka nije uvrštena. U roku od tri dana mi ćemo usaglasiti stav i staviti tu tačku na sledeću sjednicu, što je sigurno, to nije sporno.

Drugi prijedlog je bio poslanika Sejfudina Tokića da se kao treća tačka dnevnog reda uvrsti Inicijativa grupe poslanika o usklađivanju Ustava BiH sa Evropskom konvencijom o ljudskim pravima. Poslanik je tražio da se glasa pojedinačno.

Pitam poslanike redom:

Alagić Raifa – za

Branković Nedžad – za

Čaršimamović Tarik – za

Filipović Mediha – za

Genjac Halid – za

Jahić Adnan – za

Kadić Rasim – za

Neimarlija Hilmo – za
 Pamuk Mustafa – za
 Spahić Ibrahim – za
 Lagumdžija Zlatko - za
 Tokić Sejfudin – za
 Havel Ana – suzdržana jer materijal nije pripremljen
 Pašalić Ivica - suzdržan
 Skopljak Pero – suzdržan
 Mikulić Anita – suzdržana
 Baković Mirko – suzdržan
 Lozančić Ivo – za
 Bećirbašić Smail - za
 Malkić Abdurahman – za
 Balta Radenka – protiv
 Mirković Dragan – protiv
 Deretić Miodrag – protiv
 Bošnjak Milenka - suzdržana
 Dokić Branko – protiv
 Jovanović Branislava - protiv
 Rakić Vito – suzdržan
 Banjac Mirko – protiv iz istih razloga kao i gospodin Deretić, jer je to sasvim jasno napisano u Ustavu.
 Perkanović Mara – protiv
 Rađević Desanka – protiv
 Špirić Nikola - protiv

Je li služba sabrala?

Za ovaj prijedlog glasalo je 15 poslanika. Protiv je bilo 9. Uzdržanih 7. Zakon nije dobio entitetsku većinu, oprostite, prijedlog tačke nije dobio niti entitetsku, a niti natpolovičnu većinu.

Prijedlozi poslanika Spahića.

Prvi prijedlog je da se danas uvrsti rasprava o ekonomskoj i socijalnoj politici u BiH. Tačka ekonomska i socijalna politika u BiH.

Ja moram zamoliti poslanika. Jasan zaključak ovog doma, Predstavničkog doma, gospodine, je da se ne stavlja tačka na dnevni red, ako materijal o toj tački nije dostavljen poslanicima u Poslovnikom predviđenom roku. Prema tome, mislim da ne postoje poslovnički uslovi da se to uradi. Međutim, ako, ministar je nešto htio.

MIRSAD KURTOVIĆ

Gospodine predsjedavajući, dame i gospodo, shodno zaključku sa jedne od prethodnih sjednica Predstavničkog doma, mi smo uzeli kao obavezu da napravimo jedan materijal koji će biti jedna od polaznih osnova za raspravu o ovoj problematici. Na ovome mi već radimo. Ja se nadam da ćemo brzo privesti kraju radni materijal koji ćemo distribuirati i, naravno, prvo na Vijeće ministara BiH, a zatim Vijeće ministara BiH je institucija koja treba da uputi na Parlamentarnu skupštinu BiH, odnosno, na Predstavnički dom PSBiH. U tom smilu, ja mogu samo reći da se na ovom radi. Da

materijal još nije završen i ja bih zamolio za malo strpljenja i poslanika Spahića i ostale. Slažem se da je ovo vrlo važno. Međutim, ovo je vrlo kompleksno i vrlo teško pitanje i to je jedini razlog zašto se tako brzo nije našlo na dnevnom redu, odnosno kompletna informacija nije završena.

MIRKO BANJAC

Da čujemo poslanika Spahića, hoće li povući prijedlog.

IBRO SPAHIĆ

Poštovani predsjedavajući, dame i gospodo, ja ne mogu povući ono što je zajednička odluka Doma naroda i Predstavničkog doma, koju su potpisali, kao zahtjev prema Vijeću ministara BiH, gospodin Banjac i gospodin Žigić, na inicijativu poslanika, koji su to prihvatili i svi mi. Ne mislim ja da tražim opet glasanje o ovoj problematici. Ja tražim jednostavno rok, da vidimo da li imamo kapacitet u Vijeću ministara BiH da se to konačno stavi na dnevni red i to je ono što imamo pravo kao poslanici da dobijemo. Mi već šesti mjesec postavljamo isto pitanje, šesti mjesec dobijamo isti odgovor. Vijeće ministara BiH jednostavno mora iza nečega stati. Ako ne može iza ovog da stane, ja ne znam onda kakva je supstanca rada tog Vijeća ministara BiH, a imamo do sada barem tri do pet prijedloga Zakona o Vijeću ministara BiH. Ja ne povlačim, nego jednostavno tražim da se odredi jedan rok koji gospodin predsjedavajući, zajedno sa svojim članovima Kolegija, može i sa gospodinom Žigićem i članovima Kolegija Doma naroda nametnuti Vijeću ministara BiH kao odgovornost.

MIRKO BANJAC

Mi ćemo i pismeno još jednom intervenisati. Čim oni dostave, mi ćemo staviti na dnevni red, to nije uopšte sporno. To smo riješili. Vaš sledeći prijedlog je bio informacija o rezultatima rasprave na okruglim stolovima u sastavu Konferencije o Paktu stabilnosti za Jugoistočnu Evropu.

IBRO SPAHIĆ

Nije baš tako, ali sad da ne ponavljam.

MIRKO BANJAC

Ja sam tako, u tom smislu sažeo, jer ste dugo pričali, pa sam ja morao tu jednu rečenicu sažeti.

MARTIN RAGUŽ

Poštovano predsjedništvo, poštovani zastupnici, želim vas samo izvijestiti da smo, po prijemu zahtjeva gospodina Spahića, poduzeli sve da napravimo izvješće i Predsjedništvo BiH je razmotrilo izvješće o kompletnim aktivnostima unutar Pakta stabilnosti, svih radnih stolova, utvrdilo platformu za nastup predstavnika BiH na ovom radnom stolu koji se održava u Sarajevu i ja jedino mogu obećati da ćemo vam izvješće i platformu, izvješće o ovom radnom stolu, dostaviti za prvu narednu

sjednicu, jer mi nismo utvrđivali rok do kada to treba predati. Primili smo to u mjesec dana i mislim da smo maksimalno, i dobit ćete jedno kompletno, cjelovito i vrlo obimno pismeno izvješće koje ima najmanje 30-40 stranica. Ja vas molim za narednu sjednicu i preuzimam tu obavezu.

MIRKO BANJAC

Ušlo je u stenogram, čuli smo sve i mislim da je to u redu. Čuli smo, ako bude dostavljeno, nema nikakvih problema. Samo Vas molim da bude dostavljeno, da se može na sedam dana prije dostaviti poslanicima kako bismo mogli ispuniti našu poslovničku obavezu.

Slijede prijedlozi poslanika Špirića da se sa predloženog dnevnog reda skine Zapisnik sa 16. sjednice, obzirom da poslanici nisu proučili Zapisnik kako bi mogli valjano odlučivati o Zapisniku. Koliko imamo prisutnih? – 31 i dalje.

Ko je za da se ovaj, odnosno da se Zapisnik sa 16. sjednice odloži za narednu sjednicu? – 23.

Protiv

Uzdržanih 8

Po entitetima. Ko je za iz Federacije BiH? – 11

Iz RS – 11

Iz Federacije BiH glasalo 11 i iz RS glasalo 11, ima i potrebna entitetska većina iz oba entiteta, dakle, skinut je Zapisnik sa rasprave.

Drugi prijedlog gospodina Špirića je bio donošenje zaključka u vezi posjete Hašima Tačija BiH. On je precizirao gospodinu Aliji Izetbegoviću i gospodinu Harisu Silajdžiću. Imamo prisutnih 31. Je li 31 još uvijek? Hvala vam.

Ko je za da se ovaj zaključak prema ranijoj Odluci uvrsti u dnevni red? – 17

Ko je protiv? – 4 protiv

10 uzdržanih

Glasamo entitetski. Iz Federacije BiH, ko je za? –

Iz RS, ko je za? – 11

Obzirom da je bilo samo 6 za iz Federacije BiH, nema potrebe, nema entitetske većine iz Federacije BiH, ovaj zaključak nije prošao. Usaglašavat će se za narednu sjednicu.

Sledeći prijedlog gospodina Špirića je vezan za... Imamo prijedlog Kolegijuma, obzirom da nema ministra Ašanina još uvijek, a ja imam obavještenje da će doći, kad dođemo do te tačke dnevnog reda, da li je predlagač saglasan da je tad, ako nema izvještaja da je skinemo s dnevnog reda, da se tad glasa o skidanju. Ali da upotpunimo ta dva pa ćemo glasati neposredno kad dođemo do te tačke. Da li ste i vi ostali saglasni da glasamo tada? Predlagač se slaže. Glasat ćemo tada. Mi ćemo o prijedlogu Kolegijuma, modifikovano sa ovom tačkom, Zapisnikom sa 16. sjednice, koji neće ići u dnevni red, glasati o tome, uslovno će biti na dnevnom redu i tačka broj 5. Nacrt zakona o Trezoru institucija BiH. Kad dođemo do te tačke, izjašnjavat ćemo se o ostanku ili skidanju, kad čujemo izvještaj i ministra nadležnog za ova pitanja. Znači, sudbina te tačke biće glasanjem utvrđena, kad se dođe do te tačke dnevnog reda. Šta hoćeš sad?

NIKOLA ŠPIRIĆ

Dame i gospodo, ja hoću samo da pomognem da dođemo do rješenja. Ja, kao predlagač, prihvatam da se ministar za civilne poslove i komunikacije izjasni oko načina dolaženja do ustavnog osnova i kad je to bilo, kad on dođe. Glasamo za dnevni red bez toga. Ako dođe pa se izjasnimo i uvrstimo, jer ne može biti dnevni red utvrđen sa jednom tačkom formalno neutvrđenom. Slažemo se da ove tačke dnevnog reda idu jedna, kako su poredane, a da tu tačku ostavimo, ako dođe predlagač da se dogovorimo, hoćemo li je staviti kao dopunsku tačku dnevnog reda ili nećemo. Nema smisla da mi raspravljamo o tački za koju ja tražim to, a da tu nema predlagača. Tražim skidanje s dnevnog reda, dok ne dođe predlagač.

MIRKO BANJAC

Ja se izvinjavam, prije odgovora Vama, poslaniče, predlažem samo malo da stanete. Ja bih želio da pozdravim gospodina Berija koji nam se upravo pridružio. Hvala lijepa. Evo, i poslanici se pridružuju mojim pozdravima. Poslaniče, nema poslovničke mogućnosti takve kakvu Vi tražite.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Tražim skidanje tačke s dnevnog reda zato što nema niko da objasni u ime predlagača, nije Komisija za Budžet i finansije utvrđivala.

MIRKO BANJAC

Ali postoji druga poslovnička mogućnost, molim Vas, hajde dozvolite da i ja nešto kažem. Postoji mogućnost poslovnička da se dnevni red i u toku sjednice može proširiti. Znači, neko će moći to uraditi u toku. Tako piše u Privremenom poslovniku. Šta ja mogu? Sad ćemo glasati o skidanju. Koliko je prisutnih poslanika? On predlaže da se skida. On je predložio.

HALID GENJAC

Ne možemo mi predlagati skidanje nečega što nije usvojeno. Ovdje imamo prijedlog Kolegija. Kolegij je ustanovio jedan prijedlog dnevnog reda, na osnovu raspoloživih informacija i utvrđene procedure, kako to Kolegij i obično čini. Molim Parlament da se izjasni o prijedlogu Kolegija, a nakon toga sve ove primjedbe, naravno, dolaze u okviru dnevnog reda, ali ovo je prijedlog Kolegija i molim da se prijedlog Kolegija stavi na glasanje.

MIRKO BANJAC

Gospodine Genjac, griješite. Evo u čemu griješite. Griješite, jer bismo tada morali ostaviti i Zapisnik sa 16.sjednice, a nismo ga ostavili po Vašoj logici. Poslanik ima pravo da traži skidanje tačke s dnevnog reda koji je predložen. To je njegovo poslaničko pravo. Da se ne uvrsti u dnevni red. Da se tačka ne uvrsti u dnevni red, pa kako hoćete. Ima poslovnička mogućnost. Mi se izjašnjavamo o dnevnom redu. To znači da poslanik ima pravo tražiti da se u dnevni red ne uvrsti ono što je u prijedlogu,

pojedina tačka. Ima na to pravo, ja Vam to garantujem i možemo, evo, na momenat možemo stati i tražiti pauzu da Ustavnopravna komisija se o tome izjasni. Ako je potrebno i to ćemo napraviti. Samo ne želim da griješimo. Ministar je prvo htio nešto reći.

MIRSAD KURTOVIĆ

Gospodine predsjedavajući, dame i gospodo, mislim da nema suštinskog razloga da ova tačka dnevnog reda ne bude razmatrana danas. Vijeće ministara BiH je ovaj zakon utvrdilo i to jednoglasno, moram da kažem. Za ovakav tekst bili su svi ministri, svi zamjenici, kopredsjedavajući i dopredsjedavajući. Na jednoj od prošlih sjednica nije razmatran ovaj zakon zato što nije bilo dato pravno obrazloženje. Ono je dato sada i ja ne vidim, stvarno, razlog, zašto bi se Zakon, odnosno, razmatranje ove tačke danas skinulo s dnevnog reda i zašto ne bismo dali primjedbe ako ih eventualno ima. Mislim da nema, i gospodin Špirić će se složiti, posebnog razloga zato što je obrazloženje naknadno dato da bude ovo skidano s dnevnog reda, pogotovo što iz ovog, da li ćemo usvojiti ili nećemo usvojiti ovaj zakon, proističe i niz drugih obaveza koje BiH treba da uradi vizavi finansijskih institucija sa kojima trebamo dalje da radimo, sa našim opredjeljenjem da želimo da imamo što transparentnije budžete i sva finansijska poslovanja i transakcije unutar BiH i sa inostranstvom.

Ja bih zato zamolio i gospodina poslanika Špirića i ostale da se ova tačka dnevnog reda zadrži, da o njoj raspravimo, a ja, evo, u ime Vijeća ministara BiH, spreman sam svaki konstruktivni prijedlog da prihvatimo i da pokušamo da usaglasimo da bude u duhu sa onim što ova Parlamentarna skupština zaključuje.

MIRKO BANJAC

Hvala Vam lijepa, gospodine ministre. Ja bih zamolio poslanika Špirića, da li prihvata obrazloženje?

NIKOLA ŠPIRIĆ

Dame i gospodo, ja moram da vas upoznam da sam ja bio član ekspertske grupe za izradu Nacrta ovog zakona, tako da mi ova problematika nije strana. Tada nam je rečeno da za sedam dana mora Zakon biti gotov i dostavljen Vijeću ministara BiH. Od poslednje sjednice ekspertske grupe, kada smo sve usaglasili, do pojave teksta zakona, prošla su ravno tri mjeseca, da bismo u tekstu dobili ono što nismo usaglasili, a o tome ću pričati tek kad dođe na dnevni red. Ja imam informaciju da ustavni osnov koji smo dobili nije prošao raspravu na Ministarskom vijeću BiH. Ja vas molim da se Ministarsko vijeće BiH izjasni. Tražim na kojoj sjednici je bila rasprava o ustavnom osnovu. Kad dobijem to, onda možemo dalje. Mi moramo uozbiljiti i Ministarsko vijeće BiH. Dosta je krivog razigravanja. Znači, kad dođe gospodin Beri, uz puno uvažavanje predstavnika međunarodne zajednice ili neko iz Kancelarije visokog predstavnika, onda oni ministri koji daju lažne nade, ne smiju biti ovdje. Ja hoću samo da se svi uozbiljimo na ovom poslu. Nikola Špirić nije prepreka konstruktivnim raspravama i dolasku do zakonskih projekata, to mora svako da shvati, ali jesam za to da oni koji su na ovom poslu licem u lice raspravljaju. Ne može jedna priča do mene doći kao poslanika, druga do predstavnika međunarodne zajednice, treća do vas u Ministarskom vijeću. Ja mislim da se to mora uozbiljiti. Zato

tražim skidanje tačke, uz uvažavanje potreba. Možda se radi o idealnom zakonskom projektu, ali jednom stvari moraju biti jasne. Hvala vam.

MIRKO BANJAC

Može li neko odgovoriti na ove dileme iz Ministarskog savjeta. Prvo odgovor, može li poslaniče?

VALENTIN ČORIĆ

Poštovani zastupnici, danas niko ne može govoriti u ime Ministarskog vijeća, jer odlukom Predsjedništva BiH, Ministarsko vijeće je nelegalno. O tome da li je Prijedlog zakona na Vijeću prošao jednoglasno, ja ne bih htio govoriti, jer znam istinu šta se događalo tamo, znam naše dvojbe, samo tvrdim da zamjenici nemaju pravo glasa na sjednicama Vijeća i ne mogu biti za to i znam zamjenika koji su bili drugog mišljenja od onoga koje se danas ovdje prezentira, ali znam i poneke ministre. Zato bih predložio da se ova rasprava odgodi za neko drugo vrijeme.

RASIM KADIĆ

Gospodo predsjedavajući, dame i gospodo, očito je da Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH plaća cijenu odnosa u Vijeću ministara BiH i relacija između takvog Vijeća ministara BiH i Parlamenta BiH. Ali, podsjetit ću vas da je ovaj nacrt, odnosno Zakon bio na prošlom zasjedanju i kada je na intervenciju Ustavne komisije, zbog nepostojanja pismenog obrazloženja, odnosno ustavnog osnova, skinut s dnevnog reda i zatražen je ustavni osnov. U međuvremenu, Vijeće ministara BiH je nama uputilo dopis u kojem navodi ustavni osnov za donošenje ovog zakona, a ja bih vas podsjetio da je ovaj zakon, dakle, Zakon o Trezoru institucija BiH jedan od uvjeta, odnosno, barem u jednoj fazi jedan od uvjeta za prijem BiH u VE. Ne znam da li se nešto u međuvremenu promijenilo i tu se neke stvari mijenjaju i drugo, on je dio programa rada Parlamentarne skupštine BiH. Stoga bih želio da izrazim svoje neslaganje sa odugovlačenjem za razmatranje i usvajanje ovog zakona, ali, isto tako, iako to nije na dnevnom redu, želim da informiram Predstavnički dom PSBiH da Ustavna komisija danas nije donijela kvalificiranu odluku da postoji ustavni osnov za donošenje ovog zakona, nego se podijelila u glasanju 3 prema 3, bez obzira na to, smatram da je ovo jedan od važnih zakona i da bi njemu trebalo pristupiti na način da dođemo do zakona, a ne da ne dođemo do zakona.

MIRKO BANJAC

Poštovana gospodo poslanici, vi mene sada, kao predsjedavajućeg, postavljate u jedan veoma nezgodan položaj. Mi smo danas ovdje imali vrlo oprečna izjašnjavanja od toga da je Ministarski savjet jednoglasno donio do toga da to nije bilo. Dobili smo još jednu informaciju koja, u najmanju ruku, zbunjuje, to je da je tekst koji je pripremila ekspertska grupa promijenjen i da ovdje nije saopšteno ko je to uradio i s kojim namjerama, s kojim ciljem i s kojim argumentima. Vi mene, kao poslanika i kao predsjedavajućeg, dovodite u vrlo nezgodan položaj. Ja sad moram da ispoštujem poslovničku obavezu, a to je da, poslaniče Špiriću, recite.

MIRSAD KURTOVIĆ

Ja bih želio samo jednu stvar da kažem. Vijeće ministara BiH, kad utvrđuje nacрте, prijedloge bilo kog zakonskog dokumenta, onda to radi na prijedlog ili od nekog resornog ministarstva, ili na prijedlog radne grupe koju imenuje, kada su u pitanju zakoni koji definišu i određuju neka bitna pitanja koja zadiru u resor jednog i drugog i trećeg ministarstva. Taj prijedlog, odnosno nacrt, koji napravi radna grupa ili ministarstvo, ne obavezuje Vijeće ministara BiH kada utvrđuje konačni nacrt, ili konačni prijedlog prema Parlamentarnoj skupštini BiH, da to bude u izvornom obliku. Prema tome, Vijeće ministara BiH nije bilo obavezno da prijedlog ekspertne grupe, koja je uradila Nacrt zakona o Trezoru usvoji u izvornom obliku. U toku rasprave koja se vodi na Vijeću ministara BiH, uzimajući u obzir sve argumente koji se pojavljuju, ugrađuju se i dograđuju potrebni dijelovi, novi članovi itd., što se vjerovatno desilo i u ovom slučaju. Nije ništa u proceduri poremećeno. Vijeće ministara BiH je kao osnovu uzelo predlog ekspertne grupe, dogradilo određene stvari i kao takav Nacrt zakona uputilo prema Parlamentarnoj skupštini BiH. Znači, nema tu dvojbe.

MIRKO BANJAC

Evo, na temelju onog što sam čuo od Vas, imam dva prijedloga o kojima se trebamo izjasniti, pa da vidimo za koji ćete Vi biti, jer Vi ste na kraju predlagač. Vaš prijedlog sam shvatio da se glasa o skidanju tačke s dnevnog reda, a na temelju ovog što sam sad čuo, ovih dilema, ja bih predložio, ako dozvolite, da se tačka odgodi za neku od drugih sjednica, da se pribave ove informacije koje nedostaju, pa da se odgodi njeno rješavanje, a ne da se skine u nedogled.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Prva naredna.

MIRKO BANJAC

Da li možemo tako da kažemo, da se skine za prvu narednu sjednicu.

NIKOLA ŠPIRIĆ

/govori sa mjesta i ne čuje se izlaganje/

MIRKO BANJAC

Koliko imamo prisutnih poslanika? – 32. Ko je za to da se ova tačka skine s dnevnog reda, uvažavajući obrazloženje poslanika Špirića, ko je za da se skine? – 7 – protiv skidanja, znači da ostane da ostane na dnevnom redu. Koliko ima? – 15 – 10 suzdržanih. Tačka nije dobila podršku da bude skinuta, ostaje tačka na dnevnom redu. Dozvolite, gospodo, što ste nervozni, dajte da dovedemo do kraja glasanje, ne vidim razloga za nervozu oko takvih jednostavnih stvari.

Gospodo, konačno smo priveli kraju raspravu o dnevnom redu, sada ću vam pročitati integralni dnevni red o kome ćemo se izjašnjavati:

DNEVNI RED

1. Usvajanje Zapisnika sa 15. sjednice Predstavničkog doma PSBiH;
2. Izvještaj Komisije Kolegijuma o nastojanju za postizanje saglasnosti o Prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o putnim ispravama, predlagača poslanika Sejfidina Tokića i Ive Divkovića; Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Savjetu ministara BiH, predlagača Vite Rakića; Nacrt zakona o praznicima i blagdanima BiH, predlagača Savjeta ministara BiH;
3. Nacrt izbornog zakona BiH
 - a) predlagač Drago Ljubičić
 - b) predlagač Klub poslanika SDP BiH;
4. Prijedlog zakona o javnim ispravama BiH, predlagača Savjeta ministara BiH;
5. Nacrt zakona o Trezoru institucija BiH;
6. Davanje saglasnosti za ratifikaciju
 - a) Sporazuma o Energetskoj povelji i Protokola energetske povelje o energetske efikasnosti i odgovarajućim problemima okoline
 - b) Sporazuma o amandmanu br. 1. zaključenog između BiH i Evropske banke za rekonstrukciju i razvoj;
7. Odgovori na poslanička pitanja i pitanja poslanika.

Ja molim poslanike na više pažnje, ako je moguće. Ovo je integralni prijedlog dnevnog reda. Jesu li i dalje 32 prisutna? – 31.

Ko je za ovakav prijedlog dnevnog reda? – 29

Protiv nema

Uzdržana 2

Obzirom da je sasvim jasno da postoji entitetska većina, nema potrebe glasati po entitetima. Konstatujem da je utvrđen dnevni red kako sam prethodno pročitao, da vam ne oduzimam vrijeme da idemo raditi.

Prelazimo na prvu tačku dnevnog reda.

Ad. 1. Usvajanje zapisnika sa 15. sjednice Predstavničkog doma PSBiH

Otvaram raspravu po prvoj tački dnevnog reda. Ima li primjedbi na dnevni red, odnosno na Zapisnik? Nema. Zaključujem prvu tačku dnevnog reda. Ko je da se Zapisnik u predloženoj formi sa 15. sjednice usvoji? Imamo prisutna 32 poslanika.

Ko je za? - 30

Protiv nema

Uzdržana 2

Konstatujem da je Zapisnik sa 15. sjednice usvojen.

Ad.2. Izvještaj Komisije Kolegijuma o nastojanju za postizanje saglasnosti

Kolegijum je usaglašavao dva prijedloga i jedan nacrt i vi ste dobili zapisnik sa usaglašavanja. Nije postignuta saglasnost, ovo oko Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakonima o putnim ispravama i nije postignuta saglasnost oko Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Savjetu ministara BiH.

Postignuta je saglasnost o Nacrtu zakona o praznicima i blagdanima BiH i taj nacrt ide u pripremu prijedloga, jer nema potrebe u skladu s Poslovníkom i Ustavom glasati. Dopuna ovome jeste da se ovaj nacrt, u pripremi prijedloga, pripremi na taj način što će predlagač uvažiti prijedloge i sugestije iznesene u toku rasprave o ovom nacrtu. Stenogram o raspravi o ovom nacrtu bit će dostavljen Predsjedništvu BiH. Molim Sekretarijat da ovo primi k znanju i da to odmah sutra dostavi. Oprostite, ne možemo dostaviti onome koga nema. Nemojte tako, mi moramo to sad dostaviti Predsjedništvu BiH, a šta će ono uraditi mi to ne znamo. Oni su bili, gospodo, dajte da ovo utvrdimo. Sasvim jasno sam rekao i zašto sam rekao. Vi znate da od 10. ne postoji Vijeće ministara BiH. Što juče niste održali sjednicu, evo, da vas pitam? Pitam i što nam niste odgovorili na masu tih stvari. Ja ne znam da li vi sad postojite ili ne postojite. Mi ćemo dostaviti predlagaču, ako ga ima. Dobro, nema problema. Dostavlja se stenogram predlagaču.

RASIM KADIĆ

Dame i gospodo, ja imam jedno pitanje za Komisiju koja je usaglašavala, u ovom slučaju to je Kolegij. Iz obrazloženja gospodina Banjca se kaže da Komisija nije postigla saglasnost u vezi ova dva zakona, ali je postigla saglasnost o Nacrtu zakona o praznicima i uz dopunu gospodina Genjca, tako da se Prijedlog zakona izmijeni, odnosno, napiše tako da uvaži mišljenja poslanika i Kolegija. Ja ne znam o čemu Vi govorite. Molim vas, zašto niste zauzeli isti stav povodom sva tri zakona da ste imali različita mišljenja i upućujete primjedbe predlagaču da prijedloge zakona urade tako da vode računa, odnosno nacrite, zavisi o kojem se aktu radi, tako da vodi računa o tome šta ste vi govorili, odnosno šta su vaši stavovi. Volio bih samo malo pojašnjenja, s obzirom da nemamo praktično nikakav dokument u vezi sa vašim usaglašavanjem.

MIRKO BANJAC

Ja mislim da je Vaše pitanje u redu, samo, molim vas, da možda nešto preciznije pročitate. U prva dva slučaja, radi se o prijedlogu i da je postignuta saglasnost, taj prijedlog bi postao zakon. U ovom slučaju se radi o nacrtu, pa ima vremena da se on popravi, dok se bude radio prijedlog, u tome je samo razlika.

HALID GENJAC

Ja ne znam, ovaj izvještaj o nastojanju za postizanje saglasnosti, trebalo je podijeliti poslanicima. Izvještaj o nastojanju za postizanje saglasnosti, je li dostavljen poslanicima?

Molim vas, Ad.3., da vas podsjetim samo. Mi smo na prošloj sjednici, vezano za Zakon o praznicima, donijeli jedan zaključak koji nije dobio potrebnu entitetsku većinu. Mi smo se oko zaključka usaglašavali i postigli saglasnost, a taj zaključak

glasi da Nacrt zakona, uz primjedbe, prijedloge, sugestije istaknute na sjednici bude osnova za izradu prijedloga i da se dostavi predlagачu.

MIRKO BANJAC

Mislim da je poslaniku Kadiću jasno. Naš prijedlog je kraj priče, a u nacrtu nije kraj, ima još mogućnosti. Čitam stenogram, bit će dostavljen i sve primjedbe uključene.

Idemo mi na glasanje. Mi nemamo raspravu po ovim prijedlozima o kojima nije postignuta saglasnost. Ovdje nema rasprave, poslaniče, po ovim pitanjima nema rasprave, ova dva. Kad završimo glasanje, ja ću vam dati riječ. Vi ste ga primili i pogledajte Poslovnik. Mi sad glasamo i nikad do sada nije bilo, i Kolegij je tu jednoglasan, tako je po Poslovniku. Kolegij je jednoglasan.

SEJFUDIN TOKIĆ

/Govori sa mjesta/

Uzмите stenogram, prošli put ste otvorili raspravu, ali nikakvih problema nema.

MIRKO BANJAC

Šta Vi sad hoćete? Pa zauzeli smo stav. Kolegijum je jednoglasno zauzeo stav, ne ja nego Kolegijum. Poslaniče, nemam ja vremena da se raspravljamo na tu temu.

Koliko ovdje ima prisutnih? – 31

Ko je za Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o putnim ispravama, predlagачa poslanika Sejfudina Tokića i Ive Divkovića? – 20

Dobio je većinu. Ko je protiv iz Federacije BiH? – Niko

Protiv iz RS – 10

Zakon nije dobio, u stvari, Prijedlog nije prihvaćen, jer je bilo protiv 10 poslanika iz RS, a to je više od dvije trećine i nije, dakle, prihvaćen ovaj prijedlog.

Glasamo o Prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Savjetu ministara BiH, predlagачa...

Ovdje je u pitanju intervencija o glasanju, nije rasprava u pitanju. Vi ste već pričali pet minuta a ne dam Vam riječ. Ja ne razumijem Vas, gospodine, je li Vi čujete šta Vi pričate. Poslanik ima pravo da traži pojedinačno izjašnjavanje. Ja ponavljam da poslanik traži pojedinačno izjašnjavanje i dobit će ga. Evo, poslanik Desanka Rađević traži pojedinačno glasanje i ja uvažavam, sjednite poslanici.

Glasamo o Prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama zakona o Savjetu ministara BiH, predlagачa Vite Rakića.

Alagić Raifa – protiv

Branković Nedžad – suzdržan

Čaršimamović Tarik – protiv

Filipović Mediha – protiv
 Genjac Halid – protiv
 Jahić Adnan – protiv
 Kadić Rasim – suzdržan
 Neimarlija Hilmo – suzdržan
 Pamuk Mustafa – suzdržan
 Spahić Ibrahim – suzdržan
 Lagumdžija Zlatko – suzdržan
 Muminagić Suada – suzdržana
 Tokić Sejfudin – za
 Havel Ana- suzdržana, s obzirom na nove okolnosti
 Pašalić Ivica – suzdržana
 Skopljak Pero – suzdržan
 Mikulić Anita – suzdržana
 Baković Mirko – suzdržan
 Lozančić Ivo – suzdržan
 Bećirbašić Smail – suzdržan
 Malkić Abdurahman – protiv
 Balta Radenka – za
 Mirković Dragan – za
 Deretić Miodrag – za
 Bošnjak Milenka – za
 Dokić Branko – za
 Jovanović Branislava – za
 Rakić Vito – za
 Banjac Mirko – za
 Perkanović Mara – za
 Rađević Desanka – za
 Špirić Nikola – nije tu

Prošlo je glasanje.

11 za, 14 uzdržano i 6 protiv. Ova situacija je vrlo komplikovana. Prema tome, po mom mišljenju, ja ću sada reći jedno, da tražim izjašnjavanje Ustavnopravne komisije, prije nego što proglasim ovo, jer kaže se da moraju biti dvije trećine protiv. Ovaj zakon je u prvom krugu dobio većinu, ako se sjećate, i molim da Ustavnopravna komisija se izjasni o ovom pitanju. Dajem pauzu 15 minuta.

/PAUZA/

Nastavljamo sa radom. Da vas obavijestim oko ovog dijela. Mi smo sad, Ustavnopravna komisija se nije sastala, odnosno, nisu prihvatili da raspravljaju, da ovaj problem razjasne. Smatrali su da to treba da uradi Kolegij, sa Sekretarijatom. Ja sam sazvaio Kolegijum i Sekretarijat i tu su mišljenja bila podijeljena. Dva člana su mislila da je prošlo, jedan da nije, i ja sam tražio s molbom predstavnike OHR-a, jer je tumač Ustava OHR. Visoki predstavnik je tumač Ustava. Jeste ili nije, ja ne mogu da se sad sa vama nadvikujem. Ja sam zamolio Kancelariju visokog predstavnika, da ja ne proglasim ovu odluku, nego da oni daju mišljenje. Kakvo daju mišljenje, ja ću to prihvatiti. Vas molim da shvatite. Ja ne znam kako u datoj situaciji postupiti. Ovo je prvi put da smo imali ovakvu situaciju. Evo imat ćemo sada pravno tumačenje. Naši članovi Sekretarijata, također, imaju podijeljena mišljenja, i to da vam kažem, i niko

od njih nije siguran šta se događa i molim vas da prihvatite da odgodimo proglašenje jer ćete mene postaviti u nezgodnu poziciju. Ja ne znam šta da radim. Ja bih vas molio, i gospoda iz Kancelarije visokog predstavnika je prihvatila da će nam dati svoje mišljenje. Poslije toga, ja ću sazvati, ako treba, i Kolegijum i Ustavnu pravnu komisiju i zamolit ću da uradi, da vidi kako postupiti, ali nemojte da proglašavam nešto za što ni vi ni ja niste sigurni, molim vas, da li možemo preći na sledeću tačku dnevnog reda, a da ovo proglašenje, samo proglašenje ostavimo za...

SEJFUDIN TOKIĆ

Predsjedavajući, dame i gospodo zastupnici i poslanici, ja sam se javio da stavim prigovor i molim da to uđe u Zapisnik, na način vođenja sjednice, na onemogućavanje predsjedavajućeg da pod jednakim uslovima tretira, odnosno omogući svim zastupnicima-poslanicima učešće u radu, davanje nekome riječ, odnosno onemogućavanje riječi određenom poslaniku u zavisnosti od ličnog stava koji predsjedavajući ima u okviru debate, uključujući i ovo nepotrebno izazivanje navodnog haosa, djelimičnim čitanjem i Ustava i Poslovnika, jasno je šta je rezultat glasanja.

MIRKO BANJAC

Poslaniče, ja Vas upozoravam da ja nisam izazvao kaos, ako nastavite u tom pravcu, uzet ću Vam riječ.

SEJFUDIN TOKIĆ

Ja bih molio da ovo uđe u Zapisnik i mi ćemo svakako za narednu sjednicu dogovoriti mjere koje bi omogućile da ovaj parlament normalno radi. Hvala vam.

MIRKO BANJAC

Ja vas molim još jednom, gospodo poslanici, da prihvatite ovaj moj stav. Ja ne želim pogriješiti. Prihvatit ću kakvo tumačenje bude od strane Kancelarije OHR-a, tako ću ga prihvatiti i takvu ću odluku proglasiti, to sam obećao i njima, gospodi iz OHR-a, a, evo, tako kažem i ovdje. Ovo je situacija, da smo je mi mogli razriješiti, kao Kolegijum, razriješili bismo je. Da je mogao Sekretarijat pomoći da se razriješi, pomogao bi. Nije se moglo razriješiti, tražimo pravnu pomoć. Nije sramota tražiti pomoć. Predlažem da idemo na treću tačku, ali, prije treće tačke, želi da nam se obrati poštovani gospodin Beri u okviru treće tačke, pa prije prelaska da damo riječ gospodinu Beriju. Izvolite.

ROBERT BERI

Zahvaljujem se, gospodine predsjedavajući, na ovoj mogućnosti i prilici da vam se obratim, prije razmatranja Nacrta izbornog zakona. Želim da kažem da imam uskoro jedan sastanak, pa ću morati da odem, ali namjeravam da se vratim, da učestvujem u debati Nacrta izbornog zakona.

Želim da kažem da OHR i OSCE stoji i dalje uz sadašnji oblik, odnosno Nacrt izbornog zakona, kao osnovu za parlamentarnu proceduru. Zakon je, u stvari,

proizvod višemjesečnog rada domaćih i međunarodnih eksperata. Njega su pregledali Venecijanska komisija, Vijeće Evrope, Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira. Također su ga pregledali i mnogi stručnjaci iz zemalja članica OSCE-a i potpuno je u skladu sa evropskim standardima. Također je i u skladu i sa Ustavom BiH. Mi smo razgovarali, odnosno, vodili smo diskusije o ovom Izbornom zakonu, kako pojedinačno i grupno, sa predstavnicima ovog tijela. Mi smo vodili debate u okviru Kolegijuma, zatim sa predsjednicima poslaničkih klubova i pojedinačnim predstavnicima, odnosno rukovodiocima političkih stranaka. Takođe smo sastavili i 30 stranica odgovora na primjedbe, odnosno komentare ovog tijela. Pokušavali smo da stvorimo atmosferu kompromisa, odnosno atmosferu uzimanja i davanja. Iz tog razloga, izostavili smo poglavlje 8. Izbornog zakona koji se odnosi na izbor članova Predsjedništva BiH, budući da se izbor članova Predsjedništva BiH neće održati do 2002. godine. Tom prilikom, želim da mi time ne mijenjamo naše viđenje i stav po pitanju Ustava BiH, onog dijela Ustava koji se odnosi na izbor članova Predsjedništva BiH. Onako kako mi vidimo situaciju, postoje dva načina da se izmijeni način izbora članova Predsjedništva BiH. Jedan način je putem ustavnih amandmana, drugi način je u skladu sa odlukom koju donosi Ustavni sud BiH i to u onom dijelu koji se odnosi na izbor Predsjedništva BiH. To ne znači da nam je namjera da usvojimo, ili da postignemo takav Izborni zakon koji ne pokriva poglavlje izbora Predsjedništva BiH, nego jedino da se izostavi, za sada, budući da se izbor Predsjedništva BiH neće vršiti do 2002. godine. Vi sa kojima sam se sastajao, kako pojedinačno, tako i u grupama, znači, predstavnici stranaka, možete se prisjetiti da ste rekli da se uglavnom slažemo, otprilike, do 90, do 95% što se tiče Izbornog zakona. Onih 5 do 10% koje se ne slažemo po pitanju Izbornog zakona, ta mišljenja se razlikuju od stranke do stranke.

Dozvolite da, takođe, napomenem da je prošle sedmice Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira naglasio da, bez valjanog Izbornog zakona, ili važećeg Izbornog zakona, nema, u stvari, uključenja u Vijeće Evrope.

Također, kako je rečeno u komunikeu Upravnog odbora Vijeća za implementaciju mira, ne postoji namjera da Ured visokog predstavnika nametne Izborni zakon. Tako da je problem u vašim rukama i ne možete ga izbjeći. Znači, kako nastaviti dalje sa ovim pitanjem jeste, u stvari, da se usvoji da ovaj zakon, da ide u parlamentarnu proceduru, a onda da se vodi diskusija u smislu šta da se izmijeni, koji amandmani da se izmijene. Mislim da smo mi, u stvari, blizu kompromisu, samo ne u onom dijelu koji se odnosi na uzimanje i davanje. Neki ovdje za ovim stolom, njihov stav je bio taj, kada smo došli do pitanja uzimanja i davanja, rekli su da, slažemo se s tim principom, vi date, mi uzimamo. Mislim da moramo da budemo iznad toga ako, zaista, želimo da imamo Izborni zakon i ako želimo da BiH uđe u Vijeće Evrope. Tako da imate na umu da mi ne tražimo od vas da usvojite sada ovaj zakon, nego da usvojite njegov ulazak u proceduru i da razmišljate i da sugerišete promjene koje smatrate da bi trebale da budu uključene.

Ovaj zakon će rezultirati onim što i vi sami želite, a to je odgovornost izabраниh, zatim transparentnost i umješnost. Ovaj zakon je nešto veoma važno, tako da, molim vas da mu posvetite potrebnu pažnju i da usvojite da ide u parlamentarnu proceduru i da dalje razmišljate o njemu i o njegovim izmjenama. Hvala.

MIRKO BANJAC

Hvala gospodinu Beriju. Ja bih sada dao riječ predsjedniku Komisije za ustavna i pravna pitanja da podnese izvještaj prije otvaranja rasprave. Predsjedniče Komisije za ustavna i pravna pitanja.

RASIM KADIĆ

Zahvaljujem, nije lahko sjediti do gospodina Ibrahima Spahića. Komisija za ustavna i pravna pitanja je danas održala sjednicu i na dnevnom redu je imala Nacrt izbornog zakona BiH, predlagača Drage Ljubičića i predlagača Kluba poslanika SDP-a, s obzirom da je to jedna tačka dnevnog reda. Iako su bile dosta burne diskusije na Komisiji, Komisija je zaključila da postoji ustavni osnov za donošenje Izbornog zakona BiH i u jednom i u drugom slučaju, ali Komisija nije ulazila u pojedinačne, konkretne stvari kad je u pitanju jedan ili drugi Izborni zakon i Komisija daje svoj stav u tom pogledu, a neki od članova Komisije, kao poslanici, će se konkretnije izjasniti u vezi Zakona na samom zasjedanju.

MIRKO BANJAC

Otvaram raspravu po ovoj tački dnevnog reda. Podtačka a). Imamo problema, da ih odmah sada riješimo, a to je da gospodina Drage Ljubičića nema prisutnog iako je pozvan na ovu sjednicu, ali zato su ovdje gospoda iz, ja nisam mislio tako, ima gospoda koja je radila na tekstu ovog zakona i ja mislim, ja lično mislim, ako se slažu kolege iz Kolegijuma, da može se voditi rasprava. Slažu se kolege iz Kolegijuma da se vodi rasprava.

DESANKA RAĐEVIĆ

Gospodo predsjedavajući, kolege poslanici, ja sam jedan od onih poslanika koji je glasao za prethodnu verziju Nacrta izbornog zakona BiH. On, kao što vam je poznato, nije prošao, sada imamo novu verziju. Ja, zaista, ne mogu da prećutim, a da ne kažem da sam ovom novom verzijom manje zadovoljna, da nekim rješenjima nikako nisam zadovoljna. Razgovarala sam i sa svojom izbornom bazom, otprilike to su utisci koje i u njihovo ime izražavam. Međutim, izašla sam samo zato, a posebno mi je zadovoljstvo što je gospodin Beri sada prisutan pa će to i da čuje, da kažem da ne mogu prihvatiti, nisam zadovoljna obrazloženjem gospodina Berija u vezi sa izostavljanjem rješenja iz poglavlja 8. koja se odnose na izbor članova Predsjedništva BiH. Ja mogu da razumijem da je moglo biti ponuđeno neko rješenje koje nekoga ne zadovoljava, nekoga zadovoljava, ali izostaviti ono što, maltene, od slova do slova, od tačke do zapete piše u Ustavu i bilo ga je dovoljno samo prepisati tako kako jeste u Ustavu i pozivati se na taj Ustav, a to izostaviti s obrazloženjem, pa neće se birati oni za dvije godine pa dotle ćemo nešto uraditi. Onda, pomalo me plaši i ovo dodatno objašnjavanje, ne mogu da ponovim tačan izraz, ali, otprilike nismo imali loše namjere ili neke zadnje misli, bit će tako kako bude u Ustavu. Ja protestvujem, sad već imamo Ustav i sad već ovo piše u Ustavu i ne znam zašto ne bi ovdje bilo napisano, a znamo svi da je Ustav promjenljiva materija, pa ako nekad dođe jedan od ovih razloga koje je gospodin Beri naveo da, ili amandmanima, ili odlukom Ustavnog suda BiH dođe do nekakve promjene koja bi usloвила promjenu i ovog poglavlja, tada bi to bilo na dnevnom redu pred sazivom Predstavničkog doma Parlamentarne

skupštine BiH, koji bi tada bio izabran i postojao. Izašla sam da protestujem, ne mogu da shvatim da može biti ponuđen jedan nacrt zakona bez poglavlja koje uopšte nije u Ustavu važećem i postojećem diskutabilno, apsolutno nije diskutabilno i zašto ga onda izostaviti. Inače, ima mnogo stvari u ovom nacrtu koje meni nisu zadovoljavajuće, a vjerujem da će i drugi uzeti učešća u raspravi.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepa, gospodo Rađević. Integralni tekst, prvobitni Vaš je prijedlog.

DESANKA RAĐEVIĆ

Da se prepiše iz Ustava.

PERO SKOPLJAK

Jasno.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Dame i gospodo, ja hoću da vjerujem da smo, evo, danas na ovoj sjednici Predstavničkog vijeća BiH bliže nego juče da ovaj nacrt uđe u daljnju proceduru rasprave, vezano za stalni Izborni zakon BiH. Prethodnih dana, rekao bih i sedmica, poslije posljednjeg zasjedanja Predstavničkog vijeća PSBiH, vođene su međustranačke konsultacije i rasprave na liniji postizanja izvjesnih kompromisa i ono što mislim da je ozbiljna manjkavost bila što nisu traženi kompromisi među strankama, nego kompromisi između stranaka i OHR-a. To nije dobra tehnika prilikom dolazanja do zakonskih projekata za BiH. Ja mislim, bar što se mene tiče, ja sam i od početka govorio, da je u ovaj Nacrt izbornog zakona uložena velika energija, veliki trud i, evo, ja hoću da pokušam, ukoliko je moguće, da zamolim predlagača, iako danas gospodina Ljubičića nema, da se u ovaj nacrt pokuša ubaciti možda jedan stav koji bi govorio da će izbor članova Predsjedništva BiH biti u skladu sa Ustavom BiH, dakle, da ne prejudiciramo kakva će biti ustavna rješenja, hoće li doći do promjene Ustava ili neće, da će biti u skladu sa Ustavom, a ovo ostalo, što se mene tiče je prihvatljivo, ja ću ovo ostalo lično podržati na današnjem zasjedanju Predstavničkog vijeća Parlamentarne skupštine BiH. Ali, molio bih da se predlagač izjasni, da li je moguće da u ovaj nacrt uđe samo jedna rečenica koja definiše izbor članova Predsjedništva BiH, da kaže da će biti izbor u skladu sa Ustavom i sve ostalo je, što se mene lično tiče, prihvatljivo. Naravno, radi se samo o Nacrtu koji ima šansu da postane prijedlog, a mislim da će na taj prijedlog svi poslanici imati šansu da daju amandmane, da pokušaju da ga mijenjaju, da ga prilagode situaciji, odnosno da dođemo do najboljeg zakonskog rješenja vezano za stalni Izborni zakon.

MIODRAG DERETIĆ

Poštovani predsjedavajući, uvažene kolege poslanici, meni je, u stvari, jako žao što je gospodin Beri sad otišao, jer sam upravo imao i svoju diskusiju, u stvari, imao sam namjeru usmjeriti upravo prema njemu, s obzirom na njegovu diskusiju, ovdje iza ovog mikrofona.

Ja sam, u stvari, htio ponoviti nešto što ponavljam unazad deset dana, na ovim sastancima koje smo imali između ovih sjednica Predstavničkog vijeća.

Naime, osnovno moje pitanje se odnosilo na zaista jedan neuobičajeni način gimnasticiranja, kako ovdje pojedine kolege ponekad kažu, kada je u pitanju Nacrt stalnog izbornog zakona. Zašto to kažem? Vama je dobro poznato na koji način je došao prvi prijedlog, na koji način je došao i drugi prijedlog stalnog izbornog zakona. Nažalost, oni nisu dobili podršku, nisu ušli u proceduru. Međutim, ovdje je najbitnije i izuzetno mi je žao što nema samog predlagača, gospodina Drage Ljubičića, da objasni poslanicima na koji način je došlo do ponude ovdje treće verzije, evo, ja ću reći nove verzije stalnog izbornog zakona. Zaista je šteta i mislim da to zavređuje, da mi to kao poslanici ovdje čujemo. Mene posebno iritira i posebno me zanima i zato sam i mislio da će gospodin Beri, eto, udostojiti se da mi odgovori, koga su oni to konsultovali i na čiju sugestiju su izostavili ovo osmo poglavlje. Zašto ovo kažem? Ja sam glasao za Nacrt izbornog zakona kakav je bio predložen od strane OHR-a, odnosno Drage Ljubičića, kao zvaničnog predlagača, s tim što sam zaista imao strahovito mnogo rezervi koje sam ja ovdje već iznio i rekao za ovom skupštinom. Međutim, ne mogu uopšte da se otmem dojmu da čitavo vrijeme predstavnici iz redova međunarodne zajednice pokušavaju nas, ili mene, da ubijede da je formalno-pravno sasvim ispravno i normalno da se izostavi jedno poglavlje koje je, prema Ustavu BiH, neminovno i kao takvo se mora naći u Izbornom zakonu.

U tom kontekstu, da je to zaista tako, ja ću ovdje samo biti slobodan da pročitam, vrlo kratko, iz Ustava član 4., tačka 2., pod a) članovi Predstavničkog doma se biraju direktno iz njihovih entiteta u skladu sa Izbornim zakonom. Spominje se jednina. Isti je slučaj kada se radi o članu 5., članove Predsjedništva BiH će neposredno birati svaki entitet, u skladu sa Izbornim zakonom. Ne poznaje Ustav BiH više izbornih zakona. Pa nije niti moguće u dva zakonska projekta, u jednom regulisati izbor predstavnika u najviše zakonodavno tijelo BiH, a u drugom zakonskom propisu koji reguliše istu materiju regulisati izbor članova Predsjedništva BiH.

Međutim, s obzirom da smo zaista u jednoj specifičnoj situaciji, nesporno je i ja sam apsolutno od onih kao i svi kolege, neću reći većina, nego sve ovdje kolege poslanici, koji se sigurno slažu s činjenicom da moramo donijeti stalni izborni zakon i ja sam isto za to, i u tom kontekstu, na čelu, ja to teška srca ću ovdje izreći, ali bih podržao prijedlog, evo, gospodina Špirića, s tim što bih, ipak, ovakav kakav jeste, dakle, prijedlog ovog novog, budućeg nacarta, ipak, došao u poziciju da o njemu raspravljamo, a u toku daljnjih diskusija, onda ćemo sigurno biti u poziciji, putem amandmana, kad ovaj nacrt dođe u fazu prijedloga, da putem amandmana ukazujemo na nekakve njegove manjkavosti, sugestije, itd. Hvala.

IBRO SPAHIĆ

Gospodo predsjedavajući, dame i gospodo, ja bih želio samo da kažem da mi se čini da smo se mi stvarno približili, ja ne znam to izraziti baš u procentima, kao gospodin Beri i predstavnici političkih partija koji su govorili o tome je li to 90 ili 95%, jer, znate, dovoljno je da jedan član nije saglasan i da nema kompromisa, koliko je to procenata u odnosu na ukupnu ili značenje samog zakona. Ja inače ne razumijem mnoge ljude koji se bave matematikom u ovoj vrsti politike.

Suštinski, za mene je, naravno, značajno da imamo tri zakona. Danas imamo na raspravi dva zakona, pod a) i pod b) i imamo treći zakon koji sam danas dobio na sto od gospođe Ane Havel. Koliko sam ja razumio, uz ovaj prvi zakon, pod a) dobili smo prijedlog amandmana, na prijedlog zakona od strane SDP-a. Prije nego što bi se odlučivao, volio bih da znam da li to Klub SDP-a smatra da je ovaj Nacrt zakona, sa početkom amandmanskih prijedloga, sa njihove strane, kao Kluba, stavljen u proceduru, kao nacrt ili kao prijedlog. Mislim da je to neka tehnička greška, jesu li kucali ovdje ili u SDP-u, ali čini mi se da ne možemo raditi sa prijedlozima amandmana na prijedlog zakona, pošto mi nismo pustili u proceduru ni nacrt zakona. Ako obratite pažnju u vezi sa tačkom a), jedine konkretne amandmane i prijedloge i stavove imamo od strane SDP-a, i proteklih nedjelja smo jedino dobili u ovoj diskusiji o kompromisima pismene prijedloge, uglavnom od SDP-a. Pa bih molio, da ne bi došlo do nesporazuma, u diskusiji pod tačkom a) da se ta stvar formalno razriješi, jer mislim da ne stoji, ili ne stoji kod dobrog čitanja, kad je riječ o službama ili ne stoji kod predlaganja amandmana na prijedlog koji još ni u kakvoj formi nije stigao kao prijedlog. To je jedna formalna primjedba.

Drugi moj stav koji želim da iznesem u vezi sa diskusijom o članu, o poglavlju 8. Nacrta izbornog zakona kojim se reguliraju odredbe za izbor članova Predsjedništva BiH, uz obrazloženje koje je dao gospodin Beri i u vezi sa stavovima koje smo čuli sada od kolega poslanika.

Ja, naravno, kad bude izjašnjavanje o tome da li ćemo dati u proceduru ovaj zakon, Nacrt zakona, pa ga staviti u proceduru kako je predložio gospodin Beri, ili Nacrt zakona koji je predložio SDP, svakako, kao i ostale kolege ću se izjasniti, bilo pojedinačno, bilo onako kako već odlučimo kao Parlament. Da ne bih ja prejudicirao ništa, želio bih da kažem ono što do sada nisam čuo, a ni sam nisam do sad smatrao važnim, do ovog trenutka da iznesem kao stav, kao poslanik, u vezi sa pitanjem poglavlja 8. Nacrta izbornog zakona. Vi znate da je na jednoj od ovih diskusija, ovi koji su učestvovali, predstavnici političkih partija u OHR-u, u OSCE-u, otvoreno, pitanje nacionalnih manjina Jevreja, Roma i drugih, da je gospodin Drago Ljubičić, koji je predlagač ovog nacrta zakona, složio se u jednoj debati, ovdje je većina bila prisutnih predstavnika političkih partija, da je to važno pitanje i da njega moramo na neki način ugraditi u Izborni zakon, da bismo zaštitili jednaka prava građana BiH. To je polazišna tačka kompromisa u vezi sa Ustavom koji se odnosi na građane i na sve narode i njihovu ravnopravnost i nacionalne manjine, dakle, za svakog čovjeka u BiH. Za mene je to bila polazna tačka da pokrenem jedno pitanje koje je, također, od posebne važnosti prije odlučivanja.

Vidite da se spor ne vodi samo u vezi s tim da li će Ustavni sud BiH, prije nego što dođe našeg otvaranja konačne debate u vezi sa amandmanima i Nacrtom ovog izbornog zakona, biti izjašnjavanje u vezi sa konstitutivnošću ili ne. To je već nešto što se načelno prihvatilo, ako dođe i kad dođe, bez prejudiciranja, prihvatit ćemo izmjene Ustavnog suda BiH koji je tako postupio u nizu slučajeva, postupit će i u vezi sa zahtjevom koji se odnosi na konstitutivnost. Pošto su sve političke partije, koliko ja znam javno, na ovim debatama u vezi sa ovim zakonom, izjavile da su potpuno na strani potpune konstitutivnosti naroda u BiH i da svi brane konstitutivnost naroda i građana u BiH, ravnopravnost, ja sam želio da postavim pitanje. Nije li suština, ipak, ovdje kod nas ove debate oko Predsjedništva BiH supstancijalna, u vezi

sa karakterom naše podjele vlasti između Parlamenta BiH, izvršne vlasti Predsjedništva BiH, sudstva i svega onoga što se podrazumijeva u jednoj normalnoj parlamentarnoj demokraciji. Nije li se pokazalo na primjeru, i na više primjera do sada, da je BiH izmjestila temeljni, rekao bih, osnov razlikovanja zakonodavne, izvršne i sudske vlasti i nije li zapao ovaj parlament u zamku jer ne igra između političkih oligarhija Predsjedništva BiH, Vijeća ministara BiH i već o čemu su oličeni, i onoga što se izražava u jednom parlamentu kao što je Dom naroda i Zastupnički dom. Ne vodi li se, u stvari, suštinska, nije li otpočela konačno debata poslije toliko godina o tome da li BiH gradi predsjednički sistem ili će BiH u procesu demokratizacije civilnog društva graditi parlamentarni sistem? Da li će sve više ovaj parlament preuzimati odgovornost da radi izvršna vlast ono što joj je zadatak i da se izgrađuje sudska vlast, ono što joj je zadatak, i da na taj način se ova pitanja svedu u realne, normalne okvire odnosa između Parlamenta BiH, Predsjedništva BiH, izvršnog vijeća, odnosno Vijeća ministara BiH i sudske vlasti?

Na kraju, mislim da je jako zanimljivo, da je ključno pitanje direktno ili indirektno pokrenuto ovom debatom, zahvaljujući, prije svega, nekolicini prijedloga izbornih zakona, zahvaljujući Prijedlogu izbornog zakona koji je dao OHR i OSCE, zahvaljujući prijedlogu SDP-a i gospođi Ani Havel. Otvorena su pitanja, koja će se jednog dana jednostavno morati predočiti građanima, kao osnova njihovog političkog organiziranja u narednom periodu. Ja smatram, zaista, da su stvoreni preduvjeti, s obzirom na izjavu koju sam čuo od gospodina predlagача, gospodina Drage Ljubičića, žao mi je što danas nije on ovdje i žao mi je što su predstavnici OHR-a, odnosno OSCE-a, morali otići, ali čini mi se da su dva temeljna pitanja otvorena i da ne bi bilo prepreke da nađemo kompromis u toku ove naše sesije, bez potiranja i ovog nacrt a nacrt a koji će biti kasnije na dnevnom redu, da se dođe do jedne procedure koja će na kraju BiH učiniti jednom stabilnom, normalnom demokracijom, kako ja i očekujem, nakon ozbiljne debate o tome kakav je karakter demokratskog društva u BiH i šta se to demokratizira i u ovakvim odnosima u BiH. Hvala lijepa.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Poštovane kolege, dame i gospodo, gospodo predsjedavajući, povodom Nacrta izbornog zakona koji je pred nama, Izbornog zakona Drage Ljubičića i uopšte tačke dnevnog reda pod a) i pod b), ali, fokusiraću se, prije svega, ovaj put na a), želim nekoliko pojašnjenja dati vezano za materijale koje ovdje imate i za amandmane koje smo dostavili, odnosno, da odgovorim, pored ovoga što sam svakako mislio reći, na nekoliko pitanja koje je kolega Spahić postavio i da onemogućimo svaku moguću zabunu koja bi mogla proisteći iz eventualnog nerazumijevanja, šta od papira imamo pred sobom.

Prije svega, želim reći da smo mi u SDP-u zadovoljni što je OHR uvažio jedan dio primjedbi koje su bile u raspravi povodom Izbornog zakona, odnosno OSCE, pa i OHR na određen način, jer gospoda koja su ovdje govorila nama i koja su predstavljala radnu grupu su radila i pod kapom OHR-a. Želim kazati da njihovo izlaženje u susret nekim rješenjima koja su predlagana tokom rasprave su nešto što SDP pozdravlja, u svakom slučaju. Međutim, moram, takođe, reći da mi, koliko smo zadovoljni pomjeranjem OSCE-ovog Izbornog zakona u pozitivnom smjeru, toliko nismo zadovoljni s tim dokle smo došli. Naime, ovaj Nacrt zakona koji imamo pred sobom, nama je, prije svega, odraz dobre volje ljudi iz OSCE-a, međutim, ja sam

shvatio, mi smo svi shvatili, u raspravi koju smo imali, da je OSCE napravio jedan mali pomak da bi, na određen način, ukazao nam u kom smjeru svi zajedno treba da idemo i da probamo svi zajedno doći do neke vrste političkog konsenzusa i kompromisa oko Izbornog zakona. Želim u startu da razjasnim da ono na čemu smo insistirali, mi u SDP-u, ni na koji način ne utiče na same rezultate izbora po ovom ili po nekom drugom modificiranom izbornom zakonu. Svi mi znamo da imamo proporcionalni izborni sistem, od stranaka koje žele da uspiju na izborima i zahtjeva da dobije određeni procenat glasova, i ovaj Izborni zakon nijednu stranku neće napraviti većom ili manjom. Međutim, vi znate da su se naše primjedbe kretale u domenu poštivanja dijela Ustava, člana 2., tačka 2. koji govori o tome “da prava i slobode, predviđene u Evropskoj konvenciji za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda i u njenim protokolima se direktno primjenjuju u BiH i da ovi akti imaju prioritet nad svim ostalim zakonima”, zatvoren citat tačke 2., člana 2. Ustava BiH, koji se odnosi na čitav korpus ljudskih prava i osnovnih sloboda.

Upravo u tom smjeru smo mi vidjeli i iskorak koji je uradio OSCE, da pitanje izbora člana Predsjedništva BiH ostavi izvan ovog zakona, dok se, da tako kažem, ne postigne odgovarajuća ekspertna i politička, neću da kažem rasprava, ali dok se ne okonča odgovarajuća ekspertna i politička rasprava o statusu usklađenosti Ustava BiH sa Evropskom konvencijom o ljudskim pravima, jer mi ovdje u ovom parlamentu manje – više imamo suprotna mišljenja o tome. Mi stojimo na stanovištu da treba bez velike panike o tome govoriti na pravi način, imajući u vidu da je ukupno opredjeljenje ovog parlamenta da idemo ka evropskim standardima i ka evropskim integracijama. Za nas je ovaj zakon, Nacrt zakona koji je OSCE ponudio, gest dobre volje i u tom svjetlu smo mi djelovali amandmanski na ovaj način. Zašto smo djelovali amandmanski? Djelovali smo amandmanski iz jednog jednostavnog razloga, što u pripremi ove sjednice, mi praktično nismo znali da li će ono što se pojavi pred nama imati formu nacrtu ili imati formu prijedloga, ili Bog te pita čega, to je jedna stvar. Mi smo smatrali, da ovaj naš amandmanski pokušaj defiliranja našeg odnosa prema OSCE-ovom zakonu je neka vrsta konkretizacije naših primjedbi koje su do sada bile načelne ravni.

Vi svi znate da smo mi vodili načelnu raspravu o OSCE-ovom zakonu, ne ulazeći u konkretne tačke, odnosno članove zakona i ta načelna rasprava je dovela do toga da je veliki broj primjedbi išao od strane OSCE-a, da mi samo načelno razgovaramo, a ne kažemo šta bismo htjeli. Upravo je to razlog zašto smo mi definirali svoje načelne primjedbe u amandmanskoj formi i na kraju ću i predložiti kako mi predlažemo da se dalje ide iz ovoga.

Drugi razlog zašto smo ovo predložili, je zato što smo smatrali, podsjećam vas, kad smo imali ova dva zakona pred Parlamentom, Zakon SDP-a je dobio natpolovičnu većinu, ali nije imao kvalifikovanu većinu, za razliku od OSCE-ovog zakona koji je propao potpuno. Mi smo smatrali, ukoliko se pred Parlamentom BiH pojavi neka od ovih verzija, da bi trebalo poći od verzije SDP-ove, imajući u vidu činjenicu da je dobila više glasova u ovom domu. Međutim, smatrajući da Izborni zakon nije stvar nadglasavanja, nego političkog konsenzusa i svijesti o tome da trebamo imati jedan izborni zakon koji je, manje-više, prihvatljiv sa stanovišta osnovnih načela, mi smo rekli, u redu, OSCE-ov zakon koji je pred vama, mi ćemo na njega djelovati amandmanski. Skrećem pažnju na to šta su naši amandmani, da ne bih govorio načelno, ja ću reći šta smo mi željeli postići sa ovim amandmanima. Prije

svoga, moram skrenuti pažnju da osnovni princip u ovim amandmanima koji smatramo da treba znati, a to je da mi, prihvatajući da amandmanski djelujemo na prijedlog OSCE-ovog Izbornog zakona, polazimo od toga da ne želimo da dozvolimo da u izbornom zakonu postoji bilo kakvo rješenje koje će biti suprotno Evropskoj konvenciji o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda. Zato sve one stvari koje su detektovane u raspravi, da bi mogle imati taj karakter, smatrali smo da treba izvaditi iz ovog zakona i primjenjivati direktno ustavna rješenja dok se Ustav, eventualno, ne uskladi sa Evropskom konvencijom o ljudskim pravima ili dok odgovarajuće institucije kažu da je to već usklađeno i da nema potrebe.

Također, smatrali smo, s obzirom da se vodi rasprava u Ustavnom sudu BiH o konstitutivnosti naroda, sa stanovišta partije iz koje ja dolazim, za nas pitanje konstitutivnosti uopšte nije sporno. Za nas su sva tri naroda konstitutivna na čitavoj teritoriji BiH, međutim, ne želeći vršiti pritisak na Ustavni sud BiH ni po kojem osnovu, mi smo pošli od pretpostavke da ovim Izbornim zakonom ne trebamo stvarati nepotrebnu klimu koja bi mogla politizirati i dovesti eventualno do nervoze prilikom donošenja odluka o tome.

Zbog toga stojimo na stanovištu, i ovdje smo u amandmanima koje imate pred sobom, prije svega, pošto od ove dvije pretpostavke, i ukazali posebno na amandman kojim smo nastojali iz Izbornog zakona izbjeći određivanje prema načinu konstituisanja Doma naroda koji bi mogao biti suprotan Evropskoj konvenciji o ljudskim pravima. Želim ovdje sa ove govornice da vrlo jasno kažem, sa stanovišta SDP-a, Dom naroda je nešto što se ni na koji način ne dovodi u pitanje, ni po kom osnovu. Također, želim jasno i odgovorno da kažem da Dom naroda koji ima pet Hrvata, pet Bošnjaka i pet Srba je nešto što sa stanovišta SDP-a apsolutno nije upitno i ne dovodi se ni na koji način u pitanje. Također, sa stanovišta SDP-a, želim ovdje posebno da skrenem pažnju, sa ove govornice, da ingerencije i način na koji su definisane ingerencije Doma naroda, za nas uopšte nisu sporne i ne mogu biti dovedene u pitanje povodom bilo kakvih rasprava, bez obzira da li se vodi rasprava o usklađivanju Ustava ili o Evropskoj konvenciji o ljudskim pravima. Za nas je sporan način koji je ovdje u zakonu predložen, a za koji mi smatramo da je suprotan Evropskoj konvenciji o ljudskim pravima, o čemu smatramo da se poslije može u miru izjašnjavati, to da je izbor Doma naroda, odnosno delegiranje Srba u Dom naroda, isključivo iz RS, odnosno Hrvata i Bošnjaka u Dom naroda isključivo iz Federacije BiH, mi smatramo da je to suprotno Evropskoj konvenciji i da je diskriminatorsko. Zbog toga smo u amandmanu koji je ovdje, da budem vrlo jasan i precizan, to su amandmani 7. i amandmani 8., izvinjavam se, amandman 8. i amandman 9. su dva amandmana koja govore da ovaj dio Izbornog zakona treba ostaviti, nakon što se razriješi dilema o usaglašenosti akata BiH, temeljnih, od Ustava pa nadalje sa Evropskom konvencijom o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda. Za nas ovo ima isti tretman kao pitanje izbora člana Predsjedništva BiH. Mi smo, takođe, ovim amandmanima pokušali da imamo raspravu, da imate vrlo precizna rješenja oko nekoliko konkretnih pitanja. Želim da budem konkretan, da ne bismo bili načelni i smatram da se u ovoj fazi Nacrta može o tome govoriti.

Jedan naš amandman se odnosi na širi sastav izbornih komisija, koji bi omogućio nezavisnim kandidatima, odnosno strankama koje se takmiče u izborima, da imaju svoju zastupljenost u izbornim komisijama na način kako je riješeno samo ovdje, koji omogućava manipulaciju od strane vladajućih stranaka, danas od jednih sutra od drugih, pošto je ovo Zakon koji pretenduje da izdrži probu vremena, mi

želimo da izborne komisije i kad mi budemo u većini, ipak, budu prisutne i manjinske stranke u njima.

Drugi amandman se odnosi na kandidate koji se biraju za predsjednika i potpredsjednika Federacije BiH. Vi, takođe, znate našu načelnu primjedbu koju smo ovdje uobličili u obliku amandmana po kojem smatramo da predsjednik i potpredsjednik Federacije BiH moraju da se biraju na isti način na koji se biraju predsjednik i potpredsjednik RS, odnosno, da imaju odgovornost prema biračima, a ne na način na koji je dato u sadašnjem Izbornom zakonu, da imaju odgovornost prema samom parlamentu.

Također, ovdje smatramo da cenzus na otvorenim listama treba da bude, ne pet nego deset procenata, jer time omogućavamo da ljudi koji se, da tako kažem, pomjeraju na stranačkim listama, budu ljudi koji stvarno imaju podršku svoje baze, u najširem smislu te riječi, a ne užeg kruga ljudi.

Mi imamo ovdje amandman koji se odnosi na izbor gradonačelnika i guvernera kantona, smatramo da na isti način na koji je, i pozdravljamo odluku OSCE-a da se izbor načelnika može riješiti entitetskim zakonima tako što načelnici opština mogu birati direktnim glasanjem, smatramo da se guverner kantona, odnosno gradonačelnici, takođe mogu birati direktnim glasanjem, ukoliko se ustavima, izbornim zakonima entiteta o tome nešto kaže.

Također, smatramo da direktni izbor treba da se odnosi i na gradsko vijeće gdje postoje gradske zajednice, a ne da se gradska vijeća biraju posredno, odnosno da se ta materija može urediti entitetskim zakonima i, na kraju, kad su u pitanju naši amandmani, mi smatramo da se treba onemogućiti manipulacija sa mandatima na način na koji je to rečeno u amandmanima, odnosno da se onemogući manipulacija glasovima, kroz ljude koji glasaju u tuđe ime, i taj amandman je ovdje vrlo precizno naveden.

Da zaključim. Ja bih zamolio da se prilikom izjašnjavanja, stav SDP-a je da je napor koji je učinio OSCE, na određen način, otvorio mogućnost da postignemo neki politički dogovor koji bi uvažavao ono što je do sada bilo u najširoj raspravi. Međutim, mi smatramo da, ukoliko se želi ovaj nacrt koji je ovdje dat, ukoliko se on želi pretvoriti u osnovu za dalji rad, mi smo spremni da se on prihvati kao osnova za dalji rad, pod uslovom, pod pretpostavkom da se ova rješenja koja smo ovdje iznijeli u svojim amandmanima, ugrade i sve zajedno, sa ovim nacrtom, predstavljaju, da tako kažem, temelj za dalji rad, odnosno da ovaj nacrt, ovo što smo dobili od OSCE-a, uvaži amandmane koje smo dali i da to sve zajedno predstavlja osnov za dalji rad. Način na koji je OSCE-ov materijal ovdje dat, za nas on ne predstavlja osnov za dalji rad, osim ukoliko se ne uvažavaju primjedbe koje sam rekao.

Gospodine predsjedavajući, želim, također, biti vrlo jasan, da svi amandmani koje sam ovdje iznio nisu za nas pretpostavka za prihvatanje da uđemo u drugu fazu, nego oni amandmani koji se tiču Evropske konvencije o ljudskim pravima i slobodama. Ono što smo dobili od OSCE-a kao prijedlog, ukoliko se prihvate amandmani koje smo ovdje naveli i princip dat u preambuli naših amandmana, a posebno skrećem pažnju na amandmane 8. i 9., da, onda, smo spremni razgovarati o daljim rješenjima, koja su data u Izbornom zakonu.

Također, gospodine predsjedavajući, da bih poštedito sve vas zajedno uvodnih napomena, pod b) želim reći da Izborni zakon koji smo dali ovdje, koji je dostavljen, da on odražava raspravu koja je data, koja je bila na zadnjoj sjednici Parlamenta, i mi se posebno zahvaljujemo poslanicima koji su dali podršku našem zakonu, jer nas je to ojačalo u uvjerenju da treba da napravimo dodatni napor i da izađemo sa nacrtom, odnosno Prijedlogom koji imate pred sobom. Skrećem pažnju samo na činjenicu da smo uvažili sve primjedbe koje su date u raspravi, međutim, pošto je u raspravi bilo više različitih primjedbi koje se odnose na izbor članova Predsjedništva BiH, ukazujem na to da kad je u pitanju izbor članova Predsjedništva BiH, mi smo ostavili ovdje nekoliko alternativa kao mogućnost, ipak se radi o nacrtu, ali želim skrenuti pažnju svima da, kad je u pitanju izbor članova Predsjedništva BiH, da on se može zasnivati isključivo na poštivanju Evropske konvencije o ljudskim pravima koja znači da svi građani, sa čitave njene teritorije, bez obzira koje su nacionalne pripadnosti, sa stanovišta njihove pripadnosti konstitutivnim narodima, imaju pravo da budu birani i da svi mi imamo pravo i mogućnost da biramo svakog člana Predsjedništva BiH, naročito onog koji dolazi iz naroda kojemu mi pripadamo i zato je ovdje princip koji smo dali kod Predsjedništva BiH, sve alternative koje su date podrazumijevaju da:

1. Da svaki član Predsjedništva BiH koji sutra bude biran ima podršku vlastite nacionalne grupacije i ima odgovarajuću podršku svih građana BiH.

Mi posebno želimo skrenuti pažnju onima koji su vršili manipulaciju javnosti, da SDP pokušava da ide sa Izbornim zakonom koji će favorizirati jednu grupu, jedan narod u odnosu na druge i da će se otvoriti mogućnost izbornog inženjeringa koji će onemogućiti da narod bira svoje predstavnike. Naš prijedlog podrazumijeva da izabrani članovi Predsjedništva BiH moraju imati podršku i vlastitog naroda i svih građana. Bez bilo koje od te dvije podrške, mi smatramo da ne može na pravi način predstavljati svoj narod i BiH.

Ja bih, gospodine predsjedavajući, Vas zamolio da stavite na izjašnjavanje ovaj nacrt, ovaj prijedlog OSCE-a koji je dat, zajedno sa amandmanima koje sam dao, kao paket o kojem želimo da se, ukoliko je prijedlog predlagača da se stavi ovo kao osnova, ja, također, želim, kao drugi prijedlog, da je ovo osnova, plus amandmani koje smo dali i da iz toga se dalje ide u proceduru.

MIRKO BANJAC

Hvala lijepa. Dok poslanik Dokić izlazi, ja molim Službu da umnoži ovaj izvještaj Ustavnopravne komisije, u jednoj sličnoj situaciji, kao što je bilo oko one sporne tačke kad je napravljen prekid, da pročitate pa da vidimo ko je griješio.

BRANKO DOKIĆ

Dame i gospodo, ja bih na početku ove svoje diskusije htio da izrazim zadovoljstvo zbog jedne izjave koju smo čuli na početku, u uvodnom dijelu rasprave po ovom pitanju. Jedno žaljenje zbog jednog zahtjeva i sugestije, koji je opravdan, s obzirom na situaciju u kojoj se mi nalazimo. Zaista, od srca i uma, da tako kažem, pozdravljam izjavu gospodina Berija u kojoj je rečeno da Izborni zakon neće biti ni od koga nametnut, već da će biti usvojen i da mora da bude usvojen od Parlamenta BiH i

potvrđen od Vijeća naroda Skupštine BiH. Nadam se da se to ne odnosi samo na ovaj zakon, već da okrećemo jedan novi list u našoj skupštinskoj, parlamentarnoj i zakonodavnoj praksi. Možda će u početku biti malo teže, ali budite sigurni i ubijedeni da to jedini način i jedini put da dođemo do samoodrživog mira u BiH.

Drugo što sam htio da iznesem, rekao sam jedno moje razočarenje, iz jednog opravdanog zahtjeva, a koji je proistekao iz činjenice da se zakoni nisu usvajali ovdje, neko je rekao. Ja mogu da prihvatim da poglavlje 8. ne bude uz garanciju, ali da piše da će se garantovati, kad bude to poglavlje definisano, da će biti u skladu sa Ustavom BiH. Onaj ko je to predložio, vjerovatno je predložio iz straha da kroz Skupštinu BiH mogu da prođu stvari koje nisu u skladu sa Ustavom BiH, a vjerovatno je mislio, ne na institucionalan i demokratski način, kako se to radi u Skupštini da je to moguće proći, već sistemom nametanja kako je to bilo do sada. Ako od danas se orijentišemo da zakone isključivo usvajamo u Skupštini, onda, zaista, vjerujem da nikad neće iz Skupštine, od strane poslanika doći zahtjev da nešto ne bude u skladu sa Ustavom, jer ja vas hoću da podsjetim na jednu elementarnu činjenicu, da smo mi ovdje svi od naroda birani da štitimo Ustav i da donosimo zakone u skladu sa Ustavom.

Upravo, zbog toga, ja zaista ne želim ni da diskutujem o onim zakonima koji očigledno krše Ustav i zbog toga ću navesti samo jedan član iz zakona koji sugeriše SDP, to je član 102. koji, po njihovom prijedlogu kaže “članovi Predsjedništva BiH, iz reda Bošnjaka, Hrvata i Srba, biraju se na teritoriji cijele BiH”, a Ustav BiH kaže sljedeće: “članove Predsjedništva BIH će neposredno birati svaki entitet, tako da svaki glasač glasa za jedno mjesto u Predsjedništvu BiH”, ovo je sadašnji Ustav. Ja vas molim, ovo sada mora da važi. Ako nekad Ustav bude drugačiji, onda možemo govoriti i o drugim elementima vezano za ovaj zakon.

Na prošlonedeljnoj raspravi koju smo ovdje imali u okviru pripreme za ovaj sastanak, gdje su trebali da budu predstavnici svih političkih, predsjednici poslaničkih klubova i predstavnici svih političkih partija koje nemaju poslaničke klubove, dugo je diskutovano o tome da li OHR-ov prijedlog poštuje ljudska prava i slobode. Mislim da je to potpuno apsolvirano, da su ona ugrađena i ispoštovana i imali smo tvrdnju i od strane predstavnika OEBS-a i Kancelarije visokog predstavnika da su te odredbe ugrađene. Ja vas pozivam i skrećem pažnju da je Ustav BiH napisan na osnovu elemenata koji su istaknuti u preambuli tog Ustava i da tamo ima devet nekih elemenata i jedan od tih elemenata su ljudska prava i slobode, jedni od njih su rukovođeni ciljevima i principima Povelje UN, po kojoj se garantuju prava grupa i naroda, dalje, nadahnuti Univerzalnom deklaracijom o pravima čovjeka, Deklaracijom o pravima pripadnika nacionalnih ili etničkih, vjerskih i jezičkih grupa, takođe, i to je osnova za donošenje ovog Ustava, kojeg mi moramo da se pridržavamo i naveo bih samo još jedan od elemenata iz te preambule u kojoj se kaže, pozivajući se na osnovne principe, dogovorene 8. septembra 1995. u Ženevi i 26. septembra 1995. godine u Njujorku. Ja sam naveo samo četiri, to je devet elemenata u preambuli Ustava BiH, na čemu počiva taj dokument u koji smo se mi ovdje zakleli. Zato nemamo pravo da ga kršimo, dok on vrijedi, naravno.

Novonastala situacija poslije odbijanja, na jednoj od prošlih skupština, oba prijedloga zakona, ja lično, i u Partiji demokratskog progresa RS, također, jer smo to imali na svojoj raspravi, čak i na Glavnom odboru je ocijenjeno kao jedno novo poglavlje u koordinaciji između Skupštine BiH i međunarodne zajednice koja je ovdje

prisutna, jedan pokušaj da se dođe do kompromisa, koji bi bio prihvatljiv za većinu u Skupštini BiH. Sa te tačke gledišta, mi prilazimo ovom novom nacrtu i iz tog razloga smo prihvatili da on ponovo uđe u proceduru. Odmah da budem sasvim jasan, to ne znači, iako sam ja kao predstavnik te partije ovdje prošli put glasao za onaj nacrt, da mi podržavamo sve elemente koji su u nacrtu. Mi smo rekli da je to prihvatljiva osnova za prijedlog na koji će doći amandmani, o kojima ćemo poslije raspravljati i pokušati da redefinišemo neke stvari, u najmanju ruku one stvari koje su nejasno definisane i ostavljaju mogućnost različite interpretacije prilikom izbora. Moram da priznam da u našoj partiji nije naišao na odobravanje način na koji je tražen kompromis. Prema Ustavu BiH, ovaj zakon u pojedinostima treba da definiše izbor članova Predsjedništva BiH i izbor poslanika u ovom domu u kome mi danas raspravljamo.

Izostavljanjem poglavlja 8. praktično je izostavljeno 50% tog zakona. Razlozi koji su tamo navedeni, zbog čega se to izostavlja, nisu baš ubjedljivi. Onda se moglo reći isto tako, s obzirom da se sada lokalni izbori ne održavaju po ovom zakonu, a ponovo će se održavati za četiri godine, dakle 2004. godine, onda se moglo reći, evo, sledeći element kompromisa jeste da ovaj dio zakona odgodimo za 2004. godinu, ali ako će ovo stvoriti uslove da se kroz dalju proceduru, usvajanja ovog zakona dođe do zakona prihvatljivog za većinu u ovoj skupštini, onda ćemo mi takvu inicijativu i podržati.

Na kraju bih samo rekao da nije primjereno da se uz Nacrt zakona nude bilo kakvi amandmani, jer ja vjerujem da sve partije, ili poslanički klubovi, imaju amandmane na ovaj zakon i na onu prvu varijantu, a samim tim i na ovu, jer je ona u najvećem dijelu ista, zaista ne prihvatam varijantu da bilo ko sad uz Nacrt nudi i amandmane. O amandmanima će biti riječi kada jedan od nacrtu postane prijedlog. Hvala vam.

IBRO SPAHIĆ

Poštovano predsjedništvo i predsjedavajući, dame i gospodo, prije svega bih rekao da ja nalazim u Ustavu BiH temeljni osnov za kompromis u vezi s ovim zakonom, ja ga nalazim. Evo gdje ga nalazim. Sad ću pročitati tačno tekst koji se uvijek čita u dijelovima i ne znam zbog čega.

Član 2., ljudska prava i osnovne slobode, 1. ljudska prava, 2. međunarodni standardi kažu: "prava i slobode pređu ... za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda i njenim protokolima", i u njenim protokolima podvlačim, „se direktno primjenjuju u BiH“. Dakle, direktno. I završna rečenica tog dijela je „ovi akti, Povelja i protokoli, imaju prioritet nad svim ostalim zakonima“. Zakonima koje smo usvojili, zakonima koji su proglašeni od strane visokog predstavnika ili zakonima koje ćemo usvojiti. To je jedini i temeljni osnov za kompromis, ukoliko se želi postići da dođemo do Izbornog zakona, jer na temelju ovog stava iz Ustava, faktički, BiH dešifruje mogućnost za budućnost i za sva ona temeljna pitanja koja sam postavio.

Moja replika nije da bih ustao i pročitao, po ne znam koji put, isti stav. Ona se odnosi na mišljenje poštovanog kolege Dokića koji je iznio jedan stav koji je meni zaparao uši. Jedan je da se izmještanjem ovog poglavlja 8., koji se odnosi na izbor članova Predsjedništva BiH, u vezi sa Izbornim zakonom, faktički, ovaj prijedlog,

Nacrt zakona svodi u kvalitetu i u kvantitetu, kako hoćete, na 50% Izbornog zakona, e to je ono što sam ja i upozorio. Ovaj omjer procentualni, maloprije matematički, sad procentualni, pokazuje da je kod nas uronjena svijest da tri člana Predsjedništva BiH, to je ta konkretna izjava, čine 50% svih prava, političkih i obaveza i odgovornosti, a gospodin Beri je pokrenuo tri stvari. Rekao je odgovornost, u cjelini, u Izbornom zakonu, transparentnost i, naravno, pomenuo je treću riječ, a to je umjerenost, a nema umjerenosti ako je u Predsjedništvu BiH skoncentrisano 50% vlasti i moći i ako ovaj Izborni zakon treba da izrazi 50% moći u odnosu na cjelokupnu poziciju Parlamenta BiH i drugih organa, onda je to nešto što ne znači da je cilj naš demokratizacija civilnog društva, to je debata o kojoj treba da vodimo računa. To je replika i ne tražim novu repliku na repliku, želim samo reći da ja nisam sklon u delikatnim stvarima civilnog društva služiti se na ovaj način matematikom i procentima, ali ako se već služimo njima, oni onda izbace u prvi plan ono što statistika može da vara, ali ono što politika može da nameće kao opšti način razmišljanja u ovoj zemlji. Tad nema parlamenta, tad nema izvršne vlasti, tad nema sudske vlasti, ako 50% te vlasti drži Predsjedništvo BiH. To nije duh ni Ustava BiH koji je zasnovan na ovom temeljnom članu i u međunarodnim standardima tako nešto nije moguće uopće govoriti. To je što se tiče replike i zaključujem replike.

Što se tiče intervencije u vezi sa pitanjem koje sam postavio Klubu SDP-a. Ja sam, naravno, tu sa gospodinom Dokićem, na neki način, saglasan, jer sam razumio da je gospodin Lagumdžija već objasnio da je riječ o konkretizaciji prijedloga koji bi trebali biti osnova jednog novog teksta nacrt, ukoliko se prihvati. Kako će se iz tog izaći? Pošto imamo samo taj nacrt zakona i samo ove prijedloge, naravno korigovane, naravno, nije riječ ni o nacrtu zakona nije ni riječ o prijedlogu zakona, nego je riječ o jednom broju pitanja na kojem insistira jedan klub poslanika. Na čemu mi insistiramo? Na čemu ja insistiram? Ja insistiram da, ako ćemo se mi složiti da imamo tri prijedloga, dva koja su na dnevnom redu i treći koji nas čeka na stolu na nekoj od narednih sjednica, a ako smo skloni kompromisu, da koncentrišemo svoju pažnju, mogu li predlagači koji danas nisu ovdje ni u kojoj formi, ni gospodin Drago Ljubičić, ni predstavnici OSCE-a formalno, ili ih ima ili ih ja ne mogu da identifikujem precizno, jer oni stoje iza tog prijedloga, možemo li mi pokrenuti jednu normalnu, sasvim jasnu poziciju, da sve ovo što smo čuli u dosadašnjoj debati, u višemjesečnoj debati, u javnoj debati, da mi pokrenemo jednu principijelnu stvar, a to je da imamo prijedloge i stavove koji grade osnov da se započne, u jednoj normalnoj proceduri, diskusija o Izbornom zakonu? Imamo. Ako već to imamo i ako smo to prihvatili, onda moramo uvažiti da smo čuli danas 4-5 poslanika koji su dali vrlo konkretne intervencije na račun ovog Nacrta zakona. Da bismo mi ovo stavili u proceduru, postoji poslovnički princip, ili da pristupimo tom principu, da izgrađujemo neki odnos spram toga ili da odustanemo od toga. Danas, ako možemo zamoliti, pošto smo u toku rada, možemo i sutra nastaviti kako bismo obezbijedili prisustvo Duge Ljubičića i predstavnika OSCE-a, da osiguramo da se stavi u proceduru ovaj nacrt zakona, a naravno, i da čujemo i njihovo izjašnjenje. Ako je već nacrt, mi moramo dobiti po Poslovníku njihov stav. Imamo gospodina Špirića, gospođu Rađević, gospodina Lagumdžiju, gospodina Dokića i više drugih prijedloga i mislim da bi bilo korektno da sačuvamo svoj interes za kompromis. Da bismo imali taj interes potpun, potreban nam je predlagač, da nastavimo ovu debatu.

MIRKO BANJAC

Pređe ovo i repliku i pristupni govor, ko je sad kome replicirao.

BRANKO DOKIĆ

Iako ne volim replike, ali kolega Ibro me zaista provocirao na repliku. Htio bih da kažem da ja, zaista, gospodin Ibro, poslanik Ibro, da mu ne stvaram uslove za novu repliku. Zaista o odgovornosti uopšte nisam govorio. Htio bih da kažem, ja sam gimnaziju završio u Zenici. Profesorica srpskohrvatskog jezika, tadašnjeg, koga Vi sada zovete: srpski, hrvatski i bošnjački,

MIRKO BANJAC

Promijenjeno je, sad je bosanski.

BRANKO DOKIĆ

Kad sam imao pismenu zadaću iz srpskohrvatskog jezika, ako bi neko pogriješio temu, bilo tendenciozno, bilo iz neznanja, bilo zato što se želio iskazati u nekoj drugoj temi, uvijek je dobio jedinicu.

IBRO SPAHIĆ

Prvo da kažem jednu stvar, pošto se gospodin Dokić pozvao na Ustav, ja samo podsjećam magnetogramski da sam pročitao međunarodne standarde, član 2. ljudska prava i slobode iz Ustava BiH. Da su ovi akti prioritet nad svim ostalim zakonima, usvojenim i budućim usvojenim zakonima, dok ne donesemo svoj ustav voljom građana BiH, bez prisustva međunarodne zajednice, to je pod jedan, a i za to će doći vrijeme, jednog lijepog dana.

Drugo, ja sam apsolutno za to da Vi poštujete Ustav. U Ustavu Vam stoje nazivi jezika. To bi bilo korektno da čitate Ustav. Mislim da ste se složili i nema razloga replicirati.

Treće, što se tiče jedinice, ja sam znate jedan odlikaš koji je cijeli život dobivao petice i desetke i želio sam jednog dana jedinicu iz književnosti i bilo je ono „Ćutanje mora“ ... jedna knjiga i rekao sam ovako. Idem ja napisati jedan tekst o školjki i ako to se shvati dobro, ne znam da li znate iz kog je to perioda literatura, rekao sam, ako napišem dobar tekst o školjki, valjda će ga u asocijativnom smislu vezati za more, pa ako ga vežu za more, onda će ga vezati i za kanu koji se nalazio u jednoj sobi, gdje je došlo do susreta onih koji su, kao neprijatelji, počeli se razumijevati uz pomoć muzike.

MIRKO BANJAC

Znači da sviramo.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Izgleda da će biti zaključak sa Predstavničkog vijeća da ponekad i nije dobro mnogo čitati. Ja hoću da kažem da daljnji tok rasprave, nažalost, pokazuje da se vraćamo na početak. Ja sam pažljivo učestvovao u svim raspravama i pokušajima približavanja stavova, nažalost, ne između stranaka nego između nas i OHR-a. OHR, pretpostavljam i OSCE, su pažljivo pratili naše pokušaje približavanja i izašli su sa Nacrtom zakona. Ja vas molim, još nigdje nisam vidio da se podnose amandmani na nacrt. Danas se postavlja pitanje, hoćemo li ovaj nacrt pustiti u daljnju proceduru, da bismo mogli pristupiti njegovoj izmjeni kroz amandmane, ili ćemo se i dalje nadmudrivati šta je BiH, na koji način će građani biti zaštićeni, a bježati od donošenja vitalnih zakonskih projekata, odnosno, kroz te projekte projektovati svoju sliku BiH. Dobro bi bilo da nam je međunarodna zajednica dala domaći zadatak da napišemo kako vidim BiH. Imam dojam da bi 42 poslanika došla sa 42 različite slike BiH. E zato se, gospodo, i piše Ustav da bi nas sve uveo u zajednički zakonski okvir. Ja vas molim, nemojte da širimo na ovakav način raspravu. Možete misliti šta gospodin Spahić predlaže, ako sam ga dobro čuo, hajmo mi Dragu Ljubičića, pa hajmo HDZ, pa hajmo CD Koaliciju, hajmo sve pokušati da skupimo pa da oni izađu sa nekim novim kompromisom. Mi kompromis tražimo, evo, dva mjeseca. Ja sam rekao, evo, prošli put smo rekli da nacrt može poslužiti kao solidna osnova, da idemo u solidnu raspravu, putem amandmana. Gospodo, morate jasno danas reći. Mislim da je gospodin Lagumdžija naiskreniji bio kad je rekao “ukoliko ne prihvatite ovo, ovo za nas nije solidna osnova”, znači, nema traženja kompromisa, ono što je gospodin Beri govorio “dam – daš”. Ja sam, i ponovo stojim na stanovištu, što se mene lično tiče, ova rasprava se može privoditi kraju u smislu da se kaže, pošto nema predlagača, a vjerovatno su ljudi pobjegli znajući kakvi jesmo, jer ne vidim ja predlagača koji može odgovoriti na sve ovo što mi tražimo, pogotovo što mi znamo koja je pozicija gospodina Ljubičića i znamo kako je došlo do ovog Izbornog zakona. Ja bih molio da se ova diskusija privodi kraju, da ne otvaramo dileme koje smo na startu otvarali, a da jednostavno vidimo ko je za to da ovo bude solidna osnova ili ko je za to da i dalje lutamo. Hvala.

DESANKA RAĐEVIĆ

Gospodine Ibro, poučena Vašim primjerom, evo, i ja ponijela Ustav da pročitam i čitam na bosanskom jeziku. Kad bi se mene pitalo, to je jedan od bosanskih jezika, jer postoje tri, ali, eto, na bosanskom.

Peti elemenat na osnovu koga je donesen Ustav BiH ovako glasi: “Vođeni ciljevima i načelima Povelje UN”. Oni koji su čitali Povelju UN znaju, između ostalog, da u toj Povelji piše, a s ciljem da se omogući realizacija ljudskih prava, da jedan narod ima pravo čak i na samoopredjeljenje. Praksa u svijetu je pokazala da ponekad narod može da odluči da neće da živi sa drugim narodima iz nekih svojih razloga. Prema tome, diskutovati na takav način o ljudskim pravima, kako Vi diskutujete, zaista je neprihvatljiv. Prije svega, život je takav da mnoge stvari se sukobljavaju, jedne druge isključuju i, ako smo isključivi kao što ste Vi, da je ljudsko pravo samo ono što Vi zastupate, onda, zaista, nikad nećemo doći do nekog kompromisa gdje će, koliko toliko, svačije pravo biti uvaženo. Možda bi bilo bolje da ostanemo na ovom nivou ljudskih prava, već sam to i prošli put rekla, može se dogoditi da načnemo proces koji bi mogao biti i mnogo drugačiji, teži i gori.

MIRKO BANJAC

Šta je sad ovo?

IBRAHIM SPAHIĆ

Gospođa Rađević je pokrenula jedno krupno pitanje. Pošto nikako ne možete, nema nikakvih sporova, da jedan od dijelova preambule su ciljevi načela Povelje UN i bez ovog Ustava, ako hoćete da Vam ja sada, u skladu sa svojom memorijom, izdiktiram sve dijelove i članove te Povelje UN, ja to mogu, ali nema smisla da to radim, jer bih tim pokazao da jednostavno postoje neki osnovi za razgovor. Mi danas razgovaramo o Nacrtu izbornog zakona. Ja sam prvi pokrenuo pitanje i zamolio gospodu iz Kluba poslanika SDP-a da postavte se jasno spram svojih amandmana u odnosu na Prijedlog ili Nacrt zakona i kakva je njihova pozicija. Za nas je to jako važno da bismo mogli otvoriti taj proces, da počnemo da radimo na kompromisu. Čuli smo stav SDP-a. Čuli smo i različite druge stavove poslanika i nisam ih dovodio u pitanje, kao ni poslanika SDP-a, jer, naravno, i ja sam dao nekoliko svojih primjedbi, načelno.

Ono što mene ovdje dovodi, naravno, za govornicu više puta, povodom ovog zakona, jeste jedino jedan interes da služimo onome što se zove demokratizacija civilnog društva. Normalno je da se podrazumijeva odgovornost, ravnopravnost svih građana i svih naroda, to je sasvim jasno, u svim pravima.

Molim vas, pošto je duh Evropske konvencije takav i pošto je Povelja UN i Deklaracija o pravima čovjeka takva da najbolji dio ovog zakona, u prvoj verziji koju smo dobili, jeste bio komentar. Ja vas molim, sad i ja imam jedan praktičan prijedlog. Neka se u proceduru, ona komisija i grupa koja je radila, zajedno sa ovim nacrtom zakona, dostavi i obrazloženje ovog nacrta zakona i Zakona izbornog, jer to je jedan jako dobar tekst. Svakako je nužno obrazloženje jer bi mnoge stvari i dileme razjasnilo. Moje opredjeljenje za kompromis je potpuno jer ja smatram da je to jedini način da uspostavimo jednaka pravila igre za cijelu BiH, politička pravila igre, u kojima smo mi samo jedan dio tih pravila. Zbog toga bih želio skrenuti pažnju, nemate razloga se uzbuđivati zbog Povelje UN, naprosto zbog toga što je i Povelja i Deklaracija o pravima čovjeka, kao i Evropska konvencija o ljudskim pravima i protokoli, zapravo temelj su individualna i kolektivna prava i to je nesporno i mi se oko toga, ako hoćete, najbolji način da prevaziđemo neprekidne replike, da zatražimo od gospode koja je radila u toj komisiji, ono što je osnov, to je komentar zašto su se oni opredijelili za ovakvo hodanje između različitih članova, a da sačuvaju duh Ustava BiH i zašto se nalazimo u procjepu. Molim vas, da se okrenemo onome što je činjenica. Da bismo danas glasali o Nacrtu, da ga pustimo u proceduru, želim da znam od Kolegijuma, da li je, to nikakvo nije otklanjanje rasprave o tome, da li je neophodno da čujemo mišljenje predlagača. Ako nije neophodno da čujemo mišljenje predlagača, ja sam apsolutno spreman da otvorimo tu proceduru i da krenemo u stvaranje uvjeta da ovo bude osnova i da stvorimo elemente za rad. Nikakvih kod mene nema dilema u tom pogledu. Molim vas, što se tiče, replika neprekidnih, ja zaista nemam nikakvu isključivost u odnosu ni na jedno ljudsko pravo, ni kolektivno.

MIRKO BANJAC

Poslaniče, ode peti minut, polako, krivi navod.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Ja ću lagano da, nema potrebe za repliku. Ja želim, naravno, da kažem da ovakve rasprave, koje se vode i one koje su na dobrom putu, vraćaju na stranputicu. Jedinstvena politička osnova za izbor u BiH može biti samo na onom nivou koji je jedinstven za BiH, gospodine Ibro, to piše u Ustavu. BiH u obadva entiteta, čak ni teritorijalno nije na isti način uređena da bi bilo regulisano pravo izbora na koji način se Vi zalažete. Jedinstveno uređenje političke platforme za izbor samo je na onom nivou koji je propisan Ustavom BiH, to su zajednički organi BiH. Tamo i piše da će ostalo regulisati entitetski izborni zakon. Vaše zalaganje da sve ide u jednu šerpu, pa kako se završi u njoj, znate, domaćica kad kuha mlijeko, pa kad vidi da vatra nabije temperaturu, doda malo vode da ne ostane bez mlijeka, a vi ćete sve istjerati iz BiH, imat ćete samo BiH kao okvir, bez naroda, ako se budete tako ponašali.

RASIM KADIĆ

Na svakoj od sjednica imamo ove male replike, izlete, i to je dobro zbog ukupne atmosfere u ovom Parlamentu BiH. Na kraju krajeva, i ovo je jedna škola, bez obzira što ponekad neko dobije jedinicu.

Mislim da je OSCE-ova radna grupa, odnosno predlagač, gospodin Drago Ljubičić, napravio korak naprijed, odustajući od poglavlja 8. koje regulira izbor članova Predsjedništva BiH i otvorio je, dao je vremena da, eventualno, to riješimo u jednoj drugoj atmosferi, na način koji će biti opće prihvatljiv. Međutim, predlagač nije slijedio konsekvantno stav u vezi sa izborom Predsjedništva BiH, kad je u pitanju Dom naroda i ja moram da kažem da se slažem u potpunosti sa gospodinom Lagumdžijom u pogledu veze između izbora za članove Predsjedništva BiH i izbora za članove Doma naroda Parlamenta BiH i smatram da to, sa mog stanovišta, predstavlja bitno ograničenje za daljnji postupak usvajanja ovog zakona.

Upozorio bih predlagača na još nekoliko elemenata i primjedbi na koje sam upozoravao, a koje, očito, s obzirom da predlagač je poprilično uradio posla, ne smatra ozbiljnim da ih možda može mijenjati u narednom periodu. Također bih izrazio svoje razočarenje stavom predlagača i izbacivanjem, odnosno, mijenjanjem odredbe o proporcionalnom sistemu uspostave lokalnih izvršnih vlasti, koji je bio u prethodnoj verziji, jer to nije bilo pomenuto ni u jednoj diskusiji kao ozbiljan problem. Predlagač je u pismu koje je uputio Parlamentu BiH naveo, čak netačno, da su se sve stranke složile s tim da se to promijeni. Ja sam na razgovorima sa OSCE-om upozorio da to nije tačno i da će morati pronaći inteligentnije obrazloženje zašto je ovaj koncept promijenjen u odnosu na Nacrt zakona.

Kao poslanik, dao bih ponovo i predložio nekoliko rješenja.

1. Smatram da OSCE-ova radna grupa, odnosno predlagač, nije na najbolji način riješio član 1.5. korišćenja biračkog prava, jer smatram da će ta odredba o mogućnosti glasanja, ukoliko se čovjek nalazi šest mjeseci u mjestu prebivališta,

stvoriti veliko ograničenje za moguće usvajanje zakona. Ja sam, takođe, razočaran da OSCE-ova radna grupa, iako je obećala da će ponuditi neki izlaz iz ove situacije, nismo mogli pronaći kompromis, do danas nije ponudila rješenje kojim će doći do harmonije između Aneksa 7. Općeg okvirnog sporazuma za mir u BiH i prava svih da se vrate svojim kućama i korišćenja biračkog prava po osnovu ovog zakona.

2. Smatram, također, govorit ću samo o nekoliko elemenata koji su za mene važni. U izborima za Predstavnički dom Parlamenta BiH, iako OSCE ima svoje razloge da ponudi rješenja razbijanja entitetskih teritorija na višečlane izborne jedinice, ja smatram da nema nekih pretjeranih razloga za to. Naime, izbori za lokalnu skupštinu, općine, su lokalni izbori koji rješavaju lokalne probleme. Izbori za kantone su kantonalni izbori, oni rješavaju kantonalne probleme. Izbori za entitete su entitetski problemi i oni rješavaju entitetske probleme. Razbijati Federaciju BiH, a i RS, u kojoj su izborne jedinice na tzv. višečlane izborne jedinice, prilikom glasanja za izbor poslanika u državnom Parlamentu, koji ima, državni Parlament ima Ustavom određene nadležnosti je možda dobar pokušaj i potreba za razbijanjem nekakve centralizacije političkih stranaka, ali on može značiti opasnu lokalizaciju politike u državnom Parlamentu BiH. Što se mene tiče, i Liberalne stranke, to je neprihvatljivo i ja smatram da OSCE treba da pokuša da uzme u obzir i drugačiju argumentaciju od onih svojih već ukopanih argumentacija koje smo imali prilike vidjeti u posljednjih nekoliko mjeseci.

Silno preračunavanje i podjela na izborne jedinice, sa varijantom da su svi poslanici sa teritorije Federacije BiH, jednostavno može dovesti do rezultata koje OSCE ne vidi sada u ovom trenutku.

U prvom Prijedlogu zakona o Predsjedništvu BiH, OSCE-ova radna grupa je ponudila preferencijalni sistem glasanja za Predsjedništvo BiH, s pravom se odupirući onima, kad kažem s pravom, s pravom sa njihove tačke gledišta, odupirući onima koji smatraju da to ne treba tako raditi, forsirajući princip izbora onih koji imaju najmanje protivnika, uslovno rečeno protivnika u političkom životu BiH. Ako je politička intencija radne grupe i gospodina Drage Ljubičića bila da ima preferencijalni sistem glasanja za Predsjedništvo BiH, čime bi izabrala tri člana Predsjedništva BiH koji su, uslovno rečeno, najumjereniji među kandidatima, sa najmanje tzv. neprijatelja, kako se to izražava OSCE, zašto onda OSCE nije, konzekventno tome, sistem preferencijalnog glasanja primijenio na parlamente na svim nivoima u BiH, pogotovu stoga što postoje zemlje kao što su Australija i neke druge u kojima taj princip postoji. Ne možemo na jednoj strani Predsjedništva BiH imati politiku omekšavanja političke scene, a da ona konzekventno ne slijedi parlamente na svim nivoima u BiH.

Nekoliko sitnih primjedbi. Ne smatram da OSCE treba da naplaćuje nikakvu finansijsku taksu za registraciju za izbore, jer već postoje silni preduvjeti za izlazak stranaka na izbore, od kojih su, recimo, ključni, sakupljanje potpisa. Molim vas, OSCE, pazite, 1000 maraka smo mi svi dali za izlazak na lokalne izbore, recimo, to je 80 stranaka, to je 80.000 maraka, dajte meni 80.000 maraka na šest mjeseci, da ih ja oročim, pa da vam vratim nakon što se završe izbori. Zašto se mora uplaćivati taksa za izbore političkih stranaka sa varijantom da se onima koji ne osvoje mandate neće vratiti te pare. To je jedno bitno ograničavanje demokracije i slobodnog političkog organiziranja i političkog natjecanja u životu BiH, potpuno nepotrebno, s ciljem da se eliminiiraju manje stranke, ali broj potpisa je dovoljan razlog za učestvovanje na

izborima i nema potrebe za finansijskim transakcijama u pogledu registracije za izbore.

Smatram da OSCE mora pronaći snage da postojeću proceduru beskonačnih komplikacija oko aktivnog prava, odnosno aktivnog registriranja birača, eliminiira i utvrdi tzv. pasivno registriranje birača u BiH. Samo oni koji mijenjaju adrese i mijenjaju, žele na drugi način da glasaju, samo oni da podnose aktivni zahtjev. Dobiti pravo da se glasa u ovoj zemlji je vrlo komplicirano. Molim vas, gospodo iz radne grupe, gospodine odsutni Drago Ljubičiću, potrudite se da pojednostavite princip dobijanja biračkog prava u BiH. Nemojte od korišćenja biračkog prava praviti beskonačnu birokratsku proceduru i onemogućavanje jednog velikog broja ljudi da izlaze na izbore.

Vrlo sam sklon stajalištu da veza između Predsjedništva BiH i Doma naroda bi morala biti veza koja bi mogla u bitnom određivati sudbinu ovog zakona, to je prvi rang prioriteta. Drugi rang prioriteta je član 1.5.ovog zakona i ja očekujem od OSCE-a da ponudi bolji izlaz od onog korišćenja biračkog prava koje imamo u ovom zakonu i treći red prioriteta su ove primjedbe za koje ja, nadam se da su umjerene, racionalne i da mogu biti, odnosno mogu se iskoristiti tako da u prijedlogu zakona nešto od ovoga što sam rekao doživi svoju implementaciju. U svakom slučaju, Liberalna stranka, ja, kao poslanik, ostajemo vrlo zainteresirani za usvajanje ovog zakona i spremni smo da idemo ka kompromisu po rangju prioriteta koje sam sada rekao.

SEJFUDIN TOKIĆ

Predsjedavajući, dame i gospodo zastupnici-poslanici, dosta je teško govoriti, nakon svih ovih odlikaša, poštivalaca Ustava, sastavljača sastava, ali u želji da budemo sasvim jasni, želim nekoliko stvari podcrtati u ime Kluba poslanika Socijaldemokratske partije. Mi stojimo na stanovištu da ova Parlamentarna skupština BiH treba učiniti sve da se usvoji Izborni zakon, izražavamo visoku zabrinutost za pokušaje nekih političkih struktura da, izbjegavanjem donošenja Izbornog zakona, stvore preduslove da se odgode opšti izbori i da se spriječe promjene u ovoj zemlji bez kojih, zaista, ni na ekonomskom ni na političkom planu ni na planu evropskih integracija BiH ne može ozbiljnije, u dogledno vrijeme, računati. Zbog toga smo mi, gospodo, ponudili Nacrt izbornog i zbog toga smo mi ponudili i konkretna naša rješenja, naše amandmane na ovaj nacrt, želeći dati svoj maksimalan doprinos i ne želeći da ostavimo ni malo prostora za bilo kakve kalkulacije i da se taj dijalog i traženje kompromisa, što je moguće konkretnije odvija, bez suvišnih retoričkih i drugih zamki.

Naši amandmani na Nacrt koji je ovdje dostavljen, amandmani na tekst zakona, jesu upućeni predlagaču, od izjašnjenja predlagača spram ovih amandmana, zavisit će naš stav da li možemo glasati uopšte da ovaj nacrt bude osnova za izradu prijedloga. Ukoliko predlagač, u svom izjašnjenju, ne da jasno do znanja da prihvata amandmane koji su na liniji takvog teksta, da nema kršenja Evropske konvencije o ljudskim pravima, mi nećemo glasati za Nacrt ovog izbornog zakona u formi da on može da preraste u prijedlog. Mi jesmo za kompromis, ali taj kompromis, zaista, zaustavlja na Evropskoj konvenciji o ljudskim pravima i slobodama iako treba podcrtati, nema kompromisa za nas, za ono što nam, evo, ovdje, veoma hitno dok smo vodili raspravu, dostavlja se vezano za prijem u evropske integracije, u kome se sad

već traži da BiH preuzme obavezu potpisivanja, ratificiranja i implementacije dokumenata VE, gdje, gospodo, nema prostora za kršenje ljudskih prava, pa ako hoće, nema prostora ni za kršenje nacionalnih prava na način da neko sebi, pod paskom da vodi brigu o vlastitom narodu, proglašava Srbe većeg značaja i Srbe manjeg značaja. Zar ima iko pravo da Hrvatima u Bosanskoj Posavini onemogući pravo da biraju i da budu birani u najviše državne institucije? Nismo li malo zamijenili teze o tome šta je to borba za nacionalna prava i šta je to nacionalna ravnopravnost u BiH. Ko to ima pravo u Grahovu, u Drvaru, onemogućiti Srbima da glasaju i imaju puno aktivno i pasivno biračko pravo i ko uopšte bilo kojem čovjeku u BiH ima pravo to onemogućiti? Nema tog argumenta koji će nas ubijediti da je to, navodno, u interesu i jednog od tri konstitutivna bosanskohercegovačka naroda.

Podcrtat ću vrlo jasno da mi, kad posmatramo izostavljanje ovih odredbi za izbor članova Predsjedništva BiH, i prvenstveno mislimo na poštivanje Ustava BiH, član 2., stav 2. I mi u obrazloženju smatramo da bi bilo dobro, ili u tekstu Nacrta ovog zakona, da se podcrta da će sva rješenja koja nisu predviđena ovim zakonom biti usklađena sa Evropskom konvencijom o ljudskim pravima i slobodama. To je opredjeljenje koje, na kraju krajeva, zakoni koje BiH usvaja u ovom periodu moraju imati sastavni dio tog opredjeljenja, inače će nam to biti prepreka za uključivanje i širi integracioni proces. Vrlo je jasno ovdje rečeno u nekoliko navrata, ali ja bih podcrtao. Mi afirmišemo i želimo da se u BiH, kroz izbore, obezbijedi puna nacionalna ravnopravnost, ali i da svaki izabrani predstavnik svog vlastitog naroda ima legitimitet i predstavljanja pripadnika drugih naroda, odnosno da može raditi u centralnim institucijama kako bi se prevazišle blokade koje trenutno imamo, a koje se prvenstveno zasnivaju na neuvažavanju funkcije za čitavu BiH i za interese svih građana u BiH ljudi koji učestvuju u vršenju odgovornih funkcija u centralnim institucijama BiH.

Za kraj bih, predsjedavajući, u ime Kluba poslanika, zatražio da izjašnjavanje povodom ovog zakona, zbog značaja koji on ima za budućnost BiH, bude pojedinačno. Hvala.

MIRKO BANJAC

Poštovana gospodo, sada je 17 sati i 10 minuta. U 17.15 sati ima jedan sastanak naše Komisije za međunarodne i vanjske poslove koji će trajati do 18 sati. Kolegij je mišljenja da treba sada sjednicu prekinuti i nastaviti sutra u 10 časova. Mi se moramo dogovoriti oko sledećeg. Naš zaključak oko nastavka rada tako glasi. Mi ne možemo postupiti suprotno onome što smo se dogovorili, jedino ako vi sad drugačije ne odlučite. Imamo još pet minuta. Ne možemo je završiti, jedino u 18 sati možemo nastaviti. Nastaviti u 18. Ima odluka da se radi do 18 i to je problem. Može, ako se dogovorimo.

VITO RAKIĆ

Gospodo predsjedavajući, dame i gospodo poslanici, mi od 10. mjeseca imamo pred sobom ovaj zakon. Obavili smo niz rasprava u ovom parlamentu, prva sjednica je bila u načelima, pa smo onda imali Zakon gdje smo raspravljali o Nacrtu, davali direktne primjedbe, održali smo niz javnih rasprava, okruglih stolova i praktično sve razjasnili. Nažalost, mi danas slušamo istu priču od početka gdje nismo

spremni na bilo kakav kompromis oko ovog zakona i to jasno treba reći ovdje i da se toliko insistira na određenim opcijama koje nikad neće dovesti do određenog rješenja. Ako se danas ovdje kaže, maltene ucjenjivački, da predlagač Zakona treba da kaže da prihvati amandmane, pa ćemo glasati za Nacrt, to nikad još nije bilo uz nacrt da se tako prihvata, nego jednostavno uz nacrt je bio zaključak da će se razmotriti sve iz javne rasprave ili sve primjedbe i na bazi toga napraviti prijedlog koji korespondira organizaciji BiH, Ustavu BiH, i svim onim drugim elementima od ustavne nadležnosti entiteta i da ne nabrajam dalje. Prema tome, mi možemo o ovome diskutovati koliko god hoćemo, iz ovoga je sve jasno i ja predlažem, jednostavno, da mi zaključimo ovu raspravu, i da se mi izjasnimo može li ovaj nacrt ići u dalju proceduru i da tako postupimo.

Sad ovdje da ukrštamo koplja i objašnjavamo šta su ljudska prava, kako je organizovana BiH i sve ono drugo zašto se mora obezbijediti konsenzus entiteta, paritet entiteta itd., to je stvarno jedan besmisao, jer ja nisam imao namjeru da se javim za riječ, ali ovo kad sam sve slušao, stvarno nema više smisla.

Prema tome, da budemo jasni, hajde da se mi izjasnimo, jesmo li mi za ovaj nacrt da ide u dalju proceduru, ili nismo, i sa tim ćemo sve reći, a normalno da predlagač uzme u obzir ono što je moguće ugraditi u ovoj konstelaciji odnosa, ustavnoj i zakonskoj regulativi BiH. Hvala.

MIRKO BANJAC

Molim vas, koliko ljudi sad mora otići? Sačekaj, Ibro, da se, koliko ljudi sad mora otići? – 7. Koliko će ostati u Sali, da vidim, kad ode 7? Ja predlažem da mi nastavimo raditi, da tri delegata odu. Ne morate svi biti na ovom sastanku, možete malo i ovdje. Šta ću dati na glasanje? Ima prijavljenih diskutanata, ne mogu ljudima uzeti riječ. Evo, delegacija, da nastavimo raditi.

ANA HAVEL

Poštovani zastupnici, ja, izgleda, dođem uvijek na red kad je ovako neki problem. Prošli put su mi rekli da sam puno govorila. Danas, zaista, neću puno govoriti i neću vas puno umarati. Ponovit ću samo neke bitne stvari i u najkraćim crtama osvrnut ću se na ovaj Nacrt izbornog zakona koji je sačinio OSCE. Svjesna da moramo doći do kompromisa, svjesna da moramo donijeti ovaj zakon, svjesna njegovog značaja, mislim da trebamo i u ovom trenutku racionalno razmišljati i racionalno prići rješenju ovog problema, jer on je zaista veliki problem. Međutim, ja sam na prošli Nacrt, koji je sad donekle izmijenjen, dala niz primjedbi ispred HDZ-a, ispred Kluba zastupnika i moram reći da najveći dio primjedbi nije usvojen u ovom nacrtu koji je sad ponovo prezentiran od OSCE-a. Sa žaljenjem to konstatiram jer primjedbe HDZ-a su bile zaista osnovane. Ja ovdje moram ponoviti jedno, da smo mišljenja da u ovom Izbornom zakonu moraju postojati odredbe koje se odnose na razinu države BiH, uključujem se direktno u raspravu oko poglavlja 8. To poglavlje ne bi trebalo ispustiti, trebao bi ga sadržavati i ovaj nacrt.

Kod izrade onog prvog nacrtu, mi smo sačinili niz, u stvari, dali smo primjedbe na svaki od članova, ali to nismo dali u proceduru, a dali smo svoje primjedbe, a istovremeno smo sačinili i novi Nacrt izbornog zakona ispred naše

stranke. Novi nacrt nismo dali u proceduru, očekujući uvažavanje naših opravdanih primjedbi. Kako te primjedbe nisu usvojene, mi smo dali u proceduru novi Izborni zakon. Ja bih sad ovdje postavila pitanje koje sam, na određen način, rekla i na prošloj sjednici, a odnosi se upravo na ovaj Nacrt. Ja znam da nije prošao ovaj nacrt onu proceduru koju zahtijeva Parlament, da bi se on uključio, ali isto tako znam, a to smo mi konstatirali i danas na Komisiji za ustavna pitanja, da ni ova dva nacrtu koja su danas ovdje na dnevnom redu, nisu prošli tu proceduru od 30 dana i slično. Mi smo, prisjetite se, odbili onaj Nacrt koji je ranije sačinjen i ispred OSCE-a, ispred gospodina Ljubičića, i isto tako ispred SDP-a. Ako je trebalo uvrštavati u dnevni red, trebalo je uvrstiti ova dva, trebalo je uvrstiti i ovaj koji je došao ispred HDZ-a BiH. Nije to učinjeno i ja, zaista, nisam tu reagirala ni na komisiji, mi smo to konstatirali, a ni ovdje na ovoj sjednici, upravo iz razloga, cijeneći potrebu donošenja ovog zakona, značaj ovog zakona, i onoga što je učinjeno u međunarodnoj zajednici da se dođe do adekvatnog, dobrog teksta, koji će odgovarati svim narodim onoliko, naravno, koliko može odgovarati, cijeneći da je potreban kompromis.

Ja bih samo rekla ovo, na ovaj sad novi Nacrt izbornog zakona OSCE-a, bez poglavlja 8. i bez određenih drugih dorada koje su date i ranije, HDZ ne bi mogao dati pristanak da ide dalje u proceduru, ali ne bismo uslovljavali, kao što je to gospodin Lagumdžija uslovio, da će pristati, samo isključivo, ako se baš sve u tekstu, u onakvom kakav jeste, njihove primjedbe ugrade u Nacrt OSCE-a. Tražim, očekujem od svih nas kompromis, ali očekujem isto tako da se uzme u obzir i onaj nacrt koji je HDZ dao. Uvjeravam vas da je jako dobar. Uvjeravam vas da sadrži sve ono što je u Ustavu predviđeno da bude u Izbornom zakonu, uvjeravam vas da sadrži dobar dio odredbi koje stoje i u Zakonu koji je izradio OSCE i, na kraju krajeva, koje su odredbe koje, inače, trebaju stajati u ovom zakonu i na kraju bih htjela dati jedan prijedlog o kome možete razmisliti, ne mora se o njemu odlučivati, ali je za jedno razmišljanje.

Naime, s obzirom da imamo tri nacrtu izbornog zakona, s obzirom da imamo različitih razmišljanja, mi smo bili na više sastanaka i znamo da ima puno različitih razmišljanja, da ne kažem, o velikom dijelu odredbi zakona, ali u jednom dijelu o kojem se teško možemo dogovoriti, predložila bih da Parlamentarna skupština BiH, iz svojih redova, izabere stručne ljude, naravno, da to bude pod okriljem Komisije za ustavna pitanja i da ta grupa bude osnažena sa stručnjacima koji će biti ispred onih koji su već bili uključeni, OHR, ili iz nekih drugih, uglavnom, stručnjacima i da ta grupa sagleda ova sva tri nacrtu i da dođemo do jednog nacrtu koji bi odgovarao, u početku, računajući da će kasnije biti tih amandmana koji bi odgovarali svima nama, da bismo ga mogli pustiti u proceduru.

HILMO NEIMARLIJA

Cijenjeno predsjedništvo, kolege poslanici, uvaženi gosti, ja ću odustati od svoje diskusije na račun intervencije. Kolega Dokić ima običaj da nas nekom umjesnom anegdotom, uglavnom iz političke sfere, osvježi, pa ću i ja vas podsjetiti na jednu anegdotu, vezanu za Čerčila, skoro sam je ispričao jednom od kolega ovdje u Parlamentu. Čerčila su pitali kakva je razlika između državnika i političara. Kazao je da se državnik brine o državi, a političar o narednim izborima. Naravno, ovu sam anegdotu ispričao jer je vrlo često umjesna za karakteriziranje ovdje našeg rada, a danas, kao ilustraciju pozivu poslanicima da preferiraju previše ovo drugo, i ako već

potežemo u našim diskusijama zakone i međunarodne povelje i akte da se bar vodi računa, između ostalog, o razlici između ljudskih i političkih prava. Iznosimo intervenciju, zaista bez ikakve želje da sa bilo kim polemiziram ili diskutiram, naprosto kao želju da malo manje vodimo računa o budućim izborima, a više o onome što je, ipak, primarnija, ja bih rekao, obaveza u ovom domu.

ABDURAHMAN MALKIĆ

Uvaženi predsjedavajući, kolege poslanici, ja ću samo na temelju definicija dva pojma u Zakonu o izborima, čiji je predlagač gospodin Ljubičić, iznijeti svoje stanovište o predloženom, odnosno Nacrtu zakona. Naime, u članu 3.3. definiše se pojam prebivališta i boravišta. Po ovoj definiciji boravišta, jasno je rečeno da je osoba koja ima boravište na određenom prostoru, izrazila želju za povratkom, a u narednim članovima 3. i 4. i u prethodnom članu 1.5. govori se o mogućoj opciji da ti isti ljudi, odnosno, osobe mogu glasati, ako imaju boravište na određenom području i za općinu sa koje oni nisu, odnosno za onu općinu gdje ne žele živjeti. Boravište ne reguliše njegovo dalje bivstvovanje na tom području. Stoga bih tražio od predlagača da, uvažavajući ovu moju primjedbu, promijeni članove 3. i 4. i to pogotovo stav 1. i stav 3. kojim se jasno omogućava izborni inženjering na općinama kako to želi određena politička opcija na tom području. Naime, navest ću vam primjer. U općini Srebrenica, na izborima 1997. godine, registrovanih birača je bilo 11.500, a na toj općini nema više od 11.000 stanovnika, kako domaćih, tako i onih koji su došli kao izbjeglice. Zamolio bih da u članu 3.3., pojam prebivalište se detaljnije definiše, pogotovo u zadnjem dijelu gdje treba precizirati kojim zakonom se tretira to. Naime, može li se prebivalište prijaviti u nekoj općini u tuđoj kući ili mora osoba imati svoju kuću ili svoj stan, ili regulisati to ugovorom o zakupu? Hvala.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Dame i gospodo, cijenjene kolege, kolegice zastupnici-poslanici, ja bih, prije nego kažem nekoliko riječi, želio da znam da li će se predlagač izjasniti o našim stavovima. Da li će se predlagač, jasno mi je da neće gospodin Drago Ljubičić, da li će se predlagač, neko u ime predlagača izjasniti o tome da li ovo o tome što smo iznijeli kao primjedbe, sugestije u formi obrazloženja, u formi diskusije u formi amandmana, možete da vidite da smo mi u svim mogućim formama iznijeli svoj prijedlog, u svim mogućim formama, teorijski, praktično, u svim mogućim formama smo iznijeli svoje prijedloge. Da li će se predlagač o njima izjasniti, je li, pošto je gospodin Beri bio ovdje, čovjek je bio pa otišao, ima ovdje još ljudi iz OSCE-a. Mene interesuje proceduralno. Vi ste primijetili da smo mi dali amandmane, ne znajući šta će nas sačekati, nacrt ili prijedlog, pa smo se za sve moguće pripremili. Sad vas pitam, da li će predlagač da se izjasni. Ukoliko hoće, ja bih sačekao da se izjasni predlagač, tj. nadležna grupa OSCE-a, ili ne znam ni ja ko, OHR, sa ovlaštenjem ili bez ovlaštenja gospodina Ljubičića, pa kad se izjasni, onda ćemo mi iznijeti svoj stav. Mi smo spremni i da čujemo obrazloženje, pa da reagujemo, i ako neće da se izjasni, mi opet imamo prijedlog. Želim na to da skrenem pažnju zbog toga što, gospodine, neću da spomenem, pošto je više ljudi spominjalo naše ultimatumе, cijenjene kolege poslanici, zastupnici, mi nikakve ultimatumе ne dajemo. Mi samo skrećemo pažnju koji je naš stav i da pokušavamo doći do nekog kompromisa koji ne može biti ni na koji način kompromis, koji je zasnovan na našem prihvatanju da gazimo Evropsku konvenciju o ljudskim pravima i slobodama. Dozvolite, cijenjene kolege zastupnici i

poslanici, mi ne tražimo da se to gazi ili ne gazi, mi samo kažemo da je tokom ove rasprave detektovano, utvrđeno, postoji opravdana sumnja u ekspertnim krugovima, da ne govorim o političkim, da neke stvari o kojima smo mi pričali, moguće da narušavaju Evropsku konvenciju o ljudskim pravima. Mi idemo dotle da kažemo, hajte, ljudi, da ono što je moguće da je tako, evo, da to stavimo u stranu, ne otvarajući uopšte raspravu o tome. Naš je prijedlog, stavimo to u stranu. Ukoliko predlagač kaže, iznosi svoj stav, ja bih se nakon toga javio. Ukoliko predlagač neće da se oglasi po našem stavu, ja bih, takođe, dozvolite mi, onda iznio naš prijedlog, a kolega Banjac, da Vam kažem da mi smo ovo ozbiljno shvatili.

Za one koji ne znaju, Komisija za međunarodne odnose je pozvana na sastanak sa gospodinom Bodom Homba, čovjekom koji je koordinator Pakta stabilnosti. Ja sjedim u toj komisiji kao i još neki ljudi ovdje. Otišla su tamo tri naša člana, poslanika, zastupnika, na razgovor sa gospodinom Hombahom. Za mene je važnije ovo o čemu mi sad razgovaramo, nego sastanak sa gospodinom Hombahom, u funkciji članova Komisije za međunarodne odnose. Za mene je čak važnije, i da nije ovo dnevni red, zasjedanje Parlamenta BiH od sastanka sa gospodinom Hombahom. Dajte malo samopoštovanja da uvedemo. Za mene je važnije da mi nastavimo sutra, nego da ode naša parlamentarna grupa u posjetu Parlamentu Slovenije, prema kojem imamo puno uvažavanje. Gospoda iz Slovenije bi nas razumjela, jer da su oni u našoj poziciji, oni ne bi odgodili zasjedanje svog parlamenta. Oni ne bi odgodili to, ljudi, ali ako mi nemamo sutra sjednicu Parlamenta, jer imamo posjetu slovenačkom Parlamentu, onda je samoponižavajuće za nas. Čak ja ne znam šta će, hoćemo li reći kolegama u Sloveniji, znate, mi smo odgodili sjednicu parlamenta da bismo došli na sastanak sa vama, pa ćemo tako ljudima dati do znanja da mi imamo respekta prema njima, a nemamo prema sebi i prema onome što je dnevni red ovdje. Molim vas da se izjasni predlagač, pa da onda možemo ići dalje.

MIRKO BANJAC

Obzirom da su sve diskusije iscrpljene, nema prijavljenih za diskusiju, ja ne znam da li ima lice ispred predlagača da odgovori na neka pitanja, ima.

CORE WOLLAN, OSCE

Biću veoma kratak, nastojat ću da budem kratak. Odgovorit ću na prijedloge koje je dao predstavnik gospodin Lagumdžija. Prošli smo kroz jedan veoma dugačak proces. Imali smo jedan nacrt koji je bio razmatran pred parlamentom i taj nacrt je doživio veliki broj zamjerki. Odgovorili smo na ove zamjerke i sačinili smo jedan novi nacrt. Zaista smo pokušali da stvorimo jednu atmosferu kompromisa. Pozvali smo sve stranke u Parlamentu da zajedno porazgovaraju i pokušaju naći to jedno zajedničko zemljište za stvaranje Izbornog zakona. U ovoj fazi rekli smo to veoma, veoma jasno da mi ne želimo biti taj neki vaš protivnik kojeg pokušavate da nagovorite. Isto tako, svako od vas pojedinačno bi možda mogao biti u mogućnosti da ubijedi nas o određenim prijedlozima koje dajete. To u ovom parlamentu ne stvara većinu. Zbog toga, u odnosu na ovo bili smo mi veoma, veoma jasni, a bio je veoma jasan i gospodin ambasador Beri ranije danas.

Želimo da izrazito, odnosno osobito utičemo na vas da usvojite ovaj zakon kao osnovu za dalje amandmane. U ovoj fazi, mi trenutno ne možemo početi da

mijenjamo Nacrt koji se trenutno nalazi pred vama. Ukoliko mi to učinimo u jednom smjeru, javit će se neko drugi koji će pokušati da to uradi opet u nekom drugom smjeru. Ovo je procedura kroz koju će se proći, nakon što postoji osnova za dalje amandmane. Znači, stvoriti jednu održivu većinu. Ja vam mogu biti apsolutno jasan u jednom. Mi nećemo biti ta strana koja će otežavati sam postupak pronalaženja kompromisa. Stoga želim da vas osobito ohrabrim u tome da preuzmete ovaj sljedeći korak u ostvarivanju tog procesa amandmana.

MIRKO BANJAC

Samo vas molim da to privodimo polako kraju. Čuli smo odgovore.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Gospodine Banjac, ja izuzetno cijenim Vašu ekspeditivnost, odnosno Vaše pokušaje da budemo što ekspeditivniji, da ne bismo upali u proceduralne zamke, ja se zahvaljujem gospodinu zamjeniku šefa misije ambasadora Berija, gospodinu Volenu, koji nam je dao odgovor koji je priličio predlagaču. Naime, proceduralno, predlagač se mora očitovati o prijedlozima koji su bili. Za mene je ovaj odgovor proceduralno prihvatljiv. Sasvim prirodno, on za mene sadržinski nije prihvatljiv, ali, prije nego bih sadržinski rekao nešto novo, dužan sam proceduralno da ispunimo mogućnost da nam predlagač kaže svoj stav, odnosno, u ime predlagača gospodina Drage Ljubičića, zamjenik gospodina Berija, gospodin V.

Kad je gospodin Volan rekao, prozvao me po imenu i prezimenu, rekao da će mi odgovoriti, jedan kolega zastupnik mi je rekao, e sad si gotov, pretpostavljam da se šalio. Naime, sad je, u stvari, savršeno jasno, poslije ovoga u čemu smo, u kojoj smo fazi. Ja vam moram priznati da stav SDP-a je nepromijenjen i ponavljam ga po ko zna koji put. Ukoliko moramo da odustanemo od principa, spremni smo i da budemo gotovi, ali nećemo odustati od principa. Princip naš je, ne pristajemo na gaženje u ovom parlamentu Evropske konvencije o ljudskim pravima, čak i ako ima naznaka da se to radi. Vrlo jednostavno. Zbog toga, gospodine Banjac, da ne bismo bili nejasni oko mogućih ultimatumata i karakterisani na bilo koji način zbog našeg stava, ja vas molim da imate, pred nama je Nacrt koji je dao OSCE i svi će se poslanici izjasniti po imenu i prezimenu da li su za to. Da li su da se taj Nacrt zakona prihvati kao osnova za dalji rad.

Paralelno s tim, mi tražimo da se Parlament BiH izjasni o sljedećem zaključku koji glasi. Tekst Nacrta poslanika Drage Ljubičića, uz prihvatanje rješenja navedenih u tekstu amandmana 8. i 9. koji se odnose na ravnopravnost građana pri izboru u Dom naroda su osnova za izradu prijedloga zakona pri čemu će se uvažiti i stavovi iznijeti u današnjoj raspravi. Pri čemu će se uvažiti i stavovi, drugi stavovi iznijeti u današnjoj raspravi, što podrazumijeva stavove koje smo mi dali, amandmane, i svako drugi ko je dao itd. Postoji jedan ovdje, da tako kažem, korak koji mi ne prihvatamo, bez obzira jesmo li gotovi ili nismo, vidjet ćemo ko će biti gotov na kraju. Izbori će biti pokazati ko će biti gotov. To je, ne prihvatamo da ovaj nacrt uđe dalje u raspravu kao dobra osnova, a da već sada znamo da u njemu postoji jedno rješenje koje diskriminira Srbe iz Federacije BiH i ljude koji nisu Srbi po nacionalnosti, iz RS, prilikom izbora u Dom naroda. Vi, cijenjene kolege, znate da to uopće neće uticati na konačni sadržaj, konačnu strukturu personalnu Doma naroda, ali se radi o principu. Nijedna stranka

zbog ovog člana neće dobiti nijedan glas ni manje ni više. Nijedna stranka zbog ovog člana neće imati nijednog manje ili više predstavnika u parlamentima, skupštinama i Domu naroda, ali se radi o principu. Tim više što, gospodine Banjac, sada su nam iz Sekretarijata dali dopis, primljen danas, u kojem se kaže, od Ministarstva vanjskih poslova, upućeno nama kao poslanicima i Parlamentu BiH, u kojem kaže da BiH, da bi bila primljena u VE mora formalno preuzeti obaveze kako slijedi, pa pobrojane, i sad smo dobili jednu od obaveza da u momentu prijema u VE, potpiše Evropsku konvenciju o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda sa pripadajućim protokolima i dalje kaže da ratificira ovu povelju sa pripadajućim protokolima jednu godinu po prijemu. Mi već to, hvala Bogu, imamo kao dio našeg Ustava, ali, eto, morat ćemo još jednom to da ratificiramo. Pošto smo sad to dobili na sto, evo, dok smo sad razgovarali, kao da je neko odozgo htio da nas podsjeti pa nam ovo bacio, pa kaže, ljudi, imajte u vidu još jednom o čemu morate brinuti, o Evropskoj konvenciji o ljudskim pravima, usaglasite šta god hoćete. U ovom parlamentu, ja se nadam i hoću da ostane zapisano, ako je neko prihvatio, ko je prihvatio u Parlamentu, a ko nije prihvatio, evo, ja pozivam gospodu iz OHR-a i OSCE-a, neka nam onda oni kažu hoće li oni ovo nametnuti. Ja ne vjerujem da će nametnuti. Ja da sam na njihovom mjestu, ja se ne bih usudio da ovo nametnem. Ako hoće da nam nametnu kao privremeno rješenje, molim lijepo, ionako ova zemlja je još uvijek pod privremenim rješenjima.

VITO RAKIĆ

Uvažene kolege i kolegice poslanici, nama je gospodin Lagumdžija jasno iznio stavove jedne političke opcije. Oni su to iznijeli i na sastanku u OHR-u i meni nije jasno kako gospodin Marković i gospodin Bogičević, kad je gospodin Moris objašnjavao Evropske konvencije o ljudskim pravima, organizaciju države, šta su prednosti, koje mane i šta sa čim treba usaglasiti. Ista priča je ponovljena od strane gospodina Lagumdžije, ono što su pričali gospodin Bogičević i gospodin Marković.

Gospodin Moris je dao odgovore na sva ta pitanja. Ja, nažalost, ne želim to ponavljati. Ali, ovakav način, ponovo kažem, ovakav način da se postavlja uslov ili da se pravda jedna politička opcija što neće da glasa za ovaj nacrt, šta je uslov, je neprihvatljivo u Parlamentu. Gospodo, glasajte za Nacrt, pa ćemo se boriti dalje, i vidjet ćemo hoćemo li doći do prijedloga onoga što tražimo. Vi hoćete unaprijed da vam se nešto obeća da će ući u predlog zakona. To ne može niko i nema pravo niko da traži ovdje. Prema tome, mislim da je sve jasno, gospodine Banjac. Rasprava je završena, dajte već jednom zaključak koji je uobičajen oko nacrtu i oko javne rasprave i da se jasno izjasnimo i da vidimo ko je ko, ko hoće Nacrt, ko neće Nacrt. Puna su nam usta Izbornog zakona, puna su nam usta ljudskih prava, a stalno namećemo nešto u ovoj jadnoj državi da ne možemo normalno raditi zakone mimo Ustava i sve ono što treba odrađivati da stvaramo još veći haos.

MIRKO BANJAC

Replika, ali dajte da privodimo kraju, mi znamo šta ćete jedan drugom reći, hoćete li da ja odgovorim?

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Gospodine Rakiću, ja izuzetno cijenim ovo što ste rekli kao Vaš stav s kojim, sasvim prirodno, ja se ne slažem, ne samo zbog toga što dolazimo iz različitih političkih opcija, nego na konkretnom rješenju se mi ne slažemo. Ja vam samo želim skrenuti pažnju na jednu stvar. Mi se ne pravdamo nikome, ni međunarodnoj zajednici, što ćemo biti protiv rješenja u izvornoj formi kako je ovdje dato. Ponavljam, ne pravdamo se, to hoću da javnost zna. Mi se ne pravdamo. Mi pokušavamo da napravimo korak ka nekom zajedničkom stavu. Gospodine Rakiću, i Vi, i ne govorim samo Vama. SDP ima svoj zakon koji je predložio, koji je potpuno drugačiji od ovog i naš stav je potpuno drugačiji od ovoga što je ovdje dato, ali mi skrećemo pažnju na to da mi ne možemo prihvatiti, donji prag je poštivanje Konvencije o ljudskim pravima i mi to ne možemo prihvatiti. Ne pravdamo, skrećemo na to pažnju. Mi, dakle, takođe Vam moram reći, pošto ste pomenuli dvojicu mojih kolega, šefa Kluba SDP-a u ovom parlamentu koji je, nažalost, bolestan pa nije mogao doći ovdje, gospodina Bogičevića i gospodina Markovića i potpredsjednika stranke i jednog od ljudi koji je bio jedan od tvoraca naših rješenja u Izbornom zakonu i ovih amandmana koje smo sada dali. Vidite, ta dva čovjeka su na sastancima na kojima ste bili prisutni izlagali stavove SDP-a. Šta se čudite što ja sad te stavove ponavljam. Gospoda Marković i Bogičević su, po Zakonu kako ovdje je predložen, diskriminirani zato što pripadaju jednom narodu, a žive na pogrešnom mjestu, kako tvrde neki da je rekao gospodin Moris kojeg Vi ovdje spominjete, a on je nama rekao da nije, mada ne znam šta je od svega tačno, ostavit ćemo to da o tome poslije pričamo, ali, gospoda Bogičević i Marković, koje ste Vi spomenuli, bi bili diskriminirani po tom zakonu. Ja ne prihvatam da bilo ko iz stranke kojoj ja pripadam, da bilo ko iz ove BiH bude diskriminiran po bilo kom osnovu i zato ne mogu prihvatiti ništa drugo, nego govoriti onako kao što oni govore. Ja lično nisam diskriminiran po ovom zakonu. Ljudi koje ste spomenuli, oni jesu, i oni nisu o tome govorili jer su diskriminirani, nego zato što razmišljaju na način na koji razmišljamo mi koji pripadamo ovoj političkoj opciji. Molim vas, mi nećemo dozvoliti da niko bude diskriminiran, a šta će Parlament usvojiti, nema nikakvih problema. Ponavljam još jednom, ne pravdam se nego samo smo spustili prag od amandmana koje smo dostavili ovdje na dva amandmana, kažemo da oni predstavljaju rješenje koje nam otvara mogućnost da razgovaramo dalje, samo za dva, od 14 amandmana koje smo dostavili. Uopšte nismo rekli da tih 14 svih mora biti, ali dva su diskriminirajuća, ne prema Markoviću ili Bogičeviću, nego prema građanima BiH, zavisno od toga gdje su se parkirali nakon okončanja ovog rata sa svojim stanom ili sa svojim prebivalištem, bez obzira da li su tamo bili ili nisu bili i mi to ne možemo prihvatiti i, gospodine Volan, ja bih volio da Vi znate, da ne budete imali pogrešnu impresiju, ne pravda se SDP ni OHR-u, ni OSCE-u, ni nikome. Naprotiv, mi ćemo biti na našim pozicijama koje su vama poznate do kraja. Naš kraj sigurno neće biti.

HALID GENJAC

Dame i gospodo, budući da se pojavio prijedlog oko glasanja, jedan je prijedlog da se izjašnjavamo o Nacrtu, a drugi je prijedlog da se izjašnjavamo o Nacrtu i u prilogu tog nacrtu da bude diskusija koja je iznijeta, uključujući i amandmane koji su podneseni, doduše u neobičnoj formi, prije nego što je prijedlog podnesen. Ja moram istaći da donji prag, kad su u pitanju ljudska prava i osnovne slobode, ne može biti ispod toga da se već u Nacrtu zakona, koji je radila ekspertna

grupa u kojoj je čak i predsjedavajući Helsinškog komiteta za BiH, da se već u tom nacrtu ta prava ne poštuju. Već u formi nacrtu Izbornog zakona, mi moramo biti dosljedni i pitanje ljudskih prava, općeg, jednakog biračkog prava, već u formi nacrtu mora biti riješeno, ako je već grupa koja je radila u tom sastavu...

Drugo pitanje, pored općeg i jednakog biračkog prava i Kopenhaškog dokumenta, držim da imaju još najmanje dva pitanja koja su podjednako važna i podjednako veliki nedostatak ovog Nacrta izbornog zakona. Naime, Madridska deklaracija je stavila u obavezu da se izradi izborni zakon koji će podržavati multietničnost u oba entiteta i koji će podržavati sve relevantne provizije Aneksa 4., Aneksa 3 i Aneksa 7.

Način registracije raseljenih lica, model koji smo testirali tri godine, koji je viđen u praksi, koji se nudi, takođe, u Nacrtu izbornog zakona ide u prilog cementiranju posljedica etničkog čišćenja, ide u prilog etničkog getoizaciji i ide na ruku da se narušena demografska struktura BiH totalno poremeti. Osim toga, u prvoj verziji Nacrta izbornog zakona bilo je nastojanja da se osigura ta multietničnost kroz pitanje proporcijalne vlasti i na općinskom nivou i na kantonalnom, pa i na entitetskom. U novoj verziji je za to ostavljena benevolentna formulacija „vodeći računa“ koja u nekim prilikama znači „ne vodeći računa“. Držim da bi i to pitanje, u skladu sa obavezama da Izborni zakon podržava multietničnost, izvršna vlast na svim nivoima morala održavati strukturu prema posljednjem popisu stanovništva. To su tri krupne primjedbe koje moraju u Nacrtu izbornog zakona biti sadržane, pa čak i u glasanju da se Nacrt izbornog zakona, ovakav kakav jeste, uz uvažavanje ovih primjedbi, stavi na glasanje, ja vam moram izraziti svoju skepsu i uzdržanost u pogledu takvog prijedloga.

RASIM KADIĆ

Mislio sam da neću morati reći ovo što ću reći, ali šta ćete, nije baš jednostavno biti u Parlamentu. Naime, prije otprilike tri godine, u BiH je formirana Privremena izborna komisija koja je izabrana po kriterijima pravne i političke nezavisne stručnosti. U njenom sastavu bilo je, iz jednog naroda, nekih ljudi koji su imali ista prezimena i rođачke veze, a bili su prikazani nezavisnim, ali zanimljiv je slučaj jednog člana Komisije koji je bio član Privremene izborne komisije do dana prije nego što je bio rok za prijavu kandidata za opšte izbore za članove Predsjedništva BiH, i dan prije nego što će isteći rok, pomenuti član Komisije napusti Izbornu komisiju i kandiduje se za izbore. To je jedan istorijski slučaj.

Drugi je ovaj, da mi svi potpišemo da ćemo podržavati Dejtonski sporazum, kako ga kolokvijalno zovemo, a da OSCE uredno na prošlim izborima dva puta registrira stranku koja se zove Za kralja i otadžbinu, koja uredno da izjavu da podržava Dejtonski mirovni sporazum.

Treća stvar, i to je ono zbog čega, što do sada nisam htio da kažem, ali sada moram. Nakon intervencije zamjenika voditelja Misije u BiH, a koja je otprilike ovakva da oni nemaju ništa protiv da mi pronađemo konsenzus, da oni u ovom trenutku ne bi htjeli da budu naši partneri za razgovor. Ja smatram da je to, u najmanju ruku, cinično, s obzirom na sve ono što smo do sada uradili. Naime, OSCE ili OHR, koji su formirali Radnu grupu ne pitajući nikoga iz ovog parlamenta ko će

biti u sastavu Radne grupe za izradu stalnog Izbornog zakona, šta će biti politička osnova stalnog Izbornog zakona, odnosno Izbornog zakona, što je svugdje u svijetu izuzetno važna, temeljna politička rasprava. Danas nam se, ja bih rekao, povlači sa bojnog polja i ostavlja tzv. međustranačkom unutarparlamentarnom dijalogu da pronađe rješenja iz te situacije. Gospodo, predlagač zakona mora snositi odgovornost za prijedlog zakona do krajnjih konsekvenci, dakle, do izbora za glasanje ili neglasanje o zakonu. Zbog toga, gospodine Drago Ljubičiću i gospodo koji mu pomažete, ne možete bježati od odgovornosti za rješenja u zakonu do kojih smo došli na bazi Radne grupe, čiji sastav niko ne zna u Parlamentu sada da nabroji, a koja je, zato sam upotrebljavao principe od prije tri godine, možda mogla biti sastavljena na tim osnovama.

Mi ne bježimo od vlastite odgovornosti. Vi ste potrošili milione maraka i konačni tekst je bio spisak članova Zastupničkog doma PSBiH, odnosno Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH, sa adresama, telefonima, zaista vam hvala, jer je mene zvalo 200 ljudi, 200 ljudi, to je jedna dobra odluka OSCE-a, koji su mi vrlo argumentirano rekli da ne mogu da kao zastupnik ne podržim ovo, da je ovo dobro rješenje, ono nije dobro rješenje, i sve je to u redu, ali ne postoji sastav Radne grupe ni u jednom mediju. Ne postoji, ili da budem vrlo precizan, da malo spustim loptu i da vam vrlo direktno kažem, ne možete bježati od odgovornosti predlaganja ovakvog Nacrta izbornog zakona, prebacivati to na parlamentarne poslanike, a onda u varijanti nemogućih rješenja, između nemogućih rješenja, na kraju doći do nečega što će biti, likujući sa varijantom, eto, vidite, gospodo, ne možete se dogovoriti, šta ćemo vam mi, sad će biti kako će nekako biti. Gospodo, za mene je užasno važno hoće li biti plaćena taksa za izbore, to je jedno sitno pitanje. Niste mene pitali hoćete li ga imati u originalnom rješenju. Neko u Radnoj grupi je to napisao, da ne govorim o krupnom pitanju o Domu naroda PSBiH.

Predsjedništvo BiH, na način člana, odnosno poglavlja koje je izostavljeno, i Dom naroda državnog Parlamenta, su iste principijelne stvari onih poslanika koji stoje, i koji su stajali u zadnja dva, tri mjeseca iza toga. Zbog toga, kao ponuđači zakona, i mi, ali i vi, morate se suočiti sa glasanjem u vezi sa takvim Nacrtom izbornog zakona. Vrlo precizno govorim, suočimo se, ili sa modifikacijom ili željom za modifikacijom, u tom pravcu, pod jedan, modifikacijom na taj način ili sa reakcijom Predstavničkog doma PSBiH danas. Slažem se sa gospodinom Rakićem i ja sam uzeo možda malo previše vremena, gotovo da više nemamo o čemu da razgovaramo, glasanje će biti, nažalost, možda onako kako je bilo prije mjesec dana. Zašto? Neka nam odgovori predlagač.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Dame i gospodo, izgleda da svaka neizgovorena zlata vrijedi. Imam dojam da svi mi kad izađemo, eto, jednostavno ne možemo se suzdržati da ne kažemo, možda je to dobro zato što je parlament. Ja mislim da je predstavnicima međunarodne zajednice sasvim jasno. Ako ne misle raditi protiv Srba i protiv RS, da će biti i ljudi koji mnogo troše, i kriminalci i koji su došli da urade ovo i ono, itd. Ovdje je, gospodo, gotovo sve uslikano. Poslanici iz RS su glasali za prvi Nacrt zakona i bili su jednoglasni. Poslanici iz Federacije BiH, izuzev dvojice, su iznijeli ozbiljne rezerve i rekli da neće glasati za taj zakon. Predstavnicima međunarodne zajednice su pošli da traže kompromis. Evo poslanika iz RS i danas na kompromisu. Šta će danas reći međunarodna

zajednica? Hoće li gospodin Petrič reći da postoji grupa neodgovornih ljudi koji rade protiv interesa BiH. Hoćemo li ponovo biti optuženi zato što podržavamo Nacrt zakona? Hoće li se jednom izbalansirati pristup i Vas i međunarodne zajednice prema nama? Hoćemo li doći u istu ravan kao poslanici, dajte da se uozbiljimo. Evo danas još jednog kompromisa pred javnosti BiH. Dosta je nadmudrivanja sa međunarodnom zajednicom i među nama međusobno. Optuženi smo, gospodo, bili. Odgovarao vam je gospodin Petrič kada ste likovali i rekli nametnut će Zakon o Graničnoj službi. Danas sve, eto, ohrabruje obećanje gospodina Berija da neće biti nametnuto. Ganjat ćemo se, dakle. Jesmo li spremni ili nismo? Dosta je predizbornih kampanja. Rekao sam kad mlijeko kipi doda se vode. A mi smo izgleda spremni, u tobožnjoj borbi za zaštitu ljudskih prava, BiH osloboditi od njenih građana. Jesmo li baš dotle došli sa cinizmom, da nam sve smeta što je RS? Da nam smeta, ko spori da Srbin iz Sarajeva ne može biti član Predsjedništva BiH, ako ga predloži SDA i SDP zajedno, ko kaže da ne može? Kome mi to pričamo da su građani ugroženi? Ko brani Srbinu iz Drvara da glasa u Drvaru, ali ne može, gospodo, fiktivni povratak u Sarajevo biti prikazan kao izborna baza ljudi koji tu neće glasati. Ja vas molim, dajte, pružamo šansu i danas za kompromis pred očima javnosti BiH i međunarodne zajednice. Zahvalni smo za trud Kancelarije OHR-a i OSCE-a i ekspertskoj grupi, bez obzira na ime i prezime. Zašto ne? Ali šta se dalje dešava. Dakle, ako niste spremni raditi protiv grupe poslanika iz RS, gospodo, vi u BiH radite nešto što je na ivici kriminala, hvala vam lijepa, to su rekli, naravno, drugi poslanici, a ne ja.

MIRKO BANJAC

Je li ovo replika ili diskusija? Diskusije smo zaključili, ljudi. Ja sam davno, gospodo, rekao da nema prijavljenih, vi se sad opet prijavljujete. Dokle ćemo? Nema problema, dat ću ja riječ.

SEJFUDIN TOKIĆ

Predsjedavajući, dame i gospodo zastupnici-poslanici, mislim da se ovdje, zaista, zamjenjuju teze. Ima jedan netačan navod. Srbin iz Sarajeva prema prijedlozima, ne može biti nikad biran u Dom naroda, ko god da ga predloži i to je razlog zašto mi ne prihvatamo jedan takav segregacijski zakon što podrazumijeva da ljudi srpske nacionalnosti u Federaciji BiH ne mogu adekvatno predstavljati nacionalne interese svog naroda ili pak Bošnjaka i Hrvata iz RS. Ono što je najbitnije, što smo u raspravi koliko hoćete puta isticali, stojimo na stanovištu da će svaka anketa, svaka rasprava pokazati da za jednakopravnost građana u BiH, i Srba i Hrvata i Bošnjaka, i za puno aktivno i pasivno biračko pravo, uz garancije nacionalne ravnopravnosti, postoji konsenzus među građanima. Ne postoji konsenzus među elitama koje žele statusom kvo zadržati parcijalne interese nacionalnih prava samo na određenoj teritoriji BiH, i u tom kontekstu, nikakva navodna teza protiv RS, o tome kako je ovaj zakon SDP-a u svojim diskusijama i prijedlozima išao, naprotiv. Odgovorno vam tvrdim, provjerite mišljenje ljudi u RS. Ja ne znam u kojim dijelovima konsultujete svoju izbornu bazu. Maloprije je govorio gospodin, ljudi neće da budu nejednakopravni. Nacionalni interes se mora braniti na cjelokupnoj teritoriji BiH i mislim, Špiriću, da je ovo potpuna zamjena teza koja je pomalo već prepoznatljiva i koja ima za potrebu da navodno se govori o nekoj kooperativnosti. SDP nema namjeru biti kooperativna na rušenju osnovnih konvencija o ljudskim pravima, Evropske konvencije o ljudskim pravima, i tu je vrlo jasno. Tu sa nama

nema kooperativnosti, bilo da se radi o međunarodnoj zajednici, bilo da se radi o političkim strankama ovdje. Uvijek ćemo podržati aktivnosti međunarodne zajednice, koje su zaštita ljudi od šverca, kriminala, korupcije i zbog toga podržavamo zahtjev međunarodne zajednice da proglasi Zakon o Graničnoj službi. Stojimo na stanovištu da ćemo naše stavove bilo koje institucije u BiH prvenstveno mjeriti s aspekta naše političke opcije. Nismo u tim kalkulacijama koliko smo protiv koga. Mi smo za jedan program, za jednu političku opciju koja je usmjerena ka budućnosti, a ne ka prošlosti.

HILMO NEIMARLIJA

Cijenjene kolege, riječ je o krivom navodu. Kolega Špirić je tu, mislio sam da je izašao. Kriv je navod da su svi poslanici iz RS prošli put glasali za Prijedlog nacrtu izbornog zakona. Iz RS-a nisu svi prisutni i mislim da je zaista, kolega Špiriću, i neumjesno i ne vodi produktivnom radu u ovom domu, vođenje, korištenje ovih kolektivizama, bilo nacionalnih, bilo entitetskih. Nije zato što su trojica, ili dvojica, koliko ih je bilo iz RS-a, glasali protiv Nacrta. Mislim da ne može služiti radu i rješavanju problema za čije rješavanje i Vi, također, apelirate, pozivanje na kolektivizam entiteta u ovom domu, mi smo pojedinci, nastupamo kao poslanici, odnosno, nastupamo kao predstavnici klubova ili stranaka. Hvala lijepa.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Ja mislim da je gospodin Neimarlija apsolutno u pravu. Ja sam rekao poslanici iz RS, izvinjavam se kolegama poslanicima iz RS koji su glasali protiv, ali to, nažalost, nije bila većina. Nema kod gospodina Špirića cinizma ni podjele poslanika ovako kao što hoće gospodin Neimarlija da kaže, ali je neosporno ono o čemu sam pričao. Nekad neko kaže srpski poslanici iz RS jer je po Privremenom izbornom zakonu, nažalost, ili na sreću, bilo tako, da su poslanici iz RS u Predstavničkom vijeću PSBiH i član Predsjedništva BiH iz RS u Predsjedništvu BiH. To su pravila koja su bila takva. Nemam namjeru nikog da povrijedim, kao što nemam nikom namjeru da dam za pravo da je BiH njegova država, a nije moja, kao što mu ne dam za pravo da i RS ne postoji. Uvijek ću se boriti za opstanak RS, kao što se vi, nažalost, gospodo, borite da RS nestane. Alija Izetbegović već sad priprema kantonizaciju, vidjet ćemo kakvi će ti kantoni biti i na šta će naići, ali ja vas ubjeđujem, prihvatimo se posla u skladu sa Ustavom, bit će bolje svakom građaninu i svakom narodu u BiH.

MIRKO BANJAC

Koristim priliku da samo kažem dvije rečenice jer sam doveden u jednu poziciju u kojoj želim da kažem, kao poslanik, a poslije ću reći kao predsjedavajući.

Uvaženi poslaniče, pravila lijepog ponašanja valjda nalažu da se strpate i kad ne možete, ali, eto, vidite, ljudi govore i kad mogu i kad ne mogu i kad imaju i kad nemaju šta da kažu. Da vam kažem, molim vas, BiH je složena državna zajednica od dva entiteta i to je stvarnost. Ja vas molim, ako hoćemo da izađemo iz ovog ćorsokaka, nemojte napadati to jer nema to šanse da prođe. Nema teorijske šanse da prođe. To što neko želi da zanemari da postoji Federacija BiH i RS i da mi imamo zajedničke institucije koje se ustavno zovu institucije BiH i da su to institucije koje su nastale iz tih entiteta i da one tvore, entiteti tvore te institucije, nemojte to zanemarivati. Mi smo ovdje danas izgubili dan. Ja sam siguran da se nalazimo na

početku, kao i prije 15-20 dana i ništa mi nismo napravili. Nema nama druge nego sjesti zajedno i napraviti zakon i ovo će pasti i ovo će propasti. Ali, isto tako, nemojte tražiti rješenja koja su suprotna Ustavu i pričati kako volite više RS od mene ili da ja više volim Federaciju BiH od vas, to nijedno ni drugo nije tačno. Svi mi živimo u BiH, kakvoj takvoj, i svi imamo nekakve lokal-patriotske tendencije, manje ili veće, ali ono što moramo shvatiti jeste BiH je takva kakva je stvorena Dejtonom i ona se ne da nikako prekrojiti jer to ne da svijet, ne da međunarodna zajednica i to mora da bude ozakonjeno, između ostalog, i Izbornim zakonom. Ja vas molim zbog toga da pređemo sa praznih priča na djelo. Imam osjećaj da ovo ni danas neće proći, vidim otprilike kako idu stvari. Zbog toga mislim da bismo mi trebali da nađemo toliko snage da sjednemo i napravimo nacrt izbornog zakona, da formiramo, ako i ovo ne prođe, formiramo jednu parlamentarnu grupu koja će napraviti prijedlog koji će zadovoljiti kompromisno sviju. Ako i to ne uradimo, mi ćemo se opet sastajati i ponovo će opet sve to padati, ali, zapamtite, padat će sve dotle dok vi ne shvatite da su RS i Federacija BiH realitet koji se ne da izmijeniti.

Ja moram dati sada pauzu od 15 minuta. Pauza, poslije replika. Ja ne mogu čovjeku uzeti pravo da traži pauzu. Evo, u 6.25 sati ovdje. Šta da ja radim?

/PAUZA/

Nastavljamo sa radom. Gospodin Jahić ima riječ.

ADNAN JAHIĆ

Cijenjeno predsjedništvo, dame i gospodo, mi se sada nalazimo pred dvije mogućnosti nakon ove višesatne debate, imamo mogućnost da se izjasnimo o ovoj novoj verziji Nacrta stalnog izbornog zakona i imamo, takođe, mogućnost da prolongiramo izjašnjenje o ovakvoj verziji Nacrta stalnog izbornog zakona, odnosno da zatražimo od predlagača da malo podrobnije razmotri sve primjedbe koje su se mogle čuti na današnjoj raspravi i da na neki način se izjasni, odnosno, da kaže šta misli o primjedbama i sugestijama koje su se mogle čuti u toku današnjeg dana, kako se stvar ne bi presjekla na jedan nepovoljan način. Obzirom na važnost materije, obzirom na esencijalnu dimenziju ovog zakona za budućnost BiH, mislim da ništa nećemo dobiti time ako sada, po svaku cijenu, pristupimo izjašnjavanju, rizikujući da se upravo dogodi ono što je predsjedavajući ovog doma, gospodin Banjac, na neki način, po mom jednom sudu, opravdano predvidio, da u ovom izjašnjavanju Nacrt stalnog izbornog zakona ponovo neće dobiti potrebnu većinu. Ja, naravno, znam da će ovo aludirati mnoge na to da je u pitanju nekakva mimikrija političkog stava kojeg određena politička grupacija ima prema tekstu Nacrta stalnog izbornog zakona, međutim, duboko sam ubijeđen da veliki broj poslanika iz mnogih političkih grupacija u Parlamentu neće dati svoj glas za ponuđenu verziju Nacrta stalnog izbornog zakona, stoga bih predložio da ne zakivamo stvar, da ostavimo prostora da predlagač uzme u razmatranje i da se izjasni zbog težine primjedbi koje smo mogli ovdje čuti i da nakon izjašnjavanja predlagača pristupimo izjašnjavanju. Mislim da ništa ne gubimo, a bilo bi krajnje na neki način nelogično da očekujemo neku situaciju gdje bi po treći put Nacrt stalnog izbornog zakona bio ponovo vraćan u proceduru. Dakle, da on ostane u proceduri i da pokušamo učiniti napora kako bismo se eventualno na nastavku sjednice ili na narednom zasjedanju izjasnili o Nacrtu stalnog izbornog zakona, nakon sagledavanja primjedbi koje su se danas mogle čuti.

BRANKO DOKIĆ

Drage kolege, ja bih još jednom, iz opravdanih razloga, podvukao onu rečenicu koju sam podvukao prilikom prošle diskusije koja je najvrednija večeras izrečena iza ove govornice. Tu rečenicu je izgovorio gospodin Beri kada je rekao da ovaj zakon neće biti nametnut ni od nikoga, da će biti donesen ovdje u Skupštini i da neće biti izvan Ustava BiH. U diskusiji koja je dosad bila u ime ljudskih prava, nikad nije bilo ni na jednoj do sada sjednici više sugestija za kršenje ljudskih prava, u diskusiji u kojoj smo se borili za Ustav nije bilo više sugestija da se krši Ustav. Ja se nadam da je to veoma dobro prepoznato. Ilustracija svega toga najbolje je opisana u postfestumu, odnosno postskriptumu poeme Matije Bečkovića *Ćeraćemo se još* i ja ću pročitati samo zadnji stih, ja vas molim da budete pažljivi, a molio bih prevodioce da predstavnicima međunarodne zajednice da se potrudite da tačno prevedu. Ja ću se potruditi da me ne prekine. Predsjedavajući, molim te, dozvoli mi. Ćerat ćemo se. Pročitat ću, jer svaka interpretacija može biti shvaćena da je zlonamjerna. „Ćerat ćemo se još, ali mirnim putem, čisto pravnim, diplomatskim sredstvima“, pa ću malo preskočiti, „bolje se celog života ćerati za okruglim stolom, nego jedan dan na otvorenom polju, vodeći računa o opštem utisku, svesni da nismo sami i da nas ceo svet gleda, da pokažemo drugo lice, ko god vidi da kaže: “Vidi, časti ti, kako su zgodni i pametni, grešili smo dušu prema ovim ljudima. Ko bi rekao da su to oni isti za koje smo do juče mislili da se ne umeju ćerati ovako fino, bez mrtve glave i osukanih creva”“. Hvala vam lijepa.

MIRKO BANJAC

Završen citat. Dajte da privodimo raspravu kraju. Nema više rasprave.

RASIM KADIĆ

Nešto što na kraju, u 6.15 sati, može izgledati simpatično. Meni ne može izgledati simpatično. Poema, sa ovim nazivom, od ovog autora, nakon svih ovih godina, ne može mi biti prezentirana da je shvatim onako kako uvaženi zastupnik želi i to na ovom mjestu. Ne očekujem od tih ljudi sa tih mjesta, iz te političke opcije, da mi se poručuju poruke danas na Parlamentu BiH, pa makar se zvale i poema. Gospodine Dokiću, ja vas molim, da nam to više ne radite na parlamentu, bez obzira na vaše plemenite namjere. Zahvaljujem.

MIRKO BANJAC

Rasprava je završena, imamo više opcija, kao i obično. Prvi zaključak koji predlažem, vi znate da smo mi i do sad imali praksu da kad glasamo o nacrtu, kažemo da se izjašnjavamo o nacrtu, da ide u proceduru, dostavljamo mu poslije toga stenograme i ostalo, pa predlagač pravi prijedlog. Ako mi smatramo da treba da ga pravimo.

Obzirom da se predlagač ovdje izjasnio o primjedbama i prijedlozima poslanika, ne možemo se mi na izjašnjavanje izjašnjavati. To se nikad nije događalo ovdje i nemojte to raditi. Nemojte tražiti od mene presedan i od ovog Kolegijuma. Predlagač je rekao šta misli o tome, mi smo to čuli. Šta ja sad tome mogu? Rekao je

šta je rekao. Rekao je predlagač da ne prihvata i šta prihvata, to smo ovdje čuli. Nemojte reći da nismo čuli. Prihvatili smo da čovjek izađe i da govori. Zato predlažem sledeći zaključak.

Pitaću vas, ko je za to da se Nacrt izbornog zakona, predlagača Drage Ljubičića, uputi u proceduru izrade prijedloga, a, naravno poslije toga, dostavit će se predlagaču i stenogram sa ove rasprave, kako bi mogao vidjeti šta se ovdje događalo i predlagalo. To je jedan prijedlog. Ja molim da se o ovom prijedlogu izjasnimo, kako je ovdje rečeno, pojedinačno.

Alagić Raifa – uzdržana
 Branković Nedžad – uzdržan
 Čaršimamović Tarik – uzdržan
 Filipović Mediha – protiv
 Genjac Halid – protiv
 Jahić Adnan – protiv
 Kadić Rasim – protiv
 Neimarlija Hilmo – protiv
 Pamuk Mustafa – nije prisutan
 Spahić Ibrahim – nije prisutan, morao je otići
 Lagumdžija Zlatko – protiv
 Muminagić Suada – protiv
 Tokić Sejfuldin – protiv
 Havel Ana – protiv
 Pašalić Ivica – protiv
 Skopljak Pero – uzdržan
 Mikulić Anita – protiv
 Baković Mirko – protiv
 Lozančić Ivo – uzdržan
 Bećirbašić Smail – uzdržan
 Malkić Abdurahman – protiv
 Balta Radenka – za
 Mirković Dragan – za
 Deretić Miodrag – za
 Bošnjak Milenka – za
 Dokić Branko – za
 Jovanović Branislav – za
 Rakić Vito – za
 Banjac Mirko – za
 Perkanović Mara – za
 Rađević Desanka – za
 Špirić Nikola – za

Molim vas, hoćete li prebrojati? Glasanje je ovakvo: za 11, protiv 12, uzdržanih 7. Ukupno glasalo 30. Nacrt izbornog zakona nije dobio potrebnu većinu, da ide u proceduru izrade prijedloga.

Obzirom da se predlagač izjasnio u vezi ovog zaključka koji je predložio gospodin poslanik Lagumdžija, ne vidim razloga da ga stavljam, jer je predlagač sasvim jasno rekao šta misli o tome, jer to nije praksa da se predlagač izjasni protiv

toga, a da mi to stavljamo na glasanje. To nije do sada bila praksa ni u jednom jedinom slučaju. Da li smo mi postupali do sada, nema problema, ako poslanik insistira, ja ne mogu to zaustaviti. Ja pitam poslanika Lagumdžiju, predlagača ovdje, samo da ja završim rečenicu, dat ću riječ.

Predlagač se izjasnio da ne prihvata prijedloge o kojima ste govorili, da ne prihvata. U dosadašnjim slučajevima, u takvim situacijama, mi se nismo izjašnjavali za ono što predlagač ne prihvata. Ako Vi insistirate, ja ću to staviti na glasanje, ako smo to do sada radili.

RASIM KADIĆ

Dame i gospodo, uobičajena praksa kada se podnese amandman na određeni zakon, odnosno, u ovom slučaju, kad se podnese prijedlog zaključka predlagač može odbiti amandman, ali to ne sprečava Parlament da se izjašnjava.

MIRKO BANJAC

Ovo nisu amandmani, poslaniče.

RASIM KADIĆ

U ovom slučaju, analogno tome, predlagač se izjasnio da ne može prihvatiti prijedlog gospodina Lagumdžije, ali, ja sam uvjeren da bi sam predlagač bio srećan da vidi kako će se izjasniti ovaj dom u vezi sa tim zaključkom i bit će vrlo srećan ukoliko taj zaključak prođe na Parlamentu.

MIRKO BANJAC

Samo da razjasnimo. Do sada nije bilo nijednog slučaja da glasamo o nečemu zašto se predlagač nije izjasnio da prihvata. Ovdje se ne mogu davati amandmani, ovo je Nacrt. Amandmani se daju na prijedlog, a ja ću, ako poslanik ne odustaje, ja ću dati na glasanje, nema problema.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Dame i gospodo, ja bih vas molio, vjerujem da su snage na izmaku, ali, evo, ja koristim priliku da kancelariji OHR-a i OSCE-a, ekspertskej grupi i svima koji su uzeli učešće u izradi ovog, nažalost, Nacrta koji nije dobio podršku, zahvalim, pre svega na trudu i dobroj volji, jer je njihovo nastojanje da dođemo do kompromisa bilo jače od našeg i to je bruka ovog parlamenta. Nastojao sam da budem dosljedan od prve moje rasprave do zadnje moje rečenice i nudio kompromis. Druga stvar, vas koji tražite amandmane na nacrt koji niste prihvatili, ja mislim da je ta gimnastika prepoznata u BiH. Evo vam, gospodo, zaključka koji sam u pismenoj formi podnio, pa ste se danas ponašali kao da ga nikad očima vidjeli niste. Je li istina? Kao da očima ga niste vidjeli. Ja pozivam poslanike da ne nasjedaju na ovakve, da kažem, bleferske poteze SDP-a, a međunarodna zajednica je imala šansu da shvati s kim je imala posla u toku izrade Nacrta ovog zakona.

MIRKO BANJAC

Poslaniče Lagumdžija, da li Vi ostajete kod zaključka? Sačekaj da pitam čovjeka, obzirom da je završilo glasanje kako je završilo.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Gospodine predsjedavajući, samo se bojim da nepotrebno sad dižemo tenziju. Nema razloga za nervozu. Kad već nismo nervozni zbog svega, zbog toga što smo se doveli dovede, ali sad nema razloga za nervozu. Podsjećam Vas, gospodine predsjedavajući, koji, moram priznati, da ste napravili jednu logiku, nikako mi nije pala na pamet da biste je mogli tako, da kažem, iskonstruišete. Podsjećam Vas, ja sam izašao sa našim stavovima, objasnio čitavu genezu naših amandmana i dao suštinu naših amandmana, ukoliko se ne radi amandmanski. Pozvali smo predlagača, gospodin Vollan je vrlo jasno i precizno rekao da on nije u poziciji, niti uopšte koncept njihov, da prihvataju ili ne prihvataju sve one amandmane i one načelne primjedbe i konkretne primjedbe koje smo dali. Nakon što se izjasnio predlagač, podsjećam Vas, moj zaključak nije bio zaključak kojim sam tražio da se izjasni predlagač, nego Vas podsjećam, nakon što su odbijene naše sugestije i primjedbe, ja sam tek na bazi toga izašao sa prijedlogom zaključka. Ne radi se o odbijanju amandmana SDP-a i ne glasamo mi o tome sad, nego mi glasamo o zaključku koji sam predložio na bazi činjenice da predlagač nije bio spreman da uvaži cjelinu naših prijedloga i tada sam sveo sve na jednu..., i čak sam Vam izdiktirao. Ja bih Vas zamolio, ako ne možete da nađete, pošto ste djelovali da pišete, da Vas podsjetim. Ja sam tad rekao, molim Parlament da se izjasni o zaključku, koji nema više nikakve veze sa predlagačem ili ne. Zaključak glasi.

Tekst Nacrta Drage Ljubičića, uz prihvatanje rješenja navedenih u tekstu amandmana SDP-a 8. i 9. koji se odnose na Dom naroda, su osnova za izradu prijedloga zakona, uvažavajući stavove iznijete u današnjoj raspravi, to je prijedlog zaključka. Prijedlog zaključka koji u sebi inkorporira mogućnost da se pomaknemo s tačke na kojoj smo danas, sad.

MIRKO BANJAC

Ja Vas sad pitam.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Da stavite zaključak koji je iz rasprave proizašao.

MIRKO BANJAC

Ja Vas pitam, poslaniče, koliko sam ja shvatio, ali ovdje još uvijek, koliko sam ja shvatio gospodina iz OSCE-a, on je sasvim precizno rekao da je ono što je ponuđeno to što treba da ide u izradu prijedloga. To drugim riječima, ako sam krivo, ja molim da se prevede. Ako sam krivo čuo, da me ispravi gospodin, a to znači da nijedna današnja primjedba nije prihvaćena od strane predlagača. Da li sam krivo razumio, neka se gospodin izjasni.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

I sad ste Vi mene ostavili za govornicom da bi se on izjasnio.

MIRKO BANJAC

Ne, ne, nego da Vam kažem da ja ne zloupotrebljavam Vaše, ja sam dobro zapisao i niste trebali sumnjati. Nema potrebe cinizma ni meni ni Vama, ali činjenica da ću ja to pročitati. Samo sam htio da razjasnim situaciju, da ne komplikujemo dodatno.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Vi ste imali dvije stvari o kojima ste tražili da se Parlament izjasni po ovoj tački predlagača Drage Ljubičića, Nacrt zakona koji bi išao za dalju raspravu i naš prijedlog koji je proizašao iz diskusije na ovaj nacrt, uvažavajući rješenja koja sam napomenuo da idu dalje kao, da ide dalje u proceduru.

MIRKO BANJAC

Nema problema, Zlatko. Ja samo pitam da li se predlagač želi izjasniti u vezi ovog. Nije problem, daću ja, samo da vidim šta je u pitanju.

BRANKO DOKIĆ

Ja bih vas molio da budete malo strpljiviji. Za mene je uvijek važno kad se o nečemu govori, šta se govori, a najmanje je važno ko to govori ili ko je napisao. Ono što sam maloprije pročitao oslikalo je našu situaciju ovdje. Očigledno da oni poslanici, ja sad to odgovorno tvrdim, oni poslanici, koji su u jednom dužem periodu bili povlašteni od izvjesnih struktura ovdje, sada su došli u jednu drugačiju situaciju, odnosno, naišli su na realnost, i u toj realnosti nikako ne mogu da se snađu. Molim vas, zahtijevanje, primjera radi, da u Zakonu će se poštovati Ustav, ili da će u Zakon ući, u Nacrt, odnosno iz Nacrta u prijedlog, ući primjedbe poslanika je isto to kao kad bih ja od vas tražio, od predsjedavajućeg, da glasate da li sam ja ovdje prisutan sada u ovom trenutku na ovoj skupštini.

MIRKO BANJAC

Nema potrebe više. Recite na Poslovnik.

/GOVORI SA MJESTA/

Mi imamo jasnog predlagača za ovaj zakon. Mi smo diskutovali i normalno je u fazi nacrtu da se glasa o nacrtu i da se kaže da će predlagač zakona uzeti u obzir naša razmatranja i da se izjasnimo o tome. Ako se sad u ovoj fazi izjašnjavamo šta mora ući u predlog zakona, ja ću ovog trenutka napustiti skupštinu.

MIRKO BANJAC

Ja ne mogu zabraniti ljudima da predlažu. Nemojte me dovoditi u poziciju...

SEJFUDIN TOKIĆ

Predsjedavajući, dame i gospodo zastupnici, Vi treba da vodite sjednicu u skladu s Poslovníkom i to je ono što treba da radite, ali principijelno, da prema svima imate jednak odnos, što je očito čitavoj ovoj bosanskohercegovačkoj javnosti da nemate. Vi u toku glasanja, o zaključku koji je formulisan u raspravi jasno, otvarate raspravu, sa ciljevima koje Vi samo znate. Ja molim, ako već toliko insistirate, ako se predlagač suprotstavlja da se ovaj Predstavnički dom PSBiH izjasni o tom stavu, mi smo spremni da povučemo svoj stav, ako predlagač smatra da Predstavnički dom PSBiH ne treba da se izjašnjava o legitimnom prijedlogu i zaključku koji mi predlažemo ovom visokom domu. Vas molim, dakle, ako predlagač se ne suprotstavlja, dajte, nemojte dozvoljavati ovu predstavu koju imamo sad.

MIRKO BANJAC

Gospodine, ja samo želim da zadržim.

SEJFUDIN TOKIĆ

Ma vidim ja šta Vi želite, to je svima jasno šta želite. Ja Vas molim, vodite sjednicu. Imate tekst zaključka. Ako je predlagač protiv izjašnjavanja, povući ćemo naš zaključak. Ja sam dužan da stavim ovo na glasanje i želim da uđe u stenogram da je ovo presedan, jer se predlagač izjasnio protiv ovog i ja ću staviti na zahtjev.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Ama, čega se izjasnio?

MIRKO BANJAC

Predlažem da se poslanici izjasne oko sledećeg zaključka. Tekst Nacrta izbornog zakona, predlagača Drage Ljubičića, uz prihvatanje rješenja navedenih u tekstu, vi nećete da saslušate da pročitam zaključak, ja ne znam šta hoćete. Ja vas stvarno ne razumijem. Ja čitam, a svako priča za sebe. Još jednom čitam.

Tekst Nacrta izbornog zakona, predlagača Drage Ljubičića, uz prihvatanje rješenja navedenih u tekstu amandmana 8. i 9. SDP-a su osnova za izradu prijedloga Izbornog zakona, pri čemu će se uzeti u obzir i drugi stavovi izneseni u raspravi. Da li sam pogodio, gospodine Lagumdžija, Vaš zaključak? Je li u redu ovako? Pa znaš, dodao sam puno toga što Vi niste, jer je daleko bio krnji Vaš zaključak, pa sam želio da ga dopunim, pa zato pitam. Poboljšao sam.

Koliko prisutnih ima? – 22 – hoćemo li opet pojedinačno?

Alagić Raifa – za
 Branković Nedžad – uzdržan
 Čaršimamović Tarik – za
 Filipović Mediha – za
 Genjac Halid – uzdržan

Jahić Adnan – uzdržan
 Kadić Rasim – za
 Neimarlija Hilmo – uzdržan
 Lagumdžija Zlatko – za
 Muminagić Suada – za
 Tokić Sejfudin – za
 Havel Ana – protiv
 Pašalić Ivica – protiv
 Skopljak Pero – uzdržan
 Mikulić Anita – protiv
 Baković Mirko – uzdržan
 Lozančić Ivo – za
 Bećirbašić Smail – uzdržan
 Malkić Abdurahman – uzdržan
 Balte Radenke nema
 Mirkovića nema
 Miodraga Deretića – nema
 Milenka Bošnjak – protiv
 Rakić Vito – protiv
 Banjac Mirko – protiv
 Perkanović Mare nema
 Rađević Desanke nema
 Špirić Nikole nema

8 – za, 8 suzdržanih i 6 protiv. Obzirom da je glasalo 22, nije prošao.

HALID GENJAC

Kako nije? Većina prisutnih koji glasaju, je li to vrijedi?

MIRKO BANJAC

Ako vrijedi i za ono, onda vrijedi i za ovo, pa ćemo ići u drugi krug.

HALID GENJAC

Da čujemo stav OHR-a. Imamo ovaj problem. Danas smo imali stav OHR-a suzdržani kako se tretiraju. Ovdje je većina onih koji su glasali za. Treba sačekati stav OHR-a o ovom. Isto se odnosi.

MIRKO BANJAC

Možemo entitetski sada. Sad ćemo vidjeti entitetski. Nema entitetski ni iz jednog, ni iz drugog. Sad ćete da vidite. Nemate 10, nema entitetsku većinu, pao je Zakon. Nema potrebe da ga, ne može ići na usaglašavanje, gospodo, jer u drugom krugu... Gospodine Tokiću, Vi ste neozbiljan čovjek. Hoćete se uozbiljiti? Zakon nije dobio ni entitetsku većinu. Nije dobio, evo, prebroj. Nije dobio prostu, jer nema...

HALID GENJAC

Molim vas, mi smo danas imali situaciju oko Prijedloga zakona o izmjeni Zakona o Vijeću ministara BiH, gdje smo imali sličnu situaciju, kod glasanja svih prisutnih, dakle, većina prisutnih koji su glasali, potrebno je da se neki zakon, odluka usvoji i u prvom i u drugom krugu, potrebna je većina prisutnih koji su glasali. U današnjem Zakonu, imali smo od ovih koji su bili prisutni, mali je broj bio koji su glasali za, ali je bio jedan broj uzdržanih i na taj način je, kad se uzmu samo oni koji su uzdržani i samo oni koji su glasali za i koji su glasali protiv, bilo je više onih koji su glasali za. Prijedlog je bio da se to tretira, ovi uzdržani, kao da nisu ni glasali. Ja sam bio protiv toga danas jer mislim da to nije dosljedno. Zaključak je bio da se sačeka stav OHR-a. Pošto ovdje imamo istu situaciju, molim vas da se sačeka tumačenje OHR-a o rezultatima glasanja i onda da proglasimo.

MIRKO BANJAC

Entitetski nema, ali u prvom krugu, ako Halid ima, ja sam saglasan sa gospodinom Halidom. Nemamo mi tu ništa. Pazite, nema nikakvih problema. Princip može da se primijeni isti. Da ide na usaglašavanje, nije prošao, ali može dobiti šansu da ide na usaglašavanje, ali nije prošao, tako da znate, to zavisi od odgovora OHR-a, da li će ići na usaglašavanje i slažem se s tim. Entitetska većina nije uslov za usaglašavanje. Nemojte se oko toga mučiti. Nije uslov da ide na usaglašavanje, to je u drugom krugu, dvije trećine, nemojte tako. Ovo je prvi krug. On može ići na usaglašavanje, ako se odgovori po istom principu.

SEJFUDIN TOKIĆ

Predsjedavajući, dame i gospodo zastupnici-poslanici, mene, naravno, impresionira ovo novo tumačenje, ali, naravno, ja molim da se samo opredijeli Kolegij za koje tumačenje ide, i u tom kontekstu bih pozvao da se OHR izjasni i o usvojenom zakonu, Nacrtu izbornog zakona SDP-a za koji je glasalo 12, protiv je bilo 11, a tri poslanika su bila suzdržana, kao i Zakon o Vijeću ministara BiH, predlagača Tokića i predlagača Ive Divkovića, dozvolite samo da pročitam, 9 je bilo za, 16 je bilo suzdržano. Znači, ta su dva zakona prošla po ovom novom tumačenju.

MIRKO BANJAC

Nema kvoruma u sali, da ovo više nije valjan ...

SEJFUDIN TOKIĆ

Neka uđe ovo samo u stenogram.

MIRKO BANJAC

Ne može ući, ja prekidam sjednicu jer nema kvoruma.

SEJFUDIN TOKIĆ

Ušlo je već u stenogram prije nego što ste prekinuli sjednicu.

MIRKO BANJAC

Nema kvoruma. Ja sam sad obaviješten od Sekretarijata, sad sam obaviješten od Sekretarijata da nema kvoruma. To će Kolegijum odlučiti. Otišli su ljudi kući, ja ne mogu ih sad vratiti. Mi ćemo vas obavijestiti u pismenoj formi.

Sjednica je završena u 19.10 sati.

MAGNETOFONSKI SNIMAK
NASTAVKA 17. SJEDNICE ZASTUPNIČKOG DOMA PARLAMENTARNE
SKUPŠTINE BOSNE I HERCEGOVINE,
održane 29.02.2000. godine sa početkom u 11.30 sati

PREDSJEDAVALAČI
MIRKO BANJAC

Poslanici, poštovani gosti, predstavnici sredstava informisanja, sve vas lijepo pozdravljam. Nastavljamo rad 17. sjednice Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH.

Prije prelaska na tačku 3. pod b), želim da vas obavijestim o sledećem. Upravo ste dobili na sto pravno mišljenje OHR-a, a stav je po istom pitanju zauzeo i Kolegijum Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH. U skladu sa ovim, proglašavam da je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Savjetu ministara BiH, predlagača Vite Rakića usvojen na ovom domu.

HALID GENJAC

Dame, gospodo, poštovani poslanici, mi smo dobili danas jedno tumačenje Kancelarije OHR-a, kao što smo mi to tražili. OHR je protumačio jedan mogući način interpretacije glasanja u Predstavničkom domu PSBiH, u smislu, kancelarija OHR-a je, na naše traženje, dostavila interpretaciju glasanja na Predstavničkom domu PSBiH i tretiranja glasova koji su uzdržani. Protumačili su, u tom tekstu, da je glasanje onih koji su uzdržani, tretira se samo za kvorum, a glasovi tih uzdržanih tretiraju se kao da nisu glasali, pa se broje samo glasovi za i protiv za ustanovljivanje većine. Po mom mišljenju, to je sasvim u redu i to nema nikakvih problema i jedno i drugo, način tretiranja uzdržanih po meni je ustavan, bitno je samo kako se dogovorimo i koji model glasanja prihvatimo. Ja sam za to da se prihvati ovaj model glasanja, uostalom, mi smo tražili mišljenje OHR-a i nema tu šta mnogo da se razgovara. Međutim, problem je u tome što smo mi u dosadašnjoj praksi imali potpuno različit pristup. Naime, glasovi onih koji su uzdržani tretirani su kao da su glasali i na taj način smo ustanovljivali većinu, to je bila praksa u nekoliko zakona koji su na taj način, ako bi se protumačilo na ovaj način, bili usvojeni i dobili većinu.

Ponavljajući, po meni, sasvim je prihvatljivo da se i na ovaj način tretira glasanje i da se na ovaj način interpretira glasanje i da se i na ovaj način interpretira i ja samo izražavam svoju sumnju u ispravnost glasanja i tražim da se glasanje ponovi. Sumnju u ispravnost glasanja izražavam zbog toga što poslanici, u trenutku glasanja, imali su na umu jednu praksu glasanja i glasali su po toj praksi, imajući na umu šta znači njihovo glasanje uzdržan, nakon toga dolazi tumačenje da to glasanje uzdržanih, tretira se drugačije. Iz tih razloga što poslanici u trenutku glasanja nisu bili svjesni, odnosno, da će se drugačije tumačiti njegovo glasanje u odnosu na dosadašnju praksu i izražavam sumnju i mislim da je potpuno opravdana sumnja u ispravnost glasanja i ja, u skladu sa svojim pravima i Poslovníkom, tražim da se glasanje iz tih razloga ponovi.

SEJFUDIN TOKIĆ

Predsjedavajući, dame i gospodo zastupnici-poslanici, mislim da je ovo vrlo značajna informacija i ja pozdravljam činjenicu da smo kao parlamentarni dom po tom tumačenju usvojili još jedan Zakon i to Zakon koji je od presudne važnosti da se prevaziđe antiustavna pozicija Vijeća ministara BiH, ali bih istovremeno ovdje zatražio od Kolegijuma ono što smo pokušavali i kod vođenja sjednice, a to je jednak pristup svim pitanjima i nemoguće da isti predsjedavajući, po analogiji proglašava usvojen jedan zakon koji smo maloprije imali, a da drugi zakon sa istom analogijom proglašava da nije prihvaćen. U tom kontekstu, ističem sledeće: da je Zakon o Savjetu ministara BiH, odnosno o Ministarskom vijeću BiH, predlagača Divkovića i Tokića, na prošloj sjednici jednoglasno usvojen, držim ovdje prijedlog Zapisnika koji još nije usvojen. Za Prijedlog zakona glasalo je 9, protiv niko, a 14 glasova je suzdržanih. Imamo jedan Zakon koji je jednoglasno usvojen i u tom kontekstu tražim da se taj Zakon proglasi. Istovremeno, od Kolegija bih zatražio da na narednoj tački ne vodimo raspravu, nego da se završi izjašnjavanje, obzirom da je Nacrt zakona o izborima SDP-a dobio potrebnu većinu. Citiram istog predsjedavajućeg: "Da je za Nacrt zakona glasalo 12, protiv 11, tri poslanika su bila suzdržana", znači, Zakon je usvojen. U tom kontekstu da se ne uvrijedite, obzirom da se Vi dosta lako vrijeđate, molio bih da ova tačka dnevnog reda, naredna, protekne u izjašnjavanju, istovremeno da se o ovom pravnom tumačenju Zakona o Vijeću ministara BiH, čiji smo mi predlagači, proglasi kao Zakon koji je dobio potrebnu većinu. Svaki drugi pristup bi zaista, od načina vođenja sjednice koji je do sada bio, po našem mišljenju, na dva različita načina, bilo je tu različitih kriterija, kod glasanja doveo zaista do jedne opšte zbrke i neprihvatljivog ponašanja.

Shodno ovome, ja tražim od predsjedavajućeg da učini ovo što sam maloprije rekao i da po istom pravilu obezbijedi proglašavanje ovih zakona koje smo, odnosno glasanja o kojima sam maloprije govorio.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Gospodo predsjedavajući, kolege i kolegice poslanici, cijenjeni gosti, možda ovo i nije nelogična situacija u kojoj se nalazimo, ali, evo, ja ću vas podsjetiti samo na tok rasprave, vezano za Zakon o Savjetu ministara BiH. Nema nikakve dileme da je taj zakon usvojen i nema nikakve dileme da je dobio pozitivno tumačenje Kancelarije OHR-a. Druga je stvar da li su poslanici bili toliko stranački utegnuti da obore i taj zakon, nadajući se da će Predsjedništvo BiH, koje je ušlo u proceduru pravljenja prijedloga Savjeta ministara BiH, vjerovatno izgraditi povoljniju varijantu za poslanike koji čekaju čas jednu, čas drugu varijantu. Ali ja vas molim da pred očima javnosti BiH, ovdje je jako bitno da je javnost prisutna, da građani BiH, licem u lice vide, da postoji dio poslanika, koji čeka samo nametanje zakona. Izgleda da smo nesretni kad sami donesemo zakon. Ja vas molim, ako je zakon usvojen, a jeste i pozitivno tumačenje OHR-a, da idemo u proceduru, rješavanja problema Savjeta ministara BiH, koji u neustavnoj poziciji, pa ako ima primjedbi, ima narednih sjednica da se pokrene postupak izmjene i dogradnje tog zakona. Dajte barem jedan zakon da možemo reći da smo usvojili. Imam dojam da su poslanici, iz reda nekih stranaka shvatili da je to glasanje bilo prevara, zato što izgleda ni sami nisu bili svjesni, da postoji neka opcija koja će im se tek naknadno objašnjavati. Zato ja stvarno molim gospodina Genjca kao kopredsjedavajućeg, da ako je proces glasanja završen, ne

postoje nikakve šanse poslovničke, da se u proceduru ponovo vraća proces izjašnjavanja. Molim vas, dajte da stavimo tačku na ovaj zakon i da krenemo na druge zakonske projekte, za koje kažemo da su prijeko potrebni BiH. Hvala.

BRANKO DOKIĆ

Cijenjeno predsjedništvo, kolegice i kolege poslanici, izašao sam da intervenišem, ne zbog vas poslanika, jer ubijeden sam da svi znate proceduru i svi znate 7-8 redova u Ustavu BiH koji regulišu ovakvu situaciju. Izašao sam zbog javnosti da ona ne bi bila dezavujisana. Ovdje se zaista zamjenjuju teze. Postoji glasanje u prvom krugu i postoji glasanje u drugom krugu. Poistovjećivanje ta dva glasanja, izjednačavanje, zaista mogu da shvatim samo kao zlonamjernim i kao dezevujsanjem javnosti. Isto tako bih podsjetio da za ovo vrijeme otkako ova skupština funkcioniše, a od prvog dana sam ovdje, nije postojala nijedna ovakva situacija. Ali, dozvoljavam da me memorija dovoljno ne služi i volio bih da onaj ko tvrdi da je postojala neka slična situacija, ali da nije ovako tumačeno, da nam danas to kaže. Ovdje se radi o jednoj potpuno jasnoj situaciji izvađenoj iz Ustava BiH, svidalo se to kome ili ne svidalo.

HALID GENJAC

Budući da je direktno bilo pomena, a i tražen je direktan odgovor. Ovih 7-8 redova bi zaista trebalo dobro i pažljivo proučiti i razumjeti. Tačno je da se radilo o drugom krugu, ali je tačno da smo imali i sličnih situacija do sada. Naime, u drugom krugu, kao i u prvom krugu, odluke će se donijeti većinom onih koji su prisutni i glasaju, pod uslovom da glasovi protiv ne uključuju dvije trećine ili više delegata iz svakog entiteta. Odluke će se donijeti većinom onih koji su prisutni i glasaju, to je eliminatorni uslov. Ako se taj uslov ispuni, onda se broje glasovi po entitetima. Taj prvi uslov je isti i u prvom i u drugom krugu. Taj prvi uslov se tumači isto i u prvom i u drugom krugu. Taj prvi uslov mi smo do sad, sve do ovog trenutka kad je glasanje završeno, završena ova tačka na prošloj sjednici, tumačili na način da se glasovi uzdržanih broje, sve do tada. U tom trenutku smo napravili pauzu i zatražili tumačenje OHR-a. Potpuno prihvatam da se tumačenje OHR-a prihvati, ali principijelno i dosljedno, da vrijedi za sve situacije, nikakvih problema nema, iz tih razloga, ja vrlo jasno kažem, osporavam sumnju, jer poslanici nisu znali. Drugačije je protumačeno u odnosu na dosadašnje glasanje. Iz tih razloga, mislim da je jedini izlaz iz ovoga da se ponovi glasanje o svim spornim situacijama i na taj način da se ljudi, poslanici, svjesni kako se tumači njihovo glasanje, da pristupe glasanju.

MIRKO BANJAC

Hvala lijepa. Da li se još neko javlja za diskusiju? Ako se ne javlja, ja sam kao predsjedavajući dužan da vam dam odgovor. 15 minuta pauza.

/PAUZA/

Gospdo, predlažem da nastavimo s radom. Šta je sa ozvučenjem? Poštovana gospodo, predlažem da počnemo s radom. Molim predstavnika Kluba SDP-a da uzme riječ.

SEJFUDIN TOKIĆ

Predsjedavajući, dame i gospodo zastupnici – poslanici, Klub poslanika SDP-a BiH traži od Kolegija, shodno pravnom mišljenju dobijenom od OHR-a, da na početku ove sjednice, nastavka sjednice, konstatuje sledeći zaključak.

1. Kolegij konstatuje da je Zakon o Vijeću ministara BiH, predlagač Tokić – Divković, jednoglasno usvojen.

2. Tražimo da Kolegij, shodno pravnom mišljenju OHR-a, Poslovniku i Ustava BiH, konstatuje sledeći zaključak. Da je Nacrt izbornog zakona, predlagač Klub poslanika SDP-a, dobio potrebnu većinu te može poslužiti kao osnova za izradu prijedloga.

Molimo da, shodno ovom zaključku, Kolegij postupi i da decidno ovakve zaključke promoviše, imajući u vidu da smo sa ovim pravnim mišljenjem, defakto, već dobili Zakon o Vijeću ministara BiH, sa šest ministarstava, jednim predsjedavajućim, na jednoj dosta efikasnoj osnovi i uz podršku svih poslanika, dakle, jednoglasno, i to ja mislim da je jedini zakon koji je dobio apsolutnu, jednoglasnu podršku svih poslanika u Parlamentarnoj skupštini BiH. Da se konstatuje da je jednoglasno usvojen.

MIRKO BANJAC

Nemam komentara, poslaniče, svakom svačija moralna norma.

HARIS SILAJDŽIĆ

Dame i gospodo, poštovane kolege, dozvolite da kažem da se sa prethodnikom slažem i to je jedino logično rješenje koje je dobro za ovu situaciju koja se mora razriješiti. Dozvolite mi da vam uzmem nekoliko minuta, da pročitam jedan tekst da bi to išlo brže, koji se, inače, tiče ovog problema i onog prijedloga zakona koji je pretpostavio u Ustavu rotaciju, paritet itd.

Dozvolite, u Ustavu BiH, koji čini sastavni dio Dejtonskog sporazuma, nema osnova da se u Vijeću ministara BiH uspostavlja nacionalni paritet i odlučivanje konsenzusom. Naprotiv, iz činjenice da sastav Vijeća ministara BiH mora dobiti potvrdu većine poslanika u Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine BiH, jasno proizilazi da sastav Vijeća ministara BiH treba da odražava rezultat izbora i to je osnovni kriterij po kome se određuje i mandatar i sastav Ministarskog vijeća.

Ukoliko Zakon o Vijeću ministara BiH, ipak, uspostavi paritet u sastavu i konsenzus u odlučivanju, to će značiti očigledno mijenjanje Dejtonskog ugovora, a izbori za Predstavnički dom BiH bit će, praktično, bespredmetni, jer parlamentarna većina neće imati ono pravo koje je poznato u svim parlamentarnim demokratijama, a to je da parlament, na osnovu izbornih rezultata, određuje sastav vlade, odnosno Vijeća ministara BiH, zamolio bih vas, samo da pročitam.

Ovo je još jedan primjer, kako se u praksi mijenja Dejtonski ugovor i on se mijenja, po meni, revidiran je i napušten još 1996. godine. Stranka za BiH nije apriori

protiv paritetnog sastava i konsenzusa u odličivanju u Vijeću ministara BiH. Mi nismo apriori protiv toga. Mi samo ističemo da je to u ovom trenutku suprotno Dejtonskom sporazumu i Ustavu BiH, kao njegovom sastavnom dijelu. Paritet i konsenzus u odlučivanju u Vijeću ministara BiH se mogu legitimno uspostaviti samo ukoliko se u tom pravcu izvrše odgovarajuće izmjene u Ustavu BiH, kao dijelu Dejtonskog ugovora.

Međutim, dame i gospodo, poštovane kolege, taj princip i te izmjene moraju biti konzistentne, tako da se uvođenje pariteta i konsenzusa u Vijeću ministara BiH ne obezvrijedi, da se time ne obezvrijede rezultati parlamentarnih izbora. Mi te principe podržavamo, kao jedinstvene principe za sve institucije vlasti na cijeloj teritoriji BiH. Dakle, apriori nismo protiv pariteta i konsenzusa, ali, ako je tako, ako već tako na taj način mijenjamo Dejtonski sporazum i Ustav, onda moramo biti konzistentni i taj paritet i konsenzus uspostaviti svugdje i na svim nivoima. Vitalni interesi čovjeka, recimo u Zvorniku, u Trebinju, Jajcu, Banja Luci i Sarajevu, su isto tako važni, lokalna uprava je isto tako važna, važno im je i važnije ko će biti šef policije negdje nego ko će biti ministar. Dakle, paritet i konsenzus da, ali svugdje.

Ništa bitno se neće promijeniti u položaju građana BiH ukoliko se paritet i konsenzus uspostave samo u Vijeću ministara BiH, dok istovremeno na većem dijelu teritorije BiH funkcionišu isključivo jednonacionalni organi, počev od Vlade RS, do najvećeg broja opština u BiH. Vitalni interesi se ne ostvaruju samo u institucijama na nivou BiH. Vitalne interese imaju Bošnjaci i Hrvati u RS, a također i Srbi u Federaciji BiH. Vitalne interese imaju pripadnici sva tri naroda, u svakoj opštini u kojoj su živjeli prije progona. Zato, ako se već mijenja Dejtonski ugovor...

MIRKO BANJAC

Gospodine poslanice, usmjerite se na ovo što je predmet.

HARIS SILAJDŽIĆ

Evo, upravo završavam. Ja mislim da govorim o predmetu Vijeća ministara BiH, rotacije nacionalnog pariteta. Ja iz ovoga, gospodine Rakiću, nisam zaključio da je rasprava zaključena. Ja, koliko sam vidio, rasprava tek počinje. Ukoliko, naravno, ne prihvatate ovaj prijedlog. Ako prihvatate ovaj malopredloženi prijedlog mog predhodnika, onda je rasprava završena, i zato ću pročitati samo jednu rečenicu. Ako se već mijenja Dejtonski ugovor, uvođenjen nacionalnog pariteta i konsenzusa u Vijeću ministara BiH, onda to treba uraditi na svim nivoima vlasti, uključujući i Federaciju BiH i RS, kao i kantone, regije i opštine. To će osigurati zaštitu od majorizacije bilo kog naroda na cijeloj teritoriji BiH. Još jedna rečenica. Međunarodna zajednica nam je predstavila Izborni zakon onakav kakav je, odnosno njegov Nacrt, pozivajući se striktno na Ustav BiH. Kako to da se princip napušta, kada je u pitanju Vijeće ministara BiH? Međunarodna zajednica mora povesti računa o tome da dvostruki standardi ne vode jačanju ovog parlamenta, institucija i boljem životu u BiH.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Gospodo predsjedavajući, dame i gospodo, imam dojam da kad god gospodin Silajdžić ne prisustvuje Predstavničkom vijeću, iz ovog ili onog razloga, nema ni potrebe zaključivati diskusiju. Imam dojam da proces koji se žestoko zagovara na liniji revizije Dejtonskog mirovnog sporazuma ima za cilj da zakomplikuje i onako komplikovane odnose u BiH, pa ko šta izvuče. Zar stvarno nije pred očima javnosti BiH licemjerno da čovjek čija je politika progonila, zagovara konstitutivnost na svakom pedlju BiH? Zar stvarno ima smisla ponovo ojađeni narod BiH uvlačiti u ... Zar stvarno ima smisla sad govoriti o nekom reciprocitetu Vlade RS i kantonalnih uprava, a na dnevnom redu je, bio je upozoravan, Zakon o Vijeću ministara BiH? Zakon koji je, izgleda na nesreću Stranke za BiH, usvojen. Ako mislite da rasprava o svemu počinje, onda moramo građanima BiH, nažalost, obećati, koji očekuju ekonomski razvoj, prosperitet, ino ulaganje i sve ono što smo im obećavali u predizbornoj kampanji, da smo ih lagali i da su u žestokoj zabludi. Pa zar ima gore poruke predstavnicima međunarodne zajednice, nego da im svaki put držimo lekcije, kako su licemjerni, nepošteni, Bog zna iz kojih razloga su ovdje, ako ne podrže moju stranku, stranku gospodina Silajdžića i ne znam koju drugu stranku. Zar stvarno nakon četiri godine od rata nismo u stanju da se zahvalimo ni na dobrim uslugama?

MIRKO BANJAC

Poslaniče, molim Vas.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Ja hoću da kažem da je, što se mene tiče, rasprava zaključena i molim Vas da se držimo dnevnog reda.

HARIS SILAJDŽIĆ

Ja ću povodom ustavne odluke o prestanku funkcija kopredsjednika i dopredsjednika, kada to bude na dnevnom redu, na sljedećoj sjednici, zatražiti izlaganje. Za sada samo da kažem, u komentaru onoga što je rekao moj prethodnik, da je neka politika progonila ovdje, da je moja politika progonila, podsjećam da sa tog entiteta odakle dolazi moj prethodnik je protjerano 715.000 ljudi nesrpske nacionalnosti i da se do sada vratilo 3,9%, 22.000 od sedam stotina hiljada, dvadeset i dvije hiljade ljudi.

MIRKO BANJAC

Meni je žao, gospodo, ja moram stvarno uvaženom poslaniku Silajdžiću replicirati i dozvolite mi da to uradim kao poslanik.

Poštovani poslaniče Silajdžiću, tačno je da Vaš prethodnik dolazi sa entiteta gdje je bio progon, samo ste promašili narod.

IBRO SPAHIĆ

Dame i gospodo, predsjedavajući, povodom ove rasprave koju sada vodimo, postoji jedna priča o promašenim ljudima, a ne samo, teško je govoriti o promašenim

narodima, jer ja to nikad nisam čuo, jer to je, pa forma je bila koju ja nisam nikad čuo do sada. Rekli smo da ćemo se koncentrisati na pitanje povodom kojeg sam se ja javio. Zaista mislim da smo obavili dugu raspravu o tome šta znači Predstavnički dom i šta znači Dom naroda i način odlučivanja. Ali, ja bih htio da kažem sasvim konkretno u vezi sa prijedlogom koji je dao gospodin Tokić. Radi se o jednoj vrlo formalnoj, važnoj stvari koja bi trebala odrediti dalji tok ove sjednice. Po mom uvjerenju, ako imamo tumačenje od gospodina Banjca, koji je sasvim korektno zatražio, nakon situacije koja mu nije bila jasna, kao predsjedavajućem, iz poslovničke materije koju ima, ako može gospodin predsjedavajući da sluša, pošto ga ja želim pohvaliti za ovo što je tražio od OHR-a mišljenje. Ja smatram da je jako dobro što je tražio mišljenje od OHR-a o tome kako treba Predstavnički dom PSBiH, kojem on predsjedava, da tumači svoje odluke. To je dokaz, kako bih rekao, stepena upućenosti u vlastiti Poslovnik i pravila igre, koja postoje, našeg Predstavničkog doma.

U vezi s tim, to je tragična pozicija kad predsjedavajući traži tumačenje vlastitog Poslovnika, ali, ako je vrhunski tumač OHR, a jeste prema Dejtonskom mirovnom sporazumu, onda je sasvim korektno bilo od gospodina Banjca što je postavio pitanje, ne u kontekstu ovog zakona, nego je vrlo korektno, ako se pažljivo čita tekst koji je on uputio visokom predstavniku, zatražio je tumačenje u vezi sa glasanjem u Parlamentarnoj skupštini BiH o primjeni člana 4.3.d. Ustava BiH i dobio je tumačenje gospodin Banjac koje se odnosi na ustavnu materiju i način glasanja i odluke koje se sprovode i to je u redu i sasvim je to korektan pristup gospodina Banjca jer želi da je to principijelno postavljeno pitanje, mada mi je žao što ga moramo mi pitati kako i na koji način tumačiti vlastite odluke, jer je to pozicija parlamenta, ali, recimo da je to za pohvalu i da zaista zaslužuje priznanje, jer se suzdržao od konkretizacije, recimo za ovaj ili onaj zakon, nego se koncentrirao na tumačenje jednog člana Ustava. To želim da posebno istaknem, jer tako to piše u pitanju, tako i u odgovoru.

Sad, povodom toga, želio bih reći da je sasvim u redu da danas donesemo jednu odluku, da napravimo, ako vi hoćete, pauzu da Ustavno-zakonodavna komisija gospodina Kadića održi sjednicu i da ne tumači visokog predstavnika, nego da pokuša da ono što je gospodin Tokić precizno predložio bude, na neki način, i formalno i pravno pokriveno tumačenje visokog predstavnika na upit gospodina Banjca. Radi se, naime, o tome da je, uistinu, ako precizno čitamo Zapisnik, gospodin Tokić konstatovao da smo mi, opštom većinom i saglasnošću, podržali prelaz iz jednog stadijuma u drugi zakon koji su oni ponudili, logično je da mi moramo da se držimo tog reda stvari.

Pošto je ovo tumačenje gospodina Nikolasa, čini mi se u ime visokog predstavnika, vrlo precizno za buduću praksu, ali i za temu o kojoj se govorilo, bilo je Zakon o Vijeću ministara BiH, u okviru te tačke dnevnog reda imali smo Zakon o Vijeću ministara BiH koji je predložio SDP, Zakon o Vijeću ministara BiH koji je predložio SDP, Zakon o Vijeću ministara BiH koji je predložio gospodin Rakić i ima još zakona koji nisu stigli na dnevni red, Predsjedništva BiH, gospođe Havel itd.

Po mom mišljenju, s obzirom da smo se mi prethodno po istom ovom principu izjasnili prvo o prijedlogu, odnosno o Nacrtu SDP-a, bilo bi sasvim korektno, pošto se ovo tumačenje ne odnosi ni na koji konkretan zakon, nego se odnosi sasvim

konkretno na odlučivanje u parlamentu, da prihvatimo zahtjev Kluba poslanika SDP-a, da zatražimo od Zakonodavne komisije da postupi po tome kako je tumačio visoki predstavnik i kako, očito, postoji saglasnost da se ubuduće ponašamo prema pravilima igre koje mi uspostavljamo. S obzirom da je pred nama Poslovnik, ugradimo ovo sve što je visoki predstavnik protumačio, da ne bude ponovnih zahtjeva od strane gospodina Skopljaka za istim stvarima. Ali, ja kao poslanik, kao predstavnik GDS-a, insistiram da gospodin Kadić sada zakaže komisiju i da se razjasni oko pozicije Kluba poslanika SDP, jer je to sasvim korektan, konsekventno izveden stav iz tumačenja gospode visokog predstavnika. Na osnovu toga možemo nastaviti rad na drugim tačkama i omogućiti da danas parlament bude, na neki način, plodotvoran i u vezi sa drugim predloženim tačkama dnevnog reda.

MIRKO BANJAC

Sad ne znam da li da odgovorim kao predsjedavajući ili kao poslanik? Izabrat ću kao poslanik.

Ja sam mislio da je jasno bilo kad sam odgovorio, kad sam reagovao na konstataciju gospodina Silajdžića. Gospodin Špirić dolazi iz entiteta koji se zove Federacija BiH, pa sam onda mislio progon, ako ste na to mislili, on je iz Federacije BiH, on nije iz RS. On je tamo prisilno u RS, to sam mislio.

Kad je u pitanju ovo što gospodin Spahić predlaže, gospodo, želim da vas obavijestim, sada u svojstvu i poslanika da dam mišljenje, a kao predsjedavajući ću reći zaključak. Ono što je proglašeno je proglašeno. Retroaktivno nema vraćanja. To mislim kao poslanik i to je sasvim jasno. Naravno da je i Zakon o Vijeću ministara BiH, na koji smo mi reagovali preko Ustavnog suda BiH, prošao uz protivljenje izvjesnih stranaka i pojedinaca, ali je prošao i reagovalo se kako se reagovalo. Morate prihvatiti realnost da je to tako. Želim da, kao poslanik, kažem da smo prvi put u našoj praksi imali da smo pojedinačno glasali, ne u prvom nego u drugom glasanju i da se pojavila situacija koja se pojavila i da je zaključak ovog doma bio, na moj prijedlog, da ne srljamo o zaključku nego da zatražimo, ne da OHR progłosi, nemojte da ljude stavljamo u poziciju koja im nije niti dodijeljena niti su je oni tražili, nego da OHR protumači član 4., tačka 3. Ustava koji se odnosi na glasanje, a ne da nam on progłosi ili ne proglosti odluku. To se radi na sjednici i nemojte da te dvije stvari miješamo. Stiglo je mišljenje o tumačenju člana, a ne o proglašenju odluke. Na temelju tumačenja Ustava, koji je doslovno prepisan u Privremeni poslovnik, ja sam, kao predsjedavajući, proglosio odluku koja nije bila proglašena, jer smo čekali pravno mišljenje ustavne odredbe o glasanju i to je svršen čin. Retroaktivnog vraćanja, govorim kao poslanik, trenutno nema, gospodo, jer bismo se vratili, ne na početak ovog mandata, nego i onog prije nas. Naravno da sve odluke koje se donose, a koje nisu proglašene prije dobijenog tumačenja, imat će isti tretman. Pogledajte u dnevni red 18. Sjednice pa ćete vidjeti da sa te iste sjednice druga odluka ima isti tretman i to je sasvim jasno i to je odluka koju je predložio gospodin Lagumdžija. Ne radi se ni o kakvom dvojnomo aršinu, a u redovnoj proceduri, kad sad imamo izgrađen stav Kolegijuma po tom pitanju, a imamo jednoglasno izgrađen stav, kad imamo tumačenje Ustava od strane OHR-a, ustavne odredbe koja se odnosi na tu problematiku. Imamo sad dva relevantna stava, sad će biti tako kako se tumači i nikakvih problema neće biti. Mislim da nema nikakve osnove da se vraćaju odluke, koje su proglašene, nema poslovničke za to osnove. Ako ima, pozovite na Poslovnik,

gdje je to moguće. Čim me neko uputi na Poslovnik gdje je moguće, ja ću, kao predsjedavajući ovog doma, uraditi poslovnički kako treba. Ako se može to vratiti kad je proglašeno, neka se pokaže gdje je to moguće. Jeste, jeste proglašeno. Nisu dva aršina. Nije OHR birao ništa. Nije ni to, nemojte tako.

ALMA ČOLO

Poštovani predsjedavajući, dame i gospodo poslanici, mi smo dobili ovdje pravno mišljenje OHR-a, na Vaš zahtjev i generalno se odnosi na proceduru glasanja u parlamentu. Ovdje se nigdje ne spominje Zakon o Vijeću ministara BiH poslanika Vite Rakića, prema tome, ja ne shvatam da se ovo pravno mišljenje odnosi konkretno na proceduru donošenja tog zakona. Mislim da ovakvo pravno mišljenje je prihvatljivo, ali, prihvatljivo je za buduće situacije. Ne možete retroaktivno primjenjivati pravno mišljenje koje je dato 25. Februara na proceduru glasanja koja je već izvršena, jer time dovodite poslanike u zabludu. Mi smo glasali, jer smo znali da postoji određeno tumačenje, kako mi tumačimo Ustav BiH, i mi smo na Ustavnompravnoj komisiji mnogo puta raspravljali u koju kategoriju svrstati glasove koji su uzdržani. Naša praksa je bila da se uzdržani glasovi broje kao jedan vid izjašnjavanja. Međutim, ovo sada mišljenje je suprotno od toga. Ukoliko prihvatite da je ovo pravno mišljenje, da se odnosi na Zakon o Vijeću ministara BiH poslanika Vite Rakića, vi morate ponoviti glasanje jer sam ja, kao poslanik, dovedena u zabludu. Ja tada ne bih bila uzdržana, nego bih glasala protiv, kao i mnoge moje kolege iz Koalicije.

MIRKO BANJAC

Vi ste zaboravili da je ovo proglašenje odgođeno i da sam na početku ovog proglasio Zakon usvojenim, kao i sve druge zakone. Naravno da nezadovoljna strana ima pravnu mogućnost.

ALMA ČOLO

Molim Vas, predsjedavajući, hoćete li mi reći na koju odredbu Ustava se pozivate kada pominjete institut proglašenja zakona? Gdje to piše i koja Vam je to faza i gdje to piše da je to samo meritorno i da tek kad Vi proglasite smatra se da je zakon usvojen, molim Vas, recite mi.

MIRKO BANJAC

Poslije glasanja se proglašava ili ne proglašava. Proglašavanje je odloženo. Proglašeno poslije, na temelju dva mišljenja i molim lijepo.

NEDŽAD BRANKOVIĆ

Gospodine predsjedavajući, Vi ste, ili namjerno ili nenamjerno, sami potvrdili scenarij na koji je završena ova tačka o kojoj je raspravljano. Pomenuli ste svršeni čin. Izgleda da ste time pred svima nama kazali da ste znali šta radite kad ste tražili ovako tumačenje i da ste nas doveli svojom politikom u ovu situaciju do svršenog čina, molim Vas, pojasnite to.

MIRKO BANJAC

Sad me pitate kao predsjedavajućeg. Ja prvo nisam rekao, jer postoji stenogram, nisam rekao to što ste Vi rekli, a vi imate pravo da mislite šta hoćete, ja nemam ništa protiv Vašeg mišljenja. Vi možete da mislite i drugačije, naravno, ako za to budete imali argumenata. Ja nikoga nisam doveo ni pred kakav svršen čin, niti mi je to bila namjera. Meni je bila namjera da, obzirom na specifičnost situacije koja se, odgovorno tvrdim, pojavila prvi put u ovom obliku, odgovorno to tvrdim, zaustavim da ne pogriješim. Ako Vi smatrate želju da se ne pogriješi politikom svršenog čina, to je opet Vaša stvar, ja u to ne ulazim. Ja o svršenom činu, ja sam samo rekao da je zakon proglašen, kao i drugi zakoni koji su proglašeni i da je to kraj priče o tom zakonu, a druga stvar, nije tačno da se može, da je ovo svršen čin. On je svršen čin u ovom domu. Čin glasanja i proglašenja, to je, gospodine, završeno.

Mislim da ova rasprava ide bez ikakvih razloga dalje, tačka je zaključena i ...

TARIK ČARŠIMAMOVIĆ

Gospodine predsjedavajući, poštovane kolege, ja se nadam da se Vi sjećate završetka prvog dijela ove sjednice u kojoj sam Vam rekao da tražim da mi date odmah na početku nastavka riječ, ali to je bilo vezano uz tačku dnevnog reda i ja čekam da počne ta tačka dnevnog reda i da Vam na tom primjeru pokažem kako tendenciozno vodite sjednice, ali sad hoću da kažem jednu drugu stvar. Da se ne bismo raspravljali, mi imamo ovdje legitiman zahtjev predstavnika SDP-a sa dva zaključka i stavite na glasanje ta dva zaključka da bismo se onda mogli izjašnjavati o svemu ovome. Vi ponovo hoćete da zaključite sjednicu, a da niste dali na glasanje dva zaključka.

SEJFUDIN TOKIĆ

Predsjedavajući, dame i gospodo zastupnici-poslanici, ja zaista ne znam zbog čega su potrebne ovolike tenzije, ono što Klub poslanika SDP-a traži jeste da ista tema, pod istom tačkom dnevnog reda, od istog predsjedavajućeg, od istog Kolegija, na glasanju bude tretirana po istom pravilu, odnosno po Ustavu i Poslovniku Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH. Mi, kao Klub poslanika SDP-a, nemamo namjeru da se izjašnjavamo o tome. Svako treba da radi svoj posao, predsjedavajući. OHR je pokazao da se prilikom glasanja o Zakonu o Vijeću ministara BiH, pod kojim je bilo, pod a) naš prijedlog, gospodina Divkovića i mene i pod b) Vite Rakića, nije postupilo od strane Kolegija, od strane predsjedavajućeg, u skladu sa Ustavom. Tražimo da se to ispravi. Treba da se to ispravi, ali ne možete parcijalno imati različite ... prema jednom zakonu, parcijalno prema drugom. Dobili ste zaključak, i ono što u ime Kluba poslanika SDP-a tražim jeste da li je Kolegij u stanju da ispuni svoju ustavnu, poslovničku obavezu i da konstatuje, po Ustavu i Poslovniku i po ovome što je OHR jasno naveo, da trebate se ponašati prema tim aktima. Ova dva zaključka, ukoliko se to ne konstatuje, po nama ne postoje uslovi za nastavak sjednice, jer Kolegij predsjedavajućih doveo je do opšteg haosa i pokušava na istom zakonu, istoj tački dnevnog reda istog Predstavničkog doma PSBiH, na istoj tematici da uspostavlja različite principe što je rušenje osnovnih principa jednakopravnosti. To je, gospodo, dozvolite mi da budem preslobodan, puno čak i od ovog kolegija i od Vas, gospodine predsjedavajući Banjac. To je nedopustivo. Prema

tome, nema glasanja. Evo, ja mogu sačekati ovdje, hoće li Kolegij konstatovati ovo što treba da konstatuje u skladu sa Ustavom i Poslovníkom, zaključak? Ukoliko neće konstatovati, dozvolite da vidimo, ne postoje više uslovi, nema elemenata za rad, bar po ovim tačkama dnevnog reda.

MIRKO BANJAC

Poslaniče, ostanite, molim Vas. 17.sjednica je imala sledeći dnevni red, pa ne znam na što se ovo odnosi, nije mi jasno.

SEJFUDIN TOKIĆ

Ja Vas molim, predsjedavajući, da ne pravite gimnastiku od tačke dnevnog reda Zakon o Vijeću ministara BiH, nije završena tačka dnevnog reda.

MIRKO BANJAC

Vi govorite o sjednici koja je završena, bolan. Vi govorite o 16. sjednici.

SEJFUDIN TOKIĆ

Nisu zapisnici usvojeni, nije tačka dnevnog reda završena sve dok se ne završi izjašnjavanje u skladu sa Ustavom i Zakonom.

MIRKO BANJAC

Molim Vas, gospodine, ja Vam kažem, govorim o 17.sjednici, Vi o 16. Vi ste tražili pauzu 10 minuta. Pauza 10 minuta.

/PAUZA/

Gospodo, predlažem da nastavimo rad. Mi smo održali sastanak i Kolegijum i Klub koji je tražio pauzu i ja vam moru reći da se klubovi poslanika iz RS i Klub poslanika, čini mi se HDZ-a, slažu, prema ovom što sam sad čuo i dva člana Kolegijuma oko sledećeg. Gospodin Skopljak i ja se slažemo i ovi klubovi, ako mogu da tako kažem, jer sam sad dobio informaciju od gospodina Skopljaka, da treba uvažiti pristup koji je gospodin Tokić predložio a to je da se sjednica smatra završenom onda kad je usvojen zapisnik. To znači da se Sekretarijat sada povuče i vidi koja su to glasanja bila, sa kojim brojem glasova, koji bi mogli ići na entitetsko glasanje, po ovom tumačenju kako smo ga usvojili, i da se to glasanje dovede do kraja, jer ovakav zaključak gospodina Tokića koji je predložio ne može biti prihvaćen iz sledećih razloga. Po ovom principu glasanja, kako je bilo, on je samo u prvom krugu glasanja mogao dobiti mogućnost da ide na entitetsko glasanje. Obzirom da entitetsko nije provedeno, tereba vidjeti je li to tačno kako kaže gospodin Tokić, ali preformulisati u tom pravcu ovaj zaključak. On ne može biti usvojen, nego dobiti mogućnost da ide na entitetsko glasanje, koje nije provedeno tada, ide u daljnu proceduru. Isto se odnosi i na drugi zaključak Tokića, isti pristup. Gospodine Tokiću, ja Vas molim da u ime Kluba SDP-a se izjasnite vi, obzirom da ste vi predlagači zaključaka, i samo da kažem, s tim se ne slaže član Kolegijuma gospodin Genjac.

HALID GENJAC

Ja mislim da bi bilo korektno da se članu Kolegija koji se ne slaže prvo da riječ, jer mi smo ovdje kao Kolegij pristupili. Ja sam predložio principijelan pristup i za sva pitanja da se jedno mjerilo primijeni i predložio sam da se ovo tumačenje primijeni na sve sjednice koje nisu završene u smislu da nisu okončane u smislu usvajanja zapisnika i to nije sporno. Predložio sam da se hronološki pristupi svim tačkama koje su bile na tim sjednicama, da se jedna po jedna tačka, gdje se protumači glasanje završi i na taj način, budući da ovdje imamo dvije tačke direktno povezane, jedan prijedlog zakona o Vijeću, drugi prijedlog o Vijeću ministara. Jedan je hronološki prvi, drugi je hronološki drugi. Predlažem da se primijeni isti princip na sve i da se jedna po jedna tačka hronološki završavaju po istom principu. To u biti ne mijenja značajno sadržaj zaključka, ali omogućava konsekventnu primjenu jednog principa. Hvala.

MIRKO BANJAC

Pauza 15 minuta. Imaju ljudi pravo da traže pauzu.

/PAUZA/

Imamo prisutnih 27 poslanika i možemo nastaviti rad. Molim predstavnika Kluba SDP-a da uzme riječ. Mi smo se dogovorili o sledećem. Da u principu se vraćamo samo do nezavršene sjednice i to je sjednica za koju nije usvojen zapisnik. Znači, za koju nije usvojen zapisnik. Jer dok se ne usvoji zapisnik, smatramo da tu ima mogućnosti intervencija. Usaglasili smo se, također, da nema ponavljanja glasanja, nego da ima, ako je glasanje negdje nije dovedeno do kraja, da se dovede do kraja i da te tačke hronološki nam dostavi Sekretarijat i da se dovede glasanje do kraja gdje nije dovedeno. Predložili smo, ušlo je to već u stenogram. Evo, čuo je Kolegij šta jeste i ja molim Kolegij da nam pripremi ovaj izvještaj koji je sad rečen. Treba li još jednom ponoviti? Još jednom, molim vas. Vraćamo se s analizom i na 16. sjednicu, obzirom da nije zapisnik sa 16. sjednice usvojen. Analiza će sadržavati, da se vidi koje tačke dnevnog reda su imale jedan krug glasanja a nije provedeno po ovom principu entitetsko glasanje. Znači, ... nema ponavljanja glasanja, nego treba vidjeti koje su tačke, po sadašnjem stavu Kolegijuma i tumačenju OHR-a, mogle da idu i u drugi krug glasanja i tim hronološkim redom ići će u drugi krug glasanja. Nema ponavljanja. Hronološkim redom ići će na glasanje, a prema Domu naroda slat će se prijedlozi onim redom kako su i usvojeni. Glasanje dovodimo do kraja. Molim Kolegij da nam pripremi, a mi ćemo u toku sjednice, predlažem da nastavimo sa radom, obzirom da ovo nije sporno ništa, to će nam Kolegij brzo pripremiti.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Gospodine predsjedavajući, dame i gospodo, cijenjene kolege poslanici-zastupnici, savršeno je jasno da pripadamo Klubu poslanika i da smo poslanici i zastupnici političke partije koja je ovdje u manjini, odnosno političkih partija koje su u manjini. Mi ne pretendujemo na to da krojimo Zakon o Vijeću ministara BiH i da krojimo Vijeće ministara BiH, zato što ono izražava političku volju parlamentarne većine. Svi naši naponi su usmjereni ka tome da ova zemlja dobije Vijeće ministara, bez obzira na činjenicu što ono neće odražavati ni politički stav naše partije, kako

strukturalno, tako ni personalno, to je savršeno jasno. Mi nemamo političku mogućnost da učinimo stvar takvom, da smo mi ti koji ovdje kreiramo Vijeće ministara ni strukturalno ni personalno. Svi su naši dosadašnji napori bili usmjereni ka tome da se izađe iz ustavne krize i iz potpune blokade u koju smo zapali. Za nas je ohrabrujuće da sam čuo da je Kolegij izašao sa jednim prijedlogom koji smo ovdje čuli, mi odustajemo od našeg prijedloga, koji smo imali za ovo pripremljen u ovom trenutku u nadi da postupak po ovoj proceduri neće ponovo otvoriti nove rasprave i diobe u ovom parlamentu oko stvari oko kojih ne treba danas da se dijelimo. Gospodine Banjac, želim vrlo jasno da dam do znanja. Mi želimo da damo šansu ovom Kolegiju da izvede do kraja ono što su se njih trojica usaglasili. Ali Vas molim, gospodine Banjac, da ne dozvolite da se stvari odmotaju u smjeru u kojem ste u jednom trenutku danas krenuli. Želim da još jednom na Vas apelujem da pokušate sjednicu voditi tako da dođemo do zakona o Vijeću ministara BiH, bez politiziranja koje je bilo ovdje prisutno. Ukoliko se krene u smjeru politiziranja, mi ćemo se uključiti na odgovarajući način, sa svojim prijedlozima, sugestijama i rješenjima. Mi ni na koji način ne želimo, i molim Vas da spriječite sad dok ne dovedemo ovo do kraja, bilo kakvo politiziranje koje će govoriti o promašenim narodima ili ljudima ili nešto slično. Ja nisam promašen čovjek zato što me geler pogodio u ovom ratu, ali to mi ne daje za pravo da pričam o tome. Ima ovdje promašenih ljudi, koji su prošli i bez metaka i bez gelera i ne treba da se dijelimo na to koga je nešto pogodilo u ovom ratu ili ne, danas kad pričamo o Vijeću ministara BiH. Ja Vas molim da u tom smjeru idete i mi zbog toga odustajemo od svih naših prijedloga koji su bili ovdje, samo da bismo došli do Vijeća ministara, da ova zemlja počne funkcionisati, mimo naše volje, ali makar s vašom voljom.

MIRKO BANJAC

Hvala lijepa.

ANA HAVEL

Štovani zastupnici, ja zaista ne mogu u ovom trenutku da ne izađem sa jednim negodovanjem, vezano za OHR. Mi godinu i po dana radimo na jedan način. Danas dolazimo sa drugim zaključivanjem. Prihvatam ovo, sa zaključkom da se drugačije odlučuje. Prihvatam da to bude tako, ali tražim da nam sad pripremi Sekretarijat – Tajništvo način glasovanja onako kako je predložio OHR i da tako usvojimo na parlamentu i da onda tako nastavimo dalje raditi, a ne da se pogađamo hoće li to biti od 16. sjednice ili neće biti od 16., nego od ove današnje 17. sjednice. Hvala lijepa.

MIRKO BANJAC

Molim vas, ja ponovo želim da skrenem pažnju. Nije OHR davao nikakve smjernice o glasanju, nego je protumačio član 4., tačku 3. Ustava, koji je doslovno prepisan u naš Poslovnik. Doslovno prepisan. Kolegijum je na sjednici održanoj 16., da li sam u pravu, 16., također zauzeo stav i nemamo mi ovdje, kao parlament, zauzimati stav šta i kako ćemo glasati. To je prepisano, gospodo. Ako smo griješili, griješili smo i to je ljudski, ali to pitanje ima li odgovornosti, moralo bi se postaviti svim onim prije nas i od samog formiranja ovog doma u ovom sastavu i u onom prethodnom sastavu. Sve bi to moglo doći u pitanje ako vraćamo se u nedogled. Ja više prihvatam ovaj stav gospodina Lagumdžije koji je jasno rekao da jednostavno

idemo jednim konstruktivnim putem naprijed i ja to podržavam iz dna duše i zbog toga smo se vratili do 16. sjednice, čiji zapisnik nije usvojen i svako bi mogao od poslanika, obzirom da bi svako od poslanika, po ovom tumačenju, sjednica će biti završena kad se usvoji zapisnik i ja mislim da je to u redu, da uvijek se može intervenisati dok zapisnik nije usvojen i dotle smo se vratili nazad. Mislim da je to principijelno. Na koji način smo se vratili nazad i to smo vidjeli. Ne vidim razloga da, da li je sad ovo novi momenat u odnosu na što smo se mi dogovorili kao Kolegijum, znači, nije novi momenat, znači nije, nego samo negodovanje.

Gospođa Havel ne traži nikakav novi momenat, nego jednostavno negoduje zbog pristupa.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Gospodine predsjedavajući, gospodine Banjac, ja sam se javio samo zbog toga što ste Vi mene tumačili potpuno nepotrebno. Molim Vas, nemojte me tumačiti, nema nikakve potrebe. Vrlo jasno sam rekao i naš stav. S obzirom da se Kolegij dogovorio i da ste uspjeli postići konsenzus oko nečega i dali nam jasno do znanja, ovdje rekli da vidite kako ćemo izaći iz ovoga bez dodatnih diskusija, rasprava, otvaranja tema, da ste našli proceduru koja će nas dovesti do Vijeća ministara BiH. Mi smo radi toga odustali od svog prijedloga, ne zato što mislimo da se može biti konstruktivan, tako što se na dio vas utiče. Ovo je prvi put u zadnjih nekoliko sjednica da ste o nekoj bitnoj političkoj situaciji vas trojica se usaglasili. Mi smo samo tražili da to izvedete do kraja. Za nas je potpuno irelevantno pitanje rotiranja predsjedavajućih Vijeća ministara BiH u situaciji u kojoj svakako ovaj ko bude drugi neće stići na red da se rotira, jer odoše svi zajedno svakako. Tako da, mislim, nemojte da otvaramo ta pitanja. Molim Vas, nemojte nas tumačiti, izvolite, provedite proceduru do kraja. Ponavljam, pod pretpostavkom da ste se vi usaglasili, a vi tvrdite da jeste. Izvolite, dovedite nas do kraja.

MIRKO BANJAC

Molim vas, može li jedna kratka konsultacija Kolegijuma, evo pet minuta u sali.

Čuli ste naš stav kako ćemo to izvesti i to će biti prva tačka na 18. sjednici, obzirom da ne možemo mijenjati dnevni red ove sjednice. Sjednicu nastavljamo tamo gdje smo stali. Stali smo kod Izbornog zakona, predlagača Klub poslanika SDP-a i na 18. sjednici staviti ćemo provođenje ovog glasanja do kraja, formulisat ćemo tačku u ovom pravcu kako sam vam rekao. Nećemo raspravljati, nego ćemo na 18. staviti kao prvu tačku dnevnog reda, zato što sad ne možemo, Kolegij smatra da ne može mijenjati dnevni red koji je sada već utvrđen za 17. sjednicu. Idemo sa Izbornim zakonom SDP-a, to je naš stav. To je stav Kolegijuma, gospodine, obratite se Kolegijumu.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

/govori sa mjesta i ne čuje se izlaganje/

MIRKO BANJAC

Mi smo rekli, gospodine, da ćemo po principu glasanja koje je sada uvršteno, izvršiti analizu kompletne rasprave sa 16. sjednice i vidjeti koje su to tačke,ovi neće da slušaju. Ja ne mogu Vas moliti da slušate i onda kažete da niste čuli. Naravno da niste čuli. Hoćete li saslušati? Nastavljamo, gospodine, tačku 3. pod b) sa 17. sjednice.

Ovo je nastavak 17. sjednice, a ovo što ste Vi tražili je ostatak iz 16. I nije uvršten u 17., uvrstit ćemo ga po principu koji smo rekli kao prvu tačku na 18. sjednici, koja je odmah zakazana poslije ove. Imat ćete priliku da reagujete kad čujete. Ovo nije 18., ovo je, gospodine, 17. Idemo dalje.

Gospodo, nastavljamo rad. Sledeća tačka je

Ad.3. Tačka b) Izborni zakon predlagača Kluba poslanika SDP-a, raspravljamo o Nacrtu

Nisam otvorio raspravu, sjedite, gospodine. Samo dok otvorim raspravu, moći ćete. Otvaram raspravu po ovoj tački dnevnog reda. Izvolite.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Cijenjene kolege, dame i gospodo i kolegice, zaista moram priznati da je usaglašenost Kolegija jako kratko trajala. Vi sada, gospodine Banjac, otvarate raspravu o našem izbornom zakonu, a već na sljedećoj sjednici ćete da stavite u proceduru da vidite da li je ovo, u stvari, već usvojeno. Dakle, gospodine Banjac, mi smo smatrali logičnim da do dolaska na dnevni red one sjednice o kojoj Vi govorite da je naredna, i do dolaska na dnevni red nastavka procedure o Izbornom zakonu i Vijeću ministara BiH, itd., to što se odnosi na Izborni zakon i Vijeće ministara BiH se neće valjda do tada raspravljati, tako da Vam ja, gospodine Banjac, predlažem da se vi u Kolegiju usaglasite šta je na dnevnom redu do trenutka dok ne dođemo do aktiviranja vašeg zaključka koji ste vi na Kolegijumu usaglasili. Drugim riječima, gospodine Banjac, mislim da je bespredmetno da mi sad raspravljamo, da još manje glasamo o nečemu što ćemo na sledećoj sjednici po vašem zaključku vidjeti da li smo već izglasali ranije i, onda, ako nismo, da idemo u drugi krug, da vidimo ima li vas dosta ili nema i nakon toga ćete vi ići ponovo na usaglašavanje i na 19. sjednici ćete nas o tome obavijestiti, a mi sad na 17. treba o tome da raspravljamo. Gospodine Banjac, ja, nažalost, sam uvjeren u to da ste se vas trojica oko toga usaglasili.

MIRKO BANJAC

Molim Vas, poslaniče, ja sam očekivao, i moram ovog momenta, uz saglasnost, i da Vam kažem, evo konsultovao sam se, mi mislimo sasvim jednako. Vi ste, kao predlagač ove tačke dnevnog reda, sad, niste ovdje trebali držati moralna predavanja, to držite za Vaše studente, a ne za mene, a ovdje, gospodine, ako ste ostali pri zaključku, recite sledeće. Molim, predlažemo da se o ovoj tački ne raspravlja dok ne vidimo rezultat glasanja koji će biti na 18. sjednici i time bih ja zaključio raspravu o ovoj tački i završena stvar i vidite da se slažemo mi ovdje. Nemojte nas Vi

prozivati, ja Vas molim, nego uradite onako. Vi ste toliko neprincipijelni. Jednom predlažete zaključak, sad kažete da ga ne predlažete. Šta hoćete, ustvari?

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Gospodine Banjac, pošto sam Vas saslušao, pretpostavljam kao predsjedavajućeg, ja bih Vas zamolio, od Vas tražim, insistiram od Vas i od Vaših kolega iz Kolegija, da moje studente ne uzimate u riječ za ovom govornicom, u ovom parlamentu na način na koji ste Vi sad uradili. Nemojte Vi mene učiti da ja njima držim moralna predavanja, Vama to treba održati, a mojim studentima ostavite na miru, naročito sa stanovišta držanja pridike o tome da njima trebaju moralna predavanja. Držite se dnevnog reda, gospodine Banjac, ovu tačku dnevnog reda, raspravljat ćemo o njoj kad do nje dođe i to smo Vam i predložili.

MIRKO BANJAC

Je li to u ime Kluba, gospodine?

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Čuli ste me, gospodine.

MIRKO BANJAC

Hvala lijepa. Zaključujem ovu tačku dnevnog reda i prelazimo na četvrtu tačku dnevnog reda. Imat ćete priliku, gospodine.

Ad.4. Prijedlog zakona o javnim ispravama BiH, predlagač Savjet ministara BiH

Otvaram raspravu po ovoj tački i molim predstavnika predlagača.

SEJFUDIN TOKIĆ

Predsjedavajući, dame i gospodo zastupnici-poslanici, govorit ću u kontekstu Poslovnika. Molim vas, nemojte da me prekidate i, molim vas, nemojte da budete uvredljivi. Gospodo iz Kolegija, vi ste proizveli ovo što mi sada imamo, da pet sati, defakto, ne znamo ni za šta smo glasali, ni za šta ćemo glasati, ni da li ćemo raspravljati o nečemu o čemu smo već glasali i zadnja osoba u ovo visokom domu koja može govoriti nekom poslaniku kako treba da radi jeste Vi, gospodine predsjedavajući, a druge dvije jesu Vaši zamjenici. Da postoji moralna kategorija u Vašem političkom djelovanju, Vi biste zbog haosa koji je već izazvan, što ne znamo ni šta smo usvojili, a šta nismo, podnijeli ostavku, i umjesto bilo kakvih pridika, ja Vas molim da pokušate spasiti bar malo dostojanstva i nastavak sjednice voditi na način... Ne tražimo mi skidanje ove tačke s dnevnog reda. Vi ne znate ni šta ste proglasili, ni šta niste proglasili. Vi skidate ovu tačku. Mi Vam dajemo pauzu i mogućnost.

MIRKO BANJAC

Gospodine, vrijeđate, uzimam Vam riječ.

SEJFUDIN TOKIĆ

Naravno da Vas vrijeđam. Naravno da Vas vrijeđa...

MIRKO BANJAC

Ko se javlja za diskusiju po 4. tački dnevnog reda? Ima li predlagač Zakona želju da govori? Izvoli. Bili su i amandmani.

NUDŽEIM REČICA

Poštovano predsjedništvo, dame i gospodo, vrlo kratko, obzirom na Odluku Ustavnog suda BiH i na način funkcionisanja Vijeća ministara BiH u zadnjih 15 dana, mi nismo imali priliku da se izjašnjavamo po pitanju amandmana koji su pristigli. Takođe, način funkcioniranja ne omogućuje da se odluka Vijeća ministara BiH eventualno primijeni u samom Ministarstvu, tako da ni u Ministarstvu nismo oficijelno zauzeli stav po pitanju amandmana, tako da u ovom trenutku jedino što mogu reći je da Vijeće ministara BiH ostaje pri prijedlogu teksta koji je već ranije bio usaglašen, jednoglasno usaglašen i poslat Parlamentu BiH na usvajanje.

MIRKO BANJAC

Da li se ko dalje javlja za diskusiju? Dok se mislite da li diskutovati ili ne, da vas obavijestim da su stigli amandmani od poslanika Desanke Rađević, Vite Rakića, da provjerite samo da li su svi amandmani ovdje, Miodraga Deretića, Pere Skopljaka, Ive Divkovića, Ane Havel, Tarika Čaršimamovića i Mirka Banjca.

Obzirom da imamo situaciju u Savjetu ministara BiH kakvu imamo, Kolegijum predlaže da se Dom izjasni o amandmanima ili, ako vi imate nekakvu drugu soluciju, izvolite, predložite. Evo, imamo jednu ruku.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Dame i gospodo, ja mislim da ozbiljan parlament mora ozbiljno da definiše stanje u kojem se nalazi. Mi predlagača nemamo. Mi nismo spremni da donesemo zakon o Savjetu ministara BiH da bismo imali ustavnog predlagača. Zato ja predlažem, da ne bismo ušli ponovo u jalova stranačka podmetanja, da ovu tačku skinemo s dnevnog reda, sve dotle dok se pred licem javnosti ne uozbiljimo i radimo kako treba. Kako sad može parlament na sebe da preuzme inicijativu Vijeća ministara BiH? Ja vas molim da jednom stavimo stvari tamog dje stoje. Nemamo mi Vijeća ministara BiH, a nismo u stanju da usvojimo Zakon, da izaberemo na bazi Ustava Vijeće ministara BiH koje će da funkcionise u skladu sa Ustavom. Zato mislim da je prethodna tačka bila jako bitna. Mi smo ovdje ušli u zakovanu situaciju. Kako je moguće, imamo amandmane, ko će se izjasniti o amandmanima, u ime koga? Ja molim da se tačka skine s dnevnog reda.

MIRKO BANJAC

Hvala, gospođa Alma Čolo.

ALMA ČOLO

Vijeće ministara BiH je na svojoj 32. sjednici, koja je održana 14. decembra, utvrdilo Prijedlog ovog zakona. Znači, mi imamo ovdje Zakon koji je podnesen od strane ovlaštenog predlagača, s obzirom da je 14. decembra Vijeće ministara BiH bilo legitimno i moglo je legitimno da donosi odluke. Prema tome, nema razloga da se Zakon skida zato što postoji ovlašteni predlagač koji je, kada je podnio Zakon u skupštinsku proceduru, bio ovlašten za to i ja nisam za to da se skine s dnevnog reda.

U Poslovniku o radu Predstavničkog doma PSBiH nije propisana procedura da se predlagač mora izjašnjavati o amandmanima, stoga ne vidim ni da je to smetnja.

MIRKO BANJAC

Ja molim za tišinu.

IBRAHIM SPAHIĆ

Jedan nedovršen posao proizvodi druge probleme, dame i gospodo. Da smo završili posao maloprije stvarno korektno, mogli bismo u Zakon, bilo SDP-a, bilo za 5 dana ili 15, ili Zakon Vite Rakića ili Zakon Predsjedništva BiH, kako bismo sve to skupa raspetljali, gospođo Havel, došli bismo stvarno do neke osnove da deblokiramo ovu situaciju u zemlji. Mi ćemo imati na 18. sjednici prijedlog da potpiše gospodin Skopljak sa članovima Predsjedništva BiH, i gospodin Žigić, zahtjev za ulazak u Vijeće Evrope. Mi stvarno ne možemo napraviti šou od ovog parlamenta i od ove zemlje i obezbijediti neki intere... u kojem neće biti vlade, odnosno Vijeća ministara BiH. S tog stanovišta, principijelno bi svaka takva primjedba mogla biti korektna. S druge strane, ukoliko se sada zatvori krug, danas, povodom ovog prijedloga zakona koji je prošao svu proceduru, mislim da bismo mi blokirali svaku vrstu odlučivanja i da bismo normalno mogli napraviti pauzu u radu parlamenta dok Ustavna komisija ne izađe sa razjašnjenjem situacije. Mislim da situacija u parlamentu, u Predstavničkom domu PSBiH uopšte nije nije za Sekretarijat Parlamenta. Sekretarijat Parlamenta je jedno operativno tijelo, i može samo reagovati Dom i može reagovati Ustavna komisija da deblokira ovu situaciju. Mislim da je naš kolegij dao jednu dobru soluciju da izađe iz ove blokade. Naime, da se mi izjasnimo kao Dom o amandmanima, tu nema prepreka. Mi moramo ili pristati da počnemo rješavati stvari, tačku po tačku, ili trenutno prestati raditi u zasjedanju, napraviti pauzu, dok se ne deblokira pozicija Vijeća ministara BiH. Naime, nemoguće je da se po tumačenju visokog predstavnika, ne prihvati da smo usvojili zakon SDP-a o Vijeću ministara BiH. Ako se korektno postupa, mi smo taj zakon stavili u viši stepen odlučivanja. Nije više nacrt nego je prijedlog. Ako je u tu fazu ušao taj zakon, ako se to konstatuje, a to će se konstatovati za sat, za pet sati, za dva dana, normalno bi bilo da se ta procedura završi. Nije logično da, ako se nešto pustilo u proceduru, po odluci OHR-a, po glasanju, izjašnjava o bilo kojem drugom prijedlogu, nek se završi procedura o prijedlogu Ive Divkovića i Sejfidina Tokića. Prema tome, mi smo sami došli u poziciju koja je blokirana. Ako otpadne taj prijedlog u proceduri kao prijedlog, vratit ćemo se normalno i konstatovati da smo imali jednu proceduru oko gospodina Rakića i njegovog prijedloga, jer je gospodin Tokić najkonzistentije u toku djelovanja ovog svog glasao i za vlastiti

prijedlog i za prijedlog gospodina Rakića prošli put, vodeći se, prije svega potrebom, ja mislim kao i svi poslanici, da dođemo do zakona o Vijeću ministara BiH i vodeći se jednom logikom, da je dobro što su inicijative bile poslaničke i njegova lična i gospodina Rakića i svakog i gospođe Havel, itd.

Ja vas molim da na ovom primjeru raščistimo hoćemo li nastaviti raditi, ili ćemo doći u poziciju da ćemo se povodom svakog izjašnjavanja vratiti na pitanje koje je pokrenuto u vezi sa Izbornim zakonom. Mi smo sebe doveli u poziciju da ne možemo glasati dok ne razjasnimo šta smo odlučili povodom tačke 2. koja se odnosi na Vijeće ministara BiH. Bila je tolerantna rasprava. Htio neko ili ne htio reći ko je pogriješio, ko je bio za ko je bio protiv, uzdržan, to je bilo glasanje u Parlamentu. To glasanje u Parlamentu je nesporno sad poslije današnje diskusije. Vidio sam korektan pristup i kolega iz različitih klubova poslanika, ne znam iz kojih sve partija, jer nije rečeno je li to partija Demokratskog progresa i razvoja ili je to HDZ, ali su prihvatili princip da se zaključi sjednica zapisnikom, da se konstatuje ono što se može konstatovati. Ako mi to ne uradimo, mi smo stavili kost u grlo ovom parlamentu i ne možemo dalje maknuti. Ja vas molim da poštuju proceduru. Ako Kolegij predlaže, u ovom trenutku, da mi idemo mimo ovog dnevnog reda, da preskačemo tačku 4., Nacrt izbornog zakona, da idemo na raspravu o putnim ispravama, a da pri tome imamo postavljeno pitanje koje otvara dileme oko tačke 2., za nas nema izlaza. Mislim da, u tom kontekstu, stvarno se pravi jedna konfuzija, jer će se povodom ove tačke i dogovoriti da se prihvati princip Kolegijuma. Šta će na sledećoj tački, u kojoj se pojavi kao predlagač neko drugi, i kada se zatvori krug, ne samo oko Vijeća ministara BiH i oko nas samih? Ja molim Kolegij da donese jednu konzistentnu odluku, hoćemo li nastaviti raspravu i zaključiti raspravu o tački 2., da bismo mogli krenuti na raspravu o tački 3. Ovo nije zaključak, nije zapisnik cijele 16. sjednice, nego razgovor o nedovršenoj tački. Svi poslanici su tolerantno prihvatili stav SDP-a i diskusiju koja je vođena tim povodom da se mora privesti kraju ta tačka. Ona se može samo privesti unutar nje same. Ne može se odložiti, pa u nekoj narednoj sjednici o njoj razgovarati, a u mimohodu obaviti poslovi koji su mimo tih principa. Mislim da je potpuno korektan stav u ovom trenutku da mi to prekinemo, razriješimo tačku 2. i nastavimo raspravu o ovim pitanjima u duhu dogovora koji postigne Parlament, jer i onako je sve u našim rukama. Nema uslova da se izjasni cijeli predlagač, znači, Vijeće ministara BiH u punom sastavu, ima samo ministarstvo. Ima uslova da se izjasni Parlament, ali nije ukinuto Vijeće ministara BiH i to treba znati, nego neke odredbe o Vijeću ministara BiH i zato vas molim da u ovom trenutku, ipak, Ustavna, zakonodavna komisija donese neku preporuku da bismo racionalno odlučivali o nastavku rada. Nema kraja ovdje.

MIRKO BANJAC

Gospodine, o kojoj Vi drugoj tački govorite?

IBRO SPAHIĆ

Govorim o 16. sjednici.

MIRKO BANJAC

Ovo je 17. sjednica.

IBRO SPAHIĆ

Naravno, ali vi niste završili jedan posao, i upali ste u zamku da ste počeli odlučivati na način da vi predlažete rješenja koja nije raščistila Ustavno-zakonodavna komisija. Kako se ponašati u ovoj situaciji kad nemamo organ koji mora odgovoriti kao predlagač na različite promjene.

MIRKO BANJAC

Tumač Poslovnika, gospodine, je Kolegijum. Pročitajte Privremeni poslovnik.

ALMA ČOLO

Molim vas, ja ću ponoviti ponovo. Zakon je, znači, podnesen od strane ovlaštenog predlagača. Gleda se vrijeme kad je Zakon došao u ovaj dom i kad je pušten u proceduru. Postoji ovlašteni predlagač. Sada imamo situaciju, kada su podneseni amandmani od strane poslanika. Nigdje u Poslovniku nije definisano da se predlagač mora izjasniti o amandmanima. Ja ću vas podsjetiti na našu raniju parlamentarnu praksu. Ja imam Poslovnik o radu Skupštine BiH iz 1991. godine koji je važio, to je naša parlamentarna praksa. Poslovnik o radu Skupštine Federacije BiH, koji kaže da se predlagač može izjasniti o amandmanima. Nigdje ne stoji obaveza predlagača da se izjasni o amandmanima. Prema tome, mislim da nema smetnji, da nije potrebno da Ustavna komisija daje svoje mišljenje, nema smetnje da Zakon se danas ne razmatra na ovoj sjednici.

HARIS SILAJDŽIĆ

Poštovane kolegice i koege, ja bih htio ovdje, pošto je dotaknuto Vijeće ministara BiH, postojanje Vijeća ministara BiH, da kažem sljedeće. Odlukom Ustavnog suda BiH prestala je funkcija kopredsjednika i dopredsjednika Vijeća ministara BiH. Po Dejtonskom ustavu, to su mandatar Vijeća ministara BiH. Oni su imenovali ministre. Postavljam pitanje i očigledno iz prethodne diskusije vidimo da li taj organ postoji ili ne postoji, to je pitanje. Ukoliko nema mandatar, po mom mišljenju ne može biti ni Vijeća ministara BiH, jer su ti ministri imenovani od mandatar. Parlament je potvrdio Vijeće ministara BiH u tom sastavu. Šta se sada dešava? Po meni, i po svakoj pravnoj logici, koliko je to kod nas slučaj, ja ne znam, jer vidim da se svašta događa. Ako nema mandatar, onda nema Vijeća ministara BiH i nema ministarstava. Takva pravna situacija se ne može liječiti tek izjavom glasogovornika OHR-a. Dovedeni smo u jednu situaciju da ova zemlja nema Vijeća ministara odlukom Ustavnog suda BiH i da je nastao vakum, što je neoprostivo i na što je Parlament trebao da reaguje. Mi sada nemamo Vijeća ministara BiH. Naravno, ukoliko OHR ne preuzme ulogu mandatar u ovom slučaju i ne radi sa ministarstvima, pod izrikom da bi trebala da postoji vlada BiH. Bilo kojom logikom gledano, pravnom ili čisto zdravom logikom, Vijeće ministara BiH, ukoliko je odredba ukinula kopredsjednika i dopredsjednika, onda, naravno, nema ni ministara ni ministarstava, time je Vijeće ministara BiH prestalo da postoji. To, naravno, nije trebalo učiniti, ali to je sad druga priča. Mi smo sada u vakumu, što se tiče Vijeća

ministara BiH ono se ne sastaje, ono ne radi, a što se tiče ovog konkretnog prijedloga, taj prijedlog je učinjen i dostavljen Parlamentu BiH onda kada je Vijeće ministara BiH bilo u tzv. punom sastavu. Ja ne znam šta znači puni sastav. Ili je sastav Vijeća ministara BiH, ne može biti krnji sastav Vijeća ministara, jer Vijeće ministara postoji onako kako ga je Parlament prihvatio ili ne postoji. U ovom slučaju, ustavnom odlukom, ne nikakvim ostavkama, ostavke se nekakve pominju. Niko nije podnio ostavku, nego je Ustavni sud BiH donio presudu o tome da funkcija kopredsjednika i dopredsjednika prestaje biti validna, a samim tim i Vijeće ministara BiH. Hvala lijepa.

MIRKO BANJAC

Ko se dalje javlja za diskusiju?

IBRO SPAHIĆ

Ja sam bio sasvim precizan. Ovo sada što smo čuli kao obrazloženje od gospodina Silajdžića, s jedne strane je prihvatljivo, s druge strane je neprihvatljivo. Da kažem zbog čega je prihvatljivo. Prihvatljivo je ukoliko Parlament BiH prihvati njegov prijedlog i njegov zahtjev i njegovu preporuku, koliko ja to razumijem. Ako je to tako, onda nema ovog neprihvatljivog, da se danas skoncentrišemo na to da izgradimo odnos Parlamenta BiH prema Vijeću ministara BiH, jer svako drugo pitanje je trećerazredno. Ako je to to. Ako ćemo mi nastaviti debatu o tome šta je uradio Ustavni sud BiH, šta je uradio visoki predstavnik, mi ćemo doći u situaciju da nećemo moći napraviti solidno rješenje koje se tiče parlamenta i mislim da je u tom smislu intervencija gospodina Silajdžića sasvim tačna. Mi smo došli u poziciju u kojoj, faktički, po mom isto uvjerenju, ne mogu da funkcioniraju ministarstva bez odgovarajućeg mandatar. Prijedlozi gospode Dokića, Divkovića, Rakića i Tokića, kao i prijedlog Predsjedništva BiH se zasniva na tome da ima mandatar i razna ministarstva itd., o tome ćemo razgovarati o strukturi. Mi se sada nalazimo u situaciji koja je interegnum u zemlji koja je jednostavno prihvatila, s jedne strane, ovakvu situaciju i pušta da dalje to teče. Nema drugog organa u BiH, osim Parlamenta BiH koji može donijeti odluku danas na osnovu pet prijedloga o vladi, da napravi Vijeće ministara i mislim da prečeg posla nema za BiH. Ne mogu gospodin Prlić, ni gospođa Mediha Filipović, ili gospodin Ašanin ili gospodin Kurtović glumiti cijelo Vijeće ministara BiH, prezentirati našu zemlju u Savjetu Evrope, donositi neke dogovore, jer svijet traži vladu. Vlade ili Vijeća ministara, Savjeta ministara u BiH nema i ne možemo biti i ne biti. Možemo samo imati vladu ili je nemati. Ovo je činjenica da je nema, ne funkcionira. I molim vas da se Parlament vrati na ključno pitanje, da usvojimo Zakon i da se stvori normalna procedura, da Predsjedništvo BiH može predložiti mandatar, odnosno da stavi u proceduru izbor ministara i kako to sve ide do naše sjednice, e, to je sada trenutak da sjednemo, da napravimo jedan dobar posao.

VITO RAKIĆ

Gospodo predsjedavajući, dame i gospodo poslanici, mi ovdje neke stvari tumačimo kako nekom odgovara. Međutim, Zakon o Savjetu ministara BiH je na snazi, izuzev nekih odredbi, gdje je Ustavni sud BiH jasno poništio određene odredbe.

U odredbama piše tamo jasno da ministri vrše svoju funkciju dok se ne postave novi. Znači i Zakon koji je donijet ranije vodio je o tome računa, da nema pravne praznine da niko ne obavlja svoj posao. Prema tome, ono što je ukinuto, ukinuto je. Nažalost, mi se nalazimo u teškoj situaciji u koju nismo trebali doći, jer smo o ovome trebali mnogo ranije raspravljati, mnogo ranije se dogovarati da donesemo određene odluke. Prema tome, nemojte da sad postavljamo pitanje legitimiteta rada ove skupštine zato što nema Savjeta ministara BiH i zato što ne možemo raspravljati o njihovim predlozima. Ja mislim da mi možemo raspravljati o ovom zakonu i da mi nastavimo raspravu o ovom zakonu i da se izjasnimo o amandmanima, prihvatamo li ih ili ne i da raspravljamo u paketu o Zakonu.

MIRKO BANJAC

Sad imamo dvije replike, poslanik Silajdžić, poslanik Tokić, pa poslanik Špirić diskusija.

HADIS SILAJDŽIĆ

Ja ću vrlo kratko na izlaganje gospodina Rakića, mislim da Zakon o Vijeću ministara BiH ne predviđa da Vijeće ministara BiH bude bez mandataru, a da ministri i ministarstva nastavljaju sa radom, to je svakom jasno i ja sada imam jedan prijedlog, molim vas. Ovo je jedna vrlo ozbiljna situacija, nastao jedan vakum nepromišljenim nekim potezima i ja poštujem Odluku Ustavnog suda BiH, uopšte je ne komentarišem, kao poslanik, mislim da je ispravna i da je ono Vijeće ministara BiH, onako kakvo je, i taj zakon, da su bili neustavni. Sad smo došli u jednu situaciju, jer očigledno imamo različita mišljenja. Ja mislim da Vijeće ministara, prestankom te odredbe, Vijeće ministara prestaje da postoji, jer je ta odredba validna, ona odredba Ustavnog suda BiH. Imam prijedlog da Ustavopravna komisija raspravi ovu situaciju, što je trebala i do sada učiniti, jer se radi o jednoj ozbiljnoj situaciji. Mi ne možemo reći da jedno tijelo bez glave i dalje postoji. Dakle, ne postoji Vijeće ministara BiH, jer ne postoji jedan dio Vijeća ministara BiH, u ovom slučaju kopredsjednici i dopredsjednik, itd., to Vijeće ministara BiH ne može donositi odluke, ali one odluke koje je donijelo, one prijedloge koje je dostavilo Parlamentu BiH, ti prijedlozi su, naravno, validni. Danas ne postoji Vijeće ministara BiH, barem po mojoj logici i mislim po pravnoj logici, ali moj je prijedlog da Ustavopravna komisija raspravi ovu situaciju. Molio bih da se taj prijedlog, gospodine predsjedavajući, stavi na glasanje.

SEJFUDIN TOKIĆ

Predsjedavajući, dame i gospodo zastupnici-poslanici, mi zaista ne žurimo nigdje, izdržali smo 10 godina i izdržat ćemo još ovo malo vremena, ali tačka dnevnog reda je Zakon o javnim ispravama. Mi imamo Zakon o Vijeću ministara BiH, koji je jednoglasno usvojen, ali se ne vraćamo, jer najžustrije mene prekidate na stvarima na koje nemate odgovore, ali bih vas zaista zamolio da ovaj seriju živopisnih diskusija, od toga ko je dao ostavku, pa nije dao ostavku, je li ima Vijeće ministara, nema Vijeće ministara. Mi smo svoj stav rekli prije nekoliko mjeseci. Istovremeno ima serija diskusija od jedne te iste vladajuće koalicije, gospode iz Sloge i gospode iz CD Koalicije i koja razgovara sama sa sobom. Predsjedavajući, spasite još malo ovo digniteta što imate. Pokušajte od ovog trenutka biti predsjedavajući, jer očito Vam ovo do sada nije pošlo za rukom.

MIRKO BANJAC

Gospodine, opet ću Vam morati uzeti riječ.

SEJFUDIN TOKIĆ

Molio bih Vas da u skladu s Poslovníkom vodite dalji tok sjednice. Nema problema, meni možete oduzimati riječ. Zaista neću biti konstruktivan kao prethodnici i kao Vi, gospodine.

MIRKO BANJAC

Znam ja da nećete biti, gospodine.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Dame i gospodo, ja bih lično rado da ne učestvujem u ovom cirkusu. No, izgleda da druge mogućnosti nema. Posve je jasno bilo da onog trenutka kada su izabrani gospodin Silajdžić i gospodin Svetozar Mihajlović, na neustavan način, da Vijeće ne postoji. Ono se provuklo godinu i po dana, zahvaljujući odnosima u BiH i sada bi normalan poslanik trebao da pita kakve su odluke tog vijeća koje je na neustavan način izabrano? Da li Ustavni sud BiH ima i takvo tumačenje? Jesu li sve odluke u sastavu neustavno izabranog Ministarskog vijeća neustavne, jesu li legalne i jesu li validne? Objektivno se ne može izbjeći da Ministarsko vijeće ne postoji. Bolje je da ne postoji nego da postoji ovakvo kakvo jeste, no, ja želim da opravdan današnji naš dolazak u Sarajevo, primljene dnevnicе u vrijeme dok narod gladuje, očekuje od ovog parlamenta neki progres i pomak, a njega nema, da jednostavno radimo one tačke dnevnog reda koje nisu vezane za ovu problematiku. Te tačke dnevnog reda su davanje saglasnosti za ratifikaciju sporazuma o entergetskeј povelji, itd., dakle, da damo malo nade međunarodnoj zajednici da, ako smo svi međusobno jedni protiv drugih, barem nismo protiv toga da još uvijek ovu lakrdiju od parlamenta...

MIRKO BANJAC

Molim vas, poslaniče, nemojte tako. Birajte riječi.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Ja bih volio da kažem da smo najbolji parlament na svijetu, jer bih bio smiješan i vama i onima koji nas posmatraju.

MIRKO BANJAC

Nije ni ovo daleko od svijeta.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Ja vas molim, dakle, da skinemo s dnevnog reda sve one tačke gdje je predlagač Vijeće ministara BiH koje ne postoji. Evo, ja postavljám pitanje. Ko će

odgovoriti na amandman u ime predlagača. Pa ne možemo mi, čas, znate, u ime zakona, čas u skladu sa zakonom.

MIRKO BANJAC

Dva puta ste isto govorili. Ako niste, preslušajte. Dva puta istu priču.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Ja Vas molim, ako ste Vi nervozni, ili nešto nije u redu?

MIRKO BANJAC

Nisam ja, nego Vi.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Prošli put sam predložio da se skine samo jedna tačka dnevnog reda, sad predlažem da se skinu sve tačke dnevnog reda gdje je predlagač Vijeće ministara BiH. Neosporno je da je Vijeće ministara BiH u to vrijeme postojalo kad je predložilo. Ali ne postoji niko ko može da da odgovor poslaniku u ime predlagača. Možemo mi bježati od ovoga, ovo jeste krupan problem za BiH. Možemo se mi nadmudrivati. Nije BiH sretna država ako se zakon ne donese voljno. Možemo mi jedni drugima i podmetati, što i činimo, to, izgleda, nije problem za ovu strukturu, ali ja bih volio, kada sastav ovog parlamenta ne bi bio ovakav. Ovo je, gospodin Tokić je dobro rekao.

MIRKO BANJAC

Ma Vi brojite ovdje minute pred javnosti BiH, niste u stanju ništa da usaglasimo. CD Koalicija i Koalicija Sloga su kumovale neustavnom rješenju. Mora narod BiH i građani da znaju. Kumovali su nesreći BiH. Kada se glasalo o tim prijedlozima, ja sam i tada iznio svoj jasan stav.

MIRKO BANJAC

Poslaniče, nije u skladu sa tačkom, molim Vas. Hvala lijepa.

Gospodo poslanici, bio bi red da pročitate Privremeni poslovnik, vi koji niste pročitali. Gospođa Čolo, poslanik u ovom domu je lijepo rekla. Nađite gdje piše da na amandmane mora da da svoj pristanak ili nepristanak Vijeće ministara BiH, samo nađite to gdje piše, pa ćemo nastaviti diskusiju. Vi ovdje, gospodo, ključno pitanje je hoćete li vi da mi donosimo zakone, ili ste vi došli ovdje radi političke promocije? Šta smeta da mi ovo vrijeme koje smo utrošili na jalove rasprave, jer smo utrošili na amandmane ljudi koji su ovdje došli da daju amandmane. Šta vi to hoćete? Ja vas pitam, gospodo, ako negdje to piše i potvrđeni, poslaniče Tokiću, hvala Vam lijepo na intervenciji, ipak, ide ... ide to dobro kako Vi reagujete. Prema tome ja nisam reagovao kad ste Vi pričali. Evo, ja ću uzimati, evo, uz saglasnost Kolegijuma, uzimati riječ onima koji ne budu govorili o ovoj tački dnevnog reda. Šta ovdje imamo promocije?

/GOVORI SA MJESTA/

Od sad.

MIRKO BANJAC

I prije sam uzimao. Evo, i gospodinu Špiriću sam uzeo i Vama i šta da Vam radim, da Vas pustim, a Vi ovdje držite predavanje. Poslanik Jovanović.

BRANISLAVA JOVANOVIĆ

Gospodo predsjedavajući, kolege i kolegice poslanici, ili smo gladni ili po onoj narodnoj, lud zbunjenog. Danas je 29. februar, svake četvrte godine, bez obzira na smijeh i sve ovo je zaista izgubilo svaki smisao ozbiljnosti i dostojanstva. Ako ne možemo nastaviti po nekom dnevnom redu, EPP nisam nigdje pročitala u dnevnom redu. Ja zaista predlažem da se ovo danas prekine. Hvala lijepa.

MIRKO BANJAC

Ja vas molim, u skladu sa tačkom, evo, ovo je prijedlog, kao prekinuti tačku. Ima pravo na prijedlog, šta možemo.

BRANKO DOKIĆ

Ja bih predsjedavajućeg i Vas zamolio da mi dozvole prvo repliku, pa da onda govorim o ovom zakonu. Prvo moram da kažem da nikad nisam bio zbunjeniji u ove tri godine, koliko sam u Skupštini, kao na današnjoj sjednici, ali o razlozima te zbunjenosti ne bih sada govorio. Htio bih da izvan konteksta ove tačke dnevnog reda, da predložim nešto, i ako može, da se izjasnite o tome. Mi znamo da nemamo predsjedavajućeg Savjeta ministara BiH. S obzirom na to kako usvajamo zakon, postavlja se pitanje kada ćemo ga usvojiti. Mi jedan imamo, zbog toga je moj prijedlog, dakle, Zakon postojeći, koji je samo izmijenjen u onom smislu koji nije bio po Ustavu BiH. Moj prijedlog je da od Predsjedništva BiH zatražimo, najkasnije za 7 dana, da nam predloži predsjedavajućeg Ministarskog savjeta i da jednom prekinemo sa tim legitimno-nelegitimno, možemo raditi-ne možemo raditi. Ja vas molim, ako imam pravo da tražim da se o tome glasa, da se glasa. Ovo nije u okviru ove tačke dnevnog reda, ali je u okviru izlaska iz konfuzije koju smo sami sebi nametnuli. Za sedam dana, prijedlog Predsjedništva BiH, mislim da je to put izlaska. Imam li pravo da tražim da se glasa? Hioćete li odmah ili da nastavim dalje?

MIRKO BANJAC

Imamo redoslijed ovih prijedloga. Prvo je poslanik Silajdžić tražio da Ustavno-pravna komisija zauzme stav o statusu Savjeta ministara BiH i načinu izlaska iz krize Savjeta ministara BiH. Drugi prijedlog je Vaš i ja mislim da i jedan i drugi prijedlog idu u skladu s tim da se prevaziđe nastala situacija.

BRANKO DOKIĆ

Ja insistiram na ovom prijedlogu iz prostog razloga što, ovako, Predsjedništvo BiH će odugovlačiti ovakvu situaciju u beskonačno. Svako kroz nešto novo hoće da ugradi nešto svoje, a to svoje su neki lični interesi i neki kadrovi koji su zamišljeni. Ovakvim načinom, mi bismo prevazišli ovu situaciju, a Zakon o Savjetu će potrajati, kako stvari stoje.

MIRKO BANJAC

Nastavite o Zakonu, šta predlažete?

BRANKO DOKIĆ

Ja, u vezi sa Zakonom o javnim ispravama u BiH, podržavam amandman koji je podnio poslanik Miodrag Deretić, koji kaže, pročitat ću ga. Član 2. treba dopuniti, tako da glasi: "Javne isprave izdate u BiH u svom zaglavlju sadrže naziv BiH i naziv entiteta. Javne isprave izdate od institucija BiH, sadrže samo naziv BiH". Od svih drugih amandmana, koji su podneseni iz RS, odustajem, pod uslovom da se ovaj prihvati i to je minimum ispod koga ja neću glasati za ovaj zakon.

MIRKO BANJAC

Nešto je htio da kaže predsjednik Ustavne komisije, poslanik Kadić.

RASIM KADIĆ

Zahvaljujem, dame i gospodo, na dnevnom redu je tačka Zakon o javnim ispravama BiH, pa bih ja o tome nešto htio da kažem. S obzirom da u Poslovniku o radu Predstavničkog doma PSBiH, nigdje se izričito ne kaže da se predlagač mora izjašnjavati o amandmanima. Ako smo mi to u praksi imali kao takvo, kao uobičajenu praksu, a s obzirom da sada nemamo predlagača u punom kapacitetu, imamo samo dva izbora, ili nastaviti ovu tačku dnevnog reda, glasati o amandmanima, i sve drugo, ili skinuti sve tačke dnevnog reda kojima je predlagač Vijeće ministara BiH, to je prva stvar.

Drugo, ja bih želio da se o tome izjasni Kolegij, da se izjasni Kolegij i čini mi se da se on na izvjestan način izjasnio da se glasa o amandmanima i o zakonima i ja to podržavam, i u tom pogledu, ja bih želio da podržim Zakon o javnim ispravama, bez amandmana, dakle, originalni prijedlog Vijeća ministara BiH.

Što se tiče situacije u kojoj smo se našli, ne bih se želio vraćati u prošlost, želio bih samo da pomognem Kolegiju koji predlaže dnevni red za narednu sjednicu. To znači da bi Kolegij trebao da održi konsultacije još u toku ove sjednice, da zakaže 18. sjednicu Predstavničkog doma Parlamenta BiH i čini mi se da bi na toj sjednici prva tačka dnevnog reda sa podtačkama trebala da bude razrješavanje situacije, odnosno usvajanje Zakona o Vijeću ministara BiH. Imamo nekoliko razjašnjenja, tumačenja, pa i zakon Predsjedništva BiH, koji je danas Ustavna komisija imala na dnevnom redu, to je prva stvar.

U tom kontekstu, Komisija za ustavna i pravna pitanja, spremna je da ponudi, da održi posebnu sjednicu i da ponudi Predstavničkom domu PSBiH pomoć uoči 18.

sjednice, u vezi načina za razrješavanje ovog pitanja, uz jednu malu opasku na ono što je rekao poslanik Silajdžić, nisam baš siguran da Ustavno-pravna komisija može dati tumačenje i da se može upuštati u ocjenu tumačenja Odluke Ustavnog suda BiH, o tome postoji li ili ne postoji Vijeće ministara BiH itd., možda je to malo prekrupan zalogaj za Komisiju za ustavna i pravna pitanja. Ali, u svakom slučaju, Komisija za ustavna i pravna pitanja može imati sjednicu, na dnevnom redu će imati i izjašnjenje u vezi sa glasanjem o Zakonu o Vijeću ministara BiH, imat će Odluku Ustavnog suda BiH, imat će Prijedlog zakona o Vijeću ministara BiH, podnesen od strane Predsjedništva BiH i ponudit će prijedlog mogućeg rješenja uoči 18. sjednice Parlamenta BiH, u vezi sa ovom situacijom. To je u vezi sa jednom situacijom.

Ima još jedna stvar koju želim da kažem. U prijedlogu dnevnog reda 18. sjednice koji smo dobili i za koji ja smatram da ga Kolegij mora povući iz procedure onakav kakav jeste, jer imamo jednostavno druge prioritete.

Pot tačkom 1. se mora poredati usvajanje Zakona o Vijeću ministara BiH. To jeste malo kompleksno pitanje, ali moramo izaći iz ove situacije.

Pod 2. mora biti usvajanje Budžeta institucija, odnosno, Budžeta BiH, a onda ostale tačke kako je to predloženo u prijedlogu za 18. sjednicu.

Da zaključim. Podržavam Zakon o javnim ispravama. 18. sjednica mora biti posvećena pitanju Vijeća ministara BiH, kao urgentnom, krucijalnom pitanju u ovom trenutku. Nisam baš sklon prijedlogu gospodina Rakića da prijedlogom mandataru u nerazjašnenoj situaciji Zakona o Vijeću ministara BiH, razrješavamo, na izvjestan način, prelazimo preko ovog problema. Ustavna komisija je spremna da razmotri cjelokupnu ovu problematiku i ponudi vlastite stavove koji će biti od pomoći uoči 18. sjednice Predstavničkog doma PSBiH.

IVO DIVKOVIĆ

Gospodine predsjedavajući, poštovane kolege, ja nisam mislio ovo što ću sad reći, danas reći, bar ne pod ovom tačkom dnevnog reda, međutim, inicirao me prijedlog gospodina predsjedavajućeg da se izjašnjavamo, vezano, rekao bih, za situaciju u pogledu Vijeća ministara BiH i te pozicije uopće vlasti trenutno.

MIRKO BANJAC

To je prijedlog gospodina Silajdžića.

IVO DIVKOVIĆ

Dobro, prijedlog je i gospodina Silajdžića i nekih drugih, ali sama je činjenica i trebamo da se izjasnimo oko toga, i na neki način me inicirala na to. Ovdje se postavlja jedno krucijalno pitanje, kako ćemo mi funkcionirati dok ne donesemo Zakon o Vijeću ministara BiH i dok se ne imenuje to novo Vijeće ministara, na način kako taj zakon reguliše tu stvar, kako će je regulisati. Imamo jedan period u kojem treba definirati kako se ponašati. Odgovornost za ovo svo stanje snosi i onaj ko predlaže Vijeće ministara BiH, a to je Predsjedništvo BiH. Mi moramo dobiti od onih koji su odgovorni, u cjelini, za ovo stanje na neki način prijedlog kako prevazići ovu

situaciju dok se na zakonit način to reguliše, odnosno, dok se ne donese zakon o Vijeću ministara i Vijeće ministara ne postavi u skladu s tim zakonom. Da li će Predsjedništvo BiH u međuvremenu, kao prelazno rješenje, preuzeti dio tih ingerencija, dio ingerencija Vijeća ministara BiH, itd., da li je to ustavno ili nije i da li će predložiti neku drugu soluciju, to je sad stvar, rekao bih, Predsjedništva BiH i ocjene ustavnih stručnjaka i pravnih eksperata kako će to prevazići. Ja mislim da bi ovaj dom morao da ima rješenje situacije u ovom međuperiodu u kojem se sada nalazimo, i moj je prijedlog da zatražimo od odgovornih upravo, da kažem, rješenje, soluciju za rješavanje ovog perioda, dok se ne usvoji zakon o Vijeću ministara BiH i ne imenuje Vijeće ministara u skladu sa Ustavom i tim zakonom koji mora biti zasnovan na Ustavu.

HARIS SILAJDŽIĆ

Mi imamo Zakon o Vijeću ministara BiH i to je ono što ja predlažem, da Ustavnopravna komisija konsultuje Zakon o Vijeću ministara BiH. Ne, gospodine Kadiću, da Vi raspravljate o Odluci Ustavnog suda BiH, o njoj se ne raspravlja, nego o primjeni Zakona o Vijeću ministara BiH koje predviđa neke od ovih situacija. Zakon o Vijeću ministara BiH i ministarstvima BiH predviđa da Vijeće ministara podnese ostavku, ako mu iz bilo kojeg razloga oba doma Parlamentarne skupštine BiH izglasaju nepovjerenje. Nakon izglasavanja nepovjerenja, dosadašnje Vijeće ministara nastavlja izvršavati redovne poslove i zadatke, dok novo Vijeće ministara ne preuzme dužnost, to je, recimo, jedna osnova za donošenje neke odluke.

Drugo, u članu 11., ako oba kopredsjedavajuća daju ostavku, a u ovom slučaju su njihove funkcije dokinute, je li tako, ostali članovi Vijeća ministara BiH i zamjenici ministara će dati ostavku. Predsjedništvo će imenovati nove kopredsjedavajuće koji će preuzeti dužnost nakon što ih odobri Predstavnički dom PSBiH. Dok novo Vijeće ministara ne preuzme dužnost, dotadašnje vijeće će nastavljati obavljati dužnosti kao prelaznu funkciju, s tim što će kopredsjedavajući obavljati dužnost predsjedavajućeg u skladu sa članom 4. ovog zakona. Mi imamo Zakon o Vijeću ministara BiH i ono što sam ja predložio to je da Ustavnopravna komisija našeg parlamenta, zato i postojimo, da konsultuje ovaj zakon i ove odredbe i da se u skladu s tim odredimo. Maloprije je rekao gospodin Tokić nešto o ostavci, itd. Molio bih samo, uz par sekundi, ovo je važno da se kaže, ja namjeravam tražiti izlaganje, ali u ovom slučaju da kažem ovo, niko od nas nije dao ostavku, jer to nije bilo potrebno. Ustavni sud nas je proglasio nepostojećim, odnosno nevažećim. To je jedno i drugo, što se mene, pak, tiče, ne govorim o ostalim kolegama, što se mene tiče, ja sam rekao da neću učestvovati u novom Vijeću ministara koje će biti zasnovano na istim principima, koji su doveli do toga da budemo proglašeni neustavnim. Ne želim više učestvovati u neustavnom Vijeću ministara i u jednoj situaciji koja neće pomoći da se razriješi ovo što treba da se razriješi, nego će dati mnogo više od istog, što ne koristi građanima BiH, a ovaj parlament je upravo tu da rješavamo situaciju. Za mene je Dejton sasvim jasan, postoji mandatar koji imenuje ministre, a Predstavnički dom PSBiH ih potvrđuje, to je ono što kaže Dejton. Sve drugo je, po meni, višak i zbog toga dolazimo u situaciju u koju dolazimo. Po meni, Zakon o Vijeću ministara predviđa ove situacije i Ustavnopravna komisija našeg parlamenta, koja i potvrđuje Vijeće ministara BiH i kojoj Vijeće ministara BiH odgovara. Mi ne odgovaramo Predsjedništvu BiH, mi odgovaramo Parlamentu BiH, tako kaže u Ustavu. Podnosimo izvještaj Parlamentu BiH i zbog toga je potrebno da

Ustavnopravna komisija konsultuje postojeći Zakon o Vijeću ministara BiH, one odredbe koje nisu ukinute i da da prijedlog za razrješenje ove situacije.

BRANKO DOKIĆ

Ja se zahvaljujem poslaniku Silajdžiću, koji je čitanjem Zakona o Ministarskom vijeću BiH jasno dao do znanja da tu Ustavna komisija nema da radi ama baš ništa. Sve je čisto kao suza, ukoliko hoće da se čisto razmatra i shvati. Ustavni sud je rekao svoje i dao rok. U tom roku, tadašnji Ministarski savjet je funkcionisao, poslije tog roka, on ne postoji, to je apsolutno. Mi možemo tumačiti to ovako i onako. Postavlja se samo pitanje, zbog čega, čak pitanje i odgovornosti, zbog čega onaj koji je bio dužan da razriješi tu situaciju, a to je samo Predsjedništvo BiH, a nikako Ustavna komisija, do sada nije reagovao. Upravo zbog toga, a mislim da je to potpuno na fonu onoga što je kolega Divković predložio, mi bismo trebali da tražimo da nam Predsjedništvo BiH predloži predsjedavajućeg, da 18. sjednicu Skupštine, Predstavničkog vijeća Skupštine BiH, ne počinjemo bez tog prijedloga. Stvar je to predsjedavajućeg hoće li zadržati postojeći Ministarski savjet BiH ili će ga potpuno promijeniti. Čekajući novi zakon o Ministarskom savjetu, mi ćemo imati ovako pat poziciju najmanje još mjesec dana. Pod optimalnim uslovima, s obzirom na odnose koje smo stvorili ovdje, da krenemo sasvim drugačije, procedura usvajanja i važnosti novog zakona o Ministarskom savjetu će potrajati najmanje mjesec dana, a za tih mjesec dana, mi ćemo propustiti mnogo toga. Ja insistiram na svom prijedlogu da tražimo od Predsjedništva BiH da u najkraćem mogućem roku predloži predsjedavajućeg Ministarskog savjeta BiH.

ANA HAVEL

Štovani zastupnici, mi smo na točki dnevnog reda Zakon o javnim ispravama. Ja se zaista zahvaljujem svima, a posebno gospodinu Silajdžiću što je tri puta ovdje izlazio i govorio o Vijeću ministara BiH koje funkcioniра ili ne funkcioniра, funkcioniра kako ne funkcioniра, zaista ne znam šta bih o tome više šta rekla, ali zaista mislim da predsjedavajući ne bi smio više dozvoliti da se govori o Vijeću ministara BiH pod ovom točkom dnevnog reda, jer je u pitanju Zakon o javnim ispravama. Gospođa Almo Čolo je jako dobro rekla, vezano za ovaj zakon, predlažem da odlučujemo o ovom zakonu, da pogledamo sve one amandmane koji su dati i da o njima odlučujemo. Dakle, da odlučujemo o točki koja je na dnevnom redu, a ne o Vijeću ministara.

MIRKO BANJAC

Hvala Vam lijepa.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Cijenjene kolege i kolegice, dame gospodo zastupnici-poslanici, mi smo ovdje čuli jako puno riječi koje nemaju veze sa Zakonom o putnim ispravama koji je na dnevnom redu. Evidentno je iz svega ovoga, ne ulazeći u ponovne rasprave o tome da

li je Vijeće ministara BiH koje postoji ustavno ili ne postoji, politički postoji ili ne postoji. Savršeno nam je svima jasno da ono sadržinski odavno ne postoji, ako je ikada i postojalo, međutim, to nije tema dnevnog reda. Ja bih zamolio, gospodine Banjac, Vas, kao čovjeka koji ste nam, prije nego se ušlo u ovu raspravu koja je bila o svemu samo ne o tački dnevnog reda i uopšte o dnevnom redu, što ste nam konstatovali da ovo što sad imamo, da ste vi dogovorili, da ste vi planirali da ide, mi Vas molimo da promijenite plan i da se sad ponovo dogovorimo. Mi, kao Klub poslanika SDP-a, tražimo pauzu od 15 minuta da bismo se mi odredili, nama treba 15 minuta da bismo se mi odredili kako dalje da radimo, a koristim priliku da vas pozovem, kao Kolegij, da se ponovo dogovorite oko toga kako bismo dalje zajedno nastavili, da nas vodite na način kako ste nas vodili do sada, ili da se mi odredimo o tome. Ukoliko imate potrebu za većom pauzom, mi smo, takođe, spremni. Također, skrećem pažnju na to da je Klub poslanika SDP-a spreman da radi dokle treba, da nastavi kad god treba i da dođemo do mnogo važnijih tema nego što su ove.

MIRKO BANJAC

Pauza do 16 sati. Nastavljamo tačno u 16 zbog ručka.

/PAUZA/

Gospodo, predlažem da nastavimo rad. Predlažem da predstavnik Kluba SDP-a uzme riječ i da nas obavijesti o sadržaju onog što smatra važnim, poslije pauze. Jeste li se vi usaglašavali, ili smo se mi usaglašavali?

Nastavljamo raspravu o Prijedlogu zakona o javnim ispravama BiH. Da li još neko želi diskutovati o Zakonu? Nema znači niko. Molim vas, o Zakonu nema niko, a ovo drugo vam nećemo dozvoliti. Mi ovdje imamo 7-8 amandmana. Obzirom da poslovnički, i Kolegijum je jednoglasno, ovo zapamtite jednoglasan, da možemo mi raspravljati o amandmanima i odlučivati kao Dom, da li prihvatamo ili ne. Ja ću prvo krenuti da pitam poslanike da li odustaje neko, ne daj Bože, od amandmana? Gospođo Rađević, da li ostajete od amandmana?

DESANKA RAĐEVIĆ

/govori sa mjesta i ne čuje se/

MIRKO BANJAC

Znači da Vas stavimo na začelje što se tiče glasanja.

Poslanik Vito Rakić, Vi ste, odustajete. Poslanik Deretić, nije odustao od amandmana, poslanika nema prisutnog, ali me je obavijestio da zbog hitnosti mora da ode, ali me obavijestio da ne odustaje od amandmana. Znači, ne odustaje. Mr. Pero Skopljak traži da se razmatra amandman. Zastupnik Divković, da se razmatra. Gospođa Havel, ostaje. Poslanik Čaršimamović, nema ga, ne znam, nije me obavijestio. Možda čovjek dođe, pitat ćemo ga.

Ja odustajem od amandmana, obzirom da je moj amandman već sadržan u nekim amandmanima i da ne komplikujemo stvar. Izjašnjavat ćemo se o

amandmanima pa idemo redom, s tim da ću ostaviti amandman gospođe Rađević na kraju.

Gospođa Havel kaže ovako. Članak prvi mijenja se i glasi: “Ovim zakonom uređuje se pitanje važnosti javnih isprava u BiH”. Ana hoće da objasni.

ANA HAVEL

Štovani zastupnici, ja sam ovaj amandman uložila tek zato da se pojasni u nazivu i u članu 1. ovog zakona o čemu se radi. Naime, pogledajte član 2. kaže: “Ovim zakonom uređuju se javne isprave BiH”. Valjda se s tim ne uređuju javne isprave, nego pitanje važenja javnih isprava. Ne pitanje važnosti, nego pitanje važenja javnih isprava, čisto tehnička ispravka. Neću se ljutiti ako je i ne usvojite, a mislim da bi trebalo.

MIRKO BANJAC

Ovo je poboljšanje teksta. Ne bi trebalo da bude problema. Koliko ima prisutnih? – 29

Ko je za? - 27

Protiv – nema

2 glasa uzdržana

Entitetski glasamo. Moramo provesti glasanje do kraja. Iz RS, ko je za? – 10

Iz Federacije BiH za – 17

Rezultati glasanja su sljedeći: Od 29 poslanika koji su prisutni u dvorani, 27 glasalo za, 2 uzdržana. Po entitetima. Iz RS 10, iz Federacije BiH 17 - amandman prihvaćen.

Amandman poslanika Divkovića. Da li poslanik Divković želi dati, ili je sasvim dovoljno da ja pročitam?

IVO DIVKOVIĆ

Mi imamo Zakon o javnim ispravama. U članu 3. kaže „javne isprave koje su nakon 6. aprila 1992. godine, a do stupanja na snagu ovog zakona“ itd. i taj tekst ide dalje, pa dalje član 4., pod javnom ispravom u smislu člana 3. ovog zakona. Nigdje se ne kaže, u stvari, šta je javna isprava. Javna isprava, po ovom zakonu, po meni treba da stoji, a ne u smislu člana 3., eto, to je suština, ono što sam ja htio.

MIRKO BANJAC

Poboljšanje teksta, praktično. Hvala. Koliko je prisutnih? – 29. Ko je za ovaj amandman? Nemojte kad je proces glasanja.

/GOVORI SA MJESTA/

Ne čuje se izlaganje.

MIRKO BANJAC

Poslaniče Divkoviću, da li odustajete?

IVO DIVKOVIĆ

/govori sa mjesta. Ja prihvatam ovo obrazloženje, samo sad se postavlja pitanje naziva Zakona. Dobro, odustajem./

MIRKO BANJAC

Odustao. Gospodin Skopljak, želite li obrazloženje?

PERO SKOPLJAK

Pa pročitaj, pa ako ne bude jasno, pa ću onda.

MIRKO BANJAC

U Zakon o javnim ispravama u BiH treba ugraditi odredbu koja glasi, kolega Skopljak nije ovdje precizirao na koji se član odnosi. Sva važeća dokumentacija, vrijedi do datuma do kojeg je izdata. Pri isteku naznačene vrijedlosti, vrijedi pristupiti izradi nove dokumentacije. Može li nam neko, evo, Alma.

ALMA ČOLO

Poslanik ovdje kaže „sva važeća dokumentacija“. Npr. uzmite svjedočanstvo koje je izdala RS, svjedočanstvo je trajan dokumenat i ne može se raditi da ono vrijedi do određenog datuma, da se treba pristupiti izdavanju novog svjedočanstva. Tako da mislim da bi bilo uputno da se ovaj amandman povuče. Svjedočanstva, diplome to su isprave, koje su trajnog karaktera, nemaju ograničeno vremensko trajanje.

MIRKO BANJAC

Kolega Skopljak odustaje od amandmana.

Poslanik Deretić. Javne isprave izdate u BiH, u svom zaglavlju sadrže naziv BiH, te naziv entiteta. Javne isprave izdate od institucija BiH sadrže samo naziv BiH. Ima li neko pitanja? Nema.

Koliko je prisutnih? – 29

Ko je za? - 15

Ko je protiv? – 14

Po entitetima glasamo. RS, ko je za? – 10

Iz Federacije BiH – 5

Rezultati glasanja su sljedeći: za 15 – protiv 14, naravno od prisutnih 29, po entitetima, iz RS za 10, iz Federacije BiH za 5. Amandman nije dobio potrebnu entitetsku većinu, ide na usaglašavanje.

Desanka Rađević, da se glasa. U članu 7. brisati riječi „i nadovjeri od nadležnih institucija BiH“. Želite pojasniti? Ne. Molim vas, prisutnih – 29.

Ko je za? – 10

Ko je protiv? – 17

2 glasa uzdržana

Provest ćemo glasanje do kraja. Nema potrebe, jer se vidi da nema većine iz Federacije BiH, ali ipak ćemo provesti da ne bi bilo poslije. Slažem se. Amandman nije prihvaćen.

Više amandmana nema.

Čaršimamović. To je na član 2. Javne isprave izdate u BiH, u svom zaglavlju, minimalno sadrže naziv BiH. Moramo glasati. 29 je prisutnih.

Ko je za? – 3

Ko je protiv – 17

9 se uzdržalo od glasanja

Amandman nije prihvaćen.

Obzirom da imamo situaciju da je jedan amandman prihvaćen, što je u redu, a jedan ide na usaglašavanje. Ne možemo o konačnom tekstu glasati, to će ići na sledeću sjednicu, jer ide na usaglašavanje, zavisno od ovog amandmana.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Dame i gospodo, ja vezano za ovaj zakon želim da kažem sledeće. Ako stvarno u ovom parlamentu nema raspoloženja da javna isprava lica, građanina BiH, sadrži ime BiH, kao države i entiteta iz kojeg potiče lice ili subjekt koji traži javnu ispravu, onda se ja bojim da mi ovdje nismo na dobrom putu da uopšte dođemo do zakona. Svi kojima smeta naziv entiteta, dakle RS i Federacije BiH, nisu na dobrom putu izgradnje BiH, na dobrobit naroda i građana. Danas je otprilike jasna situacija kakva je sudbina Zakona i na narednoj sjednici. Ja vas ubjeđujem da neće proći javna isprava, za građane iz RS, ako ne stoji naziv države BiH i entiteta kao njenog sastavnog dijela. To je minimum ispod kojeg ne može normalan čovjek da ide. Hvala vam.

RASIM KADIĆ

Iako, vjerovatno, svi očekuju da je ovo replika na izlaganje gospodina Špirića, ja ću se uzdržati od toga, jer mislim da bi bilo kontraproduktivno. Međutim, htio bih predsjedavajućeg ovog doma upitati da li, nakon što smo dobili tumačenje onoga ko tumači Ustav i pravne propise u BiH na kraju, a to je OHR, da li smatra da je način vođenja i zaključivanja, odnosno prebrojavanja glasova, povodom ovog glasanja, bilo u skladu sa pravnim mišljenjem OHR-a. Naime, ako pravno mišljenje OHR-a kaže da se uzdržani prilikom glasanja ne broje kao oni koji su glasali, Vi, gospodine Banjac, provjerite u stenogramu, ste rekli prilikom prvog glasanja da je za Zakon glasalo 27 ljudi, a dva su bila uzdržana. To može dovesti do zabune i dobro bi bilo da se na izvjestan način standardizira izjavljivanje predsjedavajućeg u vezi sa glasanjem, a na bazi pravnog mišljenja OHR-a, jer je to vrlo važno i može izazvati vrlo krupne sporove u ovom domu, dakle, ovo samo želim da skrenem pažnju, jer možda još nismo ušli u formu za glasanje i zaključivanje u skladu sa ovim novim tumačenjem.

MIRKO BANJAC

Evo sada, kao predsjedavajući, da vam kažem. Ja moram da kažem i uzdržani, jer oni ulaze u kvorum, tako da znate. Mi smo puno oko toga diskutovali kad ste Vi otišli, evo, i Halid se slaže s tim, oni ulaze u kvorum, ali ne broje se kao da su glasali.

Oni su se uzdržali od glasanja, ali čine kvorum svojim prisustvom, a nisu ni za, a svoja prava su prenijeli na one koji glasaju, i tako je sasvim jasno tumačenje, što se tog tiče.

Ovdje je bilo 29, kvorum. Glasanje je pokazalo da su dva uzdržana. 27 se gleda, da li ima većinu ili nema, od 27.

NEDŽAD BRANKOVIĆ

Ja bih gospodina Špirića zamolio, u ime onih knjiga koje je pročitao, za koje se pohvalio na jednoj sjednici, da u svojim govorima izbjegne epitete s kojima kiti i nas poslanike tipa da je ovo lakrdija, da normalan svijet neće prihvatiti ono što on misli, dakle, sve ono što je pročitao da primijeni u svom rječniku.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Ja želim gospodina poslanika da pozovem na sve knjige od Dejtona pa na ovamo u kojima piše RS, da je jasno izgovara i da pokuša da kaže da ona stanuje u njemu kao i u meni BiH i onda ćemo biti na istoj ravni izgradnje BiH. Džaba vam je to uplitanje, pročitao je Nikola Špirić mnogo knjiga, ali nemam ja potrebe to Vama da dokazujem, ali Vi barem dajte do znanja da ste zdušno čitali ono što se odnosi na BiH. Nemojte, ja Vam to govorim, nemojte, u interesu BiH. Možete Vi replicirati sa mnom koliko god hoćete. Nikola Špirić je bio u ovom gradu, pa otišao u Drvar gdje je rođen, dok ga niste proglasili historijskim hrvatskim gradom, a prije rata je imao 99% Srba, pa došao u Banja Luku. Danas se ne postavlja pitanje da li Nikola Špirić ima, raspoláže li bilo čim u ovom gradu. Ja bih volio da Vi o tome pričate. Morat ćemo o svemu razgovarati u BiH. Zato sam ljut. Ožalošćen sam, ojađen, zato što znam da su ljudi gladni, da im ispiramo mozak nekom politikom na koju bismo se željeli vratiti, nema od toga ništa. Nikola Špirić Vam neće dozvoliti da gram imovine koji je sticao ostane ovdje.

MIRKO BANJAC

Nije to predmet replike.

ALMA ČOLO

Molim vas, ja ću samo kratko, htjela bih gospodinu Nikoli Špiriću da repliciram, da se ne stekne kriva slika, da poslanici nisu htjeli da prihvate amandman u kojem stoji da pored naziva BiH treba da stoji naziv entiteta. Ja ću vam iznijeti svoje opredjeljenje zašto ja ne bih prihvatila takav amandman. Ovo je Zakon o javnim ispravama BiH. Isprave koje se izdaju u entitetima se izdaju po entitetskim propisima. Po entitetskim propisima postoji obaveza da u svakoj javnoj ispravi stoji naziv entiteta. Tako da mislim da je ovo pitanje suvišno da se uređuje državnim zakonom. Svaka javna isprava koja se izda u entitetu, izdaje se po propisima tog entiteta i naravno da je obaveza državnog organa, koji izdaje tu ispravu, da u toj ispravi, u njenom zaglavlju, stoji naziv entiteta.

MIRKO BANJAC

Mi smo glasanje završili, što se toga tiče. Zaključujem 4. tačku dnevnog reda i prelazimo na 5. tačku.

Ad.5. Nacrt zakona o Trezoru institucija BiH

Otvaram raspravu. Molim predsjednika Ustavnopravne komisije da kaže samo kratko stav Komisije pa da idemo.

RASIM KADIĆ

Komisija za ustavna i pravna pitanja razmatrala je Zakon o Trezoru institucija BiH i nakon dosta polemične rasprave nije donijela većinski stav u smislu da li postoji ustavni osnov za donošenje ovog zakona ili ne postoji. Naime, tri člana Ustavne komisije su smatrala da postoji potreba i ustavni osnov za donošenje Zakona o trezoru institucija BiH, a tri člana Komisije su izdvojili svoj stav za postojanje ustavnog osnova za donošenje Zakona o Trezoru institucija BiH. Ustavna komisija se izjasnila, a to što je ovaj put izjašnjenje tako da ne postoji potrebna većina nas sa sjednice Ustavne komisije u pogledu ustavnog osnova za usvajanje ovog zakona, ništa ne znači sa stanovišta mogućeg opredjeljenja Predstavničkog doma PSBiH u vezi sa donošenjem ovog zakona i Predstavnički dom PSBiH može da nastavi raspravu i eventualno se izjašnjava, odnosno usvoji ili ne usvoji ovaj zakon.

MIRKO BANJAC

Hvala lijepa. Otvaram raspravu.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Dame i gospodo, ja sam na prošlom zasjedanju iznio stav kao, neću govoriti o suštini Zakona, jer sam bio član radne grupe za izradu, kad dođe do suštine, ja ću da govorimo tom zakonu. Želim da kažem da sam prošli put kad sam rekao da ustavni osnov za donošenje ovog zakona nije bio predmet rasprave Vijeća ministara BiH, pa, eto, pošto ste vi kao poslanici mislili da nije provjerena informacija, ja sam se potrudio da u službi Vijeća ministara BiH dođem do datuma održavanja te sjednice i nažalost došao sam do informacije da je ovo ovjereno samo protokolom Vijeća ministara BiH, od strane samo jednog člana radne grupe komisije. Nije to dobar način rada i ne može to poslužiti za parlamentarnu raspravu, ne samo da nije bilo rasprave u Vijeću ministara BiH, nego se neko poslužio nečim što ne liči na parlamentarni rad. Zato ja mislim, i poslije ovog izlaganja predstavnika Ustavnopravne komisije, da Vijeće ministara BiH mora zauzeti stav o ustavnopravnoj osnovi za ovaj zakon. Kad dođe do sadržaja o suštini, ne sporim ja potrebu, da može da se raspravlja, da se daju amandmani na Zakon, ali želim da bude jasna polazna pozicija. Ovaj pečat protokola je samo iskorišten. Nek mi se kaže datum održavanja sjednice Vijeća ministara BiH kad je bilo govora o tome.

PERO SKOPLJAK

Ko se dalje javlja. Gospodin Kurtović ima obrazloženje, kao ministar.

MIRSAD KURTOVIĆ

Dame i gospodo, gospodine predsjedavajući, ja sam prošli put pokušao da dam određena objašnjenja. Ovo nije Zakon koji nije u isključivoj nadležnosti nijednog ministarstva, obzirom da obuhvata problematiku najmanje dva postojeća ministarstva, to je Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa i drugo je Ministarstvo civilnih poslova i komunikacija. To je bio razlog zašto je Vijeće ministara BiH imenovalo radnu grupu, koja nije bila isključivo po sastavu jednog ministarstva, nego iz dva ministarstva, sastavljena je bila od predstavnika iz entiteta, istina, ljudi koji se kao eksperti tim pitanjem i tom problematikom bave.

Mislim da čak uopšte nije bitno, nije ni relevantno da li je Vijeće ministara BiH, zvanično, na sjednici Vijeća ministara BiH zauzelo stav o ustavnom i pravnom obrazloženju ovog zakona. Ono je dato naknadno. Ne bih se, ipak, složio, gospodine Špiriću, da je to samo jedan čovjek uradio, ja znam da samo jedan nije bio prisutan, to ste bili Vi, a ostali su bili upoznati.

Pravna služba, koja pokušava i treba da bude institucija pravna, da da pravna obrazloženja za svaki podzakonski i zakonski akt koji Vijeće ministara BiH razmatra, je dala pozitivno mišljenje o ovom obrazloženju i ona je bila jedan od učesnika u kreaciji ove preambule, odnosno, obrazloženja Zakona o trezoru.

Ja bih još jednom zamolio gospodu poslanike da se ovaj zakon razmatra, obzirom da je on vrlo, vrlo važan BiH, za njen dalji rad i djelovanje. Ne bi bilo dobro, da zbog pravne osnove, odnosno preambule o ovom zakonu, dođemo do situacije kakva je bila prošli put.

Uzged da vam kažem, pošto je prošli put bilo isto tako rečeno da Vijeće ministara BiH nije usvojilo jednoglasno, provjerio sam, Zakon o trezoru je Vijeće ministara BiH jednoglasno usvojilo. Znači, nije bilo tu nikakvih izdvojenih mišljenja. Da li su neki od zamjenika imali određena mišljenja i stavove, to je sada stvar više, da ne kažem, privatnosti, jer u procesu glasanja, bar prethodni Zakon o Vijeću ministara BiH jasno je rekao ko može glasati, kako, na koji način i kada. Hvala vam lijepa.

SUADA MUMINAGIĆ

Mi imamo ovdje Nacrt zakona i ja želim da iznesem neka mišljenja o Zakonu koja bi se mogla razmatrati prilikom utvrđivanja prijedloga, kojom prilikom će se raspraviti i ova pokrenuta pitanja. Klub poslanika SDP-a smatra da postoji potreba donošenja ovog zakona. O toj potrebi smo se uvjerali prilikom rasprave o izvještaju o izvršenju rashoda Budžeta za devet mjeseci, odnosno za jedan period prošle godine, što smo imali na prethodnoj sjednici. Da podsjetim, to je naša obaveza i po Madridskoj deklaraciji i tu svoju obavezu smo ugradili u program rada.

Sad, pošto je rasprava o Nacrtu, ja ću ovako slobodno dati neke sugestije, malo je nezgodno ovako za govornicom po članovima raspravljati, ali mislim da su stvari bitne koje bi trebalo usaglasiti ili razjasniti prilikom utvrđivanja prijedloga, pa, izvinite, ja moram, ipak, ići po članovima.

Mislim da bi u članu 1. kojim se uspostavlja Trezor, ove definicije, kad se govori šta je definicija Budžeta, da bi se moralo precizirati da je to Budžet institucija BiH, jer mi smo država koja ima specifičan budžet, to nije budžet kao kod ostalih

država, već budžet koji je određen Ustavom i na specifičan način se zove, pa i u ovim definicijama bi morao biti tako i tretiran.

Drugo, u članu 2. bi trebalo alineju 2. razjasniti, pod tačkom 2. alineju a) razjasniti zato što nije jasno šta se njom želi kazati. Ja sam pokušala sebi da razjasnim, pa sam otprilike došla da je namjera bila ova, ako nije neka predlagač i ovu moju formulaciju popravi, ali mislim da bi trebalo da stoji da je Trezor odgovoran za koordinaciju u pripremi i izvršavanju Budžeta BiH, sa ministarstvima finansija Federacije BiH i RS, kako bi utvrdili visinu obaveza prema ovom Budžetu, dinamiku njihovog izvršavanja, kao i da se Trezor blagovremeno informiše o eventualnim teškoćama u ostvarivanju prihoda entiteta. Ja pokušavam ovo ovdje što piše da jasnije kažem jer, pravo da vam kažem, ne znam šta bi ovo, da se Trezor informiše u slučaju potencijalnih zaostataka kod prikupljanja prihoda.

U tačku 3. mislim da bi trebalo uključiti, ovdje gdje se govori da je Trezor odgovoran za izdavanje akta korisnicima kod pripreme godišnjeg budžeta, da bi trebalo uključiti i podatke da je trezor odgovoran da dostavi podatke o izvršavanju rashoda svakog korisnika za tekuću godinu. Pošto će Trezor voditi finansije, tako da kažem, finansijski dio problematike izvršavanja Budžeta, onda svaki korisnik treba da dobije i podatak koliko je u određenom momentu izvršenje tog dijela Budžeta kojim taj korisnik raspolaže.

U članu 3. predviđeno je otvaranje dodatnog računa. Međutim, ovo otvaranje dodatnog računa Trezora, nije precizirano u kojim slučajevima, pa se može prevelikim otvaranjem dodatnih računa dovesti u pitanje postojanje jedinstvenog računa. Zato mislim da bi članom 3. trebalo precizirati u kojim slučajevima, ili u kojim okolnostima se mogu otvarati dodatni računi. Lično mislim da bi ih trebalo otvarati samo u onom slučaju kada oni koji vode Trezor, odnosno koji koriste sredstva, nisu u situaciji da mogu svakodnevno koordinirati svoj rad i svoje finansije sa Trezorom. Inače se postavlja pitanje zašto će nam Trezor ako će postojati posebni računi, ako neće svo poslovanje ići preko jedinstvenog računa. Znači, dozvoljava se mogućnost da se dodatni računi otvaraju u zato potrebnim slučajevima i te okolnosti trebaju da budu navedene u samom Zakonu da se to ne bi ostavljalo proizvoljno, kad kome padne na pamet da otvara dodatni račun.

U članu 4. gdje se govori o odnosima sa poslovnim bankama, predlažem da se u ugovor između Trezora i poslovne banke uključe i kamate, a ne samo ono što će Trezor plaćati bankama za njihove usluge. Trezor će držati sredstva kod banaka i treba za to da naplati kamate, pa i to treba da bude sastavni dio ugovora.

U članu 5., u tački 1. kaže se da je Trezor odgovoran za novčana sredstva korisnika Budžeta. Ja mislim da je Trezor odgovoran, da treba da bude odgovoran za novčana sredstva u cjelini, a ne samo korisnika, znači za novčana sredstva Budžeta u cjelini i svakog korisnika pojedinačno. Inače, ovako je Trezor sveden samo na ono što je Budžetom predviđeno, odnosno na rashodnoj strani Budžeta, predviđeno da će biti kod svakog korisnika. Isto tako to treba prilagoditi i u tački 4. ovog člana.

U članu 6. se govori o izvršavanju Budžeta odobrenog od parlamenta. Međutim, u sadržini tog člana uglavnom je akcenat stavljen, odnosno u potpunosti, ne uglavnom, stavljen na rashodnu stranu. Budžet se sastoji od prihodne i rashodne

strane. Trezor koji vodi jedinstven račun Budžeta. Budžet bi morao da bude odgovoran i za prihodnu i za rashodnu stranu. Meni je ovo malo, tako da kažem, i dubiozno. Pošto pod izvršenjem Budžeta podrazumijevamo i izvršenje prihoda Budžeta i izvršenje rashoda Budžeta. Znači da bi ovdje zadatak Trezora morala da bude i ona strana punjenja Budžeta, a ne samo trošenja. Sad nema, uopšte po ovom Zakonu o Trezoru, ne vidim ko je nadležan, u čijoj je funkciji naplata prihoda. Pretpostavljam da bi to trebalo da bude u funkciji Trezora, znači i naplata prihoda i rashodi Budžeta i konačno član 7.

Član 7. Ja lično mislim da nije dobro rješenje, u članu 15. Izvinjavam se, moja je tačka 7. ovdje, dugo sjedimo pa sam se malo umorila, pa vjerovatno ne pratim dobro.

U članu 15. nije dobro rješenje rotacija na čelu Trezora. Ja lično mislim da to nije dobro rješenje, zato što je to, kako da kažem, profesionalna dužnost, posao koji treba obavljati profesionalno, a ne svakih 8 mjeseci mijenjati ljude koji rukovode Trezorom. Ja ovim ne želim da dovedem u pitanje, da ne bih bila krivo shvaćena, ravnopravnost svih naroda. Ta ravnopravnost se može postići na drugi način. Mi možemo u svim ovim institucijama koje Parlament ili bilo ko drugi postavlja, kao što su bilo koji drugi od organa BiH postavlja kao što su Revizija, kao što su Granična služba i ostalo, postići adekvatnu nacionalnu zastupljenost, a ne mijenjati svakih 8 mjeseci na poslovima koji su profesija. Ovo bi trebalo da bude profesionalni posao, treba da postoji izmjenljivost poslije jednog mandatnog perioda, znači da ne bude uvijek iz iste nacionalnosti osoba, ali nije mi prihvatljivo rješenje da se svakih 8 mjeseci na ovako profesionalnom mjestu čovjek mijenja u obavljanju tog posla. Mislim da me razumijete da mi nije namjera da osporim nacionalnu ravnopravnost, ali da se ona postiže na drugi način, da omogućimo ljudima da profesionalno obavljaju svoj posao. Mislim da bi to bilo sve.

RASIM KADIĆ

Ovo što sam prethodno govorio bilo je kao predsjedavajući Ustavnopravne komisije, sad ću govoriti kao poslanik, predsjednik Liberalne stranke BiH, koja je punopravni član evropskih Liberala, a ovo ističem zbog toga što punopravno članstvo u evropskoj Asocijaciji liberalnih i liberalno demokratskih stranaka podrazumijeva i obavezu da se na svim nivoima borimo za principe i standardiziranje evropskog, odnosno demokratskog načina upravljanja državom, a jedan od tih principa ovdje je uspostava Trezora na svim nivoima u BiH. Ovo je nova institucija u pravnom, odnosno finansijskom sistemu BiH i kao svaka nova institucija, ona u startu izaziva određena podozrenja.

Kao član ustavne, predsjedavajući Ustavnom komisijom, ja sam stajao na stanovištu da postoji ustavni osnov za donošenje ovog zakona i on je sadržan u obrazloženju Vijeća ministara BiH. Direktni ustavni osnov postoji u članu 3., tačka 1.e) Ustava BiH, a ja bih rekao indirektni ustavni osnov postoji i u potrebi da se regulira pitanje Trezora i za sve one zakone koje je usvojila Parlamentarna skupština BiH i one koje će eventualno usvojiti, i uspostavu Trezora vidim kao odgovor Parlamenta BiH za uvođenje potpuno transparentnog oblika kontroliranja, finansiranja, odnosno tošenja javnih sredstava institucija BiH.

Mi smo se opredijelili, prilikom višemjesečnog usvajanja Programa rada Parlamenta BiH, da ćemo usvojiti Zakon o Trezoru institucija BiH. Da li odugovlačenjem ili usporavanjem usvajanja ovog zakona idemo ka onom tumačenju koje smo imali prije tri mjeseca kad smo usvajali Program rada, neka prođe kakav hoće, zaustavljat ćemo na pojedinačnim stvarima.

Postoji obaveza iz Madridske deklaracije za usvajanje Zakona o Trezoru institucija BiH, mislim da je trebamo ispoštovati.

Usvajanje ovog zakona je jedan od uslova za prijem BiH u VE za koje smo se svi, bez izuzetka, opredijelili da idemo ka punopravnom članstvu.

Kao jedan od argumenata, ovo možda nije ni potrebno urediti zakonom, navedeno je to da se to već na izvjestan način radi u okviru Ministarstva civilnih poslova i komunikacija. Ja nisam baš siguran da se to na najbolji način radi, onako kako se sad radi u okviru Ministarstva civilnih poslova i komunikacija, ali, ako se već radi, zašto ne bi bilo uređeno posebnim zakonom, pogotovo zato što na tom zakonu, ovo namjerno pominjem, insistira i Ured visokog predstavnika.

Ovakav oblik finansijskog poslovanja već postoji u Federaciji BiH, pod sugestijama međunarodnih finansijskih institucija, ne znam za RS, i smatram da je potrebno donijeti i da postoji, što se mene tiče, ustavni osnov za donošenje ovog zakona, jer će se na ovaj način potpuno transparentno uspostaviti sistem finansiranja institucija BiH. Molim vas, pominjem, ovo je Zakon o Trezoru institucija BiH, i ako je do sada bilo sporno za neke od poslanika da se donose zakoni o Trezoru BiH, npr. odakle sad odjednom, kada se donosi Zakon o trezoru institucija BiH, imamo toliko sporova u vezi sa potrebom za donošenje ovakvog zakona. Snažno podupirem, kao poslanik u Predstavničkom domu PSBiH, da se donese Zakon o Trezoru institucija BiH. Nisam finansijski stručnjak da ulazim u detalje i uvjeren sam da će i komisije Predstavničkog doma PSBiH, i na kraju gospođa Muminagić, koja je prije mene govorila, i možda drugi poslanici, dati svoj stručni doprinos u poboljšanju teksta ovog nacrtu zakona i uvjeren sam da nakon početnih nespornosti, koje je donekle iznio gospodin Špirić oko stava Komisije koja je radila na pripremi ovog zakona i naknadnog stava Vijeća ministara BiH, da ćemo ipak doći do najmanje dva stava. Prvo, da ćemo se složiti da nam treba ovaj zakon i da ga trebamo donijeti i drugo da ćemo se složiti o samom karakteru, odnosno suštini i sadržaju ovog zakona. U tom smislu, ja bih želio da sve nas zajedno ohrabrim da idemo ka ovakvom načinu finansijskog poslovanja, jer donošenjem ovog zakona, na najbolji ćemo način odgovoriti mogućim optužbama i eventualnim optužbama u smislu netransparentnosti Budžeta, a onda iza toga slijedi ona priča o korumpiranosti na različitim nivoima. Trezor i uspostava Trezora je temeljni državni instrument koji može sve nas lišiti eventualnih odgovornosti za ono što može doći u finansijskom poslovanju institucija BiH, još jednom vrlo ga snažno podržavam i nadam se da ćemo dobiti prijedlog koji će biti usvojen. Zahvaljujem.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Dame i gospodo, rad na izradi Nacrta zakona o Trezoru institucija BiH traje dugo. Hoću reći nerad traje dugo, a radilo se veoma efikasno u okviru radne grupe čiji sam bio član. Ja ne sporim potrebu izrade Zakona. Razlika je između potrebe izrade i

ustavnog osnova. Da je tako lako bilo naći ustavni osnov, onda bi on vjerovatno na startu bio nađen i bio bi u preambuli prvog prijedloga i ostalih prijedloga. Dakle, nije jednostavan problem traženja ustavnog osnova, što je pokazala i Administrativna komisija i način na koji se pokušalo doći do njega, a da treba zakon o Trezoru institucija BiH, to je više nego jasno. Sad ću vam reći kako smo radili u Komisiji.

Mi smo došli do prijedloga, odnosno Nacrta zakona o Trezoru institucija BiH, evo ga ovdje u radnoj grupi. Moj prijedlog je bio, kad smo sve usaglasili, uz pomoć OHR-a i predstavnika USA trezora, da se potpišemo na svaku od strana, članovi radne grupe. To je bilo urađeno u novembru '99.godine, da bi nam iz ureda gospodina, izvinjavam se, ministra Kurtovića bilo rečeno da to mora biti tad, na narednoj sjednici Ministarskog vijeća za sedam dana. Postoji ogromna potreba, nećemo dobiti sredstva, Bog zna šta nije ispričano, i hajde, shvatila radna grupa da radi i onda ja na kraju, nakon dva mjeseca pauze, kad smo ovo usaglasili, evo tog dokumenta, a ja ću vam sravniti taj dokument s ovim, pa ćete vidjeti gdje su odstupanja, dobijam pismo od predsjednika radne grupe koja je imenovana u okviru Ministarstva za civilne poslove i komunikacije, gdje u pozivu za sastanak radne grupe kaže. Nakon završenog posla, usaglašenih stavova, kaže, molimo vas da neizostavno prisustvujete sastanku radne grupe za uspostavu Trezora BiH, koji će se održati 13.12.1999.godine, a evo nas sutra, ako Bog da, u martu, u 10 sati u zgradi Predsjedništva BiH, ured gospodina Rečice. U prilogu vam dostavljamo radnu verziju Nacrta zakona o Trezoru institucija BiH, koju su radili Antun Rill, dio za proračun, Zakira Muratović, dio servisiranja vanjskog duga, te sukladno međunarodnim normama, uobličila je Ene Švarc i Laura Trimbl. Potrebno je da sve vaše pismene primjedbe prezentirate i obrazložite na dolje pomenutom sastanku. Ukoliko ne dostavite vaše primjedbe, smatrat ćemo da ste suglasni. Dobio sam samo ovaj materijal. Nisam dobio Zakon koji je, tobože, usaglašen u radnoj grupi, da bi na sjednici parlamenta, evo, dobio taj predlog zakona. Sad ću vam reći šta mislim o Predlogu zakona i gdje su odstupanja i mislim da to nije dobro i nije dobar način. Prvo, ovo je, pretpostavljam, opšta rasprava o Nacrtu pa će biti vremena da se amandmanski interveniše. Razlika između postojanja i nepostojanja ustavnog osnova, i potrebe da se dođe do ovog zakona. Jednom moramo ući u situaciju i da kažemo nema mogućnosti u Ustavu, je li nakaradan ili nije, ali ima potreba, ja jesam i za takvu varijantu. Ali ne možemo ako nema ustavnog osnova pričati ima, i tražiti ga u nekim opširnim formulacijama u kojima može stati sve i svašta. Ja sam protiv takvog principa.

Predlažem da član 1., stav 2. pod 4. kaže “jedinostveni račun Trezora predstavlja sve račune otvorene kod jedne ili više poslovnih banaka, sa kojih se izvršavaju transakcije, na kojima se drže novčana sredstva Budžeta i korisnika Budžeta”. Predlažem da se doda rečenica koja glasi: “Otvaranje računa Trezora kod poslovnih banaka vršit će se na osnovu dogovora budžetskog korisnika i Trezora”.

U članu 3., pod f., brisati riječ „sistema“, nego “vođenje računovodstvenih operacija institucija BiH“, a ne „vođenje sistema računovodstvenih operacija”.

Pod h. “Upravljanjem dugom institucija BiH“, umjesto „BiH“.

Pod j. Propisivanje i sprovođenje internog nadzora. Valjda sprovođenje interne revizije i procjena. Odnosi se u suštini na to. Dakle, radi se samo o stručnim formulacijama.

Priprema Budžeta. To je strana 4. Trezor je odgovoran za pripremu Budžeta institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH, u daljem tekstu Budžet, u kojima će biti iskazano koliko se prihoda, i pazite, dodate riječi “i ostalih prihoda”. Vodili smo raspravu u okviru stručne komisije šta su ostali prihodi. Ako su izvorni prihodi u Ustavu striktno definisani, da se brišu riječi „i ostalih prihoda“, planira prikupiti i na koji način, kao i detalje o tome koliko će se utrošiti i kako će se sredstva raspoređivati između, ovdje kaže korisnika Budžeta, a ja predlažem rečenicu institucija BiH i ostalih korisnika sredstava Budžeta, u daljem tekstu korisnika Budžeta.

Član 2. a) kaže: “koordinacija sa ministarstvima finansija”, ja predlažem “saradnja sa ministarstvima finansija Federacije BiH i RS, u daljem tekstu entiteti”, tako da su oni, ovdje kaže, upoznati sa očekivanim rashodima i zahtjevima Budžeta. Da se doda svjesno očekivanih i rashodovanih zahtjeva Budžeta.

C. Pripremanje ekonomske analize razvoja Budžeta. Nije valjda analize nego okvira Budžeta. Okvir Budžeta je jako bitan za jednu državu. Analize mogu biti ovakve i onakve, ali okvir ne smije biti probijen.

4. Tekst glasi: “Trezor je odgovoran za pregled procjenjenih prihoda i zahtjeva za dodjelu sredstava korisnika za pripremu“, ovdje kaže „nacrta Budžeta, “prijedloga godišnjeg Budžeta”, ne nacrta, nego prijedloga.

Jedinstveni račun Trezora. To je član 3. U skladu sa ovim zakonom, uspostavlja se jedinstven račun Trezora, u daljem tekstu jedinstven račun i sad ide, predlažem da se ovaj dio rečenice briše “svi prihodi korisnika Budžeta će biti obuhvaćeni na jedinstvenom račun”, a da se doda nova rečenica “sva novčana sredstva institucija BiH će biti obuhvaćena jedinstvenim računom Trezora”. Ovo uključuje sredstva Budžeta i sopstvene prihode korisnika i sve donacije domaće i inostrane.

Novčana sredstva se mogu trošiti sa jedinstvenog računa Trezora, samo ukoliko, u skladu sa Budžetom, ili je odobrenje dato u skladu sa drugim zakonskim propisima. Predlažem da se doda rečenica: “na jedinstveni račun će se vršiti sve uplate i isplate sa njih u smislu izvršenja Budžeta”.

Član 3., stav 5. Trezor može da plasira bilo koji izliv sredstava sa jedinstvenog žiro računa koji nije potreban za izvršenje Budžeta. Rashod se vrši preko Centralne banke BiH, itd. Ja predlažem da ovaj član glasi: “Trezor, uz saglasnost Savjeta ministara BiH, može da plasira bilo koji iznos sredstava sa jedinstvenog računa koji nije potreban za izvršenje Budžeta, u cilju povećanja sredstava Budžeta”. Cjelokupni iznos sredstava ostaje rečenica do kraja kako glasi.

Odnosi sa poslovnim bankama predlažem da se izbace iz Zakona, jer još uvijek su na snazi neujednačeni aršini platnog prometa, itd., i pitanje je kad će ovo moći da se odrađuje na način kako je napisano.

Kontrolisanje uplata i isplata, dakle, da vas sad ne zamaram, predlažem da, takođe, ide amandmanski, ima dosta izmjena koje odudaraju od onoga što je radna grupa uradila.

Spoljni dug. Poglavlje upravljanje dugom BiH, stoji upravljanje spornim dugom. Ono što je bitno u članu 13., stav 3., pod 2. kaže „Trezor je nadležan za sprovođenje poglavlja 6. Zakona o spoljnom dugu i rezervnih mjera koje su propisane istim. Prelažem da glasi: “Trezor je nadležan za provođenje procedure i pregovaranja o ovom dugu BiH, u skladu sa Zakonom o spoljnom dugu BiH”. Mi taj zakonski projekat imamo. Novo zaduživanje se mora brisati, jer nije propisano nijednim zakonskim projektom. Rekli smo da novog zaduživanja u ovom smislu nema, a ubačeno je to poglavlje, ne znam u dogovoru s kim.

Član 15. Upravnik i zamjenik upravnika Trezora, predlažem da glasi: “u skladu sa ovim zakonom, radom Trezora rukovodi upravnik Trezora i dva zamjenika”. Ovdje se kaže, u skladu sa ovim zakonom, radom Trezora rukovodi upravnik Trezora. Upravnik Trezora ima dva zamjenika upravnika. To nije isto. Nije isto ako se kaže da rukovodi upravnik i dva zamjenika, i ako se kaže da upravnik ima dva zamjenika.

Pod 2. Upravnik Trezora i dva zamjenika imenuje Savjet ministara BiH na period od četiri godine. Oni se na svojim funkcijama rotiraju svakih 8 mjeseci i ne smiju biti iz reda istog konstitutivnog naroda. Predlažem da se rečenica nastavi: “a za svoj rad odgovorni su Savjetu ministara BiH. Trezor sve odluke donosi konsenzusom”. I na kraju, prelazne odredbe, mislim da prelazni period traje dok se jedinstveni računi ne uspostave, ne postanu potpuno operativni i mislim da je ovaj rok od 31.3.2000. godine već prevaziđen i da može ići na rok 30.6. i ono što je posebno bitno za Trezor jeste lokacija Trezora. Postoje tri mogućnosti. Pošto se spajaju komponenta spoljnog duga i Budžeta, da bude u jednom od dva ministarstva, spoljne trgovine ili Ministarstva civilnih poslova, ili da bude izdvojen kao posebna institucija ili kao ... ministarstvo finansija. Razne su političke gimnastike. Ostaje na parlamentu da se izjasni, a sve će se ovo uobličiti u amandmane i prihvatit ću, naravno, da se izjašnjavamo o Zakonu, ako se kaže da postoji potreba, a ne postoji ustavni osnov, a ne ako se zarad potrebe bude tražio ustavni osnov, u Ustavu u kojem to ne postoji. Hvala.

VITO RAKIĆ

Dame i gospodo poslanici, mi pred sobom imamo Nacrt zakona o Trezoru institucija BiH. Posmatrajući i čitajući sva ova rješenja koja su data ovdje, mislim da je to dobra osnova za donošenje konačnog Zakona o Trezoru. Krajnje je vrijeme da ono što smo radili prošle godine i što trebamo raditi ove godine kad smo usvajali Budžet institucija BiH i Zakon o Budžetu, da imamo jednu dokumentacionu osnovu i jedan sistem pripremanja Budžeta i stvaranja jednog okvira za donošenje Budžeta.

S druge strane, donošenjem ovog zakona, uspostavljaju se principi i procedure upravljanja приходима, a posebno rashodima zajedničkih institucija BiH. Uvodi se standardizacija i sve ono što je potrebno u stvaranju transparentnosti, ostvarivanja transparentnosti kod trošenja budžetskih sredstava i svega onog što je neophodno da normalno funkcionišu zajednički organi, odnosno, organi institucija BiH.

Raspravljati decidno o ustavnom osnovu i tražiti kroz Ustav BiH ustavni osnov, mislim da ćemo mi doći i kod niza drugih zakona koje treba donijeti, da prvo

utvrdimo potrebu da je potrebno donijeti takav zakon. Ja mislim da je ovdje sigurno potreba da se donese takav zakon. Nisam pravnik da bih mogao da definišem ustavni osnov, ali sigurno ovdje postoji posredan ustavni osnov. Je li, gdje god postoji budžet, budžetski prihodi, rashodi, mora da postoji i trezor. Prema tome, tražiti striktno ustavni osnov, van ovoga, mislim da je dovoljno da možemo konstatovati da postoji potreba na bazi ovoga i da ovaj materijal koji imamo, sigurno je dobra osnova, uz određene dorade, neke preciznosi u tehničkim detaljima i drugim detaljima, mislim da se može donijeti dobar zakon o Trezoru. Ja dajem podršku ovom nacrtu, Nacrtu zakona o Trezoru institucija BiH.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Dame i gospodo, ja mislim da je jako bitno da u Nacrtu zakona stoji lokacija Trezora. Lokacija gdje će biti lociran Trezor. Nije tačno da je ova oblast bila neuređena. Ima Zakon o spoljnjem dugu i Zakon o budžetu. Ja kažem da treba razdvojiti potrebu uspostave Trezora institucija BiH i ustavni osnov. Budemo li svaki put tako široko Ustav tumačili, neki zakonski projekti će nam stajati neminovno u grlu. Ja molim da se jednostavno izjasnimo o lokaciji. Je li lokacija Trezora u sklopu jednog ministarstva, drugog ministarstva ili je Trezor zasebna institucija u sklopu Vijeća ministara BiH. Ja ne znam ima li neko ko nam može odgovoriti, je li to dogovoreno ili nije, ali Parlament BiH mora biti upoznat sa nakanom daljnjeg rada o Trezoru, to je jako bitno da bismo se izjasnili da li ovo može biti solidan prijedlog ili ne. Ja mislim, ja vas moram još jednom uvjeriti, da imam sasvim drugu priču iz drugog ministarstva i da nisam vam uzaludno rekao da sam provjerio u protokolu kako je došao ustavni osnov. Sad smo došli u situaciju, imamo ili nemamo Vijeće ministara BiH, ali, evo, idu dalji zakonski projekti, pa ću vas ja upozoriti kad budete rekli da nema, ja ću reći da ima, ali to nije dobro.

BRANKO DOKIĆ

Gospodo poslanici, meni se čini da smo mi o ovom nacrtu dosta izdiskutovali i izrečeno je niz korisnih sugestija i dobro bi bilo, ovo je svakako Nacrt, da se on pusti dalje u proceduru, a da Komisija za finansije zaista sve ovo ozbiljno razmotri, iščisti i da nam izađe sa jasnim prijedlogom na sledećoj skupštini. Tu je i gospodin Špirić koji je zaista iznio niz sugestija koje ćemo prihvatiti, a i u Komisiji za finansije, prema tome, to je prilika onda da se dođe do jednog kvalitetnog prijedloga. Hvala.

MIRSAD KURTOVIĆ

Dame i gospodo, ja bih smao želio nekoliko pojašnjenja. Trezor institucija BiH je institucija koja će biti pri Vijeću ministara BiH, to se vidi i iz člana 1. Ovim zakonom se kao institucija BiH i kad je u pitanju odgovornost, direktno je odgovorna Vijeću ministara BiH, što je definisano u članu 15., mislim da je negdje. Odgovorni su za svoj rad Vijeću ministara BiH. Ovdje je i cilj bio da se posebna jedna institucija bavi ovom problematikom i da ta problematika bude što transparentnija. U Zakonu se ne pominje ni jedno ni drugo ni treće aktuelno ministarstvo, nego se pominje BiH i institucije BiH i Trezor kao institucija koja će biti posebna i odgovorna direktno Vijeću ministara BiH. To je i cilj. Ako bi trebalo nekim od članova to pojasniti, onda je sasvim moguće i to prihvatiti, ali namjera i cilj ovog zakona je da se to upravo dogodi.

MIRKO BANJAC

Da li se još neko javlja? Ne javlja niko. Gospodo, prije nego što pređemo na glasanje, želim vas obavijestiti da smo od Kancelarije visokog predstavnika dobili pismo gdje se naglašava da je Zakon o Trezoru institucija BiH od suštinske važnosti, da se u njegovom donošenju kasni, zatim da bi ovaj zakon trebalo razmatrati nezavisno od svih drugih nacrti, uključujući i Zakon o Savjetu ministara BiH. Zakon o Trezoru bi trebalo donijeti odmah. Zakon sadrži tehničke odredbe koje utvrđuju uslove za funkcionisanje Trezora. Ovaj zakon će biti u skladu sa svakom verzijom zakona o Savjetu ministara BiH koju na kraju parlament usvoji.

Konačno, pod uslovima koje je propisao MMF, zahtijeva se ukidanje Zavoda za platni promet do decembra 2000. godine. Trezor se mora uspostaviti sada, da bi se izbjegao ekonomski haos.

Zemlje donatori su spremne pružati svaku, tehničku, stručnu i finansijsku pomoć, ali najprije treba donijeti Zakon.

Ja želim da vas upoznam sa ovim dopisom, iz razloga da je ovo jedno važno područje koje treba urediti i nadam se da smo danas izdiskutovali i ja bih dao na kraju nekoliko tehničkih primjedbi na poboljšanje teksta, pa ću samo sad dati kao poslanik.

U članu 2., tačka 2. podtačka, umjesto riječi „koordinacija“, možda treba da stoji „saradnju“.

U članu 4., tačka 1. iza riječi, ne insistiram, ali mislim da bi to prikladnije bilo, kad je u pitanju ovo, naravno, uvažavam sve ovo što su gospoda govorila. U članu 4., tačka 1., iza riječi „poslovnoj banci“ dodati riječi “bankama u inostranstvu”, na ovakav način dovela bi se u korelaciju ova tačka sa tačkom 1. člana 5.

U članu 8., tačka 1., podtačka c. brisati tačku i dodati riječi “budžetima i fondovima entiteta”. Zakon je, inače, preopširan i mislim da je ovdje možda mogao biti skraćen, ako je to moguće i predlažem radnoj grupi da razmotri skraćivanje u nekim dijelovima, znači, sažimanje teksta i poboljšanje njegovog kvaliteta.

U članu 11., tačka 3., umjesto riječi podnosi, treba da stoji “prikuplja”, vjerovatno je to štamparska greška i mislim da to jednostavno treba staviti.

U članu 13., tačka 2., podtačka g. Iza riječi „statističkih zavoda“, brisati riječi “i”.

Evo, toliko od mene, naravno, uvažavam sve ovo što su ostali poslanici govorili.

Poštovana gospodo, mi ćemo sada preći na glasanje o sledećem zaključku. Znači, pitanje će glasiti: Ko je za to da ovaj nacrt ide u proceduru izrade prijedloga, te da se predlagaču dostavi stenogram o ovoj raspravi, kako bi mogao poboljšati tekst i napraviti kvalitetniji prijedlog. Jeste li me shvatili kako glasi zaključak? Ovdje imamo primjedbu, kaže uvažiti sugestije koje idu u pravcu poboljšanja teksta. Ja se nadam da je to sasvim razumljivo i za ovo što sam ja rekao. Ovo je Nacrt.

Koliko prisutnih ima? – 30. Ko je za ovaj zaključak koji sam predložio? - 24 za. Ko je protiv? Nema. Uzdržanih 6.

Glasamo po entitetima. Iz RS, ko je za? – 8

Iz Federacije BiH, ko je za? – 17

Konstatujem da je glasanju prisustvovalo 30 poslanika. Za je glasalo 24 – 6 uzdržanih, protiv nije bilo. Po entitetima, iz RS 8 za. 17 iz Federacije BiH za. Nacrt je usvojen i ide u izradu prijedloga. Hvala vam lijepa.

Zaključujem ovu tačku dnevnog reda. Prelazimo na 6. tačku dnevnog reda.

Ad.6. a) Davanje saglasnosti za ratifikaciju Sporazuma o Energetskoj povelji i Protokola Energetske povelje o energetskoj efikasnosti i odgovarajućim problemima okoline

Ima li predstavnika predlagača da kratko da obrazloženje, ako ima potrebe, naravno? Nema. Koliko je prisutnih? – 30.

Ko je za? – 27

Protiv? – nema

3 uzdržana

Mislim da nema potrebe glasati po entitetima, već se vidi iz strukture. Od 30 prisutnih, 27 glasova za, 3 uzdržana, data je saglasnost za ratifikaciju ovog sporazuma.

b) Trebamo da damo saglasnost za ratifikaciju Sporazuma o Amandmanu broj 1. zaključenom između BiH i Evropske banke za rekonstrukciju i razvoj

Ima li potrebe za obrazloženjem? Nema. Prisutnih 30.

Ko je za? – 30, jednoglasno.

Konstatujem da je data saglasnost i za ratifikaciju ovog sporazuma. Hvala vam lijepo.

Imamo jedan prijedlog zamjenika predsjedavajućeg Skopljaka, da se u dnevni red uvrsti jedna tačka, za što postoji poslovnička mogućnost. Izvolite.

PERO SKOPLJAK

Gospodin ministar vanjskih poslova, Jadranko Prlić, koji je bio ovdje nazočan, eksplicitno je zamolio da se tačka 6., predviđena tačka 6. sa 18. sjednice, koju, evo, nažalost nećemo stići danas obrađivati, pod hitno stavi na dnevni red, a ona glasi Izjava Parlamentarne skupštine BiH i Predsjedništva BiH, o preuzimanju obveza pri pristupanju BiH u članstvo Vijeća Evrope, itd. Pa zbog urgentnosti, on je već odletio, ne znam gdje, u Ženevu, evo, u Strazburg, on nije mogao čekati i zamolio je mene, a mi imamo konsenzus ovog puta, da znate i to, na Kolegiju, da ovu tačku iznimno

stavimo na dnevni red, zbog zaista nužnosti da izglasamo, jer imaju ljudi svoje obveze u koje ja vjerujem, i hoću ovdje se založiti da ova točka bude na dnevnom redu sad izglasana, odnosno da je usvojimo, odnosno, smatram da ovo zaista svima nama od koristi kao i državi u kojoj živimo.

MIRKO BANJAC

Hvala lijepa. Gospodo, postoji poslovnička mogućnost za ovakav pristup. U toku sjednice može se predložiti. Mi ćemo glasati o tome. Neće ništa proći da vi ne glasate.

MEDIHA FILIPOVIĆ

Kao član Delegacije, gostujuće Delegacije Parlamenta BiH pri Savjetu Evrope, od sveg srca podržavam prijedlog ministra Prlića i molim kolege da prihvate ovo na dnevni red, jer je sutra zadnji dan kada ovaj dopis, potpisan, mora biti u Strazburu, a naredne nedjelje će biti održan Komitet za politička pitanja na kome će biti imenovan novi izvještač za BiH i poštivanje ovog tajminga bi bilo izuzetno važno za nas. Ponovo molim kolege da ovo stave na dnevni red, jer je zaista jako važno da podržimo prijedlog ministra Prlića.

MIRKO BANJAC

Hvala lijepa.

HUSEIN ŽIVALJ

Zaista, mi smo se u Ministarstvu inostranih poslova dogovorili da ćemo ovdje pred parlament, evo, uz pomoć gospodina Skopljaka, mi smo to učinili, staviti da ovaj parlament, Predsjedništvo BiH i Parlament BiH, preuzmu obavezu potpisivanja, ratificiranja i implementiranja dokumenata Vijeća Evrope. Ovdje ima spis na engleskom i na našem jeziku preveden. Tu se radi o jednoj uobičajenoj, normalnoj proceduri, mi jesmo u cajtnotu i ja apeliram na vas da ovaj izvještaj, ovakav kako ga je prezentirao gospodin Skopljak, usvojite. Ako treba, mi možemo elaborirati i detalje, ali ovo je sasvim normalna stvar, s obzirom da se Parlament BiH već davno izjasnio konsenzusom o prijemu u Vijeće Evrope, a ovo je jedan od neophodnih koraka. Hvala.

BRANKO DOKIĆ

Dame i gospodo, ja bih vas podsjetio da se u ovom papiru radi o onim uslovima koje je Komisija za politička prava, ljudska prava, kako se već zove tačno, postavila za prijem BiH u Savjet Evrope. Mislim da smo mi poslije toga imali sa njima ovdje jednu sjednicu, zajedničku sjednicu, ovo je napravljeno prije toga. Ovdje u ovom tekstu stoji, a nema razloga da sumnjamo, da su entitetske vlade prihvatile ove uslove. Svi smo se zaista uvijek deklarativno izjašnjavali da smo za to da postanemo punopravni članovi Savjeta Evrope i zaista ne vidim razloga zbog čega,

ako je uslov da ovo danas bude prihvaćeno, ne bismo ovo čak po kratkom postupku prihvatili.

Još jednom ponavljam, ovdje je navedeno samo ono što je u Parizu definisano kao uslovi za prijem u stalno članstvo Evrope, a što smo mi već u diskusiji sa gospodom iz Savjeta Evrope prihvatili. Hvala lijepa.

MIRKO BANJAC

Da li se još neko javlja za diskusiju?

RASIM KADIĆ

Prvo bih želio da kažem da smo mi danas na Ustavnoj komisiji imali ovu izjavu i da smo je jednoglasno, svih osam, svih devet članova Ustavne komisije podržali. Formalno-pravno, mislim da je važnije, gospodine predsjedavajući, umjesto naših izlazaka da kažemo da ovo podržavamo, da Vi nakon ovakvih izlazaka stavite na glasanje da li će ova tačka dnevnog reda ući u dnevni red, jer čini mi se da se ne iscrpimo u diskusijama prije nego što je ova tačka uopšte došla na dnevni red. Zato smatram da bi to možda bilo prethodno pitanje, a onda eventualno diskusije u vezi sa samim tekstom.

MIRKO BANJAC

Da li će gospodin Lagumdžija sada govoriti ili poslije? Sada.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Nekom je ostalo izvješće o dosadašnjim aktivnostima implementacije Pakta stabilnosti, točka 5.

Zahvaljujem se kolegi Živalju. Naime, ova tačka koju je sada gospodin Skopljak s pravom tražio da se stavi na dnevni red, je trebala da bude 6. tačka naredne sjednice, nakon Informacije Predsjedništva BiH o realizaciji obaveza u vezi sa Paktom stabilnosti. Da ne bi bilo nikakvih nesporazuma, nama je sasvim jasno da gospodin Skopljak, kao i bilo ko, ima poslovničko pravo da u toku sjednice zatraži izmjenu dnevnog reda i da traži da se o tome ovaj dom izjasni i mi ćemo to učiniti, ne spori to niko.

Također, smatram da izjava Parlamentarne skupštine BiH, Predsjedništva BiH o preuzimanju obaveza pri pristupanju BiH u članstvo Vijeća Evrope je nešto što ni za kog od nas, samo po sebi, neće biti sporno. Naprotiv, moram priznati da Klub poslanika SDP-a sa nestrpljenjem očekuje da se ovakva izjava jednoglasno usvoji u Parlamentu, jer će to biti razlog više da, ono o čemu mi govorimo već duže vremena, da uskladimo naša normativna akta, prije svega Ustav BiH, pa tako i Izborni zakon i svu drugu zakonsku regulativu, time će dobiti još jednu potporu ta naša nastojanja da što prije pristupimo usklađivanju tih akata sa ovim što ćemo ovdje jednoglasno usvojiti preko reda, zato što Vijeće Evrope to od nas traži, mi to podržavamo.

Međutim, želim da izrazim svoje nezadovoljstvo, kao poslanik, zastupnik, zovite to kako god hoćete, gospodine Skopljak, što ovo nije urađeno još jutros. Gospodin ministar je ovdje bio, ne želim sada da ružim ministra, uslovno rečeno, jer čovjeka nema ovdje i nije u redu, ovdje su njegova dva zamjenika i poslanik Silajdžić kaže, čovjek više nije ministar, što ja ne bih želio da komentiram sada. Ovdje imamo dva čovjeka koji se predstavljaju kao zamjenici ministra i mi ih još uvijek tako tretiramo, i ministra tako tretiramo i ne bih želio sada da govorim toliko, kritike da upućujem više gospodinu ministru. Smatram, gospodine Skopljak, da bi ova izjava trebala da se nađe pred nama i ja bih Vas, također, zamolio i smatram, i mi smo kao poslanici SDP-a spremni do kada treba doći, kada treba, kad se god želi da se razgovara o Informaciji Predsjedništva BiH o realizaciji obaveza u vezi sa Paktom stabilnosti, zato što smatram da takva informacija je neuporedivo važnija nego sve ono o čemu smo do sada razgovarali. To smatram iz jednog jednostavnog razloga što u papiru koji je pred nama, između ostalog, piše ovo što smo dobili kao pripremu za tu tačku, da uskoro dolazi jedna konferencija u Briselu, mjesec dana od danas, na kojoj će se prikupljati za projekte BiH, kako ovdje piše, kako se očekuje, prikupit će se 402 miliona eura.

Takođe, možemo da vidimo, u istim ovim papirima koje smo dobili, da će na toj konferenciji, da se otprilike najavi prikupljanje, ni manje ni više nego 20 milijardi, ponavljam, 20 milijardi eura. 20, to piše ovdje. Dvije treba inicijalno da stavi Evropska komisija i Svjetska banka, ne znam ko je već rekao, to takođe piše dvije milijarde, da će biti inicijalni žeton, ali se očekuje 20 milijardi, a ovdje slavodobitno nam se u informaciji kaže da ćemo mi dobiti 402 miliona, što ne predstavlja ni manje ni više nego 50. dio te sume koja se ovdje najavljuje, pedeseti dio, a mi smo jedan od glavnih pacijenata Pakta stabilnosti. Molim vas, ja na vas ništa drugo ne apelujem, ni na šta drugo, nego da stvarna pitanja počnemo što prije, po... ja postavljam pitanje. Zašto danas nemamo na dnevnom redu o tome raspravu. Ovdje u papirima piše, gospodo, cijenjene kolege i dame i gospodo, piše, između ostalog, da za obrazovanje, da za medije, ovdje sjede, ima ljudi koji rade u medijima ili su radili u medijima. Ovdje se vidi da za medije u silnim projektima ništa se nije dobilo niti tražilo za BiH, kroz Pakt stabilnosti, a dok smo mi ovdje sjedili, Nezavisnoj televiziji 99 koja je prenosila ovo, trebala da prenosi ovo, u dva sata je ukinuta struja, u pola dva. Ne da nismo pare potražili, nego se ukida struja onome ko prenosi ovo, prije nego počne da prenosi ovo što mi sad ovdje pričamo. Možda bi bolje bilo da nisu ni prenosili.

Ja predlažem, kolega Skopljak, da iskažemo, ja ne tražim da se o tome izjašnjavamo. Ja lično, i u ime Kluba poslanika, izražavam nezadovoljstvo što gospodin ministar nije ovo tražio ranije da se izjasnimo o ovome, odmah jutros, prvo. Što nije tražio da se izjasnimo. Izražavam svoje nezadovoljstvo i apelujem na vas da nađemo načina, ne da ovo nađe se na dnevnom redu, nego da se makar otvori danas da nam neko da uvodne napomene o Informaciji koja je pred nama da bismo im mogli postaviti par pitanja, ne bi li za koji dan organizovali raspravu na temu šta da radimo s tim, pa da 29. u Briselu bude nešto drugačije, da na ovom papiru koji će biti na Paktu stabilnosti koji će biti u Solunu u maju mjesecu, 12. maja, što piše ovdje kako da se tu pripremimo, itd. i da ne otvaram priču o toj temi. Pretpostavljam, ovo što sad govorim je važno za sve nas, bez obzira šta mislimo o nazivu entiteta na koricama nekim, oko ovoga se slažemo da ovo treba staviti na dnevni red.

Ja bih Vas zamolio, gospodine Banjac, da u tom svjetlu pokušamo izaći iz ove današnje, s ove današnje sjednice, makar otvaranjem pitanja. Što se mene tiče, možete, ako hoćete, ja kandidujem da Informaciju Predsjedništva BiH o realizaciji obaveza u vezi sa Paktom stabilnosti stavimo danas, takođe, u dnevni red, poslije ove informacije. Evo, izvolite, dodajmo informaciju koju je ministar Prlić tražio, dodajmo i ovo pa saslušajmo nekoga, pa ako ništa, neka nam neko kaže, nije nam mislio ništa pričati, pa i to smo dovoljno uradili i da nastavimo.

MIRKO BANJAC

Kolega Skopljak ima odgovor.

PERO SKOPLJAK

Kolega Lagumdžija, apsolutno se slažemo u diskusijama i mislim da ovdje nema ništa što bi bilo zakulisano ili bilo što nejasno. U stvari, kad se dogovaramo, onda imamo čistu situaciju. Šta se dogodilo? Gospodin Jadranko Prlić je zamolio, budući da smo mi mislili danas početi sa 18. sjednicom, to smo imali realne pokazatelje da ćemo ići sa tom sjednicom, nažalost, radili smo ovako kako smo radili. Ja sam obećao gospodinu Jadranku Prliću, budući da sam ja trebao preuzeti vođenje te sjednice, da ću na prvu točku, uz vašu saglasnost jasno, ponuditi upravo ovu informaciju i zbog toga, jednostavno, nikakav drugi razlog ne postoji i jednostavno ovo je obrazloženje. No, kad nismo stigli do te 18.sjednice, onda smatram da je sasvim jasno i logično da to uradimo sada. Nažalost, ja nisam znao da gospodin Jadranko Prlić mora letjeti.

MIRKO BANJAC

Ko je za to da se Izjava Parlamentarne skupštine BiH i Predsjedništva BiH, o preuzimanju obaveza pri pristupanju BiH u članstvo Savjeta Evrope, materijal koji ste dobili pod brojem 10712-02-BE-1402-P/00 od 14.02.2000.godine, uvrsti u dnevni red ove sjednice kao sedma tačka?

Koliko je prisutnih bilo? – 30

Koliko je glasalo za? – 25

Ko je protiv?

Uzdržanih 5

Konstatujem da je ova tačka uvrštena u dnevni red, jer nema potrebe entitetski, to se vidi. Otvaram raspravu po ovoj tački dnevnog reda.

Vi hoćete da glasamo.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

/Govori sa mjesta i ne čuje se izlaganje/

MIRKO BANJAC

Ja imam u ime Kolegijuma. Gospodine Lagumdžija, Kolegijum predlaže da ova tačka, Informacija Predsjedništva BiH o realizaciji obaveza ide kao prva tačka sljedeće, 18. Sjednice, i to sigurno, obzirom da znamo da je nećemo završiti večeras. Odustajete li? Saglasan. Sa žalošću saglasan. Evo, ima prijedlog, ako ste žalosni da je ostavite. Otvaram raspravu po 7.tački dnevnog reda, a to je

Ad.7. Izjava Parlamentarne skupštine BiH i Predsjedništva BiH o preuzimanju obaveza pri pristupanju BiH u članstvo Savjeta Evrope

Da li se neko javlja za diskusiju? Nema. Koliko ima prisutnih? – 30

Ko je za to da usvojimo ovu Izjavu? – 23

Ko je protiv? – 3

Uzdržanih 4

Po entitetima nema potrebe glasati, kako ja vidim strukturu glasanja.

Ima li neko primjedbu na glasanje? Nema.

Konstatujem da je ova Izjava prihvaćena.

MEDIHA FILIPOVIĆ

Pošto je ova tačka prihvaćena od strane Parlamenta BiH, molim vas da urgirate da bude i potpisana, i na vrijeme poslana u Strazbur. Pet ljudi mora potpisati ovo. Predsjedništvo BiH, i Vi, gospodine Banjac, i gospodin Žigić i molim da se to do sutra potpiše i pošalje u Strazbur, ne samo da prihvatimo, nego da se i potpiše i pošalje u Strazbur.

MIRKO BANJAC

To se podrazumijeva i prihvata se. Prelazimo na 8. tačku dnevnog reda.

Ad.8. Odgovori na poslanička pitanja i pitanja poslanika

Mi smo, gospodo, dobili samo odgovor na poslaničko pitanje koje je postavila poslanik, gospođa Perkanović. Vi ste taj odgovor dobili. Nema potrebe čitati. Gospođa Perkanović da li je zadovoljna odgovorom?

MARA PERKANOVIĆ

Djelimično sam zadovoljna sa odgovorom, iz razloga što je odgovor glasio da kamate na deviznu štednju se odnose na prenos na privatizaciju. Moje pitanje se više odnosilo na upisivanje kamata na staru deviznu štednju onih ljudi koji nisu izrazili želju da se to prenese na privatizacioni list. Znači, šta je sa onim ljudima koji ne žele da se njihova devizna štednja prenese na privatizaciju.

MIRKO BANJAC

Vi ste dobili i specifikaciju svih postavljenih pitanja poslanika i kad su upućena jer ste to tražili. To imate kod sebe. Evo, ima li pitanja? Poslanik Skopljak.

PERO SKOPLJAK

Ja nemam posebno pitanje, nego imam jednu informaciju ovom visokom domu, a to je pitanje jedne televizijske emisije, ili jednog filma koji se zove "Ratnici", koji je prikazan na Televiziji BiH u dva dijela. U prvom dijelu, ja ću biti jako suhoparan, ne želeći zaista ništa kritizirati, nego tražiti izlaze za BiH, odnosno za nas sve ovdje. BiH, da još jednom ponovim, je i moja država, gospodo, smatram onoliko jednako, gospodo, koliko je i za Bošnjaka i za svakog Srbina i, ne znam, kako god vi hoćete, i za Ciganina i da ne nabrajam ostale manjine da ih ne uvrijedim. U toj emisiji, u tom filmu, ne znam kako bih ga nazvao, ja sam ga sagledao do kraja. U prvom dijelu, film se odnosi na boravak britanskog bataljuna u Vitezu. Zato što situaciju jako dobro znam, osjetio sam je na leđima i u Hagu i u Vitezu i ne znam ni ja gdje još sve ne, i reći ću vam jedino na Božijem sudu, gdje očekujem zaista konačnu rehabilitaciju svega toga i za ono što sam '73. radio i sad, no najmanje je bitno ovo što se mene osobno tiče. U prvom dijelu, u pretprošlu nedjelju, vojska srpska, bila je prikazana tako grozno da sam se ja zgražao kao Hrvat. Ja bih volio da konačno počnemo razgovarati, mi Hrvati, o onim lošim stvarima koje mi činimo drugom narodu, a Srbi o svojim ljudima koji čine, eventualno ekstremisti, nekom drugom, trećem narodu, a Bošnjaci i ostali, kako hoćete da vas nazovem, odnosno kako jeste, nemojte, molim vas, shvatiti da ikoga ja hoću ovdje uvrijediti, da oni govore o onim lošim stvarima koje se događaju unutar njihovog korpusa. Onda će BiH biti uvjerljivija država nego što je sad. Kažem vam, u prvom prvom dijelu je grozno prikazana srpska vojska i ja sam mislio da je neko prosvjedovao, jer su najavili sutradan nastavak odmah tog filma, no mislio sam da je neko reagirao i da je taj film prekinut i taj film bude u nedjelju prikazan nakon 7 dana i onda sam se ja zgrozio isto tako, gdje su i Hrvati, i kao narod i kao vojska i kao HVO, prikazani još groznijima. Ja sam se zgrozio. Ono, po meni, ne slični na crtani film. Snimaju se bolnice na jednoj strani, snimaju se zlodjela na jednoj strani, a druge strane uopće nema. Snimaju se tragedije. Snimaju se Ahmići koji su tragedija. Ja vam, kao Hrvat, kažem da su Ahmići tragedija. Za tu tragediju neko mora odgovarati i odgovarat će. Ali, gospodo, Ahmića se još stotine i stotine dogodilo i njih nigdje nema, ali gospoda su odradila. Odradila su i ja kažem, očekujem da i taj britanski bataljon za kojega mi dobro znamo šta je i kako je radio na području Viteza barem. Ja govorim samo ono što sam ja osobno vidio i što sam ja osobno doživio i tako ovdje iznosim. Zalažem se, gospodo, da mi napravimo jedno opće pomirenje. Ako budemo sve tražili ko je šta radio i kako je radio, zaista deblji kraj ćemo izvući svi mi.

Ja se osobno zaista zalažem za jedno sveopće pomirenje i da u ovakvim filmovima, ako BiH, odnosno Televizija BiH treba biti moja televizija, ja je nimalo nisam doživio u nedjelju popodne, baš u špic terminu, poslije Dnevnika jasno, nimalo je ja nisam doživio kao svoju, nego kao totalnog protivnika i mene i moga naroda. Da vam ne govorim koliko je objekcija došlo, koliko me ljudi hvatalo za ramena i koliko je ljudi prosvjedovalo protiv onakvog filma.

Ja bih volio da oni dobronamjerni ljudi, još jednom ja podvlačim, da ovo govorim jako dobronamjerno, zbog izgradnje povjerenja, zbog izgradnje te države BiH, da se o tome izjasne ljudi koji su iz bošnjačkog korpusa gledali onaj film. Je li ono korektno onako? Zar se nije onako, ona bolnica, ono razapinjanje ljudi i ne znam ni ja šta. Ja sam bio u Vitezu. Ja sam bio u podrumu i bio sam granatiran i ranjavan, ne znam od koga, a te strane uopće, nažalost, nema. Zar se onakva nije reportaža mogla napraviti i u bolnici u Biloj, u onoj crkvi koju sam ja gradio tada. Nikad nisam znao da će služiti za bolnicu, itd.

Ja vas molim da u duhu pomirenja, da u duhu poravnanja onih zlodjela koja su činjena, nažalost, na sve tri strane, da jednom krenemo pozitivno u izgradnju BiH. Ovaj film nije doprinio nimalo ni povjerenju ni gašenju mržnje koja postoji među narodima. Ali nije doprinio nimalo ni ugledu Britbata i njegovog gospodina Boba Stjuarta, za kojega mi znamo šta je sve radio i šta je radio u Vitezu. Valjda će to biti bar pred Božijim sudom sankcionirano i ja ovog puta, budući da ne vjerujem više, sve sam sudove prošao koji se mogu proći, ja više ne vjerujem nijednom ljudskom sudu. Ja očekujem Božiji sud u koji vi, normalno, ne morate vjerovati.

Ja vas molim, ovo samo zbog informacije i u duhu, još jednom kažem, pomirenja i izgradnje BiH i moje države. Ovo se ja ne šalim.

ANA HAVEL

Poštovani zastupnici, mi smo u materijalu kojeg smo dobili ranije za ovu sjednicu od MIP-a, dobili smo taj materijal krajem siječnja, primili tabelarni pregled kadrovske popunjenosti DKP-a BiH, u veleposlanstvima, u konzulatima, te misijama pri međunarodnim organizacijama. Iz pregleda se vidi ono, otprilike, što smo znali ili što smo pretpostavljali. Naime, veliki broj djelatnika radi po ugovoru o djelu, čak i bez odluke MIP-a. Jedan broj djelatnika ima neadekvatna rješenja ili radi uopće bez rješenja. Ima dosta nepopunjenih mjesta. Posebno nacionalna struktura uposlenih u DKP-u, najblaže rečeno je neprimjerena, skoro da bih rekla porazna.

Ja sam se potrudila pa sam napravila jedan mali izvod iz ovih podataka. Pretpostavljam da ste svi vi pogledali ove materijale i ja bih samo nešto iznijela, radi ilustracije. 189 Bošnjaka, 36 Hrvata, zamislite, 16 Srba i čak 37 stranaca. Ako tome dodamo da je skoro, ne skoro nego apsolutno jednonacionalan sastav bošnjački u Londonu, u Štokholmu, u Ankari, u Istanbulu, Kopenhagenu, Ženevi, Strazburu, pa čak i u Vašingtonu, gdje imamo jednog iz reda ostalih, a o arapskim zemljama da i ne govorim, sve je jasno.

MIP uz ovaj prikaz kadrovske popunjenosti nije dao nikakav osvrt, niti bilo kakvo objašnjenje zašto je tako kako jeste, niti šta je poduzeo, ili šta će poduzeti i kada, da se promijeni ova očita i izuzetno nezadovoljavajuća kadrovska struktura i uopće situacija u DKP-ima. Zato postavljam pitanje, to pitanje postavljam MIP-u, s tim da ovo dopunim i podacima o strukturi uposlenih ovdje i ja bih zamolila da to bude u nekom primjerenom roku. Mislim da bi 15 dana bio zaista krajnji rok.

MIRKO BANJAC

Evo ima odgovor, evo, zamjenik ministra.

HUSEIN ŽIVALJ

Hvala, gospodine predsjedavajući, dame i gospodo, ovi podaci koji su izneseni od gospođe Havel uopće ne odgovaraju pravom stanju u DKP mreži. Mi u DKP mreži, istina je, u ovom trenutku, po rješenju, imamo najviše zaposlenih Bošnjaka. Mreža se popunjava, ono kako je dogovoreno u Ministarstvu inostranih poslova, sa predstavnicima druga dva konstitutivna naroda, to je proces koji traje i nije završen, kao što nije ni bila završena donedavno uspostava DKP mreže BiH. Nedavno je

konačno na Predsjedništvu BiH dogovoreno da BiH ima 37 ambasada, 8 generalnih konzulata, 3 konzulata i da imamo pet misija, to je tek dogovoreno. Tek nedavno su otišli naši, jedna tura ambasadora u SAD gdje će konačno nakon jednog kursa od tri sedmice biti spremni da zauzmu svoja ambadorska mjesta.

Što se tiče ugovora o djelu, mi smo pribjegli tome da jedan veliki broj ljudi radi po ugovoru o djelu do momenta dok ne završimo proces dogovaranja, kako i na koji način uspostaviti DKP mrežu. Ti ljudi, privremeno, to su sve rješenja koja ne obavezuju ni Ministarstvo inostranih poslova, niti bilo koju drugu instituciju u BiH, obavljaju određene zadatke, radi potreba naših građana, prije svega, konzularno-pravne zaštite. Ti ljudi nisu radnici Ministarstva inostranih poslova, i ako baratate sa tim ljudima, to nisu ljudi koji rade u Ministarstvu inostranih poslova.

Što se tiče jednog broja zemalja kao što su, recimo, Indija, Japan ili Indonezija, koji su uzeti da rade po ugovoru o djelu, to su ljudi, nisu to stranci. To su iz država domaćina, što je normalna praksa u zemljama, gdje je vrlo skupa DKP mreža, odnosno destinacija. Prema tome, u jednu Indiju poslati pet ljudi iz BiH, a ne iskoristiti jeftinu radnu snagu, da ovdje kažem, koja je tamo prisutna, bilo bi nosilac prvog reda, s obzirom na ekonomsku situaciju u kojoj se nalazi BiH.

Što se tiče Ministarstva inostranih poslova, mi ćemo ovo sve u pisanoj formi vama dostaviti. U BiH je dogovoreno, po prvoj varijanti, da u *headqaurteru* u Sarajevu imamo 148 zaposlenih, izbalansirano na način kako smo se dogovorili. Usput da kažem da sam se ja jedini borio u tom ministarstvu da imamo jednu kvotu i za ostale. Nikad to nije prošlo i imamo samo raspodjelu, balans, Bošnjaci, Hrvati i Srbi, što nam, nažalost, ne služi na čast, s obzirom na ovu maloprije donesenu odluku o izjavi za prihvatanje svega onoga što smo se dogovorili u vezi Vijeća Evrope, jer na ovaj način nisu zaštićene manjine kad je u pitanju MIP, da mogu zauzeti radno mjesto. *Headqaurter* je potpuno izbalansiran, a Vijeće ministara BiH je prije dva mjeseca donijelo odluku o proširenju broja uposlenih u Ministarstvu inostranih poslova za 27 novih zaposlenih ili uposlenih. Prema tome, *headqaurter* je potpuno izbalansiran. Stvar je potpuno završena. Jedino što predstoji je moguća reorganizacija, odnosno uspostava jednog ureda ili sektora za evropske integracije, što će nam jako biti potrebno i za *Stability pact*. Ovo je sad ad hoc odgovor, da ne ostanete bez odgovora, inače, dobit ćete u pisanoj formi.

ANA HAVEL

Ja se zahvaljujem gospodinu Kurtoviću, i zaista mi je drago što sam ovo čula i nadam se da ćemo svi dobiti i pisano. Izvinjavam se, Živalj. Ja sam samo prigovorila zašto nismo i ranije dobili to. Mi smo dobili taj materijal, a prigovor je moj ovdje da podaci koje sam ja iznijela nisu točni. Ti podaci su točni, jer ove podatke smo mi dobili, evo ih, ja imam ovdje. Ako hoćete, ja ću vam svima prezentirati i ja sam možda pogriješila u jednom ili dva broja, ali one brojeve koje sam ja izbacila, oni stoje i nisam ih ja izmislila, nego ste Vi ovo nama poslali, a ovo su svi zastupnici dobili, prema tome, ovdje su podaci koje ja nisam izmislila i koje ja nisam tražila da kažem i to. Ovo je, ja mislim na prijedlog, čini mi se SDP-a, tražen ovaj podatak, i ja im, zaista, zahvaljujem, bilo ko da je tražio, ja ne znam sad u ovom trenutku da je, ali podaci su točni i ja sam govorila o točnim podacima.

BRANKO DOKIĆ

Ja se gospođi Ani Havel, zaista, zahvaljujem što se potrudila da pokuša i neprozvana da odgovori na pitanja koja su postavljena na ovoj skupštini, iza ove govornice, a postavio sam ih ja, i to ne u ime svoje, nego u ime Komisije za međunarodne odnose i spoljnu politiku. Ta Komisija je tražila i iscrpnu informaciju od Ministarstva i to ne samo gole podatke, nego uslove, kriterijume, dostignuti nivo, probleme, itd. Mi smo odustali od daljih traženja, smatrajući ono do sada što je urađeno krajnjom neozbiljnošću i prema ovome ćemo se ravnati onda kad budemo govorili o novom sastavu Ministarskog savjeta BiH. Onda ćemo o ovim stvarima razgovarati. Nije u pitanju samo ovdje ministarstvo, nego u pitanju su mnogi drugi, koji se ne odgovorno odnose prema ovom pitanju.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Cijenjene kolege, dame i gospodo, ja ne znam da li se i gospodin Božanić slaže sa ovim što je rekao gospodin Živalj, ali Prlić posebno, ali ne mogu pitati gospodina Prlića, jer njega ovdje nema, pa bi to bilo ocijenjeno kao jedna cinična, nepotrebna provokacija. Međutim, šalu na stranu, gospodine Kadiću, ja niti pitam gospodina Prlića, niti mogu pitati gospodina Božanića, jer vjerovatno bi on da se ne slaže našao sam za shodno da kaže da se s tim ne slaže, nije bio prvi put da kad se ne slažu da ovdje o tome govori. Međutim, gospodine Živalj, sa ove govornice, odgovarajući na pitanja, ne želim uopšte, Vi ćete dati odgovor gospođi Havel koji će biti dostavljen i drugim poslanicima-zastupnicima. Ja sam zaista, na određen način, vrlo zadovoljan sa činjenicom da se makar neko u Ministarstvu spoljnih poslova, a to ste, po Vašem osnovnom priznanju bili Vi, zalagali da i ostali, kao nacionalna manjina, uslovno rečeno ovdje, odnosno, nekonstitutivan na bilo kom dijelu teritorije BiH, budu zastupljeni u Ministarstvu vanjskih poslova na mjestima koja tamo postoje, odnosno u DKP-u. Za mene je, zaista, i mislim da je i napor koji je činjen da neko od ambasadora, ne samo od portira i čuvara, bude zastupljen tu, mislim da je to nešto što bi, u svakom slučaju, dobilo podršku i drugih političkih snaga, ne bi ostao samo Vaš lični zahtjev.

Međutim, u isto vrijeme, za mene je poražavajuća izjava koju sam čuo, i ja u tom svjetlu postavljam poslaničko pitanje, ne tražim da mi odgovorite sad, a možete, ali sam siguran da nećete uspjeti da mi sve odgovorite, pa očekujem od vas u pismenoj formi.

Naime, sa ove govornice se sada čulo da je MIP, kako je rečeno, da su predstavnici naroda, mada su tamo ministar i dva zamjenika, što ne sporim da su oni tamo ušli u odgovarajućoj etničkoj kvoti, da su se dogovorili koliko će Bošnjaka, koliko će Srba, koliko Hrvata da bude u MIP-u, uključujući i DKP-e. Ne sporim ja da treba postojati nacionalna izbalansiranost, pa i u nekim situacijama, i paritet u mjeri u kojoj to Ustav predlaže, odnosno sugerije, odnosno traži. Međutim, poražavajuće je da se sa ove govornice čulo da je kompletno ministarstvo dogovoreno, svi uposleni, koliko će biti Bošnjaka, koliko Srba, koliko Hrvata. Nije poražavajuće, gospodine Živalj, što nema ostalih, koliko je poražavajuća činjenica da ste Vi nas ovdje obavijestili da, otkad se pokuca na vrata onog ministarstva, dok se dođe do gospodina ministra, zna se gdje sjedi Bošnjak, gdje Srbin, gdje Hrvat. Ja tražim da mi odgovorite, ko se to dogovorio? Hoću da znam kad ste se to dogovorili? Na kojem

zvaničnom ili nezvaničnom mjestu? Hoću da znam tačno šta ste se Vi, u stvari, dogovorili. Hoću, takođe, da znam kako ste sproveli vaš dogovor. Hoću da se odgovori koliko ste zadovoljni sa stepenom sprovedenog u odnosu na ono što ste dogovorili i, takođe, da bismo uštedili dalji trud, tražim da odgovorite ko će odgovarati za ovo sve zajedno. Kako za dogovoreno, tako za nesprovedeno, a Boga mi, i za sprovedeno. Da mi kažete kako to mislite mijenjati u skladu sa, prije 15 minuta, usvojenim pismom gospodinu Lordu da se neće ovdje diskriminirati ljudi ni po kakvoj osnovi. Hoću da mi odgovorite vrlo jasno i precizno. Kad ćete vi ovo promijeniti, ili ćemo prvo vas morati mijenjati, da bismo ovo mijenjali. Ne ulazeći u tačnost ovih navoda, ja moram da kažem, takođe, da ja očekujem u ovom odgovoru, da dobijem odgovor na pitanje, pošto sam i ja, kao i svi poslanici-zastupnici, dobio materijal o kojem gospođa Havel govori, iz kojeg se vrlo jasno vidi, nisam prebrojavao kao gospođa Havel, ali se vrlo jasno vidi da osnovni ton onog što je ona govorila je prisutan u Informaciji koju smo dobili. Ja sam, takođe, čuo da gospodin Živalj kojem, apsolutno, nemam razloga da ne vjerujem, naprotiv, vjerujem mu da to nije tačno. Tražim da se odgovori ko je ono poslao? Zašto je ono onako i kako to da se nama poslalo nešto što nije tačno? Ako je ono tačno da se onda odgovori kako to da je tačno? Gospodine Živalj, ja očekujem od Vašeg ministarstva, a da budem vrlo precizan, pošto ste Vi častan i ozbiljan čovjek, ja od Vas lično očekujem odgovor, jer ste Vi za ovom govornicom rekli, odnosno obavijestili nas da ste u ovoj zemlji izvršili podjelu Ministarstva od portira do ministra.

Želim, takođe, da izrazim svoje zgražanje i zgražanje partije koju predstavljam, ne da je to rečeno ovdje, nego da je to uopšte nekom palo na pamet, a kamo li da je uradio, a, nažalost, vi ste to uradili. Mislim da je licemjerno pisati Lordu pismo koje smo ovdje usvojili.

VITO RAKIĆ

Dame i gospodo, nisam imao namjeru da diskutujem, ali poslije ovakve diskusije gospodina Lagumdžije i onoga što je rekao pomoćnik ministra za vanjska pitanja, moram da kažem nekoliko stvari.

Mi smo od gospodina Lagumdžije čuli ovdje mnogo toga i mnogo postavljenih pitanja i teza i svega onoga što je bitno o onome o čemu smo mi danas raspravljali. Gospodin pomoćnik ministra, ja bih rekao, neodgovorno je rekao da u Ministarstvu inostranih poslova nema drugih izuzev Srba, Hrvata i Bošnjaka. Ja znam da čak ambasadora ima koji nisu ni Srbin ni Hrvat ni Bošnjak. Neću ovdje da licitiram imena, ali, izgleda, ako se dodijeli neka kvota RS-u, odmah se smatra da to mora biti Srbin. Ako se dodijeli kvota Federaciji BiH, odmah to mora biti Hrvat ili Bošnjak. Ko je od vas prebrajao sve te ljude, da se izjasne šta su. Ja mislim da niste sigurno, jer ako ne znate da i među ambasadorima ima i takvih koji nisu ni Srbin ni Hrvat ni Bošnjak, onda sigurno ne znate ni među zaposlenim.

HARIS SILAJDŽIĆ

Gospodo, kolegice i kolege poslanici, ja moram priznati da sam malo iznenađen, prije svega tonom, dobro, politizacija svega ovoga od Pakta stabilnosti pa dalje je predizborna, naravno, i to mogu da razumijem, a oni koji su bili prisutni kada smo formirali Ministarstvo vanjskih poslova, u zgradi u kojoj nije bilo dovoljno

stolica, ljudi su stajali, vrlo dobro znaju kako je to bilo. Ostali su Bošnjaci, uglavnom, zato što su ti Bošnjaci ostali, a što su drugi otišli. Oprostite, gospodine Lagumdžija, ja Vas nisam prekidao, Vi ste već dva puta jako diskutovali i budite dobri, sjedite gdje sjedite i nemojte me prekidati.

Oni su, Bošnjaka je više, prije svega zbog toga što su ostali. A ja Vama, gospođo Havel, mogu reći da je bilo ljudi hrvatske nacionalnosti koji su onog momenta kada su tražili od mene da budu primljeni na posao, recimo '93. godine, bili primljeni i sutradan otišli u Zagreb, znamo ih i Vi i ja. Ljudi nisu htjeli da ostanu, o tome se radi. Nisu željeli da ostanu. Ostavili su to Ministarstvo vanjskih poslova svi oni koji, jednostavno, nisu tada vjerovali u BiH. Situacija 1991. godine je bila takva da je 78% diplomatskog osoblja bilo srpske nacionalnosti, uključujući i BiH, oni su nas, uglavnom, ostavili. Ovdje nije bilo govora o jednoj stvari. Da vam pokažem kakva je situacija. Tri radnika MIP-a srpske nacionalnosti ne mogu nigdje, moraju izaći vani, zbog toga što nisu predloženi od ovih partija ovdje. Tražili smo od međunarodne zajednice da im pomogne, oni se osjećaju patriotima, Bosancima i Hercegovcima, to su ljudi koji su ostali cijelo vrijeme rata, radili za BiH i sad nemaju mjesta i da znate da su problem tri. Neću imenovati te ljude, međutim, to je bio problem. Tražili smo pomoć od međunarodne zajednice. Nismo je dobili. Dobili smo čak pismo da se, eto, mi moramo dogovarati. Ako se dogovaramo na ovaj način, onda će biti to što jeste.

Još da Vam kažem jednu stvar. Vaša stranka, gospođo Havel, je tražila smjenu tog ambasadora koji nije ni jedno, ni drugo, ni treće iz Vašingtona. Ja sam to morao usloviti mojom ostavkom da bi taj čovjek ostao u Vašingtonu. Vaša stranka je insistirala na tome da ode jedan sasvim drugi čovjek i govorili su da taj čovjek što je sada u Vašingtonu, sada je na drugom mjestu u toj ambasadi, gospodin Alkalaj, da on nikog ne predstavlja i da se mora vratiti u BiH. Ja sam rekao, ukoliko se on vrati, ja dajem ostavku istog trenutka, jer nisam vjerovao u ove podjele i Ministarstva na ovaj način, itd.

Prema tome, naravno da su ostali, uglavnom, Bošnjaci zato što su oni ostali, drugi su otišli, velikom većinom. Ima ljudi koji su ostali. Zbog toga je ostao problem. Nećemo valjda gledati na taj problem samo kroz MIP, jer sam danas rekao, ja sam za konzistentnost u tom paritetu, svugdje paritet i svugdje da vidimo gdje je ko, a ne samo u MIP-u. Gdje je se ko vratio? Koliko ljudi ima u zapadnom Mostaru, koji su se vratili? Neki dan sam bio sa građanima, sa udruženjem građana, koji su mi rekli da se niko nije vratio, čak ni oni koji su poslije Dejtona istjerani. Ne možemo govoriti u Ministarstvu vanjskih poslova, a ne govoriti o činjenici, o nezastupljenosti tih ljudi u svojim domovima i svojim kućama, a ne Ministarstvu vanjskih poslova. Moramo biti konzistentni u tim kriterijima.

MIRKO BANJAC

Molim Vas.

HARIS SILAJDŽIĆ

Izvinjavam se, niste druge prekidali, gospodine Banjac.

MIRKO BANAJC

Ali ste produžili.

HARIS SILAJDŽIĆ

Ako uzmete, zbrojite, trebamo kupiti mali kompjuter, to vam mogu ove naše neke kolege donijeti, da vidite koliko ko govori. Htio bih reći ovo. Povodom istupanja gospodina Skopljaka, jako mi je žao što se on tako loše osjećao kada je gledao taj film. Možete misliti kako su se osjećali ljudi kojima se to događalo, ako je film bilo teško gledati. UN, prema tome, nemojte govoriti svi su uradili, UN su napravile izvještaj o tome šta se dogodilo u Srebrenici, priznali velike greške, rekli da se radi...

MIRKO BANJAC

Molim Vas, ovo su pitanja poslanika.

HARIS SILAJDŽIĆ

Pa, pustite, molim Vas, pa ja sam maloprije slušao gospodina Skopljaka o filmu, razumijete. On nije postavio pitanje, nego pozvao na pomirenje. Ja kažem da tog pomirenja ne može biti, ako kažemo sve tri strane radile, nego samo istina o tome šta se dogodilo. Istina. Treba praviti i druge filmove, ali da kažemo sve tri strane su radile, nemojte, ipak, ovo nije ovdje obdanište, mi znamo vrlo dobro šta se događalo i znamo šta se gore događalo od toga nego što je na filmu. Istina o svima, da.

MIRKO BANJAC

Gospodin Lagumdžija, gospodin Dokić, evo, ima i ovdje, gospodo, gospoda su zamjenici ministara i ne mogu imati prioritet nad poslanicima. To ne mogu prihvatiti.

ANA HAVEL

Ja tako rijetko imam replike, ipak bi me trebali saslušati. Kao prvo, ovo što gospodin Silajdžić govori, moram mu reći ovo, da ja nisam postavila pitanje 1991. godine, i nisam raspravljala politički, niti sam ovdje postavila to pitanje da bih pravila sebi političku promenu. Gospodine Silajdžiću, ja Vam zaista moram reći, ovo je već četvrti put da Vi ovdje svoje političke stavove iznosite, ja to neću. Ja neću ni kritizirati, ni hvaliti svoju stranku. Ja ne kažem da stranka isto nije imala problema. Ja nisam tražila odgovore na ovakav način. Ja samo tražim, godinu i po dana, ovaj parlament, za godinu i po dana je rečeno da će se nešto uraditi, nije se ništa uradilo. Evo, ja kažem, ne trebate ići nazad u '91. godinu, ako ćemo otići tada, onda imamo svašta naći. Zašto se sad u zadnjoj godini nešto nije uradilo. Ja sam to pitanje postavila s tim da se nešto uradi, ne da sad dalje kritiziramo, nego da popravimo stanje. Nama je svima u interesu da ova BiH bude prava država. Hoćemo li mi u Vijeće Evrope ili nećemo? Ja zaista ne bih politički ovdje sad, ali ja moram reći još jednu stvar. Stalno se govori o Mostaru. Molim vas, ja ću vam iznijeti jedan podatak. U tom Mostaru je tisuću i po muslimana Bošnjaka primalo penziju cijelo vrijeme rata, u zapadnom Mostaru. U istočnom Mostaru ni danas više nema od 30 ili 50 Hrvata, provjerite taj podatak. O kojem povratku Vi govorite. Ja mislim da se svi trebaju

vratiti na svoja mjesta, ali to nije tema ovoga ovdje razgovora. Ja sam postavila pitanje i ja vas molim da mi na to pitanje date odgovor na narednoj sjednici, a da o tome sad više ne raspravljamo.

BRANKO DOKIĆ

Nije loše što su ministri hitri da izađu za govornicu, ali bojim se da su nespremni danas da govore za govornicom, jer da su spremni, oni bi podnijeli pismenu informaciju o svim ovim pitanjima, detaljno, onako kako je traženo i to ne jednom traženo, ali ja sam se javio iz nekog drugog razloga.

Vidite, problem je i nastao upravo zbog onoga o čemu je gospodin Silajdžić maloprije govorio, upravo zbog toga što su ostali oni koji su ostali, a ja želim da vas podsjetim da je jedan od zaključaka, nemojte me sad držati za riječ, ali mislim konferencije u Sintri da se do 1. jula 1997. Godine zamijeni sve ono što je simbolisalo RBiH, sa onim što predstavlja BiH sada, pa je to produženo zbog nemogućnosti realizacije do 31., čini mi se, avgusta i još jednom je produžavano do novembra, a od novembra 1997. godine do sada, svi znate koliko je vremena prošlo. Mi mijenjamo teze kod odbrane BiH i kod onoga za šta se mi zalažemo, ali svima nam je postalo jasno i providno za što se zalažemo. Kada nam je u interesu da se provedu neke odluke međunarodnih konferencija, onda smo glasni iza ove govornice i iza drugih govornica i ukazujemo na probleme koji se javljaju opravdano, a oni koji nam odgovaraju da ostaju, tu ćutimo. Ja opet ponavljam, problem je upravo u tome što su ostali oni koji su ostali i problem je u mnogim simbolima koji su ostali. Da je to provedeno, onda ova, makar, televizija koja je prikazala film o kojem je gospodin Skopljak govorio, a za koji ja ne znam, prema tome, ne mogu o filmu da govorim, ali da je ta odluka provedena, ta televizija ne bi mogla predstaviti taj film. Jer Televizija BiH je trebala, ovakva Televizija BiH ne bi mogla poslije '97. godine da nosi takav naziv.

PERO SKOPLJAK

Zaista neću nasjesti provokacijama, pokušat ću do kraja biti hladan. Gospodo, nažalost, ne mogu ovo govoriti bez osobnog primjera. Gospodine Silajdžiću, ja Vas kao čovjeka jako uvažavam i mislim da to pokazujem. Uvažavam i ono što Vi radite i kvalitetno radite, ali, molim Vas, molim Vas ja kao čovjek koji sam, Vi dobro znate, od mržnje optužen, od mržnje titoističko-komunističke partije suđen, kakav, kriv, nekriv, ne znam, pa do moje države Hrvatske, nakon potpunog krivog i bezdušnog, i svega ostalog, iz mržnje optuženog čovjeka u BiH, od moje hrvatske države uhićen i od velikog Haga pretresan do petnih žila i pušten. Ja Vas molim, gdje je moral ovog parlamenta, koji pledira Hagu, kad mene uhiti Hag, pledira se onda Hagu, iz mržnje se pledira Hagu. Kad me Hag pusti kao čovjeka koji nije to uradio što inkriminiraju neki, ne znam odakle sve ne, zaista neću to, onda ste Vi protiv odluke Haga. Ja pitam gdje je moral ovog parlamenta. Na to mi odgovorite, gospodine Silajdžiću. Ja mislim da Križanićevo selo, kao ni Markale, nisu uradili ni Hrvati ni Bošnjaci sami sebi. Ja Vas molim da razmislite o savjesti, ako je ko ovdje ima. Ja, nažalost, je imam i ona mi smeta da mnoge stvari prihvatim i da mnoge stvari koje se inkriminiraju prihvatim zdravo za gotovo. Ja još jednom nudim pomirenje, a to znači, po meni, nek odgovara svako ko je zlo uradio. Razlika između mene i Vas je u tomu što ja kažem u Ahmićima se dogodilo zlo, ali Vi nećete nikako preko ruku, preko usta da prihvatite

da se i u Križanićevom selu dogodilo zlo, i u Bužinim kućama, i u Uzdolu, itd. no da dalje ne propovijedam, ovo je, po meni, zaista, suviše. Ja još kažem, ja jesam, i nakon svega što se meni dogodilo, čovjek pomirenja, jesam čovjek koji ću ovdje iskreno i pošteno graditi BiH kao državu, to ćete se vi uvjeriti, ako Bog da, i na ovom parlamentu, dobronamjerni, a onim drugim neka je Bog na pomoći.

MIRKO BANJAC

Ja nemam, gospodo, pravo jednom uzeti riječ, a jednog pustiti. Pustio sam da ljudi kažu šta ih muči, a drago mi je da će javnost BiH čuti i da nema pomirenja i čega sve ne može biti u ovoj zemlji.

HUSEIN ŽIVALJ

Hvala, gospodine predsjedavajući, ja nisam htio u onom prvom odgovoru da idem u detalje i da elaboriram kroz kakve scile i haribde je prošla jedina institucija BiH, koja je do dana današnjeg, od 1992. godine, kada se zavijorila zastava BiH na Istriveru, pa do danas, kroz kakve scile i haribde je prošla da bismo došli u jednu poziciju u kojoj smo skoro u finišu završetka, transformacije te institucije, dakle, ponavljam transformacije, jer to je jedino Ministarstvo koje nije nastalo poslije Dejtona, nego je samo transformirano, to je jedna stvar.

Gospodine Lagumdžija, da Vi znate kroz kakvu sam ja torturu prošao u ovoj instituciji nastojeći da ostali uđu u kvotu ambasadora i zaposleni u Ministarstvu vanjsih poslova BiH, onda biste vjerovatno malo drugačije razgovarali i imali malo drugačiji ton za ovom govornicom. Ali u onom izvještaju koji će doći do svakog ovdje poslanika, Vi ćete vidjeti strukturu zaposlenih i '92. i '93. i '94. godine, pa do '99. i to po rješenju. Molim Vas, nemojte mi spominjati ugovore o djelu. To je nešto sasvim drugo. To je zaštita nas zbog ekonomskih problema, kako da funkcioniramo, ali da, ipak, prođemo 4-5, pa i više puta jeftinije. Prema tome, to je stvar s kojom će se svako rukovodstvo Ministarstva inostranih poslova suočiti. Nemojte mi to stavljati u spisak i ovdje govoriti za govornicom.

Ministarstvo vanjskih poslova BiH i ja osobno sam zatražio *legal opinion* ili pravno mišljenje OHR-a, kada je bila uspostava prve one kvote od 33 ambasade, odnosno 33 ambasadora u kome sam instituirao da mi odgovore na koji način da Ostali u BiH mogu da uđu kao najveći i najvisočiji rangirani predstavnici BiH, tj. da budu ambasadori BiH diljem svijeta.

Ja sam dobio mišljenje, koje ću vam, takođe, prezentirati i s obzirom da se gospodin Lagumdžija konsternirano ovdje izjasnio o podjeli Bošnjaka Srba i Hrvata, onda će biti vjerovatno konsterniran odgovorom OHR-a viz-a-vi Ostalih.

Ovo maloprije što je gospodin Silajdžić rekao, ja vodim donkihotovsku borbu u Ministarstvu inostranih poslova BiH za Srbe koji su, sticajem okolnosti, iz Sarajeva ili Federacije BiH, kao jednog od entiteta BiH. Ja imam pismen odgovor od međunarodnih predstavnika, kako i na koji način da se to razriješi, pa kad i to dobijete, gospodine Lagumdžija, onda ćete biti još više konsternirani.

Prema tome, ovdje je na sceni jedna realnost koja, po Dejtonskom ustavu, kaže da jedna trećina uposlenih u Ministarstvu inostranih poslova BiH treba da bude iz RS, a dvije trećine iz Federacije BiH, to je dejtonska formula i mi u tu formulu, naravno ako smo iskreni zagovornici multietničke BiH i BiH onakve za koju se zalažemo i borimo kad hoćemo u Vijeće Evrope, u tu strukturu, ja pokušavam da uđu i Ostali. Prema tome, zato postoje i pisani tragovi, postoje odgovori, postoji korespondencija između Ministarstva inostranih poslova, OHR-a i drugih međunarodnih institucija. Odgovor u pisanoj formi će doći, kad su u pitanju uposleni, ali napominjem u prisustvu Holburka i Gelbarta, ambasadora u Muzeju, prije dvije i po godine, raspodjela ona 33 mjesta je bila 13 – 11 – 9, to su aminovali oni koji su sponzorirali Dejtonski sporazum. Ja sam bio protiv takve odluke.

MIRKO BANJAC

Ja se nadam da ćemo dobiti to.

HUSEIN ŽIVALJ

Ipak su se čule neke riječi koje meni lično teško padaju, s obzirom da sam se zaista principijelno borio na način da slika BiH bude zaista odslikana i u najreprezentativnijem ministarstvu, a to je Ministarstvo inostranih poslova. Ponavljam još jedanput. Procedura u *headquarteru*, u sjedištu je završena. Ali, procedura nije završena do kraja u DKP mreži iz objektivnih razloga. Jedino što je završeno, to je dogovor koliko ćemo imati destinacija, to su 53 u ovom trenutku. Popuna te DKP mreže, izbalansirano da odgovori onoj slici kakva jeste BiH, i Bošnjaka i Srba i Hrvata, ali i Ostalih, nije završena. Prema tome, ja ovdje hoću da izjavim, ne stidim tog procesa koji sam ja vodio u Ministarstvu inostranih poslova, nije ništa zastrašujuće, ali treba biti realan i u ovoj našoj situaciji, kada se transformišemo u svakom pogledu i pokušavamo da napravimo institucije na nivou države BiH, u skladu sa željama svih, naravno, i sa konsenzusom, to je proces koji je vrlo mukotrpan, bolan, ali ja se nadam.

MIRKO BANAJC

Ja se izvinjavam, napišite to što govorite pa ćemo imati prilike.

HUSEIN ŽIVALJ

Ja ću tu završiti.

MIRKO BANJAC

Ne mogu prekinuti sjednicu, moramo pustiti ljude da kažu.

DRAGAN BOŽANIĆ

Gospodo predsjedavajući, poštovane kolege ovdje u parlamentu, ja vas molim da saslušate i drugu od tri strane koje postoje u MIP-u. Gospodine predsjedavajući, ja prvo Vama zamjeram zato što ste otvorili tačku dnevnog reda bez ministra inostranih poslova. Ovo je bilo poslaničko pitanje i na poslaničko pitanje imate pravo da dobijete

odgovor. Da li smo mi zadovoljni ili nismo zadovoljni, gospodine Lagumdžija, možemo i privatno, a možemo odavde i sa ove govornice, to nije sporno, reći ćemo Vam to, ali prvo trebate da dobijete podatke koje ste tražili. Vi ste ovdje kao poslanici tražili podatke o stanju u DKP-ovima i to ste dobili. Nisam, gospodine Dokiću, siguran da ste baš tako precizno tražili te podatke o strukturi zaposlenih, ko su, šta su, ako ste tražili, dobit ćete i to. Potražite Zapisnik, ono što ste nam prosljedili zapisnički u Ministarstvu inostranih poslova, to ste dobili po hitnom postupku i to sam Vam uradio i ja, po hitnom nalogu za sledeću sjednicu. Sada nekoliko stvari koje moram reći, a da ne bih ostao bez odgovora gospodinu Lagumdžiji.

Vidite, imaju neke kategorije koje su vrlo precizno definisane u Ustavu BiH i o njimak, gospodine Lagumdžija, ni Vi ni ja ne možemo razgovarati, ukoliko ne želimo da promijenimo Ustav. Jednu od tih kategorija rekao je gospodin Živalj. U Ustavu vrlo precizno piše, da jedna trećina, odnosno, podrazumijeva se, ne više od dvije trećine iz Federacije BiH i jedna trećina iz RS su kadrovi koji sačinjavaju Ministarstvo inostranih poslova BiH. To je kategorija u kojoj ne kaže Srba, nego kaže iz RS, molim vas, jer je to vrlo precizno napisano i još jedna vrlo precizna kategorija u Ustavu, koja apsolutno podrazumijeva paritet u ministarstvima, pa i u Ministarstvu inostranih poslova, to znači, ministar i dva zamjenika iz drugih konstitutivnih naroda. U tom smislu da tražite odgovor od sve trojice, jer smo sva trojica podjednako odgovorna i za ono što je dobro i za ono što ne valja u ministarstvima, pa i u našem ministarstvu, Ministarstvu inostranih poslova. To su te dvije vrlo važne stvari koje morate da imate u vidu.

Jedna od kategorija o kojoj ćete vi vjerovatno razgovarati, kategorija Ostalih. Vjerujte mi, i poslije tumačenja od prije dvije i po godine na onoj našoj burnoj noći kad smo odrađivali prvu preraspodjelu DKP-ova, pa ni sada, u stvari, pa ni meni, pa ni međunarodnoj zajednici, pa ni vama, u stvari, nije jasna kategorija šta to znači Ostali. Ko su Ostali u RS, a ko su Ostali u Federaciji BiH? Jesu li ambasadori Srbi koji su sada otputovali, a žive u Federaciji BiH, Ostali iz kategorije koju šalju predstavnici RS u DKP-ove u BiH, to mi vi odgovorite, pa ću onda i ja vama dati odgovor. Imamo spreman odgovor na to, imamo i tzv. Ostalih koji se lako definišu, Jevreji, (Ganci), Hrvati, crnci i druge narodnosti i narodi koji žive u našoj državi koja se zove BiH.

Ima nekih problema o kojima ćemo razgovarati kad bude tema dnevnog reda. Gospodo Havel, i još je neko spomenuo, a i Srbima o kojima, navodno, neko ih štiti od drugih Srba u Ministarstvu inostranih poslova, pa i o tome ćemo razgovarati. Ima i onih koji su davno trebali biti u penziji, pretpostavljam da se mi u našim pozitivnim zakonima zalažemo da mlađi dođu na njihovo mjesto, a oni koji već imaju 30 i 35 diplomatskog staža da odu u penziju, a o tome ćemo, kažem, razgovarati drugi put.

MIRKO BANJAC

To ćemo dobiti u izvještaju.

DRAGAN BOŽANIĆ

Ja Vas molim, predsjedavajući, ja sam bio dužan da Vam ovo odgovorim. O mom zadovoljstvu i nezadovoljstvu ja ću razgovarati kada Vi budete, na osnovu

podataka koje smo Vam mi dali, ovo stavili na dnevni red Parlamenta BiH, uz prisustvo ministra i dva zamjenika i mi smo dužni da vam damo potpuni odgovor.

MIRKO BANJAC

Ali, molim Vas, svedite to na pitanja.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Kome Vi to kažete?

MIRKO BANJAC

Vama, Vi sad izlazite.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Gospodine Banjac, gospodo iz Kolegija, kolege, uprvo smo čuli od predsjedavajućeg da ja trebam da postavim pitanje. Dobit ćete i pitanje, gospodine Banjac. Međutim, podsjećam Vas da sam ja tražio da repliciram iz jednog jednostavnog razloga što su me, sa imenom i prezimenom, direktno spomenuli gospodin Silajdžić, objašnjavajući da treba da sjednem na stolicu, vjerovatno to govori o njegovoj političkoj kulturi i navikama i ja o tome ne bih govorio, reći ću nešto gospodinu Živalju i gospodinu Božaniću koji su me direktno spomenuli, zajedno sa gospodinom Silajdžićem. Skrećem pažnju na to da je sve ovo počelo svojim tokom da ide kad je pušteno gospodinu Silajdžiću da odgovara na pitanje koje niko njemu nije postavio i da onda komentira odgovore i pitanja što, takođe po Poslovniku, nije imao pravo da čini.

Moram priznati, gospodine Banjac, da sam ja, dvoumim se da li ste Vi fascinirani ulogom gospodina Silajdžića, kao bivšeg kopredsjedavajućeg, toliko ili, u stvari, Vi svjesno puštate da se ovdje vode raspravu, koje od ovog parlamenta prave neku vrstu firme koja je na sporednom kolosijeku. Ne znam, to ne znam i to Vas ne pitam, ali Vam sugerisem da Vi sami sebi odgovorite, pa onda probate se ponašati u skladu sa onim što sebi odgovorite, ukoliko već ne znate.

Gospodine Živalj, ja moram priznati da za turture kroz koje ste Vi prolazili, ja imam veliko razumijevanje i ja ne sumnjam da je Vama bilo zaista lako u ove četiri godine, ako se ne varam, dvije i po, od kad ste zamjenik ministra, od tamo negdje januara '97. godine. Evo, pune tri i po godine. Međutim, to izgleda kratko. Ja Vam ponavljam pitanje. Ja Vas nisam pitao šta piše u Ustavu. Ja sam pitao ko se dogovorio, kada se dogovorio, šta se dogovorio, kad ste govorili o tome da ste podijelili ministarstvo, od portira do ministra, na Srbe, Hrvate i Bošnjake. Gospodine Božaniću, Vi se ovdje služite ili ne poznavanjem Ustava ili obmanjivanjem Parlamenta BiH. Ustav u članu 5. 3. b., ovlaštenja Predsjedništva BiH, govori o ambasadorima, u kojem govori da dvije trećine će biti iz Federacije BiH, a Ustav, član 5. tačka 4. b. govori da će ministri, odnosno njihovi zamjenici, biti u odgovarajućem broju iz entiteta. Ovdje je riječ, ne o ministrima i ambasadorima, nego pitanje se moje odnosi, da mi ne bi odgovorili na drugo pitanje. Pitanje se odnosi na uposlene, na radnike. Nema u Ustavu toga, gospodine Božaniću. Vjerujte da ćete imati problem da

to nađete, a ne bi me čudilo da neko od vas i potpiše to, mada ne postoji to nigdje, ali čekamo da to piše. Čekamo da vidimo kako ste se dogovorili. Gdje ste se vi dogovorili da u Ustavu portira treba da bude jedna trećina Srba? Gdje ste se dogovorili da ima jedna trećina vozača Hrvata. Gdje to piše u Ustavu i, ako ne piše, ko Vam je dao za pravo da odgovorite, da se to dogovorite i onda da ovdje odgovarate meni, i to vrlo orkestrirano, gospodin Silajdžić i Vi, gospodine Božaniću. Moram priznati da taj trolist još nisam vidio ni u jednoj kombinaciji do sada.

Moje pitanje glasi, upravo, moram Vam reći da ste me Vi, gospodine Skopljak, ponukali na pitanje, govoreći o moralu. Moje pitanje, kao poslanika, za ovaj dom je da mi se odgovori, moral mi na to nalaže, gdje je poslanik Đedović? Znam, zaboravilo se, gospođo. Čovjek trune, zaboravilo se. Moje pitanje glasi, gdje je poslanik Đedović? Sve se pitam hoće li neko imati dovoljno hrabrosti i odvažnosti da digne ruku i da na ovo replicira. Baš bih volio. Ne tražim ja pitanje da bi bilo registrirano da smo pitali, cijenjeni kolega. Pitano je. Evo, pitat ćemo ponovo. Pozvao nas je kolega Skopljak na moral. Pitat ćemo dok nam se ne odgovori, da ne moramo više pitati, a ne dok nam se odgovori da bi nam se odgovorilo. Ja vas pitam, kao poslanik, gdje je poslanik Đedović? Kad tad morat će se odgovoriti na to što ga do sada nije bilo ili što je tamo, a mi mu još uvijek držimo mandat. Gospodo poslanici, ili mu je trebao biti skinut mandat ili nemamo pravo da, evo, skoro dvije godine, poslanik, dvije godine, u drugu godinu smo ušli kako ga nema. Gospodine Banjac, ponavljao bih ja ovo sve duže sve čekajući kad ćete Vi reći gdje je tu pitanje.

Gospodine Banjac, kad mi pitamo, onda ste nervozni, a kad ovdje druga gospoda priča o stvarima koja nemaju veze s pitanjem, Vi ih puštate. Nemojte to, gospodine Banjac, naročito nemojte biti fascinirani stvarima koje su prošlost.

MIRKO BANJAC

Hvala lijepa, gospodine, Vi, izgleda, niste studirali psihologiju i ja to razumijem i, vidite, ja sam radostan kad Vi govorite, lijepo govorite, pravo lijepo i lijepo slušati, a Vi mislite da sam ja nervozan. Nisam, Vi mene razveselite kad pričate.

RASIM KADIĆ

Zahvaljujem, gospodine Banjac, mislim da je ova tačka, odnosno poslanička pitanja oko ovog specifičnog pitanja su nas uvela u jednu novu praksu, koju sam ja vidio u hrvatskom Saboru, a oni to nazivaju aktuelni sat. To je jedna vrsta direktne komunikacije parlamenta sa vladom, s tim da ovdje, moram priznati, to je jedna blaga zamjerka, mi komuniciramo sa onima iz vlade koji su trenutno na sjednici. Pazite, gospodo, to nije ozbiljna komunikacija sa vladom. Ključni čovjek za sva ova pitanja je ministar vanjskih poslova BiH, a ne njegova dva zamjenika, koji su, sticajem okolnosti, danas na sjednici, a mogli su i ne biti. To je prvo.

Drugo, ponavljam i slažem se sa dr. Lagumdžijom da je etnička tortura u apsolutnom predstavljanju tronacionalnih interesa kroz zapošljavanja, kroz raznorazna postavljenja, a koja se onda, i to imamo prilike da vidimo kroz tzv. Srbe koji su bili tokom rata u Sarajevu, svodi na etničko-stranačku torturu i prešla je sve granice dobrog ukusa za jednu demokratsku državu kakva BiH treba da bude. Ne sporim

etničku potrebu za etničkim balansiranjem, ali ovo nije etničko balansiranje, ovo je etnička tortura normalnosti u jednoj državi zvanoj BiH. To je drugo.

Treće, smatram da pitanje univerzalnog etničkog rasporeda, ne smije se završavati isključivo sa kriterijem etniciteta u BiH, nego i sa drugim kriterijima koje podrazumijeva jedna normalna zemlja. Ne može etnos biti jedini kriterij u uspostavi države BiH. On možda jeste najlakše vidljiv, ali ne može biti jedino to.

Četvrto, ponavljam svoje pitanje Ministarstvu vanjskih poslova. Nema veze sa ovim. Može li Ministarstvo vanjskih poslova, u dogovoru sa ambasadama i misijama zemalja u BiH, učiniti bilo šta da postupak izdavanja viza građanima BiH, bar onima koji trebaju vize, a ne trebaju svi građani BiH vize za evropske zemlje, ne znam da li je to poznato nekima, ne trebaju svi državljani BiH vize za evropske zemlje, ali neki trebaju i tu smo bazično neravnopravni, o tome bih jednom drugom prilikom kada ćemo dr. Lagumdžija i ja zajedno postavljati pitanja o bazičnoj neravnopravnosti građana BiH u skladu sa etničkom pripadnošću građana BiH i državljana BiH. Da li Ministarstvo vanjskih poslova može civilizirati ili učiniti u dogovoru sa stranim ambasadama način izdavanja vize građanima BiH, koji čekaju na civiliziran način, da imaju natkrivena mjesta, da imaju neke sobe za čekanje, a ne da čekaju u redu po dan ili dva, da čekaju svi na otvorenim mjestima, na kiši, snijegu, suncu, gradu, ledu, itd. jer ćemo time odgovoriti potrebama građana BiH, što je jedna od naših obaveza. Već jednom sam postavio ovo pitanje. Nisam dobio odgovor na njega i očito je da se za interes građana BiH sporije odgovara nego za interese etničkog rasporeda zaposlenih u MIP-u. I za kraj malo optimizma. Ovo je bilo blago o prošlosti. Ima jedna stvar koja je potpuno optimistička, sa kojom ću ja završiti.

Ja sam, čak i kad negativno gledam na tu favorizaciju etničkog rasporeda u MIP-u, kao jednom od ministarstava, veoma zadovoljan. Što? Postoji toliki interes za uspostavom, u ovom slučaju makar i etničkog balansa u Ministarstvu vanjskih poslova, jer pojačani interes zapošljavanja u Ministarstvu vanjskih poslova govori da je BiH konačno krenula ka onome što zaista ona i treba da bude, ka državi BiH, koja će da funkcioniše u budućnosti kao normalna država. Neki, možda, dopustite mi da se malo vratim, pojačani interes za Ministarstvo vanjskih poslova pokazuje da konačno BiH staje na svoje noge i to je ono što je dobro, što bi trebalo gledati nakon cijele ove rasprave u kojoj ima mnogo stvari i za i protiv.

MIRKO BANJAC

Dok poslanik Špirić izlazi, samo da kažem da ste Vi zaboravili na naš zaključak da ćemo upravo tipa aktuelnog sata, od 17. sjednice imati ovu tačku dnevnog reda, to smo mi zaključili.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Čini mi se da pjesmica koju smo svi učili u osnovnoj školi, mi se sami saplićemo mi se sami rasplićeemo, ali, evo, ovdje vezano za ovo postavljeno pitanje i

niz odgovora, čulo se mnogo stvari sa kojima se ja, naravno, slažem. Zar stvarno nekom treba postavljati pitanje u odnosu na ove podatke koje je gospođa Ana Havel iznijela da u DKP-ima ima 189 Bošnjaka, 36 Hrvata, 16 Srba i 37 stranaca ko su manjine. Samo još neko treba da upita, ukoliko se još dodaju neka tri Srbina koja su sporna po pitanju gospodina Silajdžića. U DKP-ima BiH postoji ispod 5% Srba. Zar stvarno treba nekom postavljati pitanje, ja se slažem sa gospodinom Rasimom Kadićem, kad ovdje kaže da se ovdje radi o nekoj etničkoj torturi. Dok god, gospodo, to se ne izbalansira, BiH će biti u ovim mukama u kojima jesmo. Ne možete tražiti od jednog naroda da, iako se svi deklarativno zalažemo da je BiH naša država, a dozvoliti da je samo Bošnjaci predstavljaju. Slažem se ja sa gospodinom Živaljem da su vodili ogromnu borbu i ja im čestitam na rezultatu, ali moje je pitanje. Da li su predstavnici RS u ovom Ministarskom vijeću položili ispit, nisu. Za četiri godine izboriti se za 16 ljudi u DKP-ovima i, ako je tačna ustavna odrednica jedna trećina i dve trećine, trebalo je da bude najmanje sto ljudi. Naravno, meni ništa ne smeta da je svih 300 Ostalih, dakle, da tu razbijemo dilemu da li je neko za striktno prebrojavanje ovih ili onih, postoje ustavne odredbe. Da li je stvarno trebalo sada da nam pričate priču o mukotrpnj borbi, uspostavi DKP-ova u kojima nema Srba ili ih ima ispod 5% i da to zovete kako je to etnički princip, kako je to nacionalna tortura, kako je ovo i kako je ono, a ne postavite pitanje od koga je izvršena ta tortura. Stvarno je klasična zamjena teza i mislim da je izgubila smisao svaka diskusija. Međutim, ja želim da skrenem pažnju i mislim da je upravo trenutak da postavim pitanje, ne znam da li ću dobiti odgovor, iako se slažem sa gospodinom Lagumdžijom, da je već davno bilo vrijeme i ja sam to, čini mi se dva puta i na prošloj sjednici postavio pitanje, danas nema odgovora šta je sa poslanikom Đedovićem i zašto jedna politička stranka ili opcija nema svog poslanika, pod pretpostavkom da je trebalo uraditi, itd., i gdje je tu bila politika OSCE-a da vodi računa o svakom poslaniku čiji je poslanički mandat verifikovan. Međutim, i to se zna šta je. Nemojte misliti da to građani BiH ne znaju, da u sukobu između dve političke opcije jedan čovjek leži godinu ili dve dana zato što je vladajuća opcija ona koja ga je strpala u zatvor i ne da da izade iz zatvora. Prošli put je bilo na kopredsjedavajućim da mi odgovore. Ja ne znam da li se iko od kopredsjedavajućih raspitao se šta se dešava.

Sad hoću da pitanje konkretno, dakle, ostaje to pitanje još uvijek aktuelno, nisam dobio odgovor.

Protestna nota Turske, zbog uspostavljanja diplomatskih odnosa BiH i Kipra, po mom viđenju ima, u najmanju ruku, čudno obrazloženje, da je Turska podržavala BiH u toku rata, ta tvrdnja je netačna i ne odgovorna istorijskoj istini i političkoj realnosti. Cilj ove protestne note jeste da se naglasi da je sadašnja BiH politički, državni kontinuitet R BiH, koja je postojala tokom rata i koja je potpisivanjem Dejtonskog mirovnog sporazuma, barem prekomponovana u smislu postojanja dva entiteta, RS i Federacije BiH. Tokom rata u BiH, narod Kipra je nesebično pomagao srpski narod u RS, dakle, u BiH, šaljući ogromne količine humanitarne pomoći, posebno lijekova i cijele medicinske ekipe. Tako gledano, i Kipar, a posebno njegov narod je u značajnoj mjeri pomogao stvaranje dejtonske BiH, onakve kakva danas funkcioniše. Zato tražim od Komsije, ili odbora za spoljnu politiku BiH, da preispita ovu situaciju i da nam predoči odgovor ili zaključak u vezi sa uspostavljanjem diplomatskih odnosa sa Kiprom. Hvala lijepa. Ne morate danas, možete na narednoj.

MARA PERKANOVIĆ

Postavljam pitanje odgovornosti predsjedavajućeg Predsjedništva BiH na uvredljivu izjavu kako je Brčko izuzeto ispod četničke šape. Molim vas, u Brčkom se nalazi 28.000 protjeranih Srba sa prostora Federacije BiH. Nije u redu da se sa ovakvim izjavama dolazi sa najvećeg vrha predstavnika svih naroda BiH, kao predsjedavajućeg Predsjedništva BiH. Pozdravljam gospodina Skopljaka sa inicijativom da se prestanemo vrijeđati. Najviše uvreda dolazi od strane koja se na sve uvrijedi, a to su predstavnici bošnjačkog naroda. Oni se uvrijede, gospodo, i na tekstove u školama koje je pisao nobelovac Ivo Andrić, na tekstove koje je pisao književnik Petar Petrović Njegoš i tome slično, a mi ne treba da se uvrijedimo na ovako krupne uvrede i izjave. Molimo vas, i ja se pridružujem ovim inicijativama da se prestanemo vrijeđati.

HILMO NEIMARLIJA

Kolege poslanici, pošto izgleda da doista nije važno, nije pitanje, ja sam imao jednu kratku repliku. Jednom sam odustao i sad mislim da ne bi imalo smisla da ponovo odustajem. Kolega Lagumdžija je u repliciranju pomenuo političku kulturu i navike. Moram priznati da sam njegovim prvim izlaskom ovdje, kad je izašao da postavi pitanje, bio iznenađen i pogođen načinom njegovog postavljanja pitanja, odnosno tonom postavljanja pitanja, koje je vrlo dugo trajalo i koje je stalno uključivalo, maltene svaka rečenica je počinjala hoću, hoću, hoću, na način kategoričkog imperativa, što nije formula za postavljanje pitanja. To je jedna primjedba, da kažem. Nije mi namjera da polemiziram ili da otvaram sad ponovo polemike, ponavljam ovo zato što je kolega Lagumdžija u nastavku pomenuo, na jedan, takođe, čini mi se neprikladan način pitanje ko određuje, pojednostavljujem naravno, nacionalnu strukturu u MIP-u. Odnosno, ko je taj ko uopće može da se petlja u nacionalne strukture. Pominjem to zato što sam prvi put danas htio da repliciram i reagirao sam neprikladno i izvinjavam se kolegama u Parlamentu BiH, pa i kolegi Špiriću, kad je kolega Špirić kazao sad više nije ni važno kojim povodom, niko u RS neće ovo ili ono prihvatiti. Naravno, imam i rođaka i prijatelja u RS za koje znam da nisu ovlastili kolegu Špirića da u njihovo ime govori, niti da njima propisuje šta će oni prihvatiti ili neće prihvatiti. Na kraju, ovdje sjede dvojica poslanika iz RS. Zbog toga sam reagirao na način na koji sam reagirao i izvinjavam se kolegama, ali isto tako mi je zasmetalo i pitanje kolege Lagumdžije u smislu ko je taj, dobio sam dojam da je na to pitanje usmjerilo, nakon ovih njegovih oštrih formulacija pitanja, koje nije bilo pitanje nego zahtjevi hoću, hoću, hoću, upućeno Ministarstvu inozemnih poslova.

Ova BiH, kakva je takva je, ali ima izabrane predstavnike naroda. Hvala lijepa.

MIRKO BANJAC

Čovjek pita. Ja mislim da ste vi razumjeli. Onda niste slušali.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Cijenjene kolege, sasvim prirodno, ja ću pitati u mjeri u kojoj je to pitao i gospodin Neimarlija. Gospodine Neimarlija, pošto ste me direktno prozvali u Vašem pitanju kako kažete. Politička kultura i navike na koje sam se referirao su se odnosile na gospodina Silajdžića i ja potpuno razumijem da ste se Vi našli obaveznim ispred

CD Koalicije, u kojoj ste zajedno Vi, kao SDA, i gospodin Silajdžić, ispred Stranke za BiH, pošto ste se našli za obaveznim da, kao ideolog te CD Koalicije, ili ne znam ni ja šta, odgovarate u ime gospodina Silajdžića. Dakle, njemu sam se obratio sa političkom kulturom i navikama, a očigledno da se to odnosi i na Vas, ne samo zbog toga što ste imali potrebe da odgovorite. Na vaše, ne znam, da ne upotrijebim ja rječnik koji ste Vi koristili, na Vaše čuđenje za moje hoću i hoću, ne znam šta se čudite, gospodine Neimarlija, ja sam uputio zahtjev da nešto hoću, pod tačkom poslanička pitanja i poslanička pitanja i služe zato što neko nešto hoće, pa to pita. Ja sam pitao poslaničko pitanje, i sasvim je logično bilo, i u pravu ste, ja sam to imperativno pitao i želim da Vam kažem još jednom, niste Vi ovdje predstavnik naroda. Vi pripadate narodu kojem pripadam i ja, ali ni Vi ni ja nismo predstavnici naroda. Nismo mi ovdje kao predstavnici naroda. Nismo izabrani kao predstavnici naroda ovdje, nego kao ljudi u Parlamentu BiH i pošto se pitate zašto ja tako hoću i hoću, ja Vam ponavljam da sam ponovo konsterniran, i po treći put hoću da dobijem odgovor od gospode iz Ministarstva spoljnih poslova. Ko im je dozvolio da prebrojavaju zaposlene u zgradama? Morat će odgovoriti na to koliko god se Vi čudili. Ja to stvarno hoću. Imam na to pravo. Ja Vas potpuno razumijem što ste se izvinili gospodinu Špiriću i treba da mu se izvinete, vjerovatno što ste ga onako napali preko stola, a možda je Vaše izvinjenje uvod u molbu njemu da Vam ne replicira ponovo i u svakom slučaju uspjeli ste. Gospodin Špirić vam izgleda neće replicirati, Vi ćete biti zadovoljni s njih uzajamno.

MIRKO BANJAC

Sad će gospodin Neimarlija pitati. Izvolite.

HILMO NEIMARLIJA

Ja da ispravim navod. Ja nijednog trenutka nisam pomenuo, nisam se predstavio kao predstavnik naroda, niti sam nastupao u tom svojstvu.

MIRKO BANJAC

Hvala lijepa. Ja mislim da je dosta sa pitanjima. Izdržite još ove dvije rečenice. Ja vam se zahvaljujem na strpljenju i pažnji. Od danas, sledeće sjednice vodi gospodin Skopljak i ja mu želim puno sreće i uspjeha i ovim zaključujem 17. sjednicu.

Sjednica je završena u 19.10 sati.

PERO SKOPLJAK

Dobit ćete blagovremeno pismeno, ja se nadam.